

اطلاعیہ اگرچہ اس سطح میں ہر علم و فن کی کتب کا ذخیرہ سلسلہ دار و فرشتہ کے لیے موجود ہے اور اسکی فہرست مطبوعہ ہر ایک شان کو عیاں خانہ سے مل سکتی ہے جسکے معانیہ و ملاحظہ سے محتاجان اسکی حالات کتب کے معلوم کر سکتے ہیں قیمت بھی ارزان ہے لیکن خاص اس کتاب کی مطبوعہ کے دو مخزن ہیں بعض کتب فقہ وغیرہ مذہب امامیہ کی درج کرے ہیں تاکہ جس فن کی کتاب تہو اس فن کی اور بھی کتب موجودہ کارخانہ سے قدر الزام کو آگاہی کا ذریعہ حاصل ہو

چہار وہ مجلس مسمیٰ بہ تاریخ الاممہ بنا ہے روایات مذہب امامیہ از سید وزیر حسین خان صاحب سببج راسے بریلی۔

چیل مجلس شہیر مسمیٰ بہ ذائقہ عالم ابن سید وزیر حسین صاحب رضوی مشہوری اشعار لسان المتقین۔ عربی۔ سناری۔ اردو۔ مترجمولف سید محمد تقی صاحب نقوی شاکر جناب مولوی میر شاعری صاحب مولن قصبہ سرگودھا ضلع مراد آباد حسین اعمال زاد علی کا ذخیرہ دنیا باب کتب منبرہ فقہ مذہب امامیہ کا انتخاب۔ خلاصہ روایات مستند۔ زبدۃ احادیث عمدۃ دستور العمل عابدین یعنی رسالہ مفیدہ مومنین و نافع شیعانیان ہل لادہ لیسین ہجر۔

مواظف جعفری۔ مصنف سید غلام سید رفان صاحب بہادر۔

بعد محمد مندھی فقہ اثنا عشریہ مترجمہ جعفری۔ تحفۃ العوام بہ اضافۃ چند البواب مفید بنابر مسائل مذہب امامیہ۔

حلیۃ العرائس۔ از مولوی امیر اعلیٰ بنابر مذہب امامیہ۔

مذہب امامیہ

نہر المصائب۔ عربی با ترجمہ اردو۔ کامل تین جلدیں۔ مترجمہ ابو محمد عزا فہم علی کرملانی۔ اس کتاب مستطاب کو مختلف مقامات کے کتاب جسرا المصائب کی ہر دو جلد سے منتخب کر کے باسلوب مرغوب مرتب فرمایا جو اور اکثر روایات عقائد مناسب دیگر کتب معتبرہ سے اور اضافہ فرمایا ہیں۔

انارۃ البصائر و کشف السرائر یہ کتاب عجیب مرتبہ کی ہے جو حسین اصول دین مذہب حقہ اثنا عشری کا بیان نہایت تفصیل و توضح سے بدلائل و براہین بربان اردو عام فہم تحریر کیا گیا ہے مصنف اسکے عالم عیسیٰ ناضل کوٹوالی صاحب شہر الدردہ دکن الملک حکیم سید فضل علی خان بہار ہر جگہ ہیں یہ کتاب چار جلد میں کامل و ارفع و خوشنویسہ تصنیف مصنف غلام حسب تفصیل ذیل ہے انارۃ البصائر و کشف السرائر یہ جلد دوم بیان نبوت میں مکتوبہ شہداء حسب مراتب مذکورہ بالا۔

الشُّعْرُ آمِنٌ لَا مِذْلَ لِحَمَنِ

بفضل خالق ذوالکرم دین ایام عینیت انضمام ابیات نظم و شعر کرامت می

دواوردده سلطان محمد شکر کاشی

مراهم کرده حاجی نواب محمد تقی علی خان کرلاقی میره نواتج ع الدوله بهادر موم

در مطبع می گرامی منشور شوایع لکھنؤین به طبع گردید

M.A. LIBRARY, A.M.U.

PE12980

دیباچہ دواژدہ بند از ملا محترم کاشی علیہ الرحمہ مشمولہ کتاب واقعات
ملا مقبل علیہ الرحمہ درمیں جناب امیر المومنین حضرت علی ابن ابی طالب علیہ السلام

بسم اللہ الرحمن الرحیم

الحمد للہ رب العالمین الصلوٰۃ والسلام علی رسولہ محمد وآلہ الطیبین الطاہرین المعصومین
الاجمعین اما بعد حضرت خاکیاے مومنین عجمی پر معاصی حاجی نواب محمد تقی علیخان
صاحب کربلائی نبیرۃ نواب شجاع الدولہ بہادر مرحوم چنین گوید کہ بموجب قول مشہور الشعرا
من تلا ما لرحمن این دواژدہ بند از تصنیفات شاعر لاجواب مکرم و معظم جناب ملا محترم کاشی
علیہ الرحمہ پیش من بود حسب فرمایش مشفق مہربان کر فرمائیے مخلصان مشہور نزدیک دور
جناب ہنسی نو لکھنؤ صاحب سلمہ اللہ تعالیٰ لازم و مناسب بود کہ در کتاب واقعات
ملا مقبل علیہ الرحمہ کہ در مطبع طبع شدہ است شامل کروم حق تعالیٰ مقبول فرماید
بجی محمد وآلہ الطیبین الطاہرین المعصومین الاجمعین بر جنتک یا ارحم الراحمین
آمین آمین آمین شمس

نوشتمہ باندہ سیدہ بر فیض

نویسنده رانیست فردا امید

بسم الله الرحمن الرحيم

دوازده بند از ملاحشم کاشی

اسلام آوار و سگوار بر دایه دین
خاک پسته تو ضیایه دیده اهل یقین
آتش شمع حرمت در دل قندیل عرش
وزر هوا سگوار تو سر سبز خلیه برین
گر زگر و عنبرین آستان دهم زند
از خطای خویشین خونا بگرد و شک چین
رفت ایوان جایت نامبر ان راتازین
مردم هم به نایب آسمان درگاه ترا
اب زون نیم کوثر خاک درگاه ترا
رفته گریه آستان کشتان از آستین ترا
سستنی باز رفت خوان قلماس ترا
گر گرس رانی نماید شهر روح الامین
مردم جایت ز چو باخت سلیمان آورد
بهر از هر شکون یک لخت گردشانه بین
کی شود سر سبز بچو کشت از سنبله
تا فلک از زمین جود نگر و خوشم بین

دوازده بند از ملاحشم کاشی علیه الرحمه

انبیای پیش از وجودت داد و در عالم خبر
اولیای نقش نامت حوز جان در دل یقین
بر زمین در گم تو اسامیه نادر
از ادب پیوسته قطب آسمان سایه چین
تا دم جان بخش تو اوجای دین و ده کرد
خضر کف احسن و عیسی از فلک صدفین
یا امیر المؤمنین بلغراسه مشورترا
مردم در دیده ساز و جاسه مشورترا
بند دوم

دستگیر و دجهانم نیست جز لطف تو کس
اسه بوقت یکویی کس او دفر یا درس
با کل و دامنه زبیر آسمان افتاده ام
نیست غیر از اشک گرم و آه مردم تنفس
کوه و طرح صید و ام و گریه میوا
کوه از لعل امل پاینده رنجیر جوس
گناه از جوم نامراد که در باب افتاده ام
از جوم نامراد که در باب افتاده ام
ماز خود یاس دارم که غم غمیش یوس

رودان و او را که تحقیق را در هر زمان
پیدا کرد چون الوند باشد سر بلند
کوچه و صلیان اگر چه تو با یک چس
گرد از زمین غنا بابت تو هم سنگ عس
گرچه چون خورشید در غمش نور افروز
عاصیان را سائیه دامان الطاف تو بس
دو بند از زانو اسه ابر ببار جو در فضل
و در بند از زانو اسه ابر ببار جو در فضل
دل بشوق رو فتم جنت نظیرت روز و شب
می پید در سینه بچون مرغ لبه پر نفس
در غم جنت در چشم قلزم و عمان شده
سین شکم در روانی همچو دسه زود در
ای زسته ارض غنایت را فرشته بر باغ خلد
با علی از زبان بران در گشت این گمش
می برم در دل هوا که رو فتم زیبایی تو
سر خم به خاک پاسه عقیم و الا که تو
پند سوم

ای کمال عدل از روح پیمبر یافته
زور بازو سے شجاعت را ز داد و ریافت
چون هر چه در دست و پا از روی همسر یافته
این همه اسباب از بازوی همسر یافته
هر که آید بر در فیض تو بی کفش و کلاه
از عنایت خاک و رت آورده است
هر که آید با غنیمت خاک و رت آورده است
دست چون خورشید بر اقلیم آشنا
آنکه نشسته با قفله در بایک فیضت آشنا
بر در خلق چون عین جنت
بیا بصیرت چشمی بایز عین جنت
تو تپا که خاک پایت چشم جگر یافته
و در هواداری چو افقاس شرفیت گفت شود
فوت پر و از رند و مرغ بی پر یافته
هر که در بیکر بصیرت گشت با هم میکنار
از دم فیض تو چون ماهی شاد و ریافت
کار خوار کرد و کاه از در انعام تو
چونکه پیمان از رنگم گشته زود یافته

از شود که این پس قلب را بچشم وجودم درونیت
فیضها از معدن کبریا برآید
از منم از مصیبتها لشک چین در نیل
زرد رو خود را چو زار از دامن تر بافته
چون غبار نیک و بد بنجیده در خوشتر شود
چشم اندازم که خاک تیره ام چون زرد شود

بند چهارم

مستندوار از تو شمع شگفت و نشان کرم
آید از گوهر تو یافت عمان کرم
پیر گردن با چرخ مهر گردید بجای
در نیاید چون تو یک شمع سبستان کرم
در ریاض افروزش ای بار بار باغ قدس
چون آن گفتم گل رعنا ز بستان کرم
میر و ما می مستندوار از شوق برآتش کباب
وردی می هر چند حاتم نامه خود و سخا
از تو میگم که سبقت اند به دیستان کرم

بسم و در شبانی چو از عین عنایت در جهان
بچشم بزرگس باز ما در چشم حیران کرم
می بر دستان و معدن گوهر و بافت را
از در وجود تو اسب بحر سخا کان کرم
خوانده فتح الباب بقصد در جهان کرم
تا نوشتی بکتاب فیض عدوان کرم
نظر احسانت که دارد آب حیا کرم
قالی پندل و خطار امید و جان کرم
بعد مدون هم خواهم و ادوات ز دست کرم
تا اید دست ادب مانند دیار کرم
در سنگبری کن من دلش را شاه نجف کرم
بخش از دارا شفا سے لطف درمان کرم
مطلبم از کار رفت و کارم افتاده بسیر کرم
یا امیر المومنین به حال زارم کن نظر کرم

بند پنجم

مست عمان قطره از بحر احسان شما
مهر رخشان ذره از خاک ایوان شما

عقل اول یاد میگیرد و آداب تمام
 بچہ طفل نوبی درس از دبستان شما
 بر پیشانی کیوان سیر رفت کشید
 از ادب نابوسه زد و بپاسه دربان شما
 روضه رضوان بچندین آب و رنگ غرق
 آبرو مایافت از خاک گلستان شما
 دوخته طوطی که دارد پاسه رفت در جهان
 مسوازش میکند سر و خرامان شما
 سبزه بزم که باکان زمره داده شما
 آب خور و از خنده لطف نمایان شما
 زینت خود نم کرده از روی ادب بوسه لال
 حلقه کل کیت بدق جولان شما
 با بزم جو دوخا حاتم زرد کسان شما
 میر با پیر زله از خوان ادب
 دور دامان شما خورشید گیر از ادب
 مشرق یعنی بود گوئے گریبان شما
 اگر شناختی کنده بوج سناکے دوریت
 به دعا گوئی شما و به شناخوان شما

از معاصی منجیب افکنده بخوام دعا
 آرزو دارم بدست ایمن دامان شما
 چون پیشتر سر بردن آرم ز جیب بصیت
 دامن لطیف تو بخندد دستگاه مغفرت
 بند ششم

ای صبح عافیت را روز خشان در قبل
 زلف شیرینک ترا شام غریبان در قبل
 کس بپسند عالم خضر را سے جان خلق
 نعل جان بخش تو دارا بچیدان در قبل
 گیسو تر کس تا به چشمت دم به چشمتی زور
 اسے گلستان ارخت را خطا رجان در قبل
 کار سے بلبل نگه تجوید قرأت میکند
 از گل اوی تو دار در جلد قرآن در قبل
 بسکه تیر انداخت ابرو سے کمانت از نگاه
 داده آهوی حرم صد در وقت سخن
 چون نمریز از زلیت پا قوت در وقت سخن
 وار دان بوج دهر کجانی بوستان در قبل

ای باب غنای خوبی در گشت خن مراد
 و از قدرت نشنا و در سر و زمان در نبل
 جز از ششم نگارین دست بالا دست تو
 پنجم مرغان خود را کرد و پنهان در نبل
 کے رسید دست پریشانی با در اقم در نبل
 دارم از چھوٹے حسن تو خندان در نبل
 پشت پابست تابلیغ حسن و خوبی کردہ گل
 دوسے خود و وزندہ سیدار و گلستان در نبل
 از خیال جلوہ حسن جهان آرا کے تو
 یوسف گم گشتہ دار و پیر کفایت در نبل
 حق تعالی آفریدہ پیوستہ ثانی ترا
 داد و الارثیہ محبوب سبحانی ترا

بند ہفتم

کاشف سر خدا حضرت امیر المومنین
 قاضی خیر الوہاب حضرت امیر المومنین
 انور اولاد آدم مرشد بیت الشرف
 منظور و علا حضرت امیر المومنین

معدن جو دو دنیا و خزان لطف و عطا
 منبع حلم و جفا حضرت امیر المومنین
 گلشن باغ ولایت سر و گلزار نبل
 اشرف آل عبا حضرت امیر المومنین
 گوہر درج امامت اختر برج جلال
 قصر بام بل اما حضرت کائنات
 ذات پاک تو بنو کے گزشتش کائنات
 تا نبودی انبیا حضرت امیر المومنین
 شافقہ روز جزا حضرت امیر المومنین
 از کف فیض تو گرد و جلمہ عالم کامیاب
 دست تو دست خدا حضرت امیر المومنین
 بردہ فیض تو اسے عالی نسب و الاتبار
 میکنم جانرا قدا حضرت امیر المومنین
 چنڈا بر مقدم تو از سر و خیز و نیاز
 وقت را سازیم یا حضرت امیر المومنین
 دل بشوق آستان میکشید صبح و شام
 قرب ارکان عطا حضرت امیر المومنین

طایر دل سلیپ هر دم چه عرض خفت
بخش بال و پر مرا سے اختر بیج خفت

بند هشتم

ای بخوبی رشک مباردی انور آفتاب
بلده زخار تو نشد ماه و چاکر آفتاب
ذره هر خاک از خورشید روشن میشود
ذره خاک درت سازد مشهور آفتاب
پا بر دس آستان می بندد سر آفتاب
بر زمین آستان را با صد نیاز
حاکمان عتدالات را با صد آفتاب
از ادب نمای صحن پیوسته بر آفتاب
تا صلا کس کمپاسازی و خاک درت
سازد از اکثر عظم کاخ خود را آفتاب
یا قه از شعله الطاف فیض عام تو
کنی خود را شنا و بر بحر اخضر آفتاب
ذره خاک فیوضت در جهان خورشید باد
بود در ملک هستی ذره پر آفتاب

بنده گان آستان را با عالم سیرد
چون فلک از غلب از عارض پر خود
تا بر اندازی نقاب از جیب خاور آفتاب
سر بر دس خدمت روز بزم آراشت
بیشود مگر دم خدمت سوزد بجز آفتاب
تا بسپند اختران کسوزد بجز آفتاب
از دوا سے هر سپهر فضل بازوی نیاز
چشم اندام که چون تابد به خضر آفتاب
کار فرای بر وجود و لطف بی پایان خویش
سر بر اندازی مرا از سایه دامان خویش

بند نهم

ای بیازدی عنایت و سنگیر یکسان
مرشد آفاق و چرخه نظیر یکسان
مرشد آفاق تو نیاز در جهان این دور نیست
مرشد آفاق تو نیاز را و اگر در پیر یکسان
عقده دشوار را و اگر در پیر یکسان
قرعه اقبال اگر افتد با هم دور نیست
ای که گاه می تو داری سراسر از خیمه یکسان
بزرگ

سیزده ساز در باض آرد و با سه جهان
 رشته طاعت تو اے ابره طیر یکیشان
 ناله نیست عاصیان مگر گرم باشند بدت
 فخر بر بادین کند فرساده کم
 با پای در کتبیه از خزان گراز راه کم
 طعنه بر قیصر نند قصیر یکیشان
 گر گدا اے رانازی از کم این دور نیست
 او را امانده حالان اے دوزیر یکیشان
 نیست می سازی قوی از روسته اطراف کم
 اندران حالت بند کس نهیب یکیشان
 گر گرم سازی بگازار جهان دشوار نیست
 بلبل فیض تو گرد در مصیبت برداشتی
 فیض از روح حبیب العالمین ابر یکیشان
 اے بعد رسند رحمت و منزل ناپدید
 دست من کوتاه و پاچم لنگ و منزل یکیشان
 انجا دارم ز تو اے دستگیر غناک را
 میگزیند و ز خاک برداری تن غناک را
 ابر و بنیست چو گوهر باز نیست خاک را

بند و هم
 ای جگر بند عجب عدد دل نشین مر تفت
 فاطمه را خاتم و نقش گلین مر تفت
 عجم و عنای شربت از دهنه فیض رسول
 سبزه شاداب من گلین باغ رسول
 ای جگر بندش دلی گوی گریبان نبی
 قوت دست طراز آستین مر تفت
 گوهر دین محمد از آب تازه یافت
 اے بوالا گوهر سے دوشین مر تفت
 سر سبز چون سینه احمد ز عرفان رونق است
 چشم حق بین نواز نور یقین مر تفت
 فواید خرم و آرد از وجودت ابد و ملک
 اے گل باغ حق صمد با سمن مر تفت
 دستگاه فیض از بود محمد یافت
 دست بدلت چون کف فیض افسر تفت
 دست خشناهای مر سحر احمدی
 عارض اخشا نه ای مر سحر احمدی
 اقتیاب نور کرده از جبین مر تفت

ای بوالا منصبی ممتاز عالم آمده
تایب شرع محمد جانشین مرتفع
نوکالت گرسر البستان احمد سر کشید
آب گیسو چشمه عین الیقین مرتفع
جلوه ناز جهان احمدی شند جلوه گر
از جمال باکالت اسرار
و از کالت سینه گلشن حیدر کار را

پند یازدهم
داشت ان دلا گرام و نشان مصطفی
در وجودش جلالت اگر در پستان مصطفی
ای بوالا منصبی ظاهری نشود و دمان مصطفی
فایم از ذات علی نشود و دمان مصطفی
لمک لمی بنی فرود و نشان علی مصطفی
چون کند حیدر تفاوت دیدبان مصطفی
گشت توام به کلام احمد و حیدر علم مصطفی
خند علی ابن ابیطالب زبان مصطفی

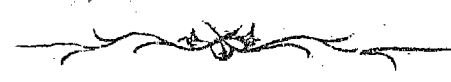
شیخ آدم جمهری است تا بد در نبرد
ضرب بر آید سکه دین از دستان مصطفی
در بر با ساز و خدنگ صفت شکن از زبان مصطفی
قوس بر بازوی او قربان دجان مصطفی
طایب الیوان که خراب سجود عالم است مصطفی
چون سازد دفتر بر خشت مکان مصطفی
در کمال جهان از کمال آن سرودان مصطفی
جلوه فرمان گشت آن سرودان مصطفی
به پنج معرفت خدا احمد و حیدر سوار مصطفی
یافته حضرت علی را به معنای مصطفی
تأقیات حضرت محمدی دین ساز و خروج مصطفی
یا ای عاصیان را کن عطا قصر خیال مصطفی
برزبان بگذاشت تا هم دم این بیان مصطفی
آزاد دارم بخت از طفیل بو تراب مصطفی
شکری خاک فانی را کن ای حاجت باب مصطفی

در قصاصات کوش سلطان زادن محاسب
 ایکه داری از بخت تاج بر سر جوق
 شرقی خورشید منی سنگر سیاه
 تاز جادوب درت بد آشته فیض عین
 عقوبات را با سپاس پیوسته باش
 روضات را با سلاهی میکند فصول غلام
 زایران او عقوبات را با سپاس
 کاظمان عقوبات ز فط آرزو
 ایکه شد از بخت چشم کس و باغ اشتر
 دین و عقوبات اسه کس و باغ اشتر
 آنکه بوسه محبت سوسه ادب راه ترا
 طویله چشم ساز ز خاک درگاه ترا

چند و دوازدهم
 سرودن پادشاه بر سر پا بر و عالی مقام
 کس نداده چون تو اقلیم شمر رعیت را مقام
 راه خود را دران طریقت را چو کردی رهبر
 از بخت فیض تو اسه نو بهار معرفت
 فائزه هر دم بیند از باب غر قار مقام
 رخا به حقیقت بار لطف عالم تو
 رنگارنگی و ادب تحقیق را بر کرده جام
 آسای بیلم فضل در آفاق نامی کرد مقام
 شور و عالم شنده از منطق شیرین تو
 سرودن شیرین کام خود را در جهان اهل کلام

تمام شد

نخاسته الطبع - الحمد لله و البسته که دوازده بند ملامت کاشی مطبع مشی نو کشور و لن ناکس
 بین بار اول بماه اگست ۱۳۹۴ مطبع پیوا

	
<p>بسم الله الرحمن الرحيم</p>	
<p>دوازده بند مرثیه ملا محنتم کاشی علیه الرحمه</p>	
<p>باز اینچه بنورش است که در خلق و معات باز اینچه رستخیز عظیم است کز زمین این صبح تیره باز و سید از کجا کرد گویا طلوع میکند از مغرب آفتاب گر خورشیدش قیامت دنیا بیهیست در بارگاه قدس که جائے ملال نیست جن ملک بر آد میسان نوحه میکنند</p>	<p>باز اینچه نوحه وجه عزاد چه ماتم است بے نفع حضور خواسته تا عرش عظم است کار جهان و خلق و جهان جمله در هم است کاشوب در تمامی ذرات عالمست این رستخیز عام که نامش محرم است سرهای سردران همه بر زانوی غم است گویا عزای اشرف اولاد آدم است</p>
<p>خورشید آسمان در زمین نور مشرقین پرورده کنش رسول خدا حسین</p>	
<p>اے چرخ غفلت بجهم بیدار کرده پس محنت این بس است که باعث رسول اے زاده ریا و فکر دست پیچ کس</p>	<p>ورکین چهارین ستم آباد کرده بیدار خصم را که تواند او کرده نمرود این عمل که تو شد او کرده</p>

<p>بنگر که القتل که دل شاد کرده در باغ دین چه با گل و شمشاد کرده آز رده اش بنجر بیدار کرده یا مصطفی و حیدر و اولاد کرده</p>	<p>کام نرید واده از کشتن حسین بهر خسته که بخار درخت شقاوت است حلق که سود و عمل لب خود بینی بر آن باد شمنان دین نتوان کرد آنچه تو</p>
	<p>ترسم ترا و میکی که بخت در آورند از آتش تو دود و ز محشر بر آورند</p>
<p>در خاک و خون فتاد بمیدان کر بلا ز آن گل که شد شگفته بستان کر بلا خوش داشتند حرمت همان کر بلا خاتم ز قحط آب سلیمان کر بلا فسد یا ذا العرش زبیا بان کر بلا کرده رو بنجیسه سلطان کر بلا</p>	<p>کشتی شکست خورد ده طوفان کر بلا نگرفت دست دهر کلابی بغیر شک در آب هم مضایقه کردند کوفیان بودند دیو و دهمه سیراب و نمیکید زان تشنگان هنوز بعیوق میرسید آه از دمی که لشکر اعدا کرده شرم</p>
	<p>آندم فلک بد آتش غیرت سپند شد کز خون خصم در حرم افغان بلند شد</p>
<p>این خر که بلند ستون بے ستون شدی عالم تمام عرقه دریا خون شدی سیل سپیه که روی زمین نیلگون شدی جان جهانیان همه از تن برون شدی سیماب وار و روع زمین بی سکون شدی یا این عمل معصمه دهر چون شدی</p>	<p>کاش آن زمان سراوق گردن نگون شدی کاش آن زمان که کشته آل عباس گشت کاش آن زمان در آمدی از کوه تا بکوه کاش آن زمان که پیکر او شد ز دفن خاک کاش آن زمان که این حرکت کرد آسمان این انتقام اگر نه فتادی بر وز حشر</p>
	<p>آل بنی چو دست نظم بر آورند ارکان عرش را به تزلزل در آورند</p>
<p>اول صلابه سلطه انبیا زدند</p>	<p>بر خوان غم چو عالم را حاصل زدند</p>

نوبت به اولیا چو رسید آسمان طیبید بس آتش زانکه الماس ریزه با انکه مراد قی که ملک محشر بنود دقیقه سستیه در آن دست کوفیان اهل حرم دریده گریبان کشته نموده	ز ان ضربتی که بر سبیر خدای زدند افروختند و بر حسن بختی زدند کنند نوازیدینه و در کر بلا زدند بس غلگله از گلشن آل عباس زدند فریاد بر و در حرم کبریا زدند
---	--

روح الامین نهاد بر الوتر حجاب
تاریک شد بدین او چشم آفتاب

چون خول خلق نشسته او بر زمین رسید نزدیک شد که خانه ایمان شود خراب باو آن غبار چون بجزار بنی رسانند نخل بلند او چو خسان بر زمین دند یکبار جامه در خم گردان به پیل زد پر شد شور غلظه چون نوبت فرو شد گرد این خیال و هم غلظه کار کان غبار	جوش از زمین بزرده عرش برین رسید از بس شکسته که بارکان دین رسید گرد از دینه بر فلک هفتین رسید طوفان آسمان ز غبار زمین رسید چون این خبر بعضی گردون نشین سپید از انبیا بحضرت روح الامین رسید تا دامن جلال جهان آخرین رسید
--	--

هست از مال که چه بری ذات دال جلال
اودر دست هیچ دلی نیست بی مال

ترسم خدای قاتل او چون قسم زنند ترسم کزین کنایه شنیعان روز حشر دست عتاب حق بدر آید ز آستین آه از میکه با کفن خون چکان خاک فریاد از ترمان که جوانان اهل بیت جمعی که ز دهم صفت شان شود کربلا از صاحب حرم چه توقع کنند باز	یکبار بر جسدیده رحمت قلم زنند دار بر شرم کز کنه خلق دم زنند چون اهل بیت دست بر اهل ستم زنند آل بنی چو شعله آتش علم زنند گلگون کفن بعرصه محشر قدم زنند در حشر صفت زنان صف محشر هم زنند آن ناکسان که تیغ بر اهل حرم زنند
--	--

	<p>پس برستان کرده سر را که جبرئیل شود غبار گیسویش از آب سلسبیل</p>	
<p>خورشید سر برهنه بر آید ز کوه سار ابر پارش آمد و بگریست زار زار گویا فتاد از حرکت چرخ بیدار افتاد در کمان که قیامت شد آشکار کردند بے عمارے و محمل شسته سوار روح الامین ز روی بنی گشت فرسار</p>		<p>روزی که خد به نپیره سر آن بزرگوار موج بجنبش آمد و برخاست کوه کوه گفتی تمام زلزله شد خاک مطمین عرش آن زمان بلرزه در آمد که چرخ نیز جعبه که پاس محل شان داشت جبرئیل یا آنکه سر زد این عمل از امت رسول</p>
	<p>و نگه ز کوفه خیل حرم رو بنام کرد نوعی که عقل گفت قیامت قیام کرد</p>	
<p>شور شور و آیه کون و مکان فتاد هم گریه بر ملا یک هفت آسمان فتاد هر جا که بود طایرے از آشیان فتاد بر پیکر شریف امام زمان فتاد سر زد چنانکه انش از دور جهان فتاد چون چشم اهل بیت بر آن کشکان فتاد برزخماے کاری تیغ و سمان فتاد</p>		<p>بر هر نگاه چون ره آن کاروان فتاد هم بانگ نوحه و غلغله و شمش جفت گشتند هر جا که بود آهوسے از دشت پاکشید ناگاه چشم دختر زهرادران میان بے اختیار غصه بزد حسین ازو شد وحشتی که شور قیامت بگردفت هر چند بر تن شهید چشم کار کرد</p>
	<p>بس باز بان بگو کلام بصدقه بقول رود در مدینه کرد که یا ایها الرسول</p>	
<p>این صید دست و بازو در خون حسین دو دوازده زمین رسانده بگردون حسین زخم از ستاره بزنش از دون حسین کز خون او زمین شده بچون حسین</p>		<p>این کشته فتاد بهامون حسین این نخل ترکز آتش جا شور ز تشنگی این ماهی فتاده بدریاے خون که هست این خشک لب فتاده ممنوع از فرات</p>

<p>این شاه کم سپاه که با شیل اشک و آه این قالب طپان که چنین مانده بر زمین این عرقه محیط شهادت که روسته دشت</p>	<p>خرگاه ازین جهان زوده بیرون چنین نشست شاه شهید ناسته مد فون حسین نشست از موج خون او شده گلگون چنین نشست</p>
<p>پس رود در بقیع بزهر خطاب کرد دختر زمین دیرغ هواد را کباب کرد</p>	
<p>کاه مولش شکسته دلاں حال نابین اولاد خویش را که شقیان محشر بند در خمد بر سر و رچه فارغ نشسته نسبت در آچار خسته و شان بکریه تنهای کشتگان همه در خاک خون نگر آن سر که بود بر سر و دوش بنی مام آن تن که بود بر سر و دوش بنی مام</p>	<p>مار عریب و بکس و بی آشنایه بین در در طله عشوت از اهل حبایه بین اندر جهان مصایب ما بر ملا به بین طوفان موج و فتنه سیل بلا به بین سر بر سر و دوش ان همه بر نیز ما به بین یک نیزه اش زد و دوش مخالفت جدا به بین غلطان بنجاک معسر که در کر بلا به بین</p>
<p>یا بضعه البتول زاین زیاده داد کان خاک اهل بیت رسالت بیاد داد</p>	
<p>خاموش محشم که دل سنگ آب شد خاموش محشم که ازین حرف خون چکان خاموش محشم که ازین شعر خون چکان خاموش محشم که ز شور تو آفتاب خاموش محشم که زد که غم حسین خاموش محشم که ازین نظم گریه خیر</p>	<p>بنیاد صبر و خانه طاعت خراب شد مرغ هوا و ماهی دریا کباب شد دلای مومنان همه چون آب آب شد از آه سر و دایمیان ماهتاب شد جبرئیل باز روح همی حجاب شد روستای زمین ز اشک جگر گون خضاب شد</p>
<p>تا چرخ سفله بود خطای چنین نکرد بر تیغ آفریده جفا چنین نکرد</p>	
<p>تمام شد</p>	

تَقُوْا لِلّٰهِ اِيَّاهُ يَرْجِعُ الْاَشْيَاءُ
وَلَا لِمِنْ اِلَّاهٍ سَبِيْلٌ مُّوَابِلٌ اَبْعَدُ

الحمد لله المنة في يوم بركت انجاء كتاب مطاوع به نواب شريف آغا محمد

جناب حاجی نواب محقق علیخان کرمانی بنیر نواب شجاع الدوله بهادر درویش

در طبع می نشانی که در کتب معتبره
در طبع می نشانی که در کتب معتبره

بسم الله الرحمن الرحيم
 فیروز ملک شہادت امام حسین علیہ السلام
 عزم آمد اندوہ بار دل سنا شد
 سر شک دیدہ روان چھپیل دیبا شد
 شہ دنیا و دین حسین شہید
 شہ از چشم زہر عظیم گشتہ است پدید
 ہزار چشمہ ز شہادت آردل و جان
 شہ کہ داد رضا بر شہادت بخش شد زبان
 چہ شہادت و شہادت آن شاہ
 بیا تو شہید و شہادت آن شاہ
 کہ جبریل چہان امرا و درو زرا کہ
 رجا بیت است کہ روزی زہر پیب
 گشتہ بود و شہادت نام
 ز مدین رجا و او است فرم نام
 کہ جبریل رسید و حق رسا اند سلام
 کہ گفت بعد سلام و شہادت و درود
 کہ اسے گزید کہ معبود و کرنا رسید
 زہر چہان عزمی است و کرنا رسید
 بودا نیس بود مولیٰ چہان و عزم
 و درو زرا کہ زہر از عزم اورا
 و درو زرا کہ زہر از عزم اورا

چو افتاب گئے بر نش نظر داری
 گئی چو مصحف معبود تاج مہ داری
 گئی رطف خلایق نو جا حسین گئے
 ز درو سے زہر گنگاہ نور عین گئے
 گئے زہر سے شہادت جاسے و کرنا ر دہی
 گئی سر عیش و سر عیش می خوائے
 گئی عقیق لبش راجات می خوائے
 جہات او جہان عین ذات بخوانے
 جہات او جہان عین ذات بخوانے
 بنیاد آرد سے را کہ کو فیان حسین
 بگفتند چو کل جسم کبہ آن را
 زہر کینہ کینہ کینہ کینہ کینہ
 چو پل سنج کینہ کینہ کینہ کینہ
 سرش بک سنان سنان سنان سنان
 قیامت عظیم و جہان پیا سنان
 پس از شہادت آن شاہ کو فیان عزم
 دوران شہادت سار جہان عزم
 تمام اہل سربوہ را اسے کینہ
 پشت کرب و بلا قرار دے کینہ
 چھکار

نہ جگہ نہ دنیا و نہ ہمدم ایشان را
 نہ دیوار و نہ محکم نہ یون ایشان را
 چو بر طوف ز بک وادریں خطاب کنند
 بہر خطاب دل عالمے کباب کنند
 کہ اسے گروہ نہ تا نیم اہل بیت رسول
 حیم مہم و از رویہ ہما سے یوں
 تا شہیم ہایت براسے سلامیم
 نہ مایلین کس آتی بکے سلامیم
 نہ شفیق گناہان اہل عجب نامیم
 نہ با جگہ اسے شکریہ و تر نامیم
 نہ مانع بول افکارہ دنا و ظلویم
 شہید و شہد لب و گینا ہ مصلویم
 چہ واقعہ است کہ این ظلمہ را وادارید
 نہ از خدا سے رسویش نوی چا دارید
 کہ اگر شہد نہ زبان خطاب اہل جرم
 از خطاب نہ ارد جو اب غیر مہم
 ز انکس دیدہ چاہے ان کنند عہد را
 ز غصہ چاک نفع نہ جائے شکایا را

چو آفتاب پشت شمشیر سوار شوند
 روان ایشانم فراق شکیبای شوند
 فغان کشید چو پشت بند مصلحتے زامین
 بر بخت اشک جگر گون زویہ حق بین
 گفت آہ چہ باشد کہ حق حسین مرا
 نگاہ دارد محفوظ و درش رقتا
 جواب داد بہ پیغمبر از ادب جلیل
 کہ اسے لاف نہ کر و گنا کر ب جلیل
 رضا بقتل حسین پس کیوں ضایع است
 نجات خلق چہ بوقوف و شفاعت سر
 بہ روز حشر چو خدای کے شفاعت سر
 و سجدہ و بیوہ و زندہ حق ازین بہتر سر
 نہیں از سب بالغہ پیک و دلچالہ تعلیم
 نہاوشاہ رسل بر رضا سے تسلیم
 گذشت از سب خلاص از اہل حسین
 کہ روز حشر نہ اند شفاعت تعلیم
 پس از رضا سے سب اب جلیل
 کہ بخت حضرت جلیل اجاب ہے

خطاب کر دے ہو سکتے ہیں ہزار ہا
 گویا کہ گفت کہ اسے سزا عذاب مقدار
 کے کہ وہ جب عین ست طاعتش بریں
 پس انہیں درپیش اگر خلد فار سے
 خدا نہ کر دے وہ پایش اسٹ ایک گناہ سے
 قرار دیندہ روان است اسے سزا پیر
 جی گفت نہ ہر اک اسے سزا پیر
 ہو سے امت زار و ضعیف من نیگوار
 زنیق بالقدم غرق بحیر عیان نہ
 ہوا این امید کہ مارا شفیق پیدا نہ
 بنی کہ شود عجب را ایشان را
 ز لوح چہ کہ شود عجب را ایشان را
 چہ ان شہید دران حال حضرت زہرا
 خطاب کر دے ہو سکتے ہیں ہزار ہا
 گذشتن از سر فرزند خویش آسان نیست
 و سخطاں جان من ست پیکار
 اگرچہ غالب جان من ست پیکار
 بر اسے خاطر است گذشتن از سر او

اگر زمین پہنچا راضی است آسم
 بود فداشش حسین و علی و زہرا
 دیگر احمد غنمت ربیب میل امین
 گفت با جبکہ غنمت تو از اہل امین
 کہ آنجا طلب کن تو از اہل امین
 رضا بچو سے درین باب از امام حسین
 رضا بقبیل حقیقی رسول خدا
 رضا بشہید جوان حرف زار زار گریست
 گرفت شہید چون چون ابرو پیکار گریست
 گرفت دانا کہ ان گفت اسے حبیب اللہ
 نفسان دانا کہ ان گفت اسے حبیب اللہ
 برور حشر توئی شافع شوم راضی
 گفت برادر حسین شافع شوم راضی
 کہ او ست باعث ایجا حاضر و غی
 زہر وادو جانش متناہب مصطفوی
 کہ اسے توئی زشت آفتاب است ہاں
 رضا قتل برادر برادر است ہاں
 زہر وادو ست تو ہم فرزند ہست ہاں

کون برائے این علم زن کرم خود را
 رسان به بزم کربان محترم خود را
 کشود لب چو آب شیشه بزم مقام
 بگرین گفت که اسے حدیث کا ثبات تمام
 چہ رفاه خلاقین بجز رتہ شمشیر
 ششم رضا ز سپہ امر خالق آب
 گر شاہ شمس گفت یک حضرت حق
 کہ از وجود تو ملک بیست تالاف
 رضا رضا سے جتنی است از قف حرارت تاب
 کہ میشود جگرش از قف اگر دو
 دین معامله باید کہ او مضرب و بلا گردد
 پیر بلبل وقت محنت و اجابش
 کشیده همه بادان و اجابش
 شونہ معرکہ بیندیت ام اجابش
 بنجاک معرکہ بیندیت ام اجابش
 شونہ ازل حیرت اسیر ازل ستم
 بند چو آب اسباب غیبی اسے جسم
 گر او رضا است دین باب از سر اغلاں
 شونہ جگہ میان زگر و سلم خلاق

چو این حکایت جان سوز را شنیدین
 نفسان طالتا از جگر کشیدین
 خطاب کرد دیو سے چاہ چاہ
 کہ اسے عجیب خداوند کردگار
 مرضا بقدر سہ آفت از جان نیست
 و سلم بنجاک طبعین چو سہیل آسمان نیست
 رسول دارد جوابش زرقی قدوس
 کہ اسے فریاد توئی و لئو از شاہ نجف
 اگر سہیل نامی تو این شهادت را
 کلمہ تجرید شفاعت جمیع است را
 کشید آہ حسرت و کفایت یاجتہا
 چراغ سدا ز کلمہ جان خود پر اسے خدا
 و رضا شوم بہ شهادت کہ ایام و مشال
 و علم ز لطف کشد بر حبیبان پندان
 بروز حسرت بخت بد بر شبیان پندان
 کہ من رضا بشوم کامیاب زان احسان
 چہین بود بجان مقصود کہ روز جہنما
 کند چو این را بخت جب

غلام سے راہ خداوندیشیرکب درنیکر
 بنی وحید روز ہر او شہر پر و فیچہ
 ردایت ست ز شمر حسین بد اختر
 کہ روز کشتن نور و دیکہ چیدر
 پلخرالی ایمان بر صے سینہ او
 شمشیر دم و دل بود پیر سبکینا
 خطاب کردین بافت کن خالہ و آہ
 گجو گفت کہ اسے رویاہ فنا کجیہ
 چو بقتل من مبتلاشتا باسنے
 لکھنؤ قریب زخان مرا شید اسے
 منہ نہ چیکر گشتہ رسول اللہ
 ضیاء دیدہ کہ غم دیدہ و سے اللہ
 ازان جناب شنیدیم این سخن را زار
 جواب دادیم کہ گفتیم کہ حق پین
 توئی خالصہ ایجا و جلد و حق پین
 بنام خواندہ ترا صلی علیہ السلام
 تراست اور اس دیکہ نصرت احمد
 ہر ادرت حسن بختیہ شہ سید

توئی بد و جیسرا شافعی گناہ ہمہ
 بر اسے تو گذر دوز در اگرت ہمہ
 چو این کشتنید زمین او امام مالیشان
 یسوی کے قبلہ با ستاہ باتن لرزان
 بر اسے طاعت حق نیت جہادت کرد
 ز حجب دوست جیسے در نماز وقت کرد
 چو کسب بیجہاد آفرینش او شاہ مبین
 روان شدم بسیر در شہیدان را
 کہ تا شہید کنم سر و شہیدان را
 دھم بادستم خیمہ بنویان را
 شہیدم او پنجاہ و نرسے نو و خطاب
 کہے کہ شہیدم و شہیدم خیمہ بنویان را
 فداسے را او ام و شہید بنویان را
 بد اسے آنکہ بنویان بنویان را
 چوین زنجیر و پادشہ جہاد ہمہ
 بخون طہیدہ صحر اسے کہ باکر ہمہ
 تو نیز از رہہ اطفال در محنت و کمال
 کہش ز کلف فکرم جب ایچم اعمال

بیگم گشت دلم بقیار شد و الم
 بجلسه گریه زبونگان چکیده زالم
 نهاد سر یک دیده از پریشانے
 زبخت دل کینا هم عقیق پر
 مگر که خاک من از آب گریخت
 نموده اند پیر از تیر آه نیست
 که در فضا سب جهان کز میان فراموش
 بنیم گریه شب در فضا چو کام نیست
 درین بلیه چو نظر شدم از ناز
 فضا نمود پیر غم زانیم بکار
 چو واقعت بدوران شب نمیدانم
 ز آه و ناله خود در و شب نمیدانم
 اگر خطا کنم انهم رسول خداست
 عذر سے زینیت اخلاک ارض و آفتاب است
 بیکانه لایوسه فر و غم نیست صحت
 فروغ شسته لایوسه بای سلف
 شمع سیرینوت میر سب پر سود
 محوئی آبرو سے ملک وجود

روایت است که چون از قلم رستی
 به آفتاب وجودش نموده رستی
 رسید وقت غروب از چرخه دین
 نمود غم عود چو پیلون در بزم
 ز تاب صنف چو پیلون در بزم
 دیگر نمود از سر هر کس که نیست
 نمود شدت آن در هر دور و دور
 بشد سائله درین و کار و دهر آمیز
 قسم بجان بسخن صنف سر شود
 بر دوسه عاده است در سر و در
 ز بعد طاعت خالق پس از اوله نماز
 خود بیکه بیکه آفتاب حجاز
 ز بعد حمد و ثنا خواند خطبه شریف
 که شش ز پیش همه طالبین
 فاستماع طلاق به گریه آفتاب
 ز سینه آه شش بار زانیا فاند
 پس آفتاب بنمود از سر بیکین
 که رسته کرد به سعادت حق چو پیلون

چگونہ بود رسول من از براسے شما
 نفس خویش نہ کروم جہاد با خدا
 بسنگ کینہ شکستہ و زردند انم
 گداز شد بہ تنہایان امید انم
 بگشت خون رستم بجائیم جاری
 ز کردہ ام شہادہ یکبارہ
 جواب داد خلائی بہ دیدہ گسریان
 کہ اسے بختی زمین جوت خدا جہان
 خدا جہاں سے جلیت وہ کہ بر سر
 خدا جہاں سے جلیت وہ کہ بر سر
 تہذیبہ چو پادشاه محترم
 کشود کہ بارشانی خستہ جگر
 زبان گفت کہ اسے افتان خستہ جگر
 بہ گشت گفت درین روز چہ بیل خبر
 رساندہ است زوہر کہ شکر
 کہ بادیم بفرست زوہر کہ شکر
 شونہ روز زوہر آید انہا فیض البرکات
 یہ خود خیال بہ بنید آرزو سہ
 رسید کہ لاکے دین سہ
 بیاد آورد آن حال از نصیب من

کہ بہت انم ملذذ و من غللی
 بر باد بروے زمین بختی خدا
 کنون زرقتم از عرض سے شود و تو
 نزل حضرت جبریل از جہیم درون
 دے دخیل و در میان جہان صراط
 کہ بہت ہر دے جلیت
 یک کلام مجید آن در گشت جلیت
 کہ بہت سرور و سرور الہیت
 ہر آن کہ چہ آئنا بود زوہر سے یقین
 زوہر آن شبستان خوش شمع دین
 ہر آن کہ زوہر دورہ بہت ہر چہ نہاد
 بیوسہ دادی ظلمت قدم زوہر
 خلائق این چو شہزادان شہزاد
 زوہر شش کہ پیکار گشت بلند
 خدا سے کہ جہان از مدید گشت بلند
 خدا سے کہ جہان از مدید گشت بلند
 کہ اضطراب بدنامے قدسیان افکند
 بگفت باز زوہر گشت اسکان
 بنود ہر دم زوہر سے پیکار جہان

کہ گزارد

کہ کبھی در دستِ ظلم ہر شنگارے
 کہ کہہ رہا ہے بظلم و ستم و زور
 ہیں اس کے گرد ہر قسم کی خیر و برکت
 کہ ہرگز ان زبان فصاحت
 پاپید آن و ہر آن روز میں انیسے کبر
 ز شورش سارے در پیش انیسے کبر
 کہ نیست تاب کہ در زبانی احمدی
 ہیں قصص و بیاد ابرار
 چو این حدیث بفرمودہ ای انا انصار
 نیک کہ نامہ جانفاست ہر شیدا غم
 نمود عرض کہ اسے ہر شیدا غم
 ہوئے کہ ز طالیف بیامدی محرم
 سوار تاقہ غضبان و تان جان بودے
 براحد چو عصا بجا ز فرمودے
 سر عصا ہر چنانہ ام خیال آمد
 کہ ضعف و دلم از درد و آفتوان آمد
 این زبان زیادہ نیندا نام اسے سپر علی
 کہ پوستان ز سر عمدا زردے خطا

جواب داد آن مرد شاہِ عرصہ دین
 نفوذ باند اگر مرد بودہ باشد این
 سوال کہ کہہ اذان نور علی عالم
 کہ یافتی کہ کہہ ستم بیان کہ ام عص
 کہ نیست اسے حکم تا کہ فقہا شقیقت
 عصا سے از تم مشفق بود و سستیست
 نذر و سے محبت آن پیر کسبہ زبان
 پیش تو نشین طلب کردہ آن زبان کمان
 اشارہ کرد بر عصا سے جبکہ زبیرا
 بیا زرد و عصا سے سلمان
 ادا گشت سوسے خاندے سلمان
 نیمیدہ قاتلش از بار این الم جو کمان
 رسید چوین بدو چوہر سپر آب
 زردے عقل ارادت نمودن الیاب
 صلا سے دو چوہر بر آمد عیدہ دوسرا
 لگی حدیث ناموس حضرت زہرا
 روا گشت پرشت در از زہر کین
 سوال کہ ز دستان کہ بہت مطلبین

پس از سلام و تحیات پس از درود و نوشتن
 گنجینه گفت که است آفتاب اوج سما
 قدر سپهر نبوت شری دیار عرب
 عصا سے آرمشون را نمود و طلب
 گفت حضرت زہرا کہ سید و سرا
 تیش فسرده در دست ہر حلیت عصا
 گہنت مشر سلمان کہ خطی از انصار
 قصاص می طلبد اورا جو قصاص
 شنید حضرت زہرا از ان ہونام قصاص
 برگ گفت کہ است راست
 ماہر بچین حلقہ گرفت راست
 باین ہر وقت قصاص است از کتہ بیا
 زن بگوئے ہر آن کہ بزرگ خدا
 چہ ہست خستہ زہرا کہ
 نظر چہ چشم زو یکجہ زہرا کہ
 بسید و سرا از تو ممداران
 عصا باد ہر سلمان بیدہ گویان
 چو بود پیش فرغی ہا کلب ایمان

افشاہ کہ کرد کہ داد او عصا بانصار
 ازین نگاہ نمودند درمان زاری
 بجانہ بادل افکار حضرت زہرا
 طلب نمود و نو بادیہ رسول خدا
 برگ گفت کہ است بگزیدگان جہان
 شتاب جانب مسجد شوند ہر زوروان
 نموده عزم زہرا قصاص یک بدوی
 کہ تا زیانہ زہرا گرفت راست
 چو آفتاب آزار خود را ہر ہزار است
 جان زدن لک از قہدہ اخلاص
 ردید تا عوفی انتقام ہر قصاص
 بگیرد او شمس انتقام ہر قصاص
 شنید و مظلوم ہا کہ کردند
 چو این شہیدان زہرا کہ
 زہرا کہ بیاں زہرا کہ
 لبان رعد خروشان و کرب عطا
 فغان کشید زہرا کہ
 روان بجانب مسجد شدند کہ
 بجا تلخہ کہ ایمان گشت شیون از کربان

شہید

شسته خلق تمامی بدیده و نوبار
 که آمدند و منکلام بادل افکار
 یکیک گرفته بگفت گیسوان شکنجین را
 یکیک ز ناله بخون کردند و چنین را
 یکیک کشوده ز بکریا دیده سر و اوید
 یکی رسانده خزان تا به ستغنی عشق غید
 یکیک که پرده سوسه سر و مان نظر میکرد
 یکیک اشاره به سسلطان مایه میکرد
 به این طریقی به پیشی آمدند از درون
 نهاده بروی سینه رسول آیدین
 بگریه عرض نمودند که کس فلک تقدیر
 ز لطف باران است بدهش ما کجبار
 بگو که تا عرض تا نیا خدات بر ما
 زده زیاده ز نظر طالسب قصاص نما
 بود و در جانب ایشان سینه بایگین
 کشیده آه زمرات ایشان
 ز دل تکیه و فتنش گریه ایشان
 بسان دانه سر جان چکید از فزکان

بگریه گفت که ازین بدان رسیده عصار
 قصاص او بنهال آن در خواب
 تمام خلق مدینه حبال آن در مطلع الاعجاز
 ز سیل دیده نشستند تا کمر در آواز
 ز رسته لطف آن گیر و قصاص خود را باز
 نموده حکم گریه خدای عظیم
 بگفت باز از اکاسه روز بر و کفیم
 بر شهادت دوران روز و چو
 زمرعت در مقصود بارگاه وجود
 ز روی دوش مبارک رسد او کفیم
 ز رسته هم نبوت بگفت سبب پیشش
 بگریه گفت چو پد واده ماه پد پیشش
 بگریه گفت که بار سول خصل
 بگریه گفت که بار سول خصل
 اجازت است انهم روی خود بگفت شهاد
 ز لطف عام خود آن بگریه و ایچاده
 درین امور بدان بیدو اجازت داد
 بگریه گفت از دینش کلام روا
 نهاد و رسته بگفتین سپید و سورا

پیش مر نبوت اگر جبار است کرد
 پیشوقی که بکسب مقصود از نیازت کند
 بگریه گفت خستد ایاب این تن اهل
 ز تاب آتش و دوزخ ز راه بے پستی
 شوق خویش نمودم ساس جبینی
 سوال کردی چنانچه تو ای کوی
 قصاص میطلبی یا صفای
 جواب دادم آن مرد بادل صد چاک
 ساق گشت قصاص تو یا شمشیر لول
 که گفت احمد سل که با غفور و دود
 سبک تو اسودن قیاس از خود نشنود
 که آن رسول ترا از مبارک شکی زدا و قصاص
 صاف کرد و برین صفتی سجدا بجا
 جوان گفت مر آن زبیب سجدا بجا
 ز تاب شدت آزار صنف روی نسا
 خاتم این چه میزند بادل بر غفل
 ساند ناله برافرق تا اگر رودن

برایت است که چون بر چو آن سر
 چو نو و چشم رسد دیده صنف کرد و اثر
 گرفت دست تو بر خشت سلیب آن
 علویسم تو بر خشت سلیب آن
 نداد دست اگر آن شد رنج اساس
 بدوش قدوة اخلاص فضل ابن عباس
 بیان طریق ز مسجد شمس بر صفا
 روانه شد همه جا با جمعه نهرا
 چو گشت داخل آن حجره و رنج مکان
 نمود صنف ز شستن غلاصه اسکان
 چو دید حالت او شسته سپهر عظم
 کشید ناله و یار گریه گفت دایب
 چه واقعه است وجود ترا فدا شد شوم
 فداست قامت و دیدار جافدا شد شوم
 نو چون بهار که قیاس عازم سفر
 کجا دوست بر جهان نپا ہے نیست
 مرا تغییر تو اندر جهان نپا ہے نیست
 بجز جناب شریف تو داد خوا ہے نیست

چنگیز جب کہ بلخ و این دیار افکار
 مرا از روسے کمر اسے پیر بجا بزار
 پس از کینہ و عصمت بهشت را با نو
 سیر مبارک اورا نسا و بند را نو
 نهاد در سکه بر پیش بلیدہ و چون
 کشود کرد زہرا چو پنجاب شنید
 صد اسے گریہ زہرا چو پنجاب شنید
 کشود دیدہ و از تاب در دو آہ شنید
 گفت کہ اسے گوہر بہائی من
 بنا کہ گفت کہ اسے حسرت جد گردی
 بنم کہ اخذ قدرت زمین جد گردی
 کنون از روسے خورده است تا گردی
 چون روم تو با اندوہ است تا گردی
 نہ تیار غم و بانوسے فراق شنید
 بلال کہ پیشہ شام است تا گردی
 جوان حدیث جگر سوز را توکل شنید
 تنگ سر تنک خویش برنگ لاله چید
 سوال کرد از آن سید الفنا زہرا
 تبار او سے عشرت کجا کنم پیدا

جواب داد کہ در پیش منزل عمو
 کہ کردہ است مرا وعدہ کردگار و دو
 کہ من شفیق شوم کہ بیت شناخت را
 ستم شودہ زہرا کہ مقام ترا
 کہ گفت کہ نہ بینیم و ران مقام ترا
 گفت کہ باز خوشان کہ کجا کنم پیدا
 جواب داد کہ با دشاہ ملک و دو
 کہ البتہ او پیشین ازین
 بود کہ نام من استادہ جبریل نشین
 نزدیک کناسہ و گر طاعت و طوت
 ز بعد جملہ ملک است چون کشودہ و کف
 پہ خلاصی است چون کشودہ و کف
 ہمہ گریہ بکینہ با دوستی آمد
 ازین بلیدہ بجا را دوستی شد
 کہ گفت این سخن و شد و رفت ازین
 نمود چشم مبارک چو تاب و رفت ازین
 کہ آغوش بیان خطہ توان ازین
 زلف و دیدہ با غیر الفنا شنید

چو چویش بدیدم آنچنان مددش
 ز سینه پر کردی و بچهره عذر و دوش
 ز ناله باسه بگر سو ز آه واجب دوش
 ز دنیا عاقه بجان کائناتش
 یکله نهاد بغیر در دوسه بر دوش
 یکینوده زیارت بگر دگیسویش
 یکینوده دوسه سر بروی سینه او
 یکینوده گشتده از گریه محقر تیر او
 یکینوده بگر گشتده بوسه داند
 گریه بست و گهی باش بوسه داند
 گریه سرنگ چو بر دوش بوسه داند
 ز دوسه صنف چو بر دوش بوسه داند
 بچشمه ساسه که تا آن دود و دیران را
 ز جاسه خاست که تا آن فلک آب جبار
 کند ز دوسه تن آن فلک آب جبار
 کشود دیده در آن دود و دیران را
 بنا که گفت که بگذارد دوش ما بچشم
 که این دود و دیران را بگذارد دوش ما بچشم
 رسیده روز آخر دود و دیران را

که بیدم بجهاد ستم غریب شوند
 ز شاد کاسه بران ناکسان سبب پروا
 هزار تن بران ناکسان سبب پروا
 که این دوسه و جهان را در دوش شان
 پس آفتاب نظر کرد چون جلالت شان
 بنگذد دست بگردن پس جلالت شان
 نمود جاسه شان را بر دوش و در دوش
 رسد آه بگر دوش و در دوش
 از آن جاسه حسن گریه پیش بگر
 خدنگ ناله اش از آسمان گذر بگر
 ز دوسه مهر بغیر نمود آتش از زمین
 کمن دیا ده ازین گریه زور دیده سن
 که گریه تو مرا ام سخت و شاد راست
 زباده و جیب آزار قلب انگار است
 ازین حدیث غم از دیده بکند گریه
 جاب که بکشد از گل نظر گریه
 به که بچشم غم را و دوست بر سر زده
 بکشد آه و آهسته حلقه بر در زده

روانہ کرتے ہیشتا دلان میں غلطی
 ہو گئی کہتے ہیں چوہا ہی اسے غیب تھا
 جواب دادر کہ دوسے غریب و افکارم
 ہوا سے دیدن ختم ریل بس دھرم
 مراد نندا اجازت کہ بادل را بخور
 رسیدہ از سیلاب امر عظیم از در دور
 کہتے حضرت زہرا کہ باز گرد از راہ
 کہ نیست وقت ملاقات غیر خلق اللہ
 ازین سبب کہ یہ آواز خود گرفتار است
 غنودہ است بہ بنبر از انکہ جایا است
 برقت چند قدم راہ باز اگر دید
 دوبارہ خوار است اجازت جان جو بخندید
 چنان ببیاد رسم از جا کہ فلک جناب یوں
 کہ آمد از انرش آن فلک جناب یوں
 کہ خود چشم مبارک خود استفسار
 ز واقعات عرب کہ نہ نامکملہ ہمار
 نشہ سر نیوت ہو غافلہ ہوا
 کہ بچہ پانچویں آن سائل غریب کہ بود

جواب حضرت زہرا کہ اگر یہ دوا دملول
 کہ عالمند بیان آفت بیکار دوسول
 کہتے حضرت مہر قوت میں سپہر صفات
 کہ است تا بغیر ارواح و ہائیم لذات
 بغیر رخصت اگر آن فلک اسکان خواہد
 ز رخصت ہا سے در بستہ اندرون آید
 نہ کردہ است اجازت کہے ملکبار سے
 گزرا کہ بانش ادیبانودہ مسلبے
 پیش رفتہ داود ازین اجازت وہ
 پر کہ یہ رخصت اندر اور حاجت وہ
 چو این شنیدیم عصمت سپہرلم
 سوا و طلقہ ہائیم عظیم کہ غنیم
 ز با سے فاست خورشان گفت و انتہا
 زبے نصیبت عظمی کہ دوسے فادیم
 پیش در شہد و آہ و نالہ داود سے
 کہ اسے طبع اجازت پہا پہ چہ در اسے
 ازین سخن ملک الموت چہ بیداریم
 کہتے داخل زو فیقہ ریاضی ہم

بہار سے محبت محمود از سحر و کلام
 زبان کشود و بدان اہل بیت کرد سلام
 زبغت کہ اسے زود انتخاب وجود
 تیار بود ز خداوند خاص و عام درود
 نمود امر اگر دگار سے محترم باذن شام
 بقبض روح تو اسے چوختار
 ز در سے لطف بغیر مودے توقف دار
 درین امور تو کیساے توقف دار
 کہ چہیں سبب از عارم اسلا
 بکلمہ حق بعد رب عز و علا
 جواب داد کہ اللہ حکم بدوام
 ہر پنجہ امر منی ہر ارجح ارم
 نزول کرد ہماں لطف جیب تیل امین
 بسوسے آن شہ لولاک از رہ نکین
 سوال کرد از ان کہ خوشی کس دگر
 کہ سے تو بودہ مراد او مودل یا در
 چو باعث است کہ در این لمیہ عظمی
 گنایم بہین حال یکیں دینا

جواب داد فر خاک حضرت جبریل
 کہ باد مشوہ ترا اسے فروغ نور جلیل
 ز لطف عام و غلایات ذوالجلال اکرم
 رسید امر بہ جہان راہ بند آرایش
 کہ بقیع ہاسے جہان زینت از رہ جواہر
 تمام حور کست آتش دوزخ
 ہم انتقام سے پیچیدہ فر دوس عالم فرخ
 قندہ جو رہ وقفہ فر دوس عالم فرخ
 ستارہ منتظر شوق انبیاء سلف
 کشیدہ از ملائکہ تمام صنف و صف
 تمام ازل و جان عاشق نقاسے تواند
 تمام منتظر روح جانفزا اسے تواند
 گفت احمد مرسل کہ این ہمہ خوب است
 ز دعا سے دل پیوار مطلوب است
 دے زیادہ مراد از دہ تیج من دان
 با پنجہ بہت بدرید جہان من دان
 بگفت حضرت جبریل کاہی شفیق ام
 فر دے مہربوت و عیب کرم

بود پشت سر اسرار انبیائے کرام
خوام ناز تو باست دران بسازی جا
گفت باز بدو اح الامین شیعہ طحا
که سختی ز پس پیغمبر نبیارت را
که سختی ز پس الامین که کس سرور
گفت حضرت روح الامین را چیرا داور
عطی انوده بود چوین بر چیز را داور
که با حال یکبار زانیا سلف
نداده این گلی پیغمبر کمال و شرف
چو از زبان دو چو کفر چوین بر نمود
چو از شفاعت است پیش پیغمبر
ز امت است به تود حشر انقدر پیغمبر
که خاطر تو از ان شاد و پیچ کرد
ز چهری امین این حدیث را چوین نمود
بناکه گفت که در دل مطالب این بود
پیش من غم است زیاده از غماست
ازین نوید که درت ز بهی دل بر نکات
بدل نماند هیچ یک دیگر
چوین آرزو آورد از شفاعت

گفت این و شد انبیاء لطف جمیل
نمود و رسد نوچه بیوسه غزائیل
اشاره کرد که اندر راه موی پیش آست
با پیچش شامه موی استخفای نماست
از ان چو تالیف ارواح یافت دستوری
پیش رفت ز ریس ادب به چوین
چوین روح بشیر و نذیرت در شمول
فنا و شتری افکار و تر کشت مایل
شد افکار بر بیان نیر سپهر حیات
ز یک کنار که سون علامت سگرات
که چوین زرب افروزش عیان گشتی
گهی در گلی رویش بود عیان گشتی
دلی ز دیده دفتر سوی حاضران میگردد
کشیده دست دمی به آسمان میگردد
خوشی که روح کافر افتاد چون نمود سفر
بسوسه به قهر جنات چون نمود سفر
پیش پیغمبر او رفت حضرت زهرا
که به گفت که روحی فداک با ایتا

برایچہ کہ رسوال اندید پچشم جبراب
نیافت هیچ از ان فردا خواب جبراب
فغان کشید پیچی ز سید بیرون
کہ عشق دار شد افغان و طام گردون
لکیر گفت کہ ہذا فراق درد عویب
کہ آفتاب بیا مدینہ کر و غروب
چو او رو کہ از ان شد رواق صبر جراب
رسید منم طوفان دید ہا کہ جبراب
رسید ایکہ شد روضہ مشکار صبح عسرا
بغضہ شرف غم آشکار صحت
طام پردہ شہینان عجلہ کھمت
مخدرات و یکبار سدا و حق شمت
زود و لب لباب ازین نامم
بجایان حلقہ بدو شہاب مرکز غم
یکے نیالہ زبک شعلہ در فضا کے زمین
خداک آہ رسالہ کے یکے بعرض بین
غیر رسید ہوا حال سید کوئین
کران دور کو ہوا بحرین معرفت حسین

زوند جامہ بن چاک باخوش و فغان
کشودہ سبیل چو ارباب راز نگان
لبان نمانہ کشودند گریو کے مشکین
فتادہ چون گھر یکبچی برو کے زمین
حسن دوست پرز کے بسر و اجدا
چسان لدا شتہ با دین بیان بجا
حسین آہ کشید کے بدیدہ ہوشم
خوشش کر کے و گفتے کہ ای شیخ ام
بجز تو بس با و جهان پناہ نیست
بغیر ذات شریف و داد خواہی نیست
زنا لہ ہا کہ جاہ سوز آل اسنیب
شد خلق مدینہ ازین قضیہ حیر
تمام گریہ کنان محمدا احترام با افغان
بسوسے در گریہ عشق آشوبش
ردان شند نبوی کہ شوش و مضر
بند و زنجیرین فرماند والہ و مضر
نگر نہ یادہ ازین نیست فوت گفتار
کہ رفت تاب ز دل غم ز دیدہ و زکار

دران عزانم از بیکه تا توان از رسم
نشستم بیای چو کلک از ماتم
در خیال خرد دارد و بدل آرام
اگر که شرح دهم میکنید طول کلام
بزرگوار خرد را یا تقرب و جاه بی
حق ختم رسالت محو
که ایشان بنی را بواو اسکندر
رسان بسیار بخل و اسلحه بنی
نصیب کن بگی را شفاعت مسعود
که تا شوند مقصود خویش تن مسعود
ز بعد جادو خلق بسیار بخل
نظر ناکه بود و فاش از ریافت
ز روی کجی دوستدار آل عباس
نه مخلص است غلامی ز سید الشهدا
تلمش

واقعه در میان شهادت حضرت
امیر المومنین علی ابن ابی طالب
علیه السلام

عسکرم آمد و برید با سحر ایل جان
بلال تندی آرد و دست بر طوفان
چنان فتنه ایل بیت و کس را
که آب که در جنگ هوانست مقصود
بسیار عیش و قمار و نیکان نمود
باو چو چاه ایل بلبسته نم شدند
ز دیده سحر بردار و در لشکر عالم شدند
ازین سبب بجهان روضه دارد
پیش خالق و خالق و عز و درین است
شکرک این غم و غمت عزیز درین است
چو که از نجاسه رسول خداست
جوامه که پسندیده اتم شهدا است
بروز خشم و رشک و خشم
نصوص تعقیب شمس و در شمس
میدین تار و زخم و زخم و زخم
ز جلد و فشرین زخم و زخم و زخم
و صبح نفس محمد برادر و زخم و زخم

بہتہ صورت امکان دہنے واجب
 بجوہ منظر اسرار شام و غائب
 تن رسول و دل عرش و جان بہت اللہ
 گل حسد بقدر قدرت علی و لے اللہ
 بروز زعم و مصاف آن از دست ساقی کوثر
 بروند ہم چمن آفتاب چمن
 روایت است کہ چون آفتاب چمن
 محبت عری صدر چرخ ظلمت راج
 شمع سریر سالت چرخ شب معراج
 عروج کرد بسوی خاک شب معراج
 گئے پوریت پیر براق محمودی
 گئی جبینہ شوق تھاکے بیہودی
 روانہ گشت جنابش تعب الم بالہ
 یکجہن جنت حق رفت از زمین پچا
 خان نمود جنابش صعود جہاں
 گزشتہ کاروان و کاروان گردید
 جبابہ فلک شمس و کاروان گردید
 گزشتہ چون زجبابہ علم زمین زید

جو خاک مقدم او عرش را نمود ادراک
 نند و در تہ اورا و یک گرفت از خاک
 بسوسے عرش جنابش چلے تماشا بود
 خفا کہ عرش از ان نیز در وقت افق
 کہ آسمان بسوسے عرش چلے پاسبان
 کہ پدید خلقش از وقت چلے دیگر
 جسے بہا و جسے خوشا چلے شوق دیگر
 گرفتہ بود از ان صورت پرین صورت
 بجان خزانہ شد آن صورت پرین صورت
 تشریف است کہ بود است عرش بہ صورت
 بجان خزانہ شد آن صورت پرین صورت
 تعین کہ عرش ز جسے صورت علی چہ صورت
 اگر نہ بود مثال علی چہ صورت
 شبیم بود جسے اکنت ہ ہ نیم
 امیرین اسد اللہ ساقی کوثر
 چو این صفا پدید شد اسرار
 سوال کرد ز جبریل کا سے امین خدا
 ہم صورت است کہ عرشش بخود دل دارد
 ہم صورت است کہ عرشش بخود دل دارد

مراجرکن ازین شکل زانکه جان من است
 ششید موت جان دل در دکان است
 چون رخاند بر دل آدم لبوسه شفا
 علی بهیتر فروخته بود در باوا
 چه بود نوسن جید که پشاپ تراست
 چه بود که ز بزم یک رسا تراست
 چه حکمت است که ازین لبوس آمده است
 گریه موت پاسه ولایت آمده است
 جو این شغید ازان شاه جیل امین
 جواب گفت که اسے فخر آسمان وزین
 من رفیقت است که این صورت ایوان است
 که آنسید با پروردگار و دلین است
 خلایق که دین نه سپهر روبرو دارند
 تمام شوق فنا سے جواب او دارند
 فرشتها همه بودند که جهان شامیل او
 پیافریخ خدا سے جهان شامیل او
 که در صورت او عرض نماز بارگاه

ازین حدیث نفوس اول انجکایت بود
 بیان قصه و سر رشته شهادت بود
 و سله ششید کجا طاقت بیان دارم
 نه تاب گفتن و نه یار سیک زبان دارم
 تر جایت است که چون این جسم بدین
 رسا خدای تعالی بیابن و صورت او
 فرشتهای شرف بیابن و زیارت او
 تمام صف زده بودند و زیارت او
 که آنکامان افزون خستم تا یک جیسر
 پدید کرد و شکافته فستق آن یک
 صد ابر آمد ازان صورت و نه افلاک سیر ازین
 چنانکه عرضش و نه افلاک سیر ازین
 چو این مشاهد کردند که اگر بیابنا
 زودند چاک دوست الهم بیسم خود
 صف سپاه ملاک زود و بیسم خود
 چنانکه گفتند پیش ازین قبایست بود
 فضا سے فضا نیکون براز نمیشد
 زانکه رخاند که در دکان سلسله تمام

زبان عرض کشاد و ذوال صبر و طبعات
آه و ناله بدرگاه قاضی و حاجات
که است حقیقت ایجا و سبکسازات از تو
نمود و آتی استیفا که کائنات از تو
نیفزات تو بر زرات آنست پیا تو
مستد علی سبده که گزیده تو
درین مقدمه اسرار که از حکمت چیست
بصورته عظیم خلقی جو است چیست
بساکنان سما العظم دوست شامل شد
چو بیان خبیه چیریل نازل شد
بگر گفت که ای ساکنان عرش مجید
قیامت مجبی و جهان شراست پدید
و نفسی بچو منصب شهادت یافت
سیر کش از رخ ظلمت کونین
بگفت که گوشت روان باد و دیده زین
بسوی که نوبت خبیه ارسلان زین
روایت است که درین مسکن زین
صد و مسلوله بر آورد و مجید پیل این

بگر گفت که گزیده این عالم رسول
به تیغ زشت ترین من فغان بقول
از آن صد اتمه جن و انس ستر تاسر
شدند با خبر ز قتل ساسی که تو
علی انحصار دوزخند شید خنان
دو شوکتی که گشتن میگردند
تمام شب بعبادت تمام میگردند
ز عاباب علیه السلام که گردند
گهی در سجود سینه بوزند
گهی رکوع و گهی دران شب محنت شان
ببین طریق دران وقت خواب غلوط شان
بلوده بود دران وقت خواب غلوط شان
که رفت زینیب بیدل بسوی غلوط شان
اما که که بیدارشان کنده از خواب
که با بگ زود روح الامین بیدارشان
ز خواب آن دو جا گرفته بجا بستند
که تعبیریه شاه اولیای تمام
روان شدند سر آمد آن دو نفر تمام
ز خسته جانب سجده با اضطراب تمام

توایت است که چون غریب تیغ زیر آید
 تبارک علی مرتضیٰ نزول نمود
 کشیده از آن در دامن سپهر خباب
 فنا صاحب بنیر میان گردید
 بنجاک و خون دل ارباب غم پیمان گردید
 عیار کش تیغ ابرو خون اردان گردید
 فنا و دود بنجاک و زرد و دینالیب
 زخون سبب چین باد و دست می بالید
 ز تاب سوز جراحت می نمود و می نمود
 چین خضاب چون می نمود و می نمود
 که خون چهره بود زیت شهادت ما
 که بر شهادت امید شهادت ما
 مویان همه بود و حلقه امام امم
 شاده و زده بودند صاحب یک دند
 تمام گردان چون سنگ آب یک گردید
 بسوز ناله دل سنگ آب یک گردید
 که آله از در جب و در سبب غیب
 دو گوشواره عرش برین خیمه و خیمه

دوان غیبیون مافغان و ذوق و مامم
 فنا غیب بلبین آن امام امم
 بهر طرف نظر از اضطراب یک دند
 غصص پدر کامیاب یک دند
 که آگاهان نظیر آن دوست و گیار
 فنا و دود و زرد و دینالیب
 که سوز تاملت آن شاه کشور و دینالیب
 ز تاب سوز جراحت می نمود و می نمود
 که سوز تاملت آن شاه کشور و دینالیب
 ز تاب سوز جراحت می نمود و می نمود
 که سوز تاملت آن شاه کشور و دینالیب
 ز تاب سوز جراحت می نمود و می نمود
 که سوز تاملت آن شاه کشور و دینالیب
 ز تاب سوز جراحت می نمود و می نمود

نظر بیت ستم این مجلس کا فرب
 جلیبیده بود به خون همچو لاله احمر
 کفنه که از کوشش عجب زخون مخفی شهادت داشت
 بهر دو دست سید پر جاغت را
 نموده بود زخون سید پر شهادت را
 کشیده بود لب و لب جویم شهادتی
 چو این مشاعره کردند آن دو سبب بی
 دوزنیت برود کوشش زود
 ز دست عجب گریبان جا می چاک زدند
 عاصمه باز سر زخون کشیدند
 سر زخون سید پر زخون زخون کشیدند
 کشوده خانه آن خوشش زخون کشیدند
 دوید بر سر سید پر زخون گرفت بر آن
 نشست و آن سید پر زخون گرفت بر آن
 گریه بر آن گواهی به سید پر زخون گرفت بر آن
 گرفت زخون زخون گرفت بر آن
 گریه بر آن گواهی به سید پر زخون گرفت بر آن
 گرفت زخون زخون گرفت بر آن

بحالت پدر خوش سبک است هزار
 بنیاد که بر رخ او افک می نمودن
 نشسته بود به این دوزخ بود زخون کشیدند
 فاده بود به زخون کشیدند
 چو این مشاعره کردند آن دو سبب بی
 فاده بود به زخون کشیدند
 جبین به پاسه امم کربا لب
 زنا سبب به چو ابر سبب
 آبه فاده فاده آن شمس را سبب
 خطاب کرد به آن کائنات را سبب
 بگر گفت گری کائنات را سبب
 نوی زخون زخون زخون کشیدند
 ترا چه شد که چنین زخون زخون کشیدند
 فاده تو بدین حال و سبب کشیدند
 بهر سبب تو ز اعدا سبب تا بکس آمد
 که امم تیغ فتنه تیغ بر سبب
 هنوز تو سبب فتنه تیغ بر سبب
 هنوز تو سبب فتنه تیغ بر سبب

کے نہ داشتند ز اندوه جدا غم ما
 کہ تازه شد ز براسک تو داغ ماتم ما
 باب است شب و روز دیدہ تو با
 بخون آلودہ دل ز داغ ماتم ما
 هنوز از غم بی مادی نیا سوختم
 هنوز از غم دورش دیدہ کشویم
 هنوز از غم بیکی در آزاریم
 هنوز از غم بیکی اگر قاتیم
 بدو و محنت سبب مادی نیا سوخت
 غم شهادت مادی هنوز ز من است
 فغان و ناله شب و روز نقل مجلس است
 هنوز ماتم ما در سینه نیا دیده بود
 ملک از تخیل آن درویش نیا دیده بود
 قضیہ نوک پایش زخم دلها شد
 به ماتم غم ما بیکیان آید
 بگرزشت کوکیا به خدایات ما
 سر آمد چرخ ز غمت مصیبت ما
 جزوای غم آل مصطفیٰ با است
 غم شهادت کویت هم سر با است

پیرین طریق کہ سرگرم دوستان شدہ
 مصمم سفر گلشن جنان شدہ
 روادار کہ اسکیبہ تو در جوان باشم
 روادار کہ در کام تو سبب غیب باشم
 روادار کہ مادی و جسمان تو سبب غیب باشم
 بہ زندگی ز جیانت تو سبب غیب باشم
 پیرین ز بسبب پیوستہ ایما بار است
 پیرین بودن ما نینہ و تو و شوار است
 میا و جسمان ازین فاکدان زشت روی
 مرا گذاری و تو نیا سوخت ز شت روی
 جان سببش کہ در غمت ز شت ہمراہ
 تو باشی بین بیکل نیا شت ہمراہ
 روادار کہ در غمت ز شت السوا
 بهم رسید و تو جد و ما دم نہ ہوا
 چو فیض می آید ای شمس و ابرو چمن
 ز جیبی کہ نیا شت شد از دست چمن
 کہ چون بچنگ و پیا سسہ با چمن
 چنانچہ از لب گوہر فغان کام

پیش دیده نایبکیان براسه خدایا
 به استر دگان چشم مرحمت بکشا
 چو این سکا که نبود بید شد
 نظاره کرد زمین توجه بوسه
 کشود خانه آغوش شاه شیب دراد بر
 کشیده حضرت پدیر یوسف چو پیش داد
 ز شفقت پدری یوسف چو پیش داد
 چو تکی او محل روح بخش شد
 چو گشت که اسه نور دیکان پدر
 غم زانه به باب شمار سید پدر
 بگردد به باب شامجد ازین حساب نیست
 براسه نانویشی دهر اضطرار نیست
 کنون در سجده ای بیکان بجای نه بید
 براسه گریه اهل حسرت در گز
 چو این حدیث بیان کرد سید ابوبکر
 در آمدند جبا آن شیه بین رفتند
 پله جانوت آن شیه بین رفتند
 بزیبایه آل اهل اهل رفتند

بدوش خویش شید شاه شبر بد
 اسیر شودین منظر العجائب را
 بدان شدند سوی خانه با چنین احوال
 سوالیان همه با آه و ناله در دستان
 بزرگوار شد ابی سید اسرا
 بحق حرمت شاه سرترا داد
 بمقتضی علی آن بادشاه خیمه کن
 که دیوان تقاضایت فائده در گز
 بحق فاعله آن منتر زمان بهشت
 که هست در پیش مهر و دیوان بهشت
 بحق قیامه ای باب دین الامم حسن
 که ز دنیا حسن است و ز دنیا حسن
 بحق شیدا سوده زینچ جوید و چقا
 که خود آب شهادت و سرور سوم
 بحق عابد علوم و دانا عیلام
 بحق با بر و صادق و دانا عیلام
 بحق توسل کاظم شیه که کو این
 بحق آنکه بود در ضامن بهشت برین

نویس

غریب مال فرسان علی بن موسیٰ
 کز شفا کے شل و کو چن دم علی
 بقی حضرت سلطان دین بختیار بغداد
 کہ بہت اہم و عزیز بختیار بغداد
 بقی اوسے راہ خدا کی تھی
 کہ بہت سنا آں شاہ دوزخی تھی
 بقی کی آن شمرن زامی سک
 غریب و یکس و محرم از دیار وطن
 بقی حضرت صاحب تقیہ اولاد
 کہ بہت بہر پوش موالیان و رشاد
 کہ شہیدان کردین چند روز گریاںند
 اگرچہ غرق گناہ اند و استدارا نند
 گنہ پر از انبیان بسیدین
 بختیار صاحب با امام حسین
 خصوص بندہ کہ مکران از سید کی شدہ ام
 سیاہ و دسے دو کون از سید کی شدہ ام
 چپکچی کہ پیری ز من گنہ مرا
 سپہ چپکچی نامہ سپاہ مرا

گیا زمین و در کوثر ثواب انداز
 نہ کہ تفت اندک کوئی کن و در ثواب انداز

واقعہ شہادت حضرت امام حسن
 علیہ السلام

خاتم آمد و گدوید نوہ سخن
 بلند کرد جهان نامہ را جوت حسن
 خدائے گشت بخت آسمان و بخت زمین
 دین بخت نامہ و زشت را بخت نامہ
 بلبل ماہ مسند اوقاف و زشت نامہ
 سواد اہل بیل و زشت نامہ
 زمانہ کرد بہر اعداد نوہ و زشت نامہ
 قبول نامہ آمل سبب نوہ و زشت نامہ
 براسے نامہ و زشت نامہ
 پر گریہ گئے گدوید نوہ و زشت نامہ
 دین عزت و جہنم و زشت نامہ
 نظر بخت برین گدوید نوہ و زشت نامہ

بہین سپر عزا دار نیست با ایشان
 بروز خویش شده آفتاب گردان
 نوشته خامہ ستونی خراسان
 بیاسے مردم پر ویدہ اشک ناداران
 گرہ شدہ بجاوے زمانہ نالہ و آہ
 رسید قافہ تغزیت گبر و نگاہ
 بہ ممکنات تو تقسیم نام شہد است
 محرم سب غم این بیت یوشت است
 پس از فریضہ فرا است ہر غم
 کہ بیچکاینا سب آں ریل
 صبا حوشام نبال از باسے آں ریل
 کہ در دود گاہ بود نالہ بشتہ قبول
 غم جس کہ تغزیت رسول خدا
 و پیچیدہ عشق ابدیہ و سدا
 کہون کہ تغزیت مخصوص نوح انسان است
 پس از چہ روست کہ غم طایف گلستان نیست
 خصوص انجمن آراسے گلشن دنیا
 گل ترسید بگدستان گل رعنا

زده خنده ایست پیش صبا بهمان
 دهن لبالب خون غنچه در بر تان
 گل گلاب کزان بود بر رو که بهار
 غلیده خاست پیش نشسته در گلزار
 زبرگ و بار سبزه و بوستان شده است
 ستاره سوخته باغ و بوستان شده است
 زبک ریخته نقد گنوده در گلزار
 بجای آینه نور و خاک نشسته بهار
 ز سار و برگ و زخم زبان مانده اثر
 زخم خوش سید کرده غبار
 شسته گلین پیچیدار به چرخ و دستار
 بسیار رفته گل ز در آینه و دستار
 بین جمال گل زین و نقش قیب
 که سوز خاک بر آرده بالاس عزا
 چه چو زلف و سان پیلخ شد بخواب
 چه شد که چشم گل غمناک شده
 چه شد که جگر این نوع بدینا نه شده
 بهر خانه ز تار ریش کلاه شده

[illegible][illegible]

بغیر اسکے نہیں پہچان سکتے ہم خدا کیا اور

پچھنا علم کی خاطر شمال شمع نہیا جو

دیر کو شمع بنی خدا (سید محمد علی صاحب قباۃ المؤمنین) کو

انجمن سجادہ کربل گنج کا بیرو

تیرھواں سالانہ اجلاس

بجاء اللہ ۱۳/۱۲/۱۹۶۱ء کو صحن مسجد نواب اعظم علی خان صاحب مرحوم جی گنج کان پور میں منعقد ہوگا۔
 تشنگان روحانیت و برادران ملت سے خصوصاً اور برادران وطن سے عموماً التماس ہے کہ اس روح پرور
 تبلیغی محافل سے فیضیاب ہوں اور اس اکین انجمن کی حوصلہ افزائی فرمائیں

پہرہ و گرام اجلاس ۱۹۶۱ء

پہلا جلسہ	۱۳/۱۲	یوم شنبہ	وقت ۳ بجے	دن
دوسرا جلسہ	۱۳/۱۲	"	۸ بجے	شب
تیسرا جلسہ	۱۳/۱۲	"	۸ بجے	صبح
چوتھا جلسہ	"	"	۳ بجے	دن
پانچواں جلسہ	"	"	۸ بجے	شب

اسماء گرامی علامہ کرام	موضوع بیان
۱- جناب حضرت مولانا سید علی صاحب قباۃ مجتہد العصر گویا پوری	۱- عہدہ ائمہ میں اجتماع کی نصیحت کیا تھی؟
۲- جناب حضرت مولانا فیاض حسین صاحب قباۃ ولید پوری (اعظم گڑھ)	۲- امام محمد باقرؑ کی زندگی
۳- جناب حضرت مولانا سید محمد علی حسن صاحب قباۃ کامونیہ سی مجتہد العصر	۳- امام جعفر صادقؑ کا فلسفہ زندگی
ناظم شعبہ روایات مسلم یونیورسٹی علی گڑھ	۴- کوفہ و شام میں فانی زہرا کی تقریر کا اہمیت
۴- جناب حضرت مولانا محمد مہدی صاحب قباۃ زید پوری	۵- امیر المؤمنین کا فن خطابت
۵- جناب حضرت مولانا سید شمس الحسن صاحب قباۃ بجنوری	

نوٹ :- (۱) دو دن جلسہ نماز پنجگانہ اجتماع ہوگا کہ (۷) وقت کی شرکت سے پابندی ہوگی (۳) بیرون شہر کے سوسن کے صرف قیام کا انتظام ہے
 (۴) مستور دن کے پردہ کا معمولی انتظام ہوگا۔

پچشمہ براہ انجمن سجادہ کربل گنج - کانپور

ادامه نمود چو آمین گفتن چو جاری
 سپه امورش لائق ز راه غمخوار
 سپه کرد و بخت خلافت بزدان
 نشانزد و رفت چو رابره کشته ایمان
 روز گذشت ز شهر و منه جانب شام
 بر آسای رفیع معاویه آن امام زمام
 سپاه آن شمشیر سلطون از صاحب برون
 زدند خمیر بر آسای صاحب برون
 فضا کشت و رفت بر آسای صاحب برون
 زخمید حاسن کوه احد گشتان شد
 صاحب لشکر سپه بختی بود کشته شد
 چپیل نیز از کشته شد از پله پله
 چنان هجوم خلاق کشته شد از پله پله
 که صفت کشته شد سپاه از عدیه تابید
 چو اجتماع بر آسای سپه داخل شد
 بدو کشته شد تمام موزمان سپاه
 بعد از آنکه آمدن لاله لاله شد

بآن گروه امام زمان امامت کرد
 ادا فرموده شد ظهرین با جماعت کرد
 زبان و فیض به سر راه آن امام حجاز
 چپیل نیز از کشته شد از پله پله
 چو پیشدادی گشت روان سید بنیادین
 روایت است که چون زاده ابو سفیان
 شمشیر کشته شد جمیع مسلمانان
 نوشتند و قعه از بهر سروران خود
 چو زنده بود در آن قعه و عده زربود
 پس از ادا کشته شد از پله پله
 رسید و قعه آن کس که کشته شد
 از آن که وعده زربود و کشته شد
 شدند نفقه در یک نفس ز کشته شد
 چنانکه شام به پدر رسول بنفقه کس
 چنانکه جماعت شدند حاضر و کس
 روایت است که چون دیدند کشته شد
 که آن گروه و بزرگان را کشته شد

فرقت گرفتیم و بیعت ایسان
براست لم یصل از زاده ابونفیسان
خطاب کرد سوخته حضرت امام حسن
که اسکنان زود تو چشم جهانیان روشن
من و تو هر دو درین شهر بجا نده ایم و بجا یاکیم
بعد و باب بجا بیاوریم چیران
فتاده ایم درین شهر سبکین سروران
غریب و دور وطن خویش مانده سروران
بیا بزن دست جدی بزرگوار و بزم
سحر بپوشید و بپوشید بادل زار
با او شکایت امت کنیم باطل
زیبویانی ایشان سخن کنیم
زین دست و گریبان جابه چاک کنیم
با او شکایت جانها سے دردناک کنیم
بزرگیم بپوشیدیم آویم حال امت را
کنیم عرض باو بپوشیدیم
چو این حدیث بیان کرد رسید شهادت
مخوفیه بگویی غاست بیا

باحتلمیم بکنان دوسه سبیل کشاد
خطاب کرد در زبان را با ناس
که اسکنان زود تو چشم جهانیان روشن
چشمش بود که بیاوریم بزم
اگر مجبایان خانه و چشم بزم
تمام عمر سرافراز کنیم
خازنای همه در جبهه سر زمین تمام کنیم
نخایل و در زان سر زمین تمام کنیم
بستجا بگویی رو کنیم چشم بپوشید
گویی بجهت بپوشید بپوشید
نزد بپوشید زمزم آویم
گویی بپوشید بپوشید بپوشید
جواب گفت چنین بجاعت ریاضت کشیدن
که اسکنان زود تو چشم جهانیان روشن
چو لازم است که از خاک زود تو چشم
کسی رود و بپوشید بپوشید
سوسه وین بپوشید بپوشید
بطرف شاه رسل سوزان بپوشید

روایت است که چون سبط احمد مختار
 گاو سه شلک شد از خواب آخرین بیدار
 بگفت که در نظر خود دیدم که زهر
 سر کرده بود و قفس سحر آن مولا
 گزشت مهر زمان کوزه برکت پدید
 رسید سورشش الماس بزم افزوس
 زشت است برین الماس باغم افزوس
 بجاوش جبیش با مقام و کسوز
 از آن دست که هر خلق را غدا شد است
 عجب مدار که الماس کلاه دار شد است
 چو شمشیر است از آن سبط مصلطی بخود
 زمین چو بت بگین خسانه اندزنده بخود
 پنجم را بگین که بزرگتر است دنیا
 که چشم او است چو خاتم بوست دنیا
 ز تاب خجالت این نسبت از ساحتش الماس
 سپا و شود او را که نامش الماس
 بنیم بیدان الماس شد که آن رسوا
 زبانه چو سحر مصلطی نه کرد چو

تمام سنگ شدند و آب زور فشانند
 ز ششم این حرکت در زمین زور فشانند
 هفتم نه از نظر افسانه پیمبر شد
 دین مقدم الماس خاک بر سر شد
 ز یک سنگدل و تند خو و بدکار است
 بیست و نهم دنیا از آن گرفتار است
 فرزند و پسر و نوه مصلطی و مجید
 هزارین بدان دل سیاه چشم سفید
 بیستم که چه آب این تباحث کرد
 جابینه الماس این رفاقت کرد
 یک دفعه مضرت از آن سپهر جناب
 چه غیبت است ندانم که خاک بر سر آب
 چو ساز کار نه کردند با امام بیدار
 ریح است علی الاطلاق دوزخ غیر
 ازین که کمال آن اخسار انسان شد
 که سخت در ظلمات آب و آب حیوان شد
 اگر نه آب دین باب اهل تقصیر است
 پس از چه دوست که افتاده دین گریست

با بین سبب که دل سبط صطفی را نخست
 بغیر خاک و گریز دل کے یث است
 در امتیاست که چون نوح پیغمبر
 رسید سوزش الماس ازین آتش چکر
 کشید آهی و بپوینا در آبش
 ز آلتیاب جگر نقد سائے کوثر
 گهی بستر سوز و گداز می غلطید
 گهی بستر سوز و گداز می غلطید
 که از نفت جگر پاره پاره می داد
 گهی ز تاب بگر آه عجب از نشان بیداد
 گهی جان دل اجباب منفعت می کرد
 که از شد اطلب غفوفت میکرد
 گهی شفاعت اجباب منکست میکرد
 گهی شفاعت اجباب منکست میکرد
 فلان دانه خب که در دواش را
 ز خواب ناز بر آورد ظاهر ازش را
 خصوص با دل سبطه زنیب مظلوم
 بجزه و گداز آسوده بود با کاشوم
 شبنم ناله بیت سبب برادر را
 زلفه ابرو فراموش کرد و بتر

ز جاست جنت و خبر دار کرد و ابرو را
 بیان نمود به آن حالت برادر را
 روان شدند سوخته چکر برادر خوش
 ز دند در ست و دریدند جامه و بر و پیش
 شدند داخل غلطان به بسترش دیدند
 ز آه ناله و از صفت سبب پرسی من
 جواب گفت که کاسه خواران یکبیر من
 چو پیشو که ز ما نشتن شوی بیونس من
 ویرین مکالمه بودند با امام حسن
 مخدرات سرا پرده رسول زین
 که از خسروش و غم عورت رسول خدا
 قدم گذاشت در آن خانه سید الشهداء
 به طرف نگران کرد و دیده تا تر را
 فدا و دید به بستر طایان برادر را
 چو بگریه کنان دید خواهرش را
 دیده دید که بیان برادرش را
 گرفته حضرت فاطمه سر پر کینار
 نشسته زنیب و کاشوم بکلی و بسیار

چو این شایسته فرمودید الشهدا
 خطاب کردید که گریبان است
 نرا چه شد که چنین دیده گریبان است
 چه واقعه است چرا کیست پریشان است
 بر او نمیدانم چه افتاده است بر بسته
 زبیل گشته چرا و چیست شمشیر
 جواب گفت چنین نور دیده زهر
 ز تاب گریه و زاری پشید الشهدا
 که اسب چرخ و عالم نبرد از امام حسن
 چرا سوال فرمودی که گریبان کرد
 از آن چو گریبان از غصه گریبان کرد
 برادران جنگ خسته با پریشان کرد
 چو این شمشیر شمشیر ز قهر و زاری
 روانه گشت سوسه که برادر و فرزند
 رسید چون بستر امام حسین
 نشسته گریه کنانش چو بر بالین
 با انظار بشویش را گرفت بر دامن
 خطاب کرد سوسه حضرت امام حسن

که اسب ضیای دل و دیده رسول این
 ز طلعت تو نور روان عرش بین
 بجز آب است غلظت نفی که بودت بار
 چرا ز خواب آه و زنان شدی بیدار
 بنگ ناک که بر عالم است تا پیش
 بیگ خواب بود که نوک دست پیش
 چه خواب چنین حضرت امام حسن
 جواب گفت چنین سوز و غم
 رسید شد و در شام
 که ای ز غفلت دیده سپهر خواب
 به چشم خطه زین بختی تعب این
 چنین شایسته که بر دامن خلد بین
 قدم گذاشته ام روی مادر مرا
 شماره بود یک سوی پریشان شد چرا
 شکسته حال و پریشان خفت
 ز غار زمان و ز غلمان گشتن
 تمام بزرده بود دامن خود
 بجز شسته و در انتظار نشسته بود
 تمام گشت از آفت آب بیدار

چون زود و زبایان شدم به عالم خواب
با غم و غم زبایان شدم به عالم خواب
کشتی خانه آغوش مادرم زهر
چرخید مرا با دو چشم خون بالا
خطاب کردین در مقام گریه و زاری
که ای پتیه پسران شاکر
نظر کشاده بخند برین شاکر
بایست برین خان خوش شاکر
ببین به نظر زهر و شاکر خوش
که بگریزده در خدمت تو دین خوش
و دواح پوزگیان که در خدمت کن
پا بکشتن فردوس و اسرار حاکم
دی نظاره جسد بزرگوار کن
دی مشاهده پای تاجدار کن
نظر بحدود خود کن خدای بزرگوار
گرگشت بهر تو شمع جنت الادی
نبودن تو بسا در خدمت و شادان است
بهشت بی گل روی بچشم با غار است

مرا که داشته شوق انجین برابر تو
بنغم نشانه فراقی تو و برادر تو
بعل ترا بسا ستاده است و ناظر است
بوش باش که این خواب خواب آخر است
چرا ز جود و پادشاهت جلدی باشی
تو هم بجای که بر حال پیش باشی
بین خانه دنیا سر کس شهادت است
که زهر قاتل او شدت شهادت است
چون سکا زهر بود و آدم بیدار
ز خواب وصل بدین آرزو شدم بیدار
خیان بین وصل بے مدارا شد
که زهر مرگ بکام و گم گوارا شد
شدم ز تشنگی وصل آبنمان بیاب
که آب مرگ چشم منور کوزه آب
زهر کوزه منداستم اسه فلک مقدار
که زهر داشت بر نیل چو مهر مار
چو کوزه را بدیان از عیش و دوانیم
بکام جان خود آن آب دار ساینیم

چو آب بود در آن تا گاه و نمودم تر
 لگوبی چنانکه سر لپاره کرد تا جگر
 چو آب بود که همراه آب پیچ و بول
 بولان شاست در یک مقم زمره ناس
 بنین بگوشی پس نفهم آن الماس
 که کرده اند باو آب گیسو است
 جوان حدیث بیان کرد آن امام است
 بکوزه دست رسانید سیدالشهدا
 اراده کرد که آن آب را بپاراند
 گزین حال برادرش نهاد
 که خواهر آن همه یکبار خوردش نهاد
 بزرگ شوقی است و آمدند ز جیب
 تمام و حسنا و برادر گویان
 روان شدند بسوی امام شریفان
 و دیدند نوب مظلومه و کار بلا
 که کوزه را بست مانند سیدالشهدا
 نیافت او گاه و گاه گشت بر گردن
 چو دید حالت خواهر خزان امام حسن

گرفت کوزه را دست امام شریفان
 بنجاک ریخت که شد خاک چو آب در آن
 بگریه و بسوسه سر و شهیدان کرد
 بگذشت و است آن لعل گهر افشان کرد
 که اسه عزیز برادر خود کرد آب زوینت
 مهر خدای تو آب بن سست باب زوینت
 نشو آب که این آب را بن دادند
 ترا صیب جگر شسته زینت دادند
 ترا بنجاک زینت داده خواسته اند
 خدایات ترا در قافه خواسته اند
 ترا بخت و تباری شهید خواسته اند
 خدایات تو را ای سید خواسته اند
 زینت نه کام بخواری شهید خواهی شد
 تو با بیال سپاه یمن خواهی شد
 که زینت نیست زلف تو را کرد
 که زینت است کس دیده تر خواهد کرد
 ز آب چشمه سارقی عصمت
 بغیر سگ بیان سارقی عصمت
 که در فراق تو گریان شوند با محنت

دور درفش تو بر دوش خاک خواهد ماند
 منت طعیده بجاک ملک خواهد ماند
 سرت میز سوزی شمر شام خواهد رفت
 سست برید باین اختر ارم خواهد رفت
 برادران را کویشان بجه ایمان
 بگفتند بجاک کز دلت میدان
 علی ایمن تو بهر عیال بنفیر
 از دست چیت از تو نیز فرزند
 علی او سطر تو دستگیر خواهد شد
 سکنه تو با رسول الله
 خصوصاً رسول دو دیده شازده عجب الله
 بنیادی دیده من خواهد دید
 تو ای بس که کاکازار خواهد دید
 فدا ده بکس دست بگسار خواهد دید
 سران نه بر دوش تو ای آردن گریان
 بیادای و میدو کار سقا میسران
 از یک بر دوشش بود بر دوشش
 چون که گشته بود زین بهت و خوششت

مخصوص قاسم بنی کنگره راجه قراست
 رسا نشود اسامی نیک نیده قراست
 طالب بند و دیوان نشاند قاسم
 فتنه خفاقی تب بدکار قاسم
 زمره سرکران بوسه بدیش داد
 ز دست تاب بنزدین عیش داد
 شک از رعب ریخت باد و دیده تر
 خطاب کرد قاسم کس عیوض پدر
 کجای پستی پیاه کارت را
 کجای شاه قاسم بزرگوارت را
 که بی پناه اگر زار یکبار قراست
 زینب آشفته دین یار یکبار قراست
 بهار صبر کن ز که صبر جان نیست
 که کشته نشد ز خشم کار نیست
 شام کرد چو با قاسم این مکالمه را
 طالب بنو در شاه شایسته قاطعه را
 خوشنم قاطعه را غنیمت قاسم
 بهر نقد شهادت بقاسم غلام

شعبه دار قاسم جوانی حکایت را
 بسیل گریه زیجا بدست عصمت را
 زجا و آمد و آفتاب آه و افغان کرد
 زخیم نخن خود سینه را گریبان کرد
 خطاب کرد و سوخته حضرت امام حسن
 بگریخته که اس از تو کار زین حسن
 سر کجا پیچیدن رد باشد
 چه عقد بودی که عروسی که بخت باشد
 که دیده است حضرت امام حسن
 جواب گفت چنین حضرت امام حسن
 براسه مادر قاسم که من
 که اسه بخارده بر قاسم پیش افطار بکن
 که قاسم خوش از خون خطاب خواهد شد
 عروس رادل ازین غم کباب خواهد شد
 میریاس شهادت حسد بدید کرد
 هزار بویه از رخسار چاک خواهد شد
 نقش زخم کمان چاک چاک خواهد شد
 حسد پیتر و خوش خاک خواهد شد

پیاوند شیدش ز عرصه میدان
 عروس بر سر او قدامت گریان
 بخون طعیده و بجان خاش خاشی است
 ز خون خن کف دست و پاش قوای است
 میان زخم دیان عروس بوی اوست
 لباس عرقه بخون جادیر و دای اوست
 شود عروسی او با عروست علیه
 بقصر مایه ازین جنت الماوی
 ز علم اسه بنیان طله پیش خوا بود
 ز سلیل تنان جوعه نویش خوا بود
 طعم غله بجام بود شراب طهور قوام بود
 بجای آب شراب زویشانی بود
 درین سکا که با خواهران زویشانی بود
 نشسته غمزه با خاطر پیشانی بود
 که از این از رنج آشکارا شد
 سواد شام قیامت زنجیر پیوسته
 بزرگ چاک گریان تو غریب داران
 در پیش قبا که سپهر نادان

چونچ آیایا کلام برسانے
 پیر شام فرشتی زمین پشانی
 چو رسد خطام فرشتی روزیہ
 چو رسد روزیہ عمرت بول اللہ
 چو رسد کشت نسا پان زکارم اخضر
 چو رسد کشت نسا پان زکارم اخضر
 زیادہ شش الم بنیاب
 زالتاب جگر کشت آنجان بنیاب
 کہ نامش شد ذلک اضطراب پرکاب
 بلند کرد و عدل از اس کے و افغان
 چنانچہ چرخ سر اسیم کشت سرگردان
 گئی ز سوز جگر کشت بزار نو
 گئی خجاک چو مای قناد و بیلو
 گئی بنیب کو کینوم ہر بان می شد
 یثید ادا گاہ تو امان می شد
 گئی چو طفل آفتون خواہ ان یثید
 گئی ز درید و ریش برادران یثید
 گئی ز قاسم کشت نسا پان زکارم اخضر
 گئی ز قاسم کشت نسا پان زکارم اخضر

گئی ز شدت سوز جگر کشت نسا پان
 روانہ شد جیسو سے مرقد بول اللہ
 چو رسد شہر سدا حالت برادر دید
 گبر پیشین دوید و فرطال او پر پیچید
 جواب گفت کہ اسے نور دید کہ زہرا
 رسید وقت کہ یاری کنے برادر
 اگر دل نوز اسرا غیب آگاہ است
 بگو صبح کہ امر و فریدم ماہ است
 جواب گفت کہ مانده دور و زنا اتمام
 گزشتہ ست ازان لبث یثید
 چو این سخن ز برادر شنید بیباخا است
 بگو کہ گفت کہ امر و فریدم ماہ است
 طلب نمود خواہران و عزیزان دوستداران را
 برادران و عزیزان و دوستداران را
 پید و فرطین نشا پید ایل مام را
 ز آہ و ذلک الم داد کشت نسا پان
 بگو کہ ز فرطین چشیم نیکو کشت نسا پان
 خطاب کرد و سو سے حضرت اکام پان

که اسے ریاض شفاعت زماضت گلزار
بلکستان شهادت شهادت تو بیار
بودین همه تو اسرار و خویشان اند
بیانم همه جمع اند اگر پیشان اند
مرا ببر بوسے رودخه که رسول الله
که پاسے من نشود از زیارتش کوتاه
که پاسے آنکه ازین درد جان نخواهم بود
که سلام بدان آستان نخواهم بود
مرا ببر بوسه دهم ز هر جا
که تا ادا کنم اگر چه حق با دورا
که تا ادا کنم بدین دل که بخور
جان سلام رسانم بدین آن در گور
که تا بخورم بزم آرزوی آن در گور
درین مکان بودند یاد دهنده
که در گشتن تو شیت پاره های جگر
چو این از آن خلف مرقع شایده کرد
بودی طشت فدا آن یگانه آفتاب
شروع کرد ز سوز جگر باستغراق

گهی بناله ز کاش طشت خون نیریت
گهی در همه نیت جگر درین نیریت
نفس بشر و در طاعت بیافتم نیست
زین مساکمه یار اسے زیافتم نیست
شنیده که جگر نیت زان شمع غلوم
طشت یکصد و نشت اند پاره از غلوم
چو کا طشت آخرد سید شدیم بوش
گرفته تا شست را به بیرون بود
دوید ز نیت آن شست را به بیرون بود
بدست ما در تا شست را به بیرون بود
نظاره که در چو طشت دید آن محسن
که پاره های جگر بوی میزند در خون
کشید آهسته و با نغمه دست بر سر زد
دوید تا بربخش آورد
بناله شاه جگشته را بهوش آورد
زگره پیچست را بهوش آورد
چو این منام که گویند آن بلبان
ناز مجسمه جامه بر سر بلبان

تمام احسان و احسان کو بیان
 نبوی صبح و دیدند باختر و خندان
 جو آمدند سو سے سر و تاشش دیدند
 غریق صبح و جب شہادت را
 کرده است پر خلعت شہادت را
 گزاشته است بجا جابر است را
 شہادت با جگر پاره آن امام زمان
 روانہ بر حسن آباد روضہ رضوان
 چنان لغاره نمودند عترت اطہار
 و گزشتہ پیر بنیان نامزد و قرار
 شدند و نو کشتان شدند و کشتان
 تمام موی پیشانی شدند و کشتان
 تمام چاک گریبان شدند و نو کشتان
 خصوص حضرت زینب کبریٰ و نو کشتان
 زخام ان ہمیت پدید آید چہ آب
 نشست و از قاسم پدید آید چہ آب
 بزرگ زلف و پیشانی گریبان را
 دیدند قاسم و نو کشتان گریبان را
 نگذرد سو سے پیر و دیدند مای گریبان را

پیش گشتان شہادت را
 نهاد و سو سے پیر و دیدند
 ستارہ پیر آن نقش پیر و دیدند
 گماند شال بگردن جیشم خون بالا
 ز سلیمیل بدان شال واد و العین
 خط کرد و نو کشتان امام حسین
 نماز کرد و دیدن نماز و نو کشتان
 ز نو کشتان زینب کبریٰ و نو کشتان
 تمام قوم بنی ہاشم زینب کبریٰ و نو کشتان
 بی نظیر و نو کشتان زینب کبریٰ و نو کشتان
 پس از نماز و نو کشتان رسول اللہ
 روان شد و نو کشتان زینب کبریٰ و نو کشتان
 شہادت کرد و نو کشتان زینب کبریٰ و نو کشتان
 منور سو زش لاس و نو کشتان
 شہادت کرد و نو کشتان زینب کبریٰ و نو کشتان
 گمان کمن کہ مرگشت فراتش است
 نو کشتان شہادت کرد و نو کشتان
 زما حیان ہمہ رو سپاہ مخافا ہے

من از بیای شفاعت گناه آوردم
 بیای رضا که تو دوسه سپاه آوردم
 عتاب لطف تو زین امید دارم کرد
 گناه بکار نبودم گناه بکارم کرد
 مرا براسه چو قفسل خطاب بیکدی
 شوق چو طبله شوق شوق بیکدی
 که گفته است که قفسل سفید رو باشد
 که گفته است که چون دیگران نکو باشد
 عجیب مدار نظام از آن جباری را
 غلام لازم دارد که زبانه را
 غلام رو سپه و دیگران می باشد
 سرم خدا که تو قفسل سپاه پی باشد

در بیان آمدن امام حسین علیه السلام
 از مدینه بطرف کعبه واقع و دواع

نمودن زلال و عسکه اسه حسین
 بجای تیره شست آسمان بر آسمان

حکم آمد و برخواست فغانه و شوق
 بیشتر میخس آفتاب کرد غروب
 ز قمر و لغز که در دینش کرب بیضا
 ز قمر و لغز که در دینش کرب بیضا
 شماره نیست که از آسمان شدسته سفید
 زگره میزد که دیده باش کرب
 عیان ز عدد فلک نیست نوشته بودین
 چو آلبه است ازین غم دل سپهر برین
 شوق کشید ز نو کبریت جبین کرب
 باسه لغز که بر کعبه ان خون آورد
 شوق کجاست که بر فلک دل شد است چنان
 فلک بهم سینه ماه نوحه کرد بران چو
 برای مغم خورشید طالع السعدین
 ستاره فلک اصطفا امام حسین
 بلال نیست که بر سطح آسمان پیوست
 سواد فلک نیست که بر سطح آسمان پیوست
 روایت است که آن قدس و الهیه دین
 سلام شد و آن کوچه رسول این

بجز از مدینه میسکه کر بلا اراده نمود
 جراحیت دل اجباب را زاید نمود
 به طریقت خبر رفتن غریبان رفت
 ز خاک ناله و آهسته تا کیوان رفت
 تشنه شیشه از جنگ آفتاب گرفت
 و اسکی شیشه را بکا بدار سے را
 واکه کردید ولت را بکا بدار سے را
 عطا نمود بیای قوت آمدار سے را
 گرفت ساز ره خویش از صوبه بیات
 چوبی نیاز شد از جمله ضروریات
 اساده کرد که مهرش کند نزل شمع
 باستانه بخود او را بر اسے و دارع
 بزرگ رحمت حق شافع غیب الله
 روانه شد بسوی مکه رسول الله
 چاکر پنجاب سکو روضه راه پیا شد
 دارفین تا بهر آتشکارا شد
 خبر یافت فلک شد که سبک شد
 رود بر دهنه جیش برای اندوختا

کسے نما نکه از اسمان نکو نزل
 بچشمینش از بلبیا و باب بتول
 نه اسمان بچشمینش از بلبیا و باب بتول
 بلبل بدیشد از بلبیا و باب بتول
 ز آبی و چکری نعلین ز آبی و چکری نعلین
 عطارد از کف نعلین ز آبی و چکری نعلین
 نوشتن نخله داروسه قانون جزو
 چو زهره دست پی نخله داروسه قانون جزو
 حسین را با برق از زهره چسبید
 شد از نیاسه تا شامه آن لاله کبر
 ریح از کره آفتاب شش کدار
 نودل کردیدان آستانه چون بهرلم
 عینت با صیف خا اودان گرفت مقام
 دران معامله چیس گشته بازار سے
 که تا شمع سادت کند خودار سے
 نمود از فلک منتهمین سکیوان
 ببرد دهنه تا شامه سبک شد ایدان

زکوة ناسود منہ جبرام حجاز
 فنا عشق نجاک از بکری پای انداز
 زکب طرف صف ارواح انبیا کے کرم
 ستادہ منتظر مقام شریف امام
 زکب طرف صف کرد بیان بروی زمین
 ستادہ بر سر یک دیگر از سپهرین
 زکب در رہ او دیدہ بود نشین
 غبار گندیشک نشین
 قدوش از فرہ جور تا نگردد پیش
 فنا در وح امین طوق کمان در پیش
 رسید چون پیر بر وفد شاہ شہد لبان
 ستادہ دیدہ پیر از آب کرد گشت روان
 نظر فغانہ چو بر سر بر سول اللہ
 خطاب کرد کہ روستے فزاک یا عبودہ
 کہ گفت کہ یا مصطفیٰ سلام علیک
 از ابن نجاک یا جدی النجاک ایک
 منم حسین در آغوش پروریدہ تو
 منم حسین در آغوش پروریدہ تو

منم حسین کہ چونان شہداء خدا سے کیم
 فنا اختیار نمود سے مرا بما ایدہ اسیم
 منم حسین کہ اسے برگزیدہ دودان
 کہ بود ثروت روانم کردگار جیکیل
 منم حسین کہ کوثر لطف کردگار در دایم
 ز مولکدم بقرب رسید در دایم
 منم حسین کہ کوثر لطف اسے شہد لولک
 ہزار مرتبہ ز سر مودہ جلالت فاک
 ہزار مرتبہ ز سر مودہ جلالت فاک
 منم حسین کہ مراد گشت آہوا و دوسے
 چل گشت کیم از دشت آب بیکردی
 منم حسین کہ چارہ خطک آب بیکردی
 منم حسین کہ خود جباب بیکردی
 پچم مرفت حصول مطلب من
 منم حسین کہ عباسے عید کربین
 شہدے عباسے نماشا سے عید کربین
 منم حسین کہ از فہم براسے امت تو
 چلاہ اسٹرخ شود چہ شفاعت تو
 کنون نیز دینا سے کشتن دارد
 بدل خیال ز دین بارت منم دارد

ہوسے من لعلنا ہماروان کواست
 جدا ہو دیتیم زخمان کواست
 منوہا است زکتوب زار بجان مرا
 بریدہا است پہ تیغ و سلم ان مرا
 بان رسید کہ آوارہ از دینیم
 پشت کوہ گرفت رابل کینیم
 ہمین نہ قرار دیا زرب میگیم
 بگلستان درت لب غیب میگیم
 شود بریدہ زین منصب زیارت تو
 کجاست با من و شمشاد تاب نرت تو
 ترا چو نہ بشنودینہ بگزارم
 چگونہ بگو سوار اہل ظلم دارم
 تو اسے رسول امین نگار من بودے
 نکی دل اسب سر کرم
 من تم زودہ از دوریت چہ چارہ کنم
 ہمین حدیث ز نعل گہر نشان میگند
 زودیدہ اشک بر رخسار روان میگند

چو گشت قانع ازین گفتگو زیارت کرد
 پہلے احاطت حق نیت عبادت کرد
 چو شب بگذشتہ قضا بہر دیدن اجاب
 پیشکش کشیدہم خواب
 روایت است کہ خواب بیدار شد
 بنیم چشم زدن شد
 ز روضہ تابش شد لب خراں شد
 دران میادہ شد بود لام حسین
 نہ طرقت پہ قمارہ بود لام حسین
 قناد دیدہ فروختش بسید ان بود
 کرایستادہ دور از خط احب ان بود
 شکستہ حال دول آزرده پوشان بود
 چو این مشاہدہ نمود شاہ شہ نہ لبان
 بعد شتاب سوی جلال گشت روان
 پہلے معافہ سبقت گرفت پہچان دید
 کشید خیال و گشت نہ مبارکش میگند
 زعمر و سیر روی مبارکش میگند
 بدست شاہ نہ نیازا رکش میگند

خطاب کرد کما سے رو شنیخ دیدہ من
 حسین سبکین درود بلا کشیده من
 نمین بپاش که من جدو کبستند تو ام
 زتاب درو جب اعلیت مستند تمام
 پر زودویت از غولین نا ایدر شده
 نگل نظاره اش از غرقیت سفید شده
 گنگ که چنان زار گشته باد تو
 بپن فانی چه کرد است بار تو
 درین ریاض چو سپا بیچار تو ام
 ستاده بر سر این ره در افتار تو ام
 شتاب کن که سو که باله روانه شو
 براسه حجت اهل ستم بهانه شو
 بقدر شتت اعدا سے دین شتاب کن
 جسرا کنند سرازین موالیانت را
 شنیخ طسم نما بیندیا در انت را
 علی اکبر از شت پاره پاره کنند
 شی زافقوت تخت کا پاره کنند

تو اسے اسیر ستم بل تاب ز غازی ماند
 غریب و بیکین و بے نگار ز غازی ماند
 ز یک طرف علم بکشنگی و تنهائی
 ز یک طرف الم و ضعفنا تو انائی
 ز شت کما و از تنهاری افسال
 ز تحو آب رسد طاقت بعین کمال
 چو بر آب بید ان کار زار شوی
 نشان ناوک اعدا سے آبکا شوی
 ز هر طرف بقوت کف رطله در گردند
 بخرین تنهائیت شت در گردند
 ترا چو پرتو خورشید در جان گیرند
 شت بشعله بواله استنان گیرند
 پرندہ خبر و جانبیت بغیر ازیر
 بیکر شیت نیاید سکنه
 بهر طرف ز پس پاوری نظاره سکنه
 بهر طرف از پس پاوری نظاره سکنه
 بغیر شت ستم پاوری نخواهد دید
 بیکر شت ستم پاوری نخواهد دید

بنادک شتم از مکتب گون سازند
 چوین خاک از خون تو لاله گون سازند
 بجز اجل نشیند کسی باینست
 بجز سر نباید کسی باینست
 بجز سر از یکیت بعد فوری
 بجز سر از روی سر داری
 جدا کنند سر کت از روی سر داری
 که هیچ قن کت از روی سر داری
 محاسن تو ز خون سر داری
 آفتاب زشت از خون سر داری
 در ستم شتم بر سنان اهل فساد
 شهادت تو کت در گل زینت فساد
 بهین از سر تو نیزه سر داری
 زبان آن بس در فساد
 بیگنند بنادک در فساد
 منت بر کت در فساد
 بیال بیت تو دست شتم در فساد
 سوارشان بر شتر کت در فساد
 بر سنان شتم در فساد

چو این مکالمه نمود احشام بخار
 سر بر داشت از خواب شنید
 کشود دیده چو از خواب بیدار
 روانه شد بسوی در فساد
 روایت است که چون در فساد
 کشید و نعل آن فساد
 چو شمع بادل سوزان در فساد
 شست بر سر باین فساد
 شست بر سر باین فساد
 بگر گفت که اسے او فراق زده
 بهین بجال من زار است فراق زده
 تو در بشت برینی فراق زده
 غریب مانده بگر گفت فراق زده
 تو در بیاض خیابان فراق زده
 در خیابان ملاک فراق زده
 بر او دم بود خوش فراق زده
 بهین بسبب زین فراق زده
 چشیده بیدار فراق زده
 گداشت بهین فراق زده

خدا مستند کردین با شما فرین پاشم
 بنجد پاشم کو فرین پاشم
 سیان ایل ستم واکذا شتید
 غریب و سیکس وینک گزاشتید
 دیرین سکالنه بود و آفتاب زینب را
 ستاده دید و آفتاب زینب را
 که سیکریت برای دواع او فویش
 ز آفتاب دید و زینب را سیکریت بود
 روایت است که زینب را سیکریت بود
 پیر ما در خود و در مین
 پیر گفت که اسے پیر زینب را سیکریت بود
 پیا پین کجک مین پیر را سیکریت بود
 پیر کیم پیر از مین پیر را سیکریت بود
 پیر پیر وین پیر را سیکریت بود
 پیر پیر وین پیر را سیکریت بود
 پیر پیر وین پیر را سیکریت بود
 پیر پیر وین پیر را سیکریت بود

زینب را سیکریت بود و زینب را سیکریت بود

ازین دواع پیر پیر را سیکریت بود
 ازین سکالنه بود و آفتاب زینب را
 حسین تست کر بے اور وید و ماند است
 زینب سیکریت بدیدار شد است
 چو روی داده که آفتاب زینب را سیکریت بود
 چو آفتاب بر آفتاب زینب را سیکریت بود
 خیال او خیال زینب را سیکریت بود
 بجز فراق پیر را سیکریت بود
 غم فراق پیر را سیکریت بود
 آفتاب زینب را سیکریت بود
 پیر پیر وین پیر را سیکریت بود
 پیر پیر وین پیر را سیکریت بود
 پیر پیر وین پیر را سیکریت بود
 پیر پیر وین پیر را سیکریت بود

دواع

روادگشت میرسد آسمان چیا
بندیدم از ادب رو بسید شیدا
رسید چون جعبه را تم تشنه لبان
بگری گفت که اسے نوشتم در جهان
عراق و هر که دران هست پیشین اند
بابل بیت بنیم اند و بر سر کین اند
چرا از شینی اهل بابل کیم خبری
کجا رواست دینوت اینجا نیست
بابل بیت درین سال چه دراجب نیست
کیم برین اهل بابل کیم
تمام روی زمین و جهان تو اند
مقام اهل بابل کیم تو اند
خدا کرده ترا گریلا کس آید پیش
بابل بیت که فواید شدن فغانی
خدا کرده شکستی رسد بجای دین
دگر که در اند با سان و دین
خدا نخواسته با حضرت کتد نراع
چو از ناب است رود بخت شمع

خدا کرده شود سیارات از انبیا
بها و حادثه رو و مد بابل
خدا نخواسته اهل بابل کیم خبری
بکونیان چکا کار دستگیر شوند
لغافل از رسالت تو مانده است بیا
جهان زیر پو تو نو مانده نیست
برادر سے چو تو در شرب نیکوکان نیست
جس دانی تو دین رو و گارسان نیست
ز اهل بیت رسالت همین ترا دارم
بجسته تو از پدرم رسالت را
بین رفت ده بیدان برادرانت را
اسیر حادثه میسند و جهان
چو این شنید دران حال شاه نشسته لبان
جواب گفت که اسے نوشتم و استه اند
کربابی شفاعت شهید خواسته اند
خدا را میسر شدت هر که بانه رو م
چو ابواب بسته شدت دعا کردن خبر از تو م

چرا بابت جلد جان و بس زندان کنم
 بهر گزیده شفاعت جسد را جلد کنم
 اگر اسپین که زندان را غصه است ما
 بجای جان که بجا بیرون شفاعت ما
 پس از کمال آن شانزده بار در پیش
 روانه شد بستر تربت برادر خویش
 روانه شد بستر تربت برادر خویش
 بزرگ اشک که در دزدول بدیده روان
 ز شکر که در بستر تربت لبان
 پس در شایعیت بادشاه ز شکر چنان
 روان شد بفرمان و دعا اگر چنان
 خصوص قوم بی با ششم از صفات اطهار
 بگریه چهره حسن کرد
 بقیع را چو شمشیر خنجر کشید
 بقیع شمشیر را بکشد زانین شمشیر کرد
 بقیع چون بکشد شمشیر شمشیر
 روانه شد بستر تربت امام حسن
 چو دید که بکشتان تربت برادر را
 منت کشید بر آن آب دیده تر را

ز دیده سوخته سیلاب اشک جاری کرد
 چنان گریست که افلاک را احضار کرد
 بگریه گفت که اسے روز دیدہ زہرا
 بیامشاید که حسن حیات شد است
 مصمم بقیع خویش سفر نیک و عاقبت شد است
 بهین چو خویش سفر نیک و عاقبت شد است
 خوش آنکه باشم ابرار و عیسی و یویم
 مؤمن روز و شب بسید بشیر یویم
 ز دامت است که بعد از دایع شاه شهید
 بابل بیت بنی نوبت و داع رسید
 بگریه زینب خویش جگر چو گشت روان
 بکشد و سوخته روضه اوداع کنان
 بکشد چو بفرستد امام حسن
 نظر فلکند چو بفرستد امام حسن
 ز دیده رخت زرد دیده خواهر
 بگریه گفت که اسے روز دیدہ زہرا
 میان لبست خاک آریبده خواهر
 زانو ابروت نظر حسرت در بغل مدار
 عذر از خود پسند و غریب و انگذار

سلام من بجا است بهین فزاین باشد
 خندان گردیدند قدیس آفرین باشد
 چه در اقصای خود دوری کنی مارا
 چه در اقصای است که چو رسد
 فزونی زگرید اهل سبب شاه شهید
 زانو دار عتیان از وطن نویسد
 زانو دار عتیان از وطن نویسد
 جهان طوط و مرغ را خوش گشت
 که چرخ بر ازان نوحه هر گوش گشت
 اگر سبب اهل سبب قیامت بود
 در گریه تا قیامت بهین فزاین باشد
 شکوه شاه جهان گمان بان فزاین
 بهر چه بهر چه بهر چه بهر چه
 و داغ کرد و می آید بهر چه بهر چه
 خطاب کرد که بهر چه بهر چه
 کاکب نماند بهر چه بهر چه
 که بود و کس از فزاین رسول
 زینم فزاینم از فزاین رسول
 زمین و آسمان بهر چه بهر چه

عرض روانه صحرای کربلا گشتند
 غریب از وطن جانم گشتند
 پیاد تو گشتند بهر چه بهر چه
 مشام و هر چه بهر چه بهر چه
 علمم بهر چه بهر چه بهر چه
 با سبب فزاین فزاین فزاین
 دران سفر و الف لام فزاین
 نوشت بهر چه بهر چه بهر چه
 مینماید بهر چه بهر چه بهر چه
 بهر چه بهر چه بهر چه بهر چه
 که از کشتن دنیا بهر چه بهر چه
 در استان زشت بین توام
 امید و اندر الطاف بهر چه بهر چه
 اگر چه بهر چه بهر چه بهر چه
 بجان او که بهر چه بهر چه
 دران زمین ملک سکان مجادین
 که بهر چه بهر چه بهر چه
 چو خاک بهر چه بهر چه بهر چه

[illegible]

نہ گم گذارشت چو مسلم بعزم کوفہ بیاہ
 شدند بہر ولایت بدان دو کس ہزار
 غرض ز راہ بیابان بہ منت بسیار
 فہم کوفہ رسید آن زمین بانقدار
 بخانہ کہ بدار لالہ مارہ پر مشہور
 نمود کہ دید بان خانہ مسلم از درہ دور
 چو دوستان علی با جنب شد از کار
 چو دوستان علی با جنب شد از کار
 شد مجمع بر مسلم از صفہ و کبار
 بہ جستجوز بیضمون نامہ گر دیدند
 نہ نام از درہ غریب بجہت مسلم
 بہ پیشوق تمام آن گروہ نافر مسلم
 خودی و دوحہ کشیدند و فراق امام
 بہ اعتقاد تمام آن جماعہ مسلم
 زدند دست ارادت بہ بیت مسلم
 فریاد کہ بیت ہزار آن گروہ از غیبت
 درآمدند ہماندم کہ گرفت نظام
 چو کاس بیت او کوئی بان گرفت نظام
 نوشت مسلم از آف او کار تا انجام

بہ خدمت با شرف سید سید کوئین
 شہید ظلم و جنب حضرت امام حسین
 پس از مدعا لعلہ نامہ آن سپہر نام
 بہ بیت عزم کہ کوفہ را بدل اطمین
 غرض از آمدن مسلم عقیل شہید
 جنبہ ز آمدن مسلم عقیل شہید
 شہید چون چہر مسلم آن گروہ لیون
 درشن و چون چہر مسلم آن گروہ لیون
 بید از نیابت آن تاسے حاکم بجرہ
 عہدہ شوم و ران وقت حاکم بجرہ
 ہمان زمان بباران زیاد مکتوب
 روانہ کرد و بغیر و قدش از قوس
 نمود و در آن کہ اسے ظالم پسندیدہ
 سگے پیش تو کس در زمانہ کم دیدہ
 شنیدہ ہم کہ درین وقت مسلم از غیبت
 بکوفہ ہزار کس در زمانہ کم دیدہ
 تراست ای کجہ چہ کردے زمانہ کم دیدہ
 کہ بفریدی و در دم قدم نخی در راہ

بہت کوفہ روی باختر از شمشید
 گرفتہ مسلم و آن را کنی پیغ پیغید
 شش بیک شان شکم با کلام
 ببستہ شام شستہ با خطر ایام
 رسید چون بر این زیاد این فسان
 کمریزید بہت و بکوفہ سگ خدار
 بیش کوفہ چو داخل شش گرفت قرار
 پیوستہ کہ بعدین شش گرفت قرار
 بکوفہ ابن زیاد بعدین چو وارد
 خنیدہ مسلم و فوت عظیم کرد
 بشب زخانہ بردن آمد و پیچہائی
 روانہ گرفت و گرفت او بخانہ ہائی
 چو دیدہ کہ درین عروہ روی مسلم را
 پسرم شہر مظلوم دیدہ پرغم را
 بچسبہ جفت اگر نقش چو جان خود درید
 نشانہ شش از در عزت بعد از آن نظر
 گنجت خانہ چشمم سگان مقدم است
 کہ مال و خانہ من وقت جان بچشم

غفلت ابن زیاد سے لگ گیا مسلم
 بھی منو بہر جب شش مسلم
 شیند جا قبت الامر آن سگ زانی
 کہ بہت مسکن مسلم سنا زہر ہائے
 طلب نمود بر شش زود ہائے را
 ہماں معلم یہ کتہہ دہائی
 چو صدر مجاہدان کشت او بہ ہائے
 زبان بہ پیکہ کوئی کشت و پختیش
 سال کرد از ان ہائی خنہ لایق خویش
 چہ واقعہ است کہ کوئی خنہ لایق خویش
 چو اب گفت چہ از واقعات برکری
 شش چہ پہلہ واقعات برکری
 بہتر زودہ کیہ مسلم از راحت
 زانی کہ طالب سبکینی بولی
 تمام مقصد آشوب انقلاب بولی
 تمام سبک این کار با صوابی
 گنجت ہائی جبارہ بادل سبک
 سر من کردہ اسم اورا طلب پیچید

و سله بجای من خود پناه آورده است
 ز اهل کوفه بمن ایمنی نافرمانم
 جواب داد و بدان آن کار حاجت ابرام
 زیاده هست در این کار و زحمتش
 اگر ز من طلبی در و چاره بکش
 بدیدست من و صد مهر و چون من
 گفت جان من و صد مهر و چون من
 فدای منم مقدم مسلم بود و ز من
 که من بدوستی اهل بیت پیوستم
 بناده ام ز اهل بیت ایمنی نافرمانم
 چو این جواب شنید آن بر کشیدش زود
 که بیخود عقابین بر کشیدش زود
 چو این جواب شنید آن بر کشیدش زود
 که بیخود عقابین بر کشیدش زود
 غرض گفت آن مرد ز ایمان زود
 رخصت چو بختش شد چنانچه زود
 فنا و حرکت بنفش آن ناکو کردار
 و دید طایفه و شش بسوی دار قرار

روز گذشت چو بانش بسوی ملک علم
 رسید این بنفش آن چنان بچشم آمد
 دلش ز آتش خشم آید و ز خشم آمد
 که عروق تنش ز آتش خشم آمد
 بر شمشیر چو فرستاد و طغیان
 و دقت یکس از غلوم فوجش آمد
 سلاح حرب پیوسته آن گزیده سوار
 گفت آنکه منادی کنند در بازار
 که شعیان مسلحی جلای بطون علم
 شوند جمع زیر حاکم بنو مسلم
 غنیمت با خبر ار کار و دستار
 ز قتل پانی بن عیسی بنو مسلم
 شدند جامه سلج ز بهر جنگ نام
 قریب بیست هزار سپاه افروزم
 بآن گروه خواجه بنو مسلم
 که چو سوار بر اسب پیوسته آمدند
 تمام روی پادشاه را ز آتش آمدند
 ز بخت آن نسیب که پیوسته آمدند

شدند عجله به این زیاده حکمان
بدان رسید که گنیز کو پیش از آن
دران محاسن به این زیاده در حق
بابل خوشی خاندن و صاحب
طلب نبود از میان کوفت و آرزو
نگفتند رو به بهنجاری کوفت و آرزو
گفتند از طرف من بهنجاری کوفت و آرزو
بابل کوفت و آرزو بهنجاری کوفت و آرزو
که عجز و بیاد از میان کوفت و آرزو
به کوفت و آرزو بهنجاری کوفت و آرزو
چو دست یافت اسم کوفت و آرزو
شکر لباس چات ازین شب پیران
کنم کمال خوشی و هم کنند
بنامان و بهنجاری کوفت و آرزو
که چله ششم بهنجاری کوفت و آرزو
غرض بهنجاری کوفت و آرزو
در راه رسید کوفت و آرزو
مرد و مسلم بهنجاری کوفت و آرزو
ندید انده از آن قوم بهنجاری کوفت و آرزو

از آن محاسن بهنجاری کوفت و آرزو
بهنجاری کوفت و آرزو بهنجاری کوفت و آرزو
که چله ششم بهنجاری کوفت و آرزو
ازین محاسن بهنجاری کوفت و آرزو
ز سینه آه بهنجاری کوفت و آرزو
در سطح و در کمال بهنجاری کوفت و آرزو
بهنجاری کوفت و آرزو بهنجاری کوفت و آرزو
چو یاد یکس بهنجاری کوفت و آرزو
خوشی کوفت و آرزو بهنجاری کوفت و آرزو
کنند بادل بهنجاری کوفت و آرزو
سوار گشت بر اسب بهنجاری کوفت و آرزو
بعضی راه بهنجاری کوفت و آرزو
از آن یکبار بهنجاری کوفت و آرزو
که چله ششم بهنجاری کوفت و آرزو
که چله ششم بهنجاری کوفت و آرزو
که چله ششم بهنجاری کوفت و آرزو
که چله ششم بهنجاری کوفت و آرزو

خدا و روستا بیان کرد چه بے غفل زود
 فخر نداشت که پایان او بود بدود
 بدول و عرض و دان کردن آخر از آن محال یافت
 رو برون کشش گویش آمد
 صد اسے غافل کشش آن باور پیش آمد
 ویش ریسوزش آن باور پیش آمد
 صد اسے عقل و فکر است یقین کشش حاصل
 کرد و ده اندر غفلت و کرب و غمان مر کرب را
 گشت و در کرب و غمان مر کرب را
 که باز روز و شب بخت بد و مران
 بد و مران بد و مران بد و مران
 قدیم گذشت و مران بد و مران
 سخت بجا و مران بد و مران
 نشاندن دل از دیدن کجی بیانی
 نشاندن دل از دیدن کجی بیانی
 به عید سے گشت و مران بد و مران
 به عید سے گشت و مران بد و مران
 بیا و بیکسی و مران بد و مران
 بیا و بیکسی و مران بد و مران

نهاد بر سر زانو سے غم سران معصوم
 گر نیست از غم اطفال یکین و غلام
 باین طریق دران کنج مسجد کیران
 نشست بادل مجروح و پتیر بیان
 فرونگه جمع کثیر سے زخوم ابن زیاد
 یکینہ بستہ کہ جلہ از زہر بیداد
 چلبے تبسم مسلمہ طرف جوان
 مودہ دیدہ لطف از بازو جوان
 نهاد بر صے تقصیر بطرف اسرار
 بدان محبت رسیدن آن سگان سفر
 کہ آن دم از طرف سر کمر بستہ عثمان
 بپیش نظران بسوا گزشتہ عیان
 شدند جلہ بیدار آن فرس ملشاد
 عثمان گزشتہ بیرون فرود بان ریاد
 چون دیدم کہ با بی صاحب آن سگ مرود
 نمود حکم کہ از ندر راه با مسدود
 بگفت تا کہ منادی نداد بد در شهر
 کہ هست حکم رسید زیاد و سر قمر

که هر که آرد دار سلم عقیق سل قبر
مرا و بیخ نباشد از او چه بیم و چه زور
با سپید خلعت و انعام هر چه شد شود
شیرین نزد من از منزلت لبنت شود
روایت است که چون پای از شب بچید
گر زشت باز جهان میکیس و ز غم چه
قدیم گزشت از ان مسجد خراب برون
ویش ز سوز جگر زشتگی بهالب خون
بانی نو و قیصر رسد که شاه اندامان
برون برود و زیان بیاگر آسان
بهر طاعت زبشتنگی و سلم می بود
ببیند نقش شهادت بخود و تمام می بود
دران محاسن اسیر و سیر و سیر
که ناگهان با برین سانه بخود رسید
نشسته و دیده راند بر حق مشغول
بنام طوطی و سلم من ای مادر
گفت سخت جگر زشتنگی آرد
فاده اسپ بجام زشتنگی آرد

اگر کین دم آید دی براس خفا
بمزد حشر کسایت و بدین حشر کینا
شغیند طوطی و بیاید و جگر آید
بجانه زشت و بیاید و جگر آید
گرفت مسلم کینه بجای خوشی
بخورد آب بادل چراز زشتی
گفت طوطی بدان بادل بسوی منزل خوشی
که اسه پدید بر و اکنون زشتی
فتهاده است و بدین شمشیر و زشتی
زشتی تو نباشد و بدین زشتی
جواب گفت که من پر زشتی دارم
و بسکین و مقام و زشتی دارم
در مصیبت اندوه بے وطن کرد است
غم مرا که گرفت رعد کن کرد است
کشته است عمر بطلان فاسد است
شده است طبع من رو کس و پیر فاسد است
منوه خانه که رو و عمر این زمان بباد
ز پود فانی این کوفیان بے بنیاد

عجب کیس و ظالم و سبک دوشده
 بنده کو در گشت رسد خباثتده ام
 اگر بخانه خود چادسے سرشاید
 خدا درست زطلابنخ تو یکشاید
 شفیق طوع و کفایت اسے خلاصه اسکان
 چسدام اندنی باخبر ز نام و نشان
 زبیں سبب غنچه بود طوعه آنسے کار
 نمود سبک چاره و ذلیمین
 گفت زار و دل آزرده و ذلیمین
 اسے چنیت و غم مسلم عقلمین
 چو بخت طوعه و جبب پاره کان بود مسلمین
 اگر خجسته نشین منبذ نیکه
 بنجایه بر دشت اندر و آن دیو
 طعاسم که دیو بیاد بر باین
 نماز که در سوز غم نهاد اول غمگین
 بنجایه زشت همان لفظ اول غمگین
 گزشت چونکه ز شیب نیمه بعد از یک
 همان زمان پس تو زبان بنجایه رسید

بیدار خود را با خطر اسب نام
 نمی گشت بپیش تو به سطلها آرام
 نمود حیرت و زنده شینا گزشت بپیم
 بعد مبالغه رسید آنم از مادر
 بگو که باعث تشویش و اضطرابت چیست
 چن بین مرد بسیار با شتابت چیست
 جواب داد که در کار خویش شود شغول
 که هست طمع من اندک ز روزگار ملول
 ننود دیدن آرام زینس بازرب
 کردین تفهیم سر مطاع کن است مادر
 گفت با تو گویم اگر کسی از طهار
 که این سخن کنی در بیل زود
 کشود بسوگند آن بیل زود
 زبان کشود بسوگند آن بیل زود
 که یکم رو این را زار بیل زود
 که یکم رو این را زار بیل زود
 گفت اسے بسیار این مسلم است سمع هدا
 که رو نماده زطلابنخ تو یکشاید
 چو چین اسید شفاعت زطلابنخ تو یکشاید
 ز خاک مقدم اورد سے زبیب نام

ایچو دادا کانت بیجا بجره چین
که سن ترا بزم مردان یو چو چین
جواب داد بدان مسلم از سر بکار
که با امان شما نیست این راغم کار
گفت این و در کار مسلم در گردید
چو تیغ و نیزه پدید آمدن شتر کان مجا بید
بیمده از دم مسلم بر دروهر بام
زیر سر از نه بام آن آب کاران
کلنج و سنگ بزم پیشانی
دوران بیان بالا با همه پیدایشانی
روند سنگ چنان پیش چرخه خون
خود و دید بولیش جلاله قطره خون
ز خون تارک او شد جانش گگون
بدر از شست بدو بر کعبه بن عمران
که آن عین نوش تیغ لب و دندان
تمام پیش از خون لب شفق گون شد
و جلاله جامه اش از خون چهره گگون شد

شجم پیش نهاد آن اسپهبد و حسن
گلکنت تیغ و جبم اگر دهم در از تن
چو کر قوت ز تیغش بار قهر لب
نمود یکید بدو ارکان اسپهبد خنب
گفت حال من از اضطر آب می سوزد
زشتگی حکیم جبر آب و دم
ز یک سیوخت ز لب از تاش کباب و دم
همین حکیم سدی از تاش کباب و دم
شندید طوعه و آور جبر آب و تیغ
رساند چون بلبلان آب از تیغ
نسج لبالب خون شد خرم از تاش
بر بخت و رنج آن زمان بر خفا و
خض ز شدت ضعف آن روزش بنزد این زیاد
گرفت اشک و درشت زشت پرستند
شندید چون خمر آن سنگ زشت پرستند
رسید شربت امون با بدرون آید
ز روی خنجر جاس رساند مسلم را
چنان آید و کوفت را ملل ظالم را

گفت داخل آن خانه حضرت مسلم
 بفرمود چو سلامی بدان سگ ظالم
 گفت آن سگ نمون بسلم سگین
 بفرمود چو سلامی بدان سگ ظالم
 که نیست روی سلام هیچ بی ایمان
 درین سلام سلامت نظر نیست مرا
 جواب خشم قیامت کین
 جواب خشم کین مسلم عقیدت کین
 چو گفت این خشم غوث سر پریش
 قلندار سر غوث سر پریش
 پس از تازی اندیشه سر پریش
 زبان این سخن تا صواب گو بارش
 که بر اسم زبان از چو آید سر پریش
 چو نوشتند بر این گنجی گو آید
 گفت سلسلش آید که کتبت العین
 امام عصر بود حضرت امام حسین
 و نه که اهل شهادت ز راه نقض رسد
 شد عداوت حق تا بر سرش برسد

شنید چون سخن مسلم آن سگ ظالم
 گفت کینت کرد از صواب مسلم
 بیام خست بر زبان از جود و عباد
 سرش کن بر اندام تیغ ظلم
 ز جبهه خاست جان لحظه شکر زبان
 گفت سیکم این کار را نازل جان
 زنت پس ز غصب ز کرد دست مسلم
 بیام خست بر زبان از جود و عباد
 باین طریق چو مسلم کینت کین
 نمود و سر سبک بید و زشت کشید
 بسوزد از درون و بیاله پشیمین
 فغان کشید که با حضرت امام حسین
 خیمه ز واقعه مسلم عقیدت نیست
 ازین غریب جفا دیده ولایت نیست
 که اهل کوفه کوفه زنده با پیغمبر
 بدو ازین هیچ دشنام در پیغمبر
 شدت عداوت و کذا گشتند
 پیوست اهل مسلم و کذا گشتند

بعد از آنکه سید سوز و ناله جفا بنگاه
 خورشید کرد که با حضرت رسول الله
 زیاد چه دست اندازد که بنیت دیگر
 کشش ز روی صفا و تربیت ترا درید
 گفت این سخن با من شهادت شد
 پس شهادت خود بر سر اجتماع شد
 غرض چون سنگ ملون فلان مسلم دید
 کشید خنجر و نیز از میان بقیع کشید
 گفتد منج همان بسکینه اش از آن
 جدا نمود و کین خسته اند و پاکین
 تنش گند ز بالا سکه کرد آن یارین
 سرش بیک نشان کرد آن یارین
 بر دوش سینه به زوایان زیار
 بنظم خویش رسید آن یارین
 شد از شهادت او بفلک چنان روشن
 که نمش از غم زنده و پست چرخ
 نراض تا بسا آه و درد و غم چید
 زمین عسوه غلبید که گز زید

بشج این الم و باجای سوز و ناله
 زیاده طایفه کم نمی کنند پرواز
 بزرگ از خدایا بطلای امین
 که کردی مقدم او فخر شد بعرش برین
 هر صفت اسدالدجیب در صفه
 که داد فرق دس از نشان شق تم
 بحق فاطمه آن بخت رسول کرام
 بحق آن دو بکر گوشت رسول نام
 به حق باقی اولاد آن حبسده پیر
 که شایخ اند فخر و البر و عده
 که این جماعت حاضر که دیده گریان اند
 بماتم شود اسبینه سوز و بیان اند
 بزرگش بنیثا گناه این حضار
 مراد و مقصد ایشان بلفظ خویش برآرد
 مخصوص بنده اگر صلح کنم چرخ یقین
 که با شاد از شرف تربت امام نام
 بنیثه روی شوم و السلام واکرام

واقعه شہادت فرزند ان حضرت مسلم
ابن عقیل علیہ السلام

محمد آمد و پیل دیدہ آریہ رواست
کہ باز شام غم و بیخ اتم شہداست
راز زندگی از ناله لایزال ایشان است
سنگ دیدہ ز سرنگان روان بدان
رواق سینیہ تشنگ ز سوز آہ شدند
تمام رقص جان در نظر سپاہ شدند
نمانده است اگر طاقت تشکیباتی
فنا دھان کوئی ز نام رسوائی
نوعا علی گرا از کردہ ہے خود بجان
کہ بل بر سر چین آفتاب
ہوش باش کہ تاشیہ رسم اظهار
ز کردہ ہے تواری چرخ و از کون قرار
روایت است کہ بعد از شہادت مسلم
شنیدان زیادہ سنگریہ مسلم
کہ نمانده است ز مسلم و طفل چون خود شنید
و غمچین گل توجیہ از چین نویسد

ز کوفیان طلبید آن دو آہ سیار
رہبر داد سے غربت دور و بچار
کہ ہر کہ آورد و ایشان ز خود کم راھے
و سہل کہ بود و بیکس بجا از کافے
شنید قافہ و طلبید آن دو نورس را
گفت حالت مسلم شنید بیکس را
چو نام قتل بد آن دو طفل شنیدند
ز پیش رفتہ و گریان بجا
گفت کہ سے بیکس از زمان غوغ
خبر بجا رسید آمدین بپید
کہ بہت حکم عید اللہ آن عین بپید
کہ آ ورنہ بز دم و طفل چون خود
چو بہت جاسے بنما این زبان دین سکون
صلاح دیدہ فرستہ شہا بپید
گفت توشہ رہ داد بیک ایشان را
دعا کردہ بپید اس کہ اسے فرزند
گفت با پسر خود اس کہ اسے فرزند
ز شہر ساز برون و دو گھر بپید

بکاروان مدنیہ سپارایشان را
 کہ تا مدینہ برنیزان دوتا پریشان را
 اسے سپردو جو آن طفلہ از شہم برون
 نشان قافلہ دید آن روانہ بہا نمون
 نشان قافلہ ایک سیامیش پیداست
 چون دیدو با ایشان رسیدہ ارست
 ز پس از عقب قافلہ در آن گشتند
 چون پس از دیدو نشان نشان گشتند
 دسے کہ قافلہ از دیدو نشان گشتند
 شش بہر اسید راہ گم کردند
 گناہان بکسان جید درخوردند
 چو آن دو در زمین را بدست آوردند
 پوزو این ریاض از رہ جفا بردند
 اشارہ کرد کہ بستند زلف شان بہم
 دو کوب مٹی را دو کوب تہ نام
 پیکر آن عین شکار حکم زندان کرد
 نہ آب زمان ہلکی منہ آن تیمیان کرد
 بجال آن دو ملک قدر مر و زندان بان
 ز قوم کو فہمیداشت گر چہ پیمان

ششام تیر و دن داشت دیوارل دقا
 دشن پو آئینہ روشن بہر آن عبا
 رشب چینیہ گزشت آن خجستہ نہاد
 نمود نشان ز بلکے خازن قید آزاد
 غرض بگریہ نموده دواغ ایشان را
 روانہ کردو دوسے راہ آن میان را
 ز تیرگی شب آن راہ راست درہرا
 بشد ز دیدہ آن ہر دو طفل نامیدہ
 بچشمہا سے ترو پایاسے آلبہ دار
 بدو کو فہمیداشت چو نود او
 وجیب ظلمت شب صبح چون نمود او
 سواد شہر عیان شد پیش نظر
 بجال خوش پریشان و لقا رشتہ
 از ان نظارہ یکبارہ راہ
 نمود با غمی بپارنخل یک کنارہ راہ
 دوسے پناہ سوئی نخل باغ بردہ پناہ
 دوست فتنہ ایام آن دوسے گردان
 بخوش قتل دوران نجاہا شد نہ نہان

ز غلام ایل جناب لبز گفتگو خاموش
 دو آفتاب پر سپر چرخ نمانده و دوش بدوش
 بوقت چاشت کینز سر زهر آید روان
 کفب مطاره و بر هر طرف نظاره کنان
 روماه او چ شرف را بطن خلل بید
 ز سیم آن در بحر و فضا بنجود لرزید
 سوال کرد از آن حکم که بید باد درخت پناه
 ز غوغا کیست که ریاض صف
 گمان به کم که دو نواده شیب
 ز مسلم این عقیل اندان شیب
 چو نام باب شنیدند آن دزد صبر و شیب
 گریخته رشده طاقت نماند صبر و شیب
 ز ملک کشیده فغان و بهر وان لقب
 هر گشت که اسه جاسه بخت خدا
 بگوید چشمتی رویا لطیف باب
 ز دوستان و فامیش باز ایل جناب
 کینه گفت که بهستم ز خسا دامان شما
 بنزوه نقش بدیل دوستی آل عبا

چو خواہم از چہ کسین شان تباری
چو مادران دوشین را نو و تباری
شست سر و زلف شان ز کافتر راه
نہر کشید شان بیدان جہد گیسوان سببہ
کشدید شان طعم آوردند
اشارہ کرد کہ دل افکار بی پدر خوردند
کہ آن دو طفل دل افکار بہت شان
بہو سہ خانہ آور بہر استراحت شان
نگاہ بہت کر کہ از مہرند
چون شہ الم حجت و گداز مہرند
فاوید بہر بہر چو چوچون بود
دو دیدہ زن ازین درد چوچون بود
کہ شوہر زن از بہر سید و راہ
چو وقت شام شد آن بچہ چوچون سببہ
شستہ بہرچہ ادھاک بچہ چوچون بودی
زین گفت کہ دو چہ اموصہ بہر موب
توقفا این ہمہ اموزان دوشین
کہ گفت وقت زندان دوشین
ردان بجانب شیر جہد بہنماہ و بیل

بیل شہنادی خاص ابن زیاد
بوعده دوم خلعت این ندا میداد
کہ ہر کہ آن دو پسر را زیاد شناسد
دو بدرہ زر از ابن زیاد شناسد
چو این اخلق شنیدم شدم سوئے ہوا
نہشت ماندہ مزع نہ کوہ و نہ دسیا
تمام را بستم با دیوار دل خودم
ز چوین گشت ملک
خیا کہ کہیم از یاد و گشت ہر پاس
نشان دیا قلم وقت از ہوش
زن جہاد شنیدان حدیث کرد و بکشد
چو عدل از دل چو درد بہر بدار
کہ از بی و سلی روز شمر بہر بکار
و از آن دستہ بدیدہ بہر بکار
و از آن دستہ بدیدہ بہر بکار
کہ گفت بزن این سخن کن بکار
اگر کہ بہت طعنا گزشتہ بہر بکار
ز جاسے فاست نہ از بہر ادھاک
چو ہر از نو آن بچہ جب غلطید

زن از براسه و طفل غریب در دوسو اس
 نشست بادل برفون بسیر نمیشد و بپای
 دوپاس نیم چو یکدشت از شب دیگر
 ز خواب جسته و در صوم نرا ده جور
 ازانان یک و دیوار که در عجب تمام
 گزشت داسن او دیگر که بچو تمام
 برگرفت که ای غمگین و دلگس
 بروز یکویی و غمت و دلم کس
 یقین بدان که تیغ شرم شید شویم
 ز کامرانی آیام ناامیدیم
 دین زمان بدرم را خواب بدیدیم
 بگشتم که چو از زیست رسول الله
 ستاده بود دران کاستان علی رسل الله
 پیش او شده مردان حسن
 بجانب در که مصطفی امام حسن
 یک طرف بدیدم خسته و خفا و حزن
 ازین نظاره ز سقین و بوش که در سفر
 بگفتم اسے پدر و مهربان بسا بگو

که در فراق تو دین و شین نیست طاقت ما
 چه غمگین اسے پدر و مادر اسے ابن مراد
 که اگر برادر و برادران و می رود زیاد
 نترسم که بتند زلف ما برسم
 ز کین کین و زنجیر پائے باستم
 روان داشت ننا اسے آب و نان انا
 ز ستم باز برودان پسید خواب را
 نترسم که بدست خنجر زنت بریم
 به یکویی و غریبی ز جبهه بیزاریم
 مرا چو دیدید رخسار بهرین امم
 نمود و دسے به باکم که اسے شیدتم
 چهرسان دل تو باین یکسان یا رسل الله
 گزشتی بچو رودریان اهل غنا و
 گر رفتی یا بنیر صف
 مرا چو دیدید پدر و غمگین بسد ز قفا
 دو کشته ستم و ظلم و جنت زجا
 بداد و در از این حدیث جنت زجا
 بگفته گفت که اسے مهربان قسم بخدا

[illegible]

اشارہ کر دے کہ ہرگز نہ سے شوق این کار
 کہ دوستان شتابت در جہان بسیار
 دین بر بندہ کس را بہ زور سی شدید
 شوم ز آرزو سے کام تو نشین نویسد
 پہنچ کین کہیم جہاز ہم را
 از ان شوم پرتا سے فوٹش کام را
 از ان کہ در تیغ آن شہدار
 بگفت این دو علم ایمان بیدار
 ز نور مشرق ایمان بسیار
 ز روسی بگفتند باہر از نیار
 امان بدہ کہ در کشت ادا کنیم
 جواب گفت کہ یکدم امان خواہم داد
 چہ کہ در دل من نیست غیر فیض و عناد
 پس آن فلک زدہ بنیاد یک را اورا
 کہ تاجہ اکند از جہنم کز شہر
 پویدہ طفل در جہنم کہ چاک افتاد
 بآن سپاہ دل از عاجزی شہداد
 کہ پیش از ان زمین بیستہ پدیدار کن سر
 کہ نیست تاب کہ ہم بر اورم بجا سر

گزاشت آن دسوی سیل روی نہاد
 کہ باز ہم زینش آن در زبان بکشاود
 کہ است سپاہ دل و پیچ نام و بدہ
 ترا بروی شفیق امم رسول اللہ
 مرا پہنچ تو اول سدا زدن بر دار
 غم فراق برادر بختیم گمزار
 نہ بقتل بہر یک کہ دست بالا برد
 یکہ و گریستہ سبقت شفیق سے آورد
 پس آن پیدیکہ را کہ داشت لطف ہم
 بزخ چو پدید زور شیدا نام ابراہیم
 پہنچ کین ز سیم چوین اوقتہ آن پیکر
 چو آفتاب جہنم آفتاب آب
 پیکر عارث ملعون تنش بجانب آب
 پیکر آب بر آفتاب گویہ ناما آب
 چو آن برادرش سیم برادر و دید
 چو عورت خورشید و شان ز جالبہر جنبہ
 چو ارباب سیم زہر و زہر سے سیم نہاد
 کشید از دل چو در دالہ ز سیم باد

که است شاده بدیدایه خون ز تیغ خفا
 مرد شتاب برادر که من رسم
 از بغیر تو در چشم زنگ غدار است
 جدا شدن ز خجابت تو کار دشوار است
 برادر است در عالم چو دیده نامایب
 کجاست آنکه بغیر برادر آرد تاب
 کجاست آنکه در سراق دوری تو
 بگویند چو بر سر طاعت چو رسد تو
 کجاست مادر و هم و سینه نوا امروز
 که دیدی یک بار آن خون شفا امروز
 تو در حال پوچون قلم کنی بیرون
 جهان بر دهنه رضوان منو کنی بیرون
 منو پاک خوش راز خون روی تو شوی مالید
 آه سر و بدان روی تو شوی مالید
 که عار است آمد و سر از آن گرفت بازور
 ز روی سبزه او بی آن عین فکند و
 نبی کشد و سپید قتل از سر سر تودید
 نمود آن گریه که راه تیغ نشوید

جدا تو کردی ز یک پیش خاک لایق
 رفت او خندان بر لبش
 ز دیده با سلا یک یکید خون جگر
 نهاد حضرت روح الامین در جگر
 جهان به تو بیتا آن دو یک در یک
 چنان فرود که برگ غزل در یک
 به نامم و غم و اندوه آن دو که هر یک
 نبود جانم جان را بچشم بنبار
 نشان تاب که دیگر تیغ منم کنار
 نزار این دایم موج عار شتاب

واقعه در بیان شوق از کیمه کرب و بلا
 به سحر خواب شیدا لشکر ایلایه السلام

سهم آمد و باز انانق بال عسکرا
 به اسکا مقرران رسول شد پید
 به اسکا که خیمه داراه خیمه است
 سواد خیمه خیمه شیدا است

دین عمنه ارشاده چو جوت دیده با که امام
 رسیده است عجب چشم در شمع بر اسلام
 قبول تعینیه باشد زگره اجاب
 خوار آفرین پروستان و بر اجاب
 ظالم است ز تو دیده با که گریان را
 کجاست نوح که نیندا شک طوفان را
 چنان زعفریه بحسین دیده با که است
 که چشم با چه قدر کاسیکند آب است
 بلا و سو طوفان گشته ماه عسل است
 چرا که ماه عسل ز اخذای این دریا
 باین امید که در بیم چشم گریان را
 چو اشک از نظر افکنده ایم طوفان را
 بگویند که چو ابا آفرین با ده
 ولت نبوده مگر از جب گویا ده
 بگویند که بسم چه داده اند ترا
 صدای بیت گم می داده اند ترا
 اگر که از سوز جب گم خورای کرد
 یقین بدان که بدله از خورای کرد

بوسه لعلیه را بر نفس خط با شد
 بگویند که که الیتم با اثر با شد
 اگر بشهر محرم سیم خبر دارد
 بگویند دیده که ده روز آب بر دارد
 بسیار شک که در انتظار این ماه افه
 بخون دل بمبارا تا حسیب افه
 براسه ماتم قبول ابوالحسنین
 و بیخ زم که آل عباس امام حسین
 روایت است که چون از مدینه آن حولا
 روانه گشت سوی کعبه با سپاه عسرا
 سخن ز واقعه عرض راه واجب نیست
 چو که در طایفه مسافران کوه و صحرا
 شرف از شرف خود و شیدا از بیجا
 رقابت است که شهادت شهادت پیدا
 سه روز رفت که بیت الحرام شد پیدا
 چو آنجا ببار براسه طمان محرم شد
 شمع خلق شمع از دنیا محرم شد

خود منب از اگر مرده وصف ندارد
چو رتبه دو چو صف پیش کر بلا دارد
اگر چو بر پیوس بود ایم طاعت را
سپیده ایم باوشان فخر قیامت را
چنانکه آید در دهان خن کر بلا دارد
ز غفلت تو سخن را نکرده کار دارد
شنیده بود چو این را نکرده کار دارد
مهر مژگان بشمار کر بلا طواف دارد
مهر چو چهرت آن شاه در نظر دارد
همیشه در من تعلیم در کمر دارد
حرم بیا تم اهل حرم گرفت را راست
انسان سیاه به بر کرده و عزا داد است
هم بیا تم آن تشنه لب نامی کنوا زن
لباس تو خیز پیرون نمی کنوا زن
تو بیا گیر اگر موسته ز بیت الله
بر در تو به پیش در لباس سیاه
خون بین ز جگر سنگ در فخل دارد
پیشمان ز تشنه لب جمل دارد

[illegible]

در گنج بیدین کنست در بول شرفت
 که باز شست ندارد و گم بسید صدف
 بحال حج و طوافش زیور شل بنور
 از آن بفرده کو عمره آفتاب فوسف بود
 چو فوسفه از محرم می کشد رفته دل خون شد
 حرم بغیر وقت اور نشسته بباله زاه
 در ابع کرد حرم را چنان نبال زاه
 که آب گشت از زمزم می چشتم بیست الله
 بر آمد از محرم آن نور دیده اخبار
 شد از بسا که شهادت بود و الجلی سوار
 روان گشت بعدد خفوف شید اشهدا
 که بجهت شهادت بسوسه که بی بلا
 زبان فامه اگر عرض و طول سباه کند
 چو شستن روضه بابل جهان سباه کند
 روایت است که چون مرکب امام شهید
 ز عین ماه بزرگ شمع کوفه رسید
 بنور ظلمت شب گشت به یونان تاریک
 که راه خلدیان عرض و طول شد تاریک

چنان سیاه شب از غم پیچیدم هر شد
 که در سیاهی شب صبح صادق را
 غبارت به شب چشم صبح صادق را
 چنان گشت که اگر صدف آن گم شد
 شب چمن که اگر صدف آن گم شد
 قلم نه نور بید به صفحه محش
 شب که گشت در کمال ظلمت بود
 بابل بیست صبح صدف قیامت بود
 که گشتند لب تشنه راه گم کردند
 و ظلمت شب و کجای عمل کردند
 موکلان جو حکم قضایا بین کردند
 پیش بره اشتیاق برین بدلی کردند
 قضا گشت چنان ساز رسید اشهدا
 در گناه راه چسبم گم شده است
 بابل بیست خبر گشت که راه گم شده است
 نه از خباب ملایت نیا که گم شده است
 شدند چلبه بریشان و مضطرب احوال
 تمام سه تبه افکند با هزار خیال

شمع نازیب و پیدار شترانان
 که آفتاب است کجاست ای یاران
 جواب گفت از نرب یک یک اینجا نیست
 ضیا سے چشم رسالت پناہ پید نیست
 جو این شمع در آن بود و مظهر ابوال
 بہ طرف بگردان دیدہ گردان کرد
 بقوت شرب نشسته دیدہ گردان و خوشان کرد
 بگریہ و رنج و سہ خواہران جو چاہا شد
 کہ یارب این جو مکان است و این جو چاہا شد
 برادرم خلف مصطفی کجا باشد
 جب جوی چو اردیرہ نئے آید
 در انتظار چہ مانگہ نئے دراید
 چو پیشو کہ بر سودے روانہ شوید
 چہ شخص آن کو ہر گمانہ شوید
 چو آفتاب شرب دیدہ گرد چہ نہان است
 زلفہ است چاہے درین بیابان است
 درین مکان بود عشرت اطہار
 جب جوی شرب نہان ان شرب بار

کہ تاکہ از عقب آواز خود انجیل آید
 بظلمت شب و پور شان صبح آید
 ز دشت شائع روز شب انوید شد
 بعین ظلمت شب آفتاب پید شد
 رسید ابل سہم را شادہ چیران دید
 در اہم شدن آن جمع را پریشان دید
 بلادران ہمہ چیران و مضطرب احوال
 خدرا ت ہمہ عاجز و پریشان حال
 نہ ظلمت شب بظلمت تمام گردان
 بلادران و رفیقان تمام گردان
 چو این مشاہدہ فرمود رسید انوید
 کہ چہ جہانہ تمامی ساقران و ہلا
 خطاب کرد بشکر کہ ایستادہ شوید
 خدرا ت ز مبارزہ با پیادہ شوید
 پیادہ گشت بعد اضطراب شاہ ظہید
 برو سے خاک نشست و یکینہ ظہید
 جواب گفت با دباؤ سے حکیم ادب
 گل سے بقدر ناموس ادب از نرب

کرای چکا نو خواهر سکینہ شیب دارد
 بنزد و احمد از برای اوست شیب دارد
 چو این شنید سر پیغمبر گفت شاه شهید
 ببوسه محمل آتش سکینہ دوید
 نظر کرد که خواهر بیدار است ز غم بیخواب
 گناشته است آغوش بر سکینہ خویش
 کشور خاند آغوش در خواب نیت خویش
 گرفت دیوار آن محبت را
 سکینہ چون ناپدید شد از شک حرمت را
 ز دیده بخت بر خوار شد بود
 برگشت که جان پدر کج بود
 چو از او دین تیره گریه کردیم
 نو چون جدانشدی از دنیا گریه کردیم
 ز غلظت شب بچو راه گریه کردیم
 تمام شب همه از خون مضطرب بودیم
 بمچل از غم تو لحظه نیاید سودیم
 سکینہ باشد ابرار گفت گویا کرد
 امام تشنه لبان احترام او میکرد

که صبح از افق شتر می بودید باشد
 بر اسب روز قیامت سینه پدید باشد
 شکست بخت شیب از بزم رسید کج
 نمود زرد و خورشید به باغید و صبح
 رعایت ست که آن صبح روز قیامت بود
 پهل بیت بی خبر که محرم بود
 امام تشنه لبان بر زلفیه کرد تبام
 نماز صبح مال رسول کرد تبام
 پس از ملاک نماز فرقیه شاه شیب
 برادران و حجابان خویش را طلبید
 سوال کرد امام غریب از یاران
 ز دوستان و رفیقان دوازده داران
 که این چه جاست که کنون مسکن و منزل است
 که متصل غم و اندوه قسمت دل است
 همه شیب تشنه ساز با کس نه بود
 چو ساربان که یعنی شتر حرامی بود
 جواب گفت که این دشت دست مایه است
 که در تعالی آن نر با کس جایه است
 جنام

چون نام ماریه ماسید امام شریف
فقط تشریف الهام کرد و آیه کشید
بگریه و سوسه اهل بیت عصمت کرد
چنین بجزرت زین العبا وصیت کرد
که اسیر سپیدان کنی تیره تیرا سپید
بدرد سپید من یکسین سپید خواهم
دین زین من یکسین سپید خواهم
فقیل تیغ می پناه ندید خواهی شد
تونی با بچو شوک و نگار خواهی شد
پرست افکار عدا اسیر خواهی شد
تا بل بیت رسالت همین تو خواهی ماند
چراست است همین تو خواهی ماند
لعل اندیبه پرست بار خواهی شد
به بدترین خلاق دوچار خواهی شد
دوست بستر از نیا بشام خواهی رفت
زیل و گرنه دشت نه کام خواهی بود
تمام راه اسیر و پناه خواهی بود
ایسن بگردن و سر و قلا خواهی بود

سہ پہلے سر و سامانیت بخواب سوخت
 سسے دریدگی جانبات بخواب سوخت
 شہید حضرت عباس این حکایت سا
 پیافنا و شہید حضرت امام شہید
 خطاب کرد سوسے حضرت تان امید
 گبر گفت کہ اسے کار خواہم کرد
 تو چون فہید شوی من چو کار خواہم کرد
 چو خاک بر آب این روزگار خواہم کرد
 تر افتادہ بیدان نہی تو انم دید
 بنجاک من کہ غلطان منی تو انم دید
 خوار کردہ تر خست من چو چارہ کنم
 گبو چگونہ تامل سید الشہدا
 جوب گفت ہوجاس سید الشہدا
 کہ اسے ضیائی دل و دیدہ ہای خون بالا
 چون تو نقش براد بخون بخوابی دید
 تو خیمہ ہاسے حرم و از گون بخوابی دید
 سر براد تو برستان بخوابی دید
 تنش بنجاک مذلت چنان بخوابی دید

سلام من بر پادشاه بخت خواست بزد
 پنجشنبه روز واقعه است از نوشتن خواهی بود
 تودل شکستگی تو ابرامان بخواب دید
 اسیری و الم نیست دران بخوابی دید
 چو این شنید پادشاه است پادشاه دید که
 خطابت بپادشاه است پادشاه دید که
 که اسه پناه اسه ان وادی حسرت
 گامبازان غریبان دل بپادشاه حسرت
 منستم زده از دوست چو تو هم کرد
 تنگی دل پادشاه از که خواهم کرد
 قیچی من بپادشاه برادر من
 اسیری من حال بکینه خواهم داشت
 تودل شکستگی تو ابرامان بخواب دید
 اسیری و الم نیست دران بخوابی دید
 چو این شنید پادشاه است پادشاه دید که
 خطابت بپادشاه است پادشاه دید که
 که اسه پناه اسه ان وادی حسرت
 گامبازان غریبان دل بپادشاه حسرت
 منستم زده از دوست چو تو هم کرد
 تنگی دل پادشاه از که خواهم کرد

تو چون برادر خود بی پدر بخوابی شد
 ز بچه خواهر خود در بد بختی شد
 جز احوالت تو بدون از شمار خواب شد
 تخت ز تیغ ستم رویی شد
 تو زود تر ز برادر شیب خوابی شد
 تو بیشتر ز پدر نا امید خوابی شد
 تو بیشتر از حجاب گریبان کرد
 ششینده تا دم کمر و ششیدان کرد
 بگریه رویی و عیان عصبه ایجاد
 که اسے پناه غریبان عصبه ایجاد
 وصیت پدرم سے نتیجہ خواہد داد
 جو اب گفت بہ قاسم چنین امام گریان
 کہ اسے بہ بکبیت دیدہ فلک گریان
 چنان بیدار ہوں از غم تواریک است
 بی شہادت و داد اسے تو نزدیک است
 شہادت تو درین دشت پہ بلا باشد
 عروسی تو بنگامہ جہیز ابا باشد
 تو بامصاحب غم زادہ ات علی اکبر
 روید بیشتر از من بہ زودی بہر
 شنید

شہنشاہ نیک و یکبارگشت بلجرام
 خطاب کرد سو سے حضرت امام زام
 کہ اسے بلجرام تو خانہ
 بقدر قدرت خلعت ابد کو تہا
 پس از حیات تو خود را کہ خواہ بود
 ز بلایت پرستار کہ خواہ بود
 بجال فلطمہ عمریت چو خواہد کرد
 بشیخوار کے اصغر چو خواہد کرد
 جواب گفت کہ حضرت شہید خواہد شد
 ز سیر مادر خود نامیب خواہد شد
 مگلو بیدار شود سو سے جنت الماوا
 رد و بخواب در آغوش حضرت زہرا
 سوال کرد کہ احوال من چو خواہد بود
 بہائم تو پرستار من کہ خواہد بود
 جواب گفت بزینب امامت نہ لیان
 کہ اسے انیس غویان فادہی حرمان
 قوا ز شہادت من و لشکار خواہی شد
 بنجینہ یہ کس و سبے نگار خواہی شد

انیس جلد پیا خستہ خواہد بود
 بلجرام اہل کسم و لشکر خواہی بود
 بگریہ فاطمہ از تو باب خواہد خواست
 سکینہ ام ز تو یک جوعاب خواہد خواست
 بگریہ دامن موت بست خواہد داشت
 دلت ز گنگا و شکست خواہی کرد
 زہر سکینہ فک کہ آب خواہی کرد
 نہ ہر فاطمہ صبر و تاب خواہی کرد
 بنجینہ تو در آمیت کو فیان بعین
 تو خطیب چو شوی زان جاوخت میدین
 بوجہ سید عجا در توراہ برے
 دوران حضرت آن بی بدیناہ برے
 زخوت فاطمہ در یلو کہ تو بگریزد
 سکینہ آید و میر چکر تو آویزد
 تو سو سے حضرت زین العباد زہد شو کہ
 بجز خواہے آن کو ہر گجا نہ شو کہ
 دوران معالکہ زین العباد بگریزد
 زہر الم آن نام را دین بگریزد

تو چاک کتف شده اسخ الزان داری
 تو یکجکه که سبب غم خبان مکان داری
 تو که تو از زلفش کشتیده است بدوش
 گوی که کوه شفاعت کشیده است بدوش
 منم که مقبل با قابل خباب توام
 همیشه منتظر یکجکه بویام
 یکجکه با یکجکه تو از مجاوران بویام
 در آستانه تو ایام و حسد دارم
 یکجکه با یکجکه تو سنگ و سحر دارم
 چه که من همین منتظر شدم
 خصوص پیچیده دیدم آشتی شدم
 باین امید و این خاک شومیم
 یکجکه با یکجکه تو از گناه پاک شومیم
 باین سبب که از آفتاب من
 یک دفعه بحال من آویخته من
 رسد که بر داسه من سگیت من
 رفتن مام میدان و حجت گرفتن بر محمد

یکجکه با یکجکه تو از گناه پاک شومیم
 باین سبب که از آفتاب من
 یک دفعه بحال من آویخته من
 رسد که بر داسه من سگیت من
 رفتن مام میدان و حجت گرفتن بر محمد
 یکجکه با یکجکه تو از گناه پاک شومیم
 باین سبب که از آفتاب من
 یک دفعه بحال من آویخته من
 رسد که بر داسه من سگیت من
 رفتن مام میدان و حجت گرفتن بر محمد
 یکجکه با یکجکه تو از گناه پاک شومیم
 باین سبب که از آفتاب من
 یک دفعه بحال من آویخته من
 رسد که بر داسه من سگیت من
 رفتن مام میدان و حجت گرفتن بر محمد

پس از شہادت عباس سلب برداشت
 غریب و سبک و بی آشتی داشت
 سر سے ندید کہ در خاک ز خون چکان گردد
 تنہ ندید کہ در خاک ز خون چکان گردد
 ستادہ دید زین قضای کینش را
 طلب نمود خواتین اہل قیاس را
 خشت کرد زینیب خطاب کا سے خواہ
 قولی یکیم خلد اہل بیعت من
 شتافند سو سے کنون نوبت شہادت من
 رسیدہ است کہ زینیب
 چنین رسید بپاچہ از خدایہ پیچیدہ
 و جبیل این خیمہ خیمہ شد
 کہین بجر کہ امر و شہادت او شہادت خواہم شد
 بسک اہل شہادت او سے مستعدیدہ
 و بیعت است مرا باو اسے مستعدیدہ
 گویہ شش جان شہادت من را
 جب سے تو ہم نیست محرم را
 بجز تو را اور سے نیست ملکہ کا نام را

پس از شہادت دیدار نا اسید شہد
 سر سے ندید کہ در خاک ز خون چکان گردد
 تنہ ندید کہ در خاک ز خون چکان گردد
 ستادہ دید زین قضای کینش را
 طلب نمود خواتین اہل قیاس را
 خشت کرد زینیب خطاب کا سے خواہ
 قولی یکیم خلد اہل بیعت من
 شتافند سو سے کنون نوبت شہادت من
 رسیدہ است کہ زینیب
 چنین رسید بپاچہ از خدایہ پیچیدہ
 و جبیل این خیمہ خیمہ شد
 کہین بجر کہ امر و شہادت او شہادت خواہم شد
 بسک اہل شہادت او سے مستعدیدہ
 و بیعت است مرا باو اسے مستعدیدہ
 گویہ شش جان شہادت من را
 جب سے تو ہم نیست محرم را
 بجز تو را اور سے نیست ملکہ کا نام را

گفتند جب در اصحاب پنجمه ما اراج
 بنزد جانب سر درویشان بستند
 بدین عقیده که آب بروی کار آرد
 زگره پیر ایل جسم را زینجا آرد
 در آن معامله جان تو را بکینین
 که دستم بکنند بیکدیگر است
 که در ایل جسم ظلم کند بیکدیگر است
 زخمت در آن شیمیم کار او
 پیر و محنت من مبتلاست مادر او
 تو باش اشک پیرایه که دیده آرد
 ز ایل بیت نبی کاغذی که نشا کرد
 بسوخته عابد پیر نامه انشا کرد
 تمام کرد و بر آن خاتم شریف نهاد
 ز ایل بیت رسالت برست فاطمه داد
 خطاب کرد که این نامه را زن بستان
 بخور و بپوش زین عبا بدین برسان
 که شاه است که آن منصب را است بود
 که شاه نشین زین العباد بود نمود

دو اعراس ایل جسم کرد و شیدار
 گرفت فقرت خود را بیکان بیکان
 شد ایل جسم در دود و دود بیکان
 در آن قضیه قیامت بیکان بیکان
 نمین زلفتن شاه شیب که دیدند
 ز لونه دیده که در وادیه کرد طلب
 لباس کشفه از ایل بیت کرد طلب
 سوال کرد ز نقیض حال آن زنیب
 جواب گفت که اسس افرویده را
 سید سینه ام لاله انجیب
 نه گفت که خبر داده است بیکان
 ز آب خورد و نم از آب جردن
 کنون بوحده حق ما بدیم و کون
 بزرده خورش جان و سر و کون
 گویند یکدیگر از بیخ کین بیکان
 گویند یکدیگر از بیخ کین بیکان
 گویند یکدیگر از بیخ کین بیکان
 گویند یکدیگر از بیخ کین بیکان

در ارباب این کشتگان قیاس کنند
 طبع ز راه غریب بهیم در لباس کنند
 چو سست کنند بر دهن جامه شهادت من
 بر ز کار دروایت کشته عورت من
 ازین بکنه لباس است حاجتم اکنون
 که چون لباس اهل ظلم در لباس زند
 بجامه های کهن جامه من
 در کسب و کار کسب من
 طلب نمود بر کسب شهادت فکند و گردن
 گر لباس من کسب است
 ز تازاناکه در میان کسب است
 گرفت نینزه آزاره اهل بیت است
 در دلب تشنگان برون آمد
 زنجیر بر کمر چرخ و از کون آمد
 شکست بر کمر چرخ و از کون آمد
 طلب نمود بر چرخش و از کون آمد
 سینه بزن کسب اسیر الی کسب
 چو درونجای که در جیلوه ازین لباس
 یک اشاره دست در درنگ دعا

سبک گوی که یک جلوه آن مرثیه شست
 رسد از اکب خود را ز کربلا به پیش شست
 نیندره بر فلک اطلس آید
 بندو الخراج شده نین چو این آید
 بلال رفت به پیش حلقه کرب شده
 چو بس شده دین حلقه کرب شده
 قضا نخواست آن شاه دوا الخراج گردانید
 قضا نخواست آن شاه دوا الخراج گردانید
 قدر نماند کرب شهادت چیریل
 کسب گرفت کرب شهادت چیریل
 بصورت نماند کرب شهادت چیریل
 عیان گرفت و در آمد نین سلیمان و
 سوار بادشت آن شاه دین سلیمان و
 طلوع شسته کرد آفتاب اصف زین
 زنجیر چرخه نصف المنس رخانه زین
 بهانگی سوار کسب و احسان
 سندی کسب و درونجای حلال داد
 ابوسه کسب و درونجای حلال داد
 زیر قدم کل و نین خاک نساو
 نین

پین زمین سحر دوا بخاج آن سرور
 نشست یک سر و گردن زعرش بالانور
 اگر رجعت آن قوم سدر اشش بود
 فضا کے گلشن فردوس جلوہ گاہش بود
 کسے غبار ز جلال ذوالجباح نہ دید
 فلک چرخ میبارش بر سر کیش
 اندان بدیدہ نیا غیب آجاوہش
 کہ بود روح عزیزان قدر خاکش
 رسید چون کنا صفت سجادہ پدید
 عنان کشید و شہ ابن سواد طپید
 چو کوئیان یحییٰ آنجا ب را دیدند
 باین سحر و سحر سو غیر را
 کہ آمدہ است بگرگوشت و رسی و تنہ
 بچہ ربا امروزیکیں و تنہ
 شاہ است بیدان حرب کہیہ سوار
 تر اچو خواہدست آن سپہر وقار
 جو اندان سگ بیداد گر ز راہ خطا
 سمنہ ظلم بیدان سید الشہدا

رسید چون یحییٰ آنجا ب را دیدند
 باین سحر و سحر سو غیر را
 کہ آمدہ است بگرگوشت و رسی و تنہ
 بچہ ربا امروزیکیں و تنہ
 شاہ است بیدان حرب کہیہ سوار
 تر اچو خواہدست آن سپہر وقار
 جو اندان سگ بیداد گر ز راہ خطا
 سمنہ ظلم بیدان سید الشہدا
 رسید چون یحییٰ آنجا ب را دیدند
 باین سحر و سحر سو غیر را
 کہ آمدہ است بگرگوشت و رسی و تنہ
 بچہ ربا امروزیکیں و تنہ
 شاہ است بیدان حرب کہیہ سوار
 تر اچو خواہدست آن سپہر وقار
 جو اندان سگ بیداد گر ز راہ خطا
 سمنہ ظلم بیدان سید الشہدا

معاذت است که صدق زاعی است
 گفتند در لب تشنگان بود که زین
 سپاه اهل علم را تیغ تیز شکافت
 ز تابش آبی جانب زات شافت
 شعله منور آن قوم از صف جیب
 گر چینه زیب در آن شیدا شد
 رنگ برق را بسپاه بیرون باخت
 ز گردن شکوین اسب و فرات ادا
 اراده کرد که آید به کف پیاپی
 در آب خورشید ازل بیت یو آید
 غور در آب جگر گشته رسول خدا
 بیادش می ساکنان پوده را
 اراده کرد که در سینه آب بر دارد
 بیست و شش لبان حیم پوشش آرد
 بگفت کای امام امم
 بداند که کین پیچیده باخت
 چو این شعله منور از فرات بیرون باخت
 بسوی لشکر کین ست و افکار افرات

چو این سعدین دید آن حلاوت را
 شتاب تشنگ لب جگر شهادت را
 خطاب کرد که اسکی کوخاں پنهان
 اران اسد در آب تشنگان بنام داد
 بفریب چو تیغش از تیغ پاره کنید
 تن مبارکش از تیغ پاره کن
 ز هر طرف سپین ز جلد ملر کین
 بسوی شاه گفتند ز ناوک پیران
 بدو تیغ تیران امام باقرین
 لگزش آمد پروانه ای تر غلج
 کجوت است آن سر و گلشن اسکان
 بینک فاخته در جلد نادک پیران
 چاکبوتر روح امام کل اسلم
 شست تیغش از جود عقاب شرم
 ز کشت تن از نین آن جرج
 ز غم خیال نفس می نمود لبیل روح
 زبان کشود و تیغ پیچ کین بربیان
 رسید پوشش ازین برسان بربیان

شاید چنانچه پس اگر ملک شکلیا کے
 کی سخت رشتہ از تاب ناتوانا کے
 متکثر کہ خاطر اش با جیس منورون داشت
 روایت است کہ قصد جرحش
 زبیکه فلک جرحش شد جباب پیشش
 نئی نقاب بن شد جباب پیشش
 اگر تانند بن قوت مجاوله اش
 بانتهاس کے مرثب رسید حوصله اش
 کشید باز رکاب آن خلاصه ایجاو
 بزنگ پر خود رشید بر زمین افوا
 کے بنوید بالین آن المزمین
 زمین گرفت سر یکیش بر زمین
 زمین گرفت سر یکیش بر زمین
 نثاره بود جانش شمر با جبار رسید
 کہ آگمان بشنم بیدار پیرو او
 نشست آن گلب بیدار پیرو او
 کشید خنجر بے درمی بسیمه او
 حریف شرح شهادت کنی تو ام کرد
 ازین زیادہ روایت کنی تو ام کرد

شہا توئی کہ خلافت ستوده در کونین
 جنت کردہ عطایث شفاعت متقلین
 منعم کہ بندہ در گاہ دین پیاہ توام
 سیمینہ پیغمبر صل عزون روپاہ توام
 یکم بلا سے تو حاضر بنویم اسے معلوم
 کہ دوستی ہمہ دوستان نفیس
 نور مذکرہ ام حاضر بنویم نفیس
 دلسنگاہ مزایست رتبہ تقدیس
 بمن نگر کہ من از دور سے تو در نیم
 زراہ بندہ نواز سے بہر کر بلا طبعم
 واقعہ شہادت حضرت عباس
 بگریخت بہین ماہ نام آمدہ است
 بلال نوحہ شمر محرم آمدہ است
 بلال نیست کہ افغان ساکنان برین
 کشید حلقہ نام گیش چسج برین
 عجب مدارا کرد برودہ چون بالا است
 میسم و نیکان نام شہد است

چهره روضه آنکه در سبزه ناز بپایه اوست
شفا سے معجز کاش پاش پاش اوست
چهره روضه آنکه در روضه جان پاش پاش
زبان حضرت درج الامین پاش پاش
شعبه خلعت دیوار در روضه خود را پاش
پشت پیاری و اما در حبس یک نقاش
ز بخت که بخت زان نشسته است غبار
بنام طرخش که یکا یکا چلیپ
دران هم بنظر که آستان چلیپ
پیش تبه آن آستان شده کشتاخ
چنین گفته که چون بجز بر و شام
عجب بیاض که در چرخ و غایت
که گفتا بطول و شش گفت در غایت
بسیارین نشود حاجت ما و غایت
براست و غایت این ثبوت الهامست
که راز و شب بیدار حلقه موعود غایت
بر دور طوف خویش بجا ج لبزادی
فریج او بجز از اسود لبست و از اسود

به طریقی بر تو اگر دو کلفت نیست
 زو با تو آید شد قابل زیارت نیست
 به طریقت نیاستد بیندلیل و شمار
 نمی رود به پیرو بال مهر و مهر نیست
 باین وسیله در عالم اجابت فوق عرش بیدین
 که تخت قیام است ز تیغ با چار است
 به تحت تبه اجابت در کار گنار است
 که چو صید بدست در غار زیارت نیست
 دل اگر چینه جسد در غم روضه طاعت نیست
 حضور قلب در آن روضه طاعت زیارت
 فتاده اند شب و روز مهر و مهر زیارت
 بود و قرب مولائیش گفتند سالی
 چو که ز قبایش از ترک سرفک سالی
 فرخنده ایست که ترک تلبیش مشهور
 دو از ده شد از آن ترک تلبیش مشهور
 که است به طریقت به نسبت دور
 نمی توان به بخش نمود نسبت دور
 فرج سوره انوار است هم قرآن نور

اے تہ نگارِ اہل بیت خود بے تاب
 بہر طرف نگرانِ شمشیر جو تھکے آب
 ستادہ بالہم و سنج نہادہ گردن را
 چنانکہ دیدہ نہ بیند نجاب و حسن را
 چو دید حضرت عباس این نصیبت را
 ز دست داد ازین غم غمان طاقت را
 پیادہ گشت و شتو از آبِ نجاش را
 و دید گریہ کنان بوسہ ز در کاش را
 گزشت سیل سرچشمن ز دامن الوند
 ز آستینِ پیر اشک داد ساعد بند
 خطاب کرد بسوی امام زشتہ زبان
 بگر گفت کہ اے نوزیدہ امکان
 و جیتے کہین کردہ زیب در کربار
 پنجبیدارم وزای امام کربار
 جوان شنید عباس بیک شہد
 جواب گفت کہ اے یادگارِ شہید خدا
 بیان کن انچه جب آب پر رو صیبت کرد
 کہ بدو صیبت او بایم عبادت کرد

بگر گفت کہ در روزِ خوش نہ وہ خفین
 شاہد بود چو ایمان بہ قلب لشکر دین
 کہین ز مکر کہ کارزار با تین زار
 گلوئی خشک برون آیم ز گرد و غبار
 با دشمنان آب ز آب بر رخسار
 چنانکہ آب دید آن امام کربار
 مرا چو گریہ کنان دید آن امام کربار
 کشود سو سے سن از طغیانِ کربار
 طالب نمودم اسبش و گفت اے نوزید
 خوشا بہ حال تو اے نازدہ سعادتمند
 کہ در کرباب بردار شہید تو اے شہد
 وزان بروز جبار و سفید تو اے شہد
 چو این حدیث بیان کرد آن امام حسین
 بالتماس کشودم زبانِ ساداتین
 کہ در کرباب کہ خواہد شد این ساداتین
 کہ امام روزِ مجاہد باشان امام حسین
 جواب گفت کہ یا حضرت امام زین العابدین
 بگر سید آل سیدین

یکسہ باغچہ پیش یکیس و تمنہا
 غریب وار گرفتار لشکر عدا
 بکودران و جگر لشکران و ہم نفسان
 شام نشسته ہم سو فادہ در سیدان
 پنجہ ہمیشہ اہل بیت زلف سدا
 بستہ الم نشتادہ سید عباد
 خدات زہر زلی الخلال
 دہند عددہ فردا برای آب لال
 ز شمشیر کای الخلال تو دے آرام
 رسید جان لب لب شمشیر بیت تمام
 گرفتہ دین ایشان بدست گرہان
 کسی بمانہ آب و کئے بمانہ زان
 نہ خاطر از طرف اہل بیت آسودہ
 ناز معاند کے و شمشیران امین بودہ
 شود چو دوشمنہ دیدہ ام چہن چہر ان
 زمین پس و سلام را بودہ سان
 بگو گرفت پیرا سہ یکجا نہ را و تاد
 غولین مشہور و مادم و فدا تو با و

سلاور میرزا شمس علی خاں

کہ شمشیر تو در کربلا ز سبے آبی
 ہند پنجہ است بحشت سیرابی
 شہادت تو کہ از جنت است در دنیا
 شفاعت کہتہ است در عقبے
 خدات اسیر ترا گرفتارے
 رفاہ امت عاصی بود و دشوارے
 بکبر حضرت و زادہ شہادت ہاش
 چو آہن حدیث بیان کرد حضرت عباس
 جواب گفت چنین آن شمر کہو انقاس
 کہ اسے غریب برادر برادرقت تنہاست
 و سے علاج نذر ام رضا خدا
 من و تو ہر دو غریبان این پیایم
 من و تو ہر دو اسیریم و شہید ایم
 کنون کہ تو ہاشم حرب مخالفان دارے
 بس تو اسیر افروز سست جان دارے
 بابل بیت دل آزدہ آب پیدائش
 علاج شمشیر یکجا نہ را و تاد

چو این شنید از آن شاه حضرت عباس
 روانه شد بدینجه باد رود و سپاس
 رسید چون بسط پوده پاسه اهل حرم
 خطاب کرد و سوسه عزت رسول اتم
 بگریه گفت که عباس را حال کنید
 چو سائر شهوار شتران کیند
 چو این بیت شنیدند از اسب ادرا
 بجهنم هم سر خان پیر اسب ادرا
 تمام سر سر اندوه با برون کردند
 چنین از شک جگر سوزان کردند
 خطاب کرد به عباس از سبب جهان
 بگریه گفت که اسب طایر ریاض جهان
 خدا بر دینجا سپردی دین جهان
 برادر تو غریب است بکس و دنیا
 جلالی تو دین وقت شرم طایری نیست
 بنواهران جگر شسته گنگساری نیست
 مخدرات بیاس بر رخ بودند
 برای رفتن او در گریستن بودند

که از مردن سسر پوده بافغان و فرشت
 سکینه آمد و یک شکست خالی پرورش
 دوران بخت هم بر باران ارماد
 چنانکه اهل حرم را خوش آمد
 بگریه گفت که اسب طایر ریاض نیست
 رسید جان لب از شکست
 چه واقعه است که جگر خنجر بیایان نیست
 چو شکر جگر عباس تبسیر اسب ادرا
 چو دید حضرت کوش از زبان فرزندان
 گنجت بندد کل با دل پریشان
 گرفت شکست از آن کل بر یامون
 روانه شد به حضرت یام حسین
 بیگانه لبش حضرت یام حسین
 رمانه شکست با عریان سر بیان
 ستاده حضرت عباس شاه دین
 بگذشت لبش شاه دین
 بگریه گفت که اسب طایر ریاض نیست
 چو شکر جگر عباس تبسیر اسب ادرا

برای خصم میدان کاهزار گشته
خشنان نخل امید را بس کنی
چو این شنیدند شمشیر گریان شد
عنان کشید و سوی خیمه ها گریه کرد
چو از آن جنگ ز شاه شهید جان شد
گرفت نیزه و تیغ و کلاه
چو جلو که در سنبلش نمود نرسیده
ز فوق سوره و اشک بر کرد
ز فتنه نوره آن بعد شیر در پازار
خدا به سر عدو چو شیر در پازار
پلار که حمال نمود آن سرور
دو جا قبل ششم پیشه بسته بود کم
که رفت داشت آن در میان
سپید بود که بسته بدو پلار در آن
که بود چو دوشسته بود بر صفین
گمان بیاروی اوی نمود بر صفین
ز جیب سوره و انجم و ایتو سیدین
ز جیب و غیر ترش خندان چو سیدین
چو گشت از او که سهام الکلیل

ز جیم داشت عدو و القید در داری
کنند شصت شمشیر از پیشتر
ز یکیش شده بر حفظ او که از پیشتر
دعا سے اہل حرم پیشتر
بوخت بدو پسندش از دود جهان چو جیم انسانی
گشت از دود و بگزیده امکان
نمود او خلف بگزیده امکان
چو آمد آنگاه بنیاد و در یک پیشتر
روایت است که آن کیم و عجب یک شب
روایت گشت سوسه آب با هزار شب
رسید چون کتا فرات آن ظلم
ستاده و یکسپا ای کونیان ظلم
کمال از همه اسباب کینه چون ایام
ششم شمشیر چون چو شب جیم
شمار است که چون دید حضرت عیسی
روایت است که چون زار و در آن شب
چو جیم کین زار و در آن شب
ز تاب و غیره و کیم و عجب یک شب
ز تاب و غیره و کیم و عجب یک شب

بفرق لشکر کفار چون قمرین گردید
 سنان از غضب در پیش قدم گردید
 شکست شاه و غایت پیروزش علم جمل
 با جویم یک آن سپهر خراب
 مقتضای در آن جنگ را رسد بآب
 ثابا که لشکر کفار را بکشت
 چون غل فادی این فتنه بکشت
 زشت نه کاسه دلبستگیان بشوید
 رسد چون کشت از کرب با فخر بتمام
 پیاده کشت در دوزخ بکشت بی
 زواریت کشت که در نمای شان پیشی
 گزشت عمر گزنا می شان خصال
 خصوص حضرت عباس آن حیدر خصال
 که آب نوشید عطا کرده بود بر اطفال
 چنان نگاه بشمار زشت آب شادان
 که از خجالت اوشت آب ببال
 رسانده در پیش رویش را آب بال
 پس فضای دین بر دمنظر بال

آب رسید که آب بکشت آتش افشاید
 ز آب نوشید و از آب بکشت آتش افشاید
 بخاطر آتش از حضرت امام حسین
 که بود ز جگر گوشت آتش افشاید
 زشت نه کاسه دلبستگیان بشوید
 پیوست آب و غم خاک بر سر تو
 بکشت کشت که عبیدان کین برادر تو
 ستاده زشت نه بکشت آب اند
 غدرات رسول کبار بکشت آب اند
 در کج دانه روز فک که بکشت آب اند
 تو آب بخوردی اسهال آب بکشت آب اند
 بوعده پدر بکشت آب بکشت آب اند
 چو دید مرگ عباس حال بکشت آب اند
 که تیر کرد از آن آب بکشت آب اند
 پیشنه کاسه آل رسول غیبت بر
 میان شطرات آب اند آب بکشت آب اند
 گرفت حضرت عباس سنگ بر سرش
 زگر چوب بر بخت ابدل بکشت آب اند

[illegible][illegible]

کونگمان کیجے اگر کوئی ان دست دراز
 باجناب مقدس خود دست دراز
 نگنجدہ تیغ بیارو سیران اسیر باد
 چنانکہ زتن او گشت دست سیر باد
 بلا جو قوت ازین جہنم است میگید
 براسے نیست از دست راست میگید
 چو این مشاہدہ کرد آن بجا نہ آواد
 گرفت تیغ بریست چپ و چپان فواد
 چو دید حالت اور الامیر شکرین
 خطاب کرد بان قوم کاظم پیدین
 بنگفت کہ عباس را القاسم نیست
 شنیدہ اید کہ کہ دست راضد انیست
 خالخان چو ازین حال با خبر شتند
 بآن ستم دہ کیا رملہ در شتند
 بگفت حضرت عباس جنگ با دشمن
 نہ دین کہ دیکہ دست یافت باو
 تیغ موقع جفا پیشہ دست یافت باو
 دوبارہ از رملہ ظلم شتم شتافت باو

جو کہ جنگ شکرین شمسو لشکر دین
 برآورد از قصبہ او شتافتے ز کین
 نگنجدہ تیغ بآن سیر و گشتن ایجاد
 چنانکہ دست چپش از بیک جنگ افتاد
 چو دست از میدان فناء دور میدان
 گرفت تیغ براسے چپ و چپان فواد
 بگوئی ان جفا پیشہ کہ میفرمود
 زرب قاصد آفرین نمی آسود
 ز نو طاقت ایمان غم گشت داشت
 داشت دست و کلمہ انیجاد و داشت
 جو کونیان جفا پیشہ آسچان دیدند
 صلاح باو کہ کام از چپ راست
 برآمدن از تشنہ کام از چپ راست
 بجائے کہ تیغ و تیغ و تیغ کرد
 داشت دست کہ تیغ باو افتاد کرد
 نہ طاقت کہ کام چپ تو افتاد کرد
 روایت است کہ چون دید حالت خود را
 بیان در آئینہ دل شہادت خود را

که اسے پیچہ ایمید واریس اجباب
 بیابرا و رفون فتاده رادیاپ
 شنبذالده عباس را امام زمان
 بجائے کہ نسرومانده بود دیدار
 نیلے پنا سے اودہ آرنس ارشید
 غان بک کہ کارزار گردانید
 رسید قدرت پروردگار بکفار
 گرفتار بود بکف ذوالفقار
 درید لشکر کین راز مخ چون کویس
 رسید بیدار حسین حضرت عباس
 فدا دہ بد بخون ماه بیج عتبات
 دوست کرده به بیخشت شهادت را
 گرفت و سرش را ز خاک رہ برداشت
 پیاده گشت و سرش را ز خاک رہ برداشت
 ز روی لطف بلو مس حجت بگذاشت
 بنو چون رسنے بود درن عباس
 شاخت روی برادر بنو کرم عباس
 کشود در رخ او دیده های حق بین را
 برو نماز شغف داو جان شیرین را

خوش سعادست آنکس که در دم رفیق
 سواد دیده کن در انجال اودوشن
 شما توئی که عکدارش بر سینے
 برادر غلب فاقم الغینے +
 نیم حجاب کف زرقا است ثوبت دینار
 براسے علت فقر است ثوبت دینار
 بهر زکون عطای تو در جهان بی است
 سخا بود تو عباسے در دم نفس است
 بولطف شست مرا حبیب است تو بقیے
 چرا که لطف تو عباسی است تو بقیے
 پیش تو جهان نیک کرد ما وارا
 گناشته است بدینا تمام دنیا را
 کبریا سے تو آمادہ شافق است
 شست منتظر وقت افون بافتن است
 تو پیش صاحب آن خانه آبروداری
 رسید لشکر راه گنگو دارے
 شفاخته است یقین ثوبت اسس مرا
 قبول میکند البتہ التماس مرا

اگر چه شب بیدار نشدی و بیدار نشدی
و ائمه شهادت جناب علی اکبر

روایت است که بعد از شهادت عباس
سلام جنگ میکرد بر سر پشته ناس
چون مردم رفتن میدان امام حسین کرد
نقضا زد دست قدر زو احتجاج را زمین کرد
بزد و الجناح خسته فصال نیک سیر
سوار شست بر اسب جهاد آن سرور
علی اکبر نور رخ رسول الله
ضیاء سر یک دیده و کس الله
بپای عزم پر را بر آب زین زمان
هر که گفت که اسیر و زینم
کجی توقف چند آن که جان نشا زینم
شهادت بر او تو گوید دیده اخلاص زینم
خندید شاه شهید این مکه لاله زینم
فغان و گریه کمان گفت شاه تشنه جگر

چگونه از دم ای بس که گشت نشوی
تو نیز داخل این گنج گشت نشوی
نیافت خضت میدان ز شاه قشت میدان
علی اکبر زو باوه شمر و ان
بر آمد از دل آوازه بگویند عجب یاد
خطاب کرد که ای امام زبان
مرا خض میدان کن ای امام زبان
که روح من شد شاق بود خنده و
غرض روانه میدان شد علی اکبر
زادشک چشم ملایک زینان شقی
طلب نمود لب از زشتا میان بی طایبی
نهال نورس بلخ حیدر
که ناله از سطر آن جهشت افشار
نمود جمله آن آسمان ماه و قمار
روایت است که از حرب طعن ابن نمیر
زینین اسب فدا آن شهید غیر و بیبر
کشید آه جگر سوخت یا آبش
گرچه دست من پا فداه ریاسته

پس چو یک عالم زمان رسیدند
شید شد علی اکبر ز تیغ ایل جفا
و دیگر که کنان سر در نیجا آدم
رسید به سر بالین آن شهید شوم
نخستین پیر را بدو داد و دید که تو
چو همه آمد و فرستاد آن مقول
گرفت از پیر و کشیدم آن اهل رسول
فدا و غافل و در خاک انداخت
نخستین پیر منم خود و غم می کرد
بعد از او اسکندر و زین شیریان و اکرم سپهر

در بیان شهادت امام علی علیه السلام
در آمدن ذوالحجّه و غنیمه

میرزا محمد تقی میرزا حسن خان
سیّد محمد علی قزوینی
جهانگیر

جراحتی است بل با غم شهادت او
که شوقش بود هر یک بر جراحش او
و سکه که در غمش بود هر یک بر جراحش او
بغیرت و سکه که در غمش بود
نورل بجایست و دین با جراحش او
بیا هم اند تمام جهان ترا زانما
نصوص من که در غمش بود هر یک بر جراحش او
تمام و غمش بود هر یک بر جراحش او
بیا که نوحه مرا پدید و دایه و مادر
زگرچه پیشین زواله دین من است
فغان و ناله و غایت زواله دین من است
او اسے تعزیه از زواله دین من است
ببین و غایت من غمست با اولاد
که داد و نفع من از زواله دین من است
موضع که با هم آل رسول کار من است
گواه و دلیلی من غمست با اولاد
من غم ز سبیل غول شفق جگر من است
پیدا و غم ز سبیل غول شفق جگر من است

پنجشنبه بواقع در یک پلا گدا رسم شد
 پنجشنبه شش بهشت بین دوچشم شد
 یکشنبه اگر عرش کویش بجاست
 که گشودار آن ربن آن جسته بجا
 که بلا و چوچن و روضه و چو رواق
 خوشه غلله بران عرصه الماشاق
 چو پست و ازل خاک او ز نو سرشت
 بهشت را به چین عبده نفیج کوششت
 گل نشا رفته در قوروس بهر بستانار
 نیمه زده قوروس دارد
 در روضه شش اجنه غلله انجمن دارد
 دران مطالعه روضه الحصفه دارد
 درین روز آن روضه ببارشک فضا است
 اگر فضا کنتم سیر شد است
 ربه درسه که بدان روضه رسول در خواست
 درسه نشانی که رسول این
 پنجشنبه در غلله کوشه بهشت بین
 بر دسه و سته اجنه کوشه بهشت بین

چهار روضه شش صبح امید شاه و گداست
 چهار روضه شش نور شیدای الشهدا است
 زانکه سبیل پیر دران مکان دارد
 بزین قندها و سبیل پیران حسین
 چهارست قندها از کبوتر آمین +
 بهین حقیقت این کاشه زیاده کرم است
 که جیب میل درم خجاست کبوتر کرم است
 بر روضه یکبار دوه روضه دست بدست
 دعا رسد با جابت ز روضه دست بدست
 درش بوقت کثودن لغزش پوخته است
 دریکه بسته شود در بهشت در بجه است
 صبح و شام بهر چه سبیل آلود
 نرسد میر سدا ز دره دار و باد
 غرض این به از آسمان که دار و باد
 بغیر تربت آن صد سبیل آلود
 بنوالدی کرب المصطفی علی التقدین
 شهادت سدا صغیا امام حسین

روایت است کہ چون گشت خانم بکربان
 باز روی شہادت امام شہید کربان
 بنزد الجناح برآمد و بپوشید
 کشود و دیدہ بخارہ چشم و لب
 خدات نما سے ہر نوحہ و ماتم
 روان شدند و نہال آن امام
 سکینہ بیگی سبقت از شتاب گرفت
 دوید و شاہ جگہ نشاندہ را رکاب آفرین
 دل شکستہ و اعضا بلرزہ چون سیلاب
 خطاب کرد بسوی پدیر چشم و آب
 کہ اسے ستودہ ترا حضرت رسول اللہ
 جناب زست نیا و تمام
 ترا محرم جگہ و قبال اسے پیغم
 مکالمات سرش تہہ شہرے
 براہ گلشن فروزین شتاب بی پردی
 تو میری و درافست تاب بی پردی
 زودیت ہمین من پیغمبر و امام بود
 تو چون شہید شوی من پیغمبر و امام بود

ترا گوی گشت آن کیم بکربان
 سبیل سبیل غلطیہ سرگر گیم
 تو چون شہید شوی من فکار خواہم شد
 پیغمبر و سبیل پرد و غدار و زار خواہم بود
 بمن کسے ز قوت کسے چون پدیر خواہم بود
 ہزار دولت کیے تاب دور سب تو
 سن ستمزدہ را نیست تاب دور سب تو
 جہا از حضرت تو طاقت عبود اللہ
 کجا ہم و سب اسے شافع عبود اللہ
 ما ابا سب رضا سبے شہید
 جوان حدیث فہمید از سبکین شاہ شہید
 ہم ملا بہ داغ دلش بدیدہ رسید
 ہم رشک را بدیدین ز دیدہ رخت داد
 بعد خواہے آن لعل رخ بخش کشاد
 خطاب کرد بسوی سبکین آن سب
 گویہ گفت کہ ای پیغمبر شتاب
 ہمین لباس کہ پرد و گار یاد زرت
 جناب حضرت زین العابدین برادر زرت

مسلمہ تیغ شمع پادشہ شہید شدن
 نوینر پادشہ از عیش ناامید شدن
 رفاه است چپا رہ در شوق است
 غم شفاست نشان شمع پادشہ است
 گفت و گفت روان سوی انظار
 بگفت و گفت آب پیدائش
 چو گویم از شمع خطم کو فغان پدید
 شنیده ایکم پادشہ لب چو پدید
 خن پر است کہ کمر آن نیاید کرد
 شنیده را کہ از تو جان نیاید کرد
 تو را پست است کہ چون تنگ شد بدان میدان
 فنا و حرکت مال طاقت داشت
 نہ پست شد از جبہ مال طاقت داشت
 نہ در لجاج و کز تاب استقامت بود
 روایت است کہ در یک پیشہ نہی اجود
 هزار رقص و نچاہ یک شد از بدش
 نہ یکہ ذوق بہ اجبت بدان شد از بدش
 نہی ز قالب تن شد جیات پیر

گرفت و گرفت آن حال سبب پند
 کشود قایمہ خود الفک را از کر
 گماند اسد جہد و لب تشنگان بسو زین
 نشست سرور لب تشنگان کا سوس
 خطا بہ کرد سوی ذوالجناح کا سوس
 بین جبال متعین در سبب تشنگان
 پادشہ گفت این قوم زشتند
 تیغ سوزد و سوز سوز
 نمیشود گریتم ز برباری تو
 رسید با زین دل ز برباری تو
 وصیت است مرا با تو است جوان ہما
 کہ نیست مرا با جانم زشت است
 کنون سلاح مرا در فلان جسم میرد رسان
 جان جہد میرد کہ جہد رسول داد فغان
 پس از جہد جہد جہد ز فغان
 فنا و خوف چون جہد لاله ام سبب
 چو تیغ سوخت نہی ز فغان

بنجاک گشت تن چاک چاک خونیم
 اجل ز مجلس غار نموده بالینیم
 رخسے کہ جو غم بسین بیالائی
 کہ سینه دین بر اہل بیت بنائی
 راست انکہ چو غیب گذار سنے
 در دین بجاک گوشه ام شارسنے
 نخست عوفه کنی در پیش سلام مرا
 بخشنش گذار سنے خدین پیام مرا
 کہ اسے غم نہ سبب پدیر
 بفرشتن ز غیب سبب پدیر
 بفرشتن ز غیب سبب پدیر
 اسیر داری غم کیلانی
 بعد از غم کشید گردیدم
 سن از غم خالف کشید گردیدم
 ز بدیت بجان نامید گردیدم
 اجل ز داد نام کہ بدیدم غم
 قناد عسده بکو فیان مد ارکن
 نو اسے ستم زده از دودہ مرغ غم کن
 باہل بیت دل از دودہ مرغ غم کن

سباد کہ پستان کندہ کیسورا
 سباد آئینہ سباد شد صفہ رودا
 سباد آئینہ ز اہل حسد جدا گردی
 سباد عازم سبادان اشتیاق گردی
 کہ اہل بیت غیب از یکس و دو
 صغیفہ اندوختہ بیت حسد نیست
 کہے جبے تو با اہل بیت حسد نیست
 کہے بغیر تو با اہل بیت حسد نیست
 چو این صدف بزین اجڑی این پیام سن
 بفرشتن ز غم اجڑی این پیام سن
 پس از کمالہ دورا با اہل بیت حسد
 ز غم جہات افشائے این پیام سن
 چو اہل بیت تر غم تو غم غم کہند
 فغان کنند و گیان جامہ بارہ کنند
 چو آفتاب سر از خیابا بردن آرد
 تعجب از دودہ از زین و از گون آرد
 دوران شوند و قناد چو جان بگریند
 نہ خضر تو از دودہ مرغ غم کن

ندیدہ جانب میدان کین است شکن
 خدشات مرا خیر از شہادت کن
 چو این سکا لمہ بازو انجمن آن شہر سپہر مقام
 نشسته بود بجاکتین المم
 زیکہ داشت جرات ویرانی شکنج
 داشت طاقت ویرانی شکنج
 گئی فنادہ بر طرافت غلطید
 گئی بروی زمین می طپید و می غلطید
 بنمود سپہر آن شہر کاظم خوارے
 داشت جوبدن بارہ بارہ دلدرد
 کہے کہ خون ز رخسار شہادت اشک جاری بود
 ایسے کہ سوخت آن زخمیہاے کارے بود
 فنادہ بود باین حال سبیل بنیم
 ستادہ بود با طرافت آن صف شہاد
 چو این سعد لعین دید حالت اورا
 طلب نمود ز شہادت اورا
 کہے قبول شہادت نہ کرد از آن کہ
 شد آن لعین شکار عاجز و مضطر

روایت است کہ باکونیان نصاری
 تہرب بود ہمراہ سبیل بابائی
 بکمر پانہ بر اسے فہر آہ بود
 داشت چاہہ دسلہ پز زرد آلود بود
 شیش پنجاب سحر دیدہ بود عیسے را
 امین دی دسج سپہر پیرا
 نوید گشتن فردوس دادہ بود بیان
 ویر است حق رکشادہ بود بیان
 پنجاب خوشی کہین کردہ بود در را
 کہ ابن سعد لعین دید آن فرمود
 شہادت شہادت نہ را آن قبول نمود
 ز ترس خوش نصاری جان قبول نمود
 گرفت خنجر ہر آب دادہ زان کافر
 روانہ گشت ببالدین سبیل بنیم
 قدم شہرہ سوی پنجاب برسد است
 بہر قدم زمین تنگرفت ہی کاشت
 بعد از زمانی زوٹ آن ترس
 رسید بسیرا بدین شہد

فزاده دیدگار آب خون بوار سنان را
 طبلان بودی زمین دیدار سمان را
 سیمیک ز عاقبت کجوشان اوست پرخ برین
 سربارک او با جرجت منک
 زیاده ده فلک را حدیث منم
 سربارک او با ده روز شم شدید
 هزارم شم سربارک از شم ماه را مالیک
 سربارک او یک زخم کاری داشت
 شش سربارک سگل نظاره زخم بر آه شاه
 ز دیدن زخم شیار آه شاه
 از آن خمیدن زخم اگر گاه با منقاره
 که در دست کند بر آن جوان نظری
 چو این مشاهد کرد آن سخته که میدانی
 ز حال رفت بدان سخته که نیاز
 نه دیده اشک اوان صدر رسند از نیاز
 سوال کرد از آن صد رسی بنیم
 کردی جناب ترا باوق رسی بنیم
 ترا معاینه عالی تب رسی بنیم

نظیر نشان تو پیاست کنز نگار
 اگر چه عیسای مریم ز نیکان
 ز کبیتی و ترا حسیب دین دولت در پیش
 چه کردی که چنین حال آمدت در پیش
 چو این ششید شش لب ز نظر اسان
 ز دیده رویت لبا وض سر شک بران
 جواب گفت که بعد از شش عیسای
 محمد است خلیف جنان رسول خدا
 ز شتابش نتوانم سخن بیان کردن
 که وصف ذات شمس غنیمت آن کردن
 چنانچه نبوت بر آسای شش منم
 ز معجزات سماوی کیست شش منم
 وی دین علم و امان کنش منم
 بود امام خدای منم
 شش منی که گزده خدای منم
 جمله عتق علی منم تقاضای منم
 فرنگ فارغیتا یارش منم
 بنده برب او ابوالشلیک منم

بدین شجاعت و دلیری
که در شب زین و لنگش شیر است
چو این شہید ز شاہ شہید نصرتی
سوال کرد کہ تعمیر خواب سبالی
چو این شہید ز نصرتی خطہ از رہا عجز
جواب گفت جان خطہ از رہا عجز
کہ درین حضرت عیسیٰ خواب کرد کثارت بود
نور خفته دولت بیدار کرد کثارت داد
نزد فریشتن خاندین بشارت کرد
از ان سخن دولت از قید گرفت آزاد
چو این شہید در آن حال آن سہا تو مند
فکند و خود را پیای شد افکند
بجاک دشت بلای طپید و نیالیب
بیا کے شاہ جیدین اسید نیالیب
ز دیدہ اشک نیت کشو و پیش از پیش
نیانک شاد و بغیر گناہ کاری خوشین
کہ سے خواب کمال تر از ان تم
گر سخن کنار سے نہ سے تو اس تم

مر اچیں دلیر باب سبب نیامین
بند بہ خودت از لطف سرور زمین
شہادتین بدو شاہ دین ادا فرمود
ز روی صدق نصرت بجان قبول نمود
نہادہ گفت بتوشہ و سلمان شد
بجنگ رت دہم آتش بکین
چو شہید نصرت از پنج سہ کین
جواب گفت شہید نصرت از پنج سہ کین
چو از حکایت شہید نصرت عالمگیر
کہ سبب قصہ او رو سہا تو مند
ز توایت است کہ بعد از شہادت شہرتین
ز جنگ رت کشیدند کہ نیان کین
ز فعل خویش ہمہ مثلاً سے حیرانے
تمام سہا تو مند از شہادتین
باین خیال فتادین سعد بے پروا
کہ غیبہ اسے دم را وید بیا وقت
کہ دتیرہ از روسے دشت بیا شد
نشت کرد زان ذوالحجہ پید شد

نہشتہ دزدہ آن قدسیان عشق مستم
 بہ دیر عسا پد بیمار حلقہ ماتم
 خصوص روشنی دیدہ اولو الالبصار
 قرین محنت داندہ عسا بدبیمار
 نپ مقارقت شاہ نشہ درین اد
 نہ طرف کف الی بیت واسن او
 نہ طرف بودنجان عزیز خودیبد
 نہشتہ بودنجان عزیز خودیبد
 کہ صبحہ الم ہمیں نزد الجبل شنید
 نہجست جہت بامید آئکہ باروگر
 سواد دیدہ کند روین از جبال پیر
 روانہ شد بدیریم شپ پیچاد
 تمام اہل جہم از نقاش با فریاد
 بعد شتاب چو دانان فیہ حبیبند
 ستادہ گریہ کنان ذوالجبال را دیدند
 چو ذوالجبال کہ زین بر شکم شہ جام
 فادہ اشتقہ و برستوان یک پہلو
 گرس پران سسل بگون بہ صفحہ بود

نہجاک کاکل دیالش شدہ غبار آلود
 نہتادہ طرہ تجر قلماس خون آلود
 زیکہ پیدایش تیر نصفہ ک کردہ
 عقاب وار نیم سوی پیر برآوردہ
 زخون سسور لب آتشگان جبین گلگون
 ستادہ نوحہ کنان باد دیدہ چرخون
 جوان مشاہدہ کردند عترت اطہار
 گینخت از دل شان رشتہای صبر قرار
 تمام بادل پر خون در آسین کنان
 روان شہ ندسی ذوالجبال بیگردید
 یکے بدور سسر ذوالجبال پیگردید
 یکے از ان جہش بوسہ بر جبین مے زد
 یکے زہم جہش بوسہ بر جبین مے زد
 یکے غیب از رخس را با بنین مے زد
 کشود سسر و عیب و خانہ آغوش
 کشید در بر خود ذوالجبال افتاد
 سکہینہ آمد و بر پاست ذوالجبال کشاد
 پدید از یب و یلایب خون زدیدہ کشاد

بنگ ناله ریاضی فضا و دینی خواست
 قیامت زخروش و فغان بپا آراست
 بسیمه میر و دوشک از دوریده بپایید
 دیدید که کلمه نیک و دلجناح رسید
 خطاب کرد سوسکه و دلجناح کلمه هم
 چه شد پناه خلاق حسین نشانه مجریه
 بگو بجا است نشانه کلمه کسین من
 چه شد چراغ دل من این کسین من
 کجا گانده آن گلین راست را
 کجا گذاشتی آن شافع قیامت را
 کجا است روشنی دیده رسول الله
 چه شد نهال ریاض علی ولی الله
 کجا است ای آرام حضرت زهرا
 چه شد پناه من زار پیدا شد
 خورده آب چه شد بوجان برادران
 که نشانه رفت ازین دهر خاک بر زمین
 غیب نشدیم را که که آبش داد
 که بدم سنگدل ازین کین جبارش داد

زخون کیست مژده چین چین گلگون
 زنجاب بهر چه این صورت آدمی برون
 ستاده بود چنان زخون از دوریده بپایید
 روایت است که زخون تقریب مر و نیست
 خوش زکلمه سرایان تقریب مر و نیست
 که اختصار سخن بر از زبانه کرد
 شهابی که رخت زبانه گاه کرد
 پناه محبت مر و نیست پناه هم
 بخواب که ترا دیده است دیده من
 شده است دیده من او شفی دیده من
 ندانم حق المم بعضی طلب خویش
 هزار مرتبه هر خطه میگویم لب خویش
 در از زنی پیوسته مانده ام در خواب
 تو جبین و یکبار دیگرم در خواب
 که تافکایت اینا سوزگارم
 بخت شتم و شمشیر ان شمارم
 بنیاد کار بجا است که دست صاحب عمر
 که ذات او بخوان کند افاده

حسب دگران طردون کن ازل من
کہ نیست غیر تو جائے کے پسر من
زل و حبت ایناس روزگار پیر
صدت ز دانه زخم مرہ باردار پیر
چو متبل تو ام از لطف عام خاص من
بوطع کہ در آن ماندہ ام خلاص من
نجان خود کہ مراد در جان ساقی من
در استان ملائیکہ مکان جاور من

بیان فارت فیہای مسموم و
گوشوار از گوش فام کہ شنیدن

نعم نمودن گین منو چہ ہ بخون
لال ماہ عت با سپہ پرت کمون
بال نیست ہویدا بہ چرخ زنگاری
زبانہ کردہ رقم مصرعی پے زارے
عیان شد از فلک آسمانہ صفا ز رو عین
سرتیک ریزہ زودید چہ شد با ہم حسین

منور رخ دل آں مہ کہ یسد رخصت
گبود آہ کجاست حسین من بے لطم
شد آن مہ از فلک شود تا مقبل
پیاہ پوشش آن شب شرم
گبود آہ ز احوال آن شب عالم
کہ از فلک مخالف چو دید عالم
منور کرد و در دست چنان زمین را مار
کران خفا کہ تر و بیان نشست غبار
شنا و دست بیلاب خون فلک چو جاب
ز اشک ماتیان شہر بزم خواب
ز دیدہای شفق لک چون دل جانی ست
سپہ بر دامن افلاک اشک گلہای ست
تارہ نیست کہ شب بر فلک فروزان ست
منور شد آہ آن غریبان ست
شدست دیدہ نور شدید تا صبح دل
پیارش گشتی آل مرتضی و نہار
رسوز و غم گمد زود بجا بیل و نہار
بیوفہ فلک از غم چہ فابت و سپار

چنین گزشت افلاک غمگین گردید
 ازین لبیم رخ خسته میخفت گردید
 برسانم اگر در این ماه پاره او
 که سوخته ز پیش این ماجرا شده او
 نگانم ز هر چه فاقون دل به گم بست
 نوایس ازین پیا شد و فتنه گشت
 پیوسته بر لب و پیشانی میبارید
 دیدم چو بگریه اش با جگر عذاب دیدم
 در آن زمان که شد این سر و کار دیدم
 بر روزنامه تا میخورد شکر دیدم
 چو گشت مطلع از این سر و کار دیدم
 ز اوخت بر سر خود چو دیدم
 ز حال زخمی طالع و گزید که دیدم
 درین عین از بصر بخت اشک بردان
 شد از سر شکاک هر کسی باین قابل
 که بجا که از شکاک سبکشان جهان
 بماند بیکدیگر از شکاک سبکشان جهان
 شود سزای بیکدیگر از شکاک سبکشان جهان

لال این سر و کار دیدم
 به بیان شد از اندوه و غصه بخت قلاب
 ز بهر آنکه زور در پیشم نمیبرد
 چنین عجز و طعنه فغانه است ببرد
 بهایسای ز بهر چرخ که کرد از ساز
 بدین نقشه بیا فتنه بخت ببرد
 نشسته گردیم از یکدیگر دیده اندوه بهر کور
 درین عین از شکاک سبکشان جهان
 ز اشک خویش طعنه بخت ببرد
 و خوشتر از چو گاه فتنه بخت ببرد
 کشید کوه از اندوه ناله از دل تنگ
 بسنید از غم اولاد و مصطفی دوست
 بنویسد هم از شدت این سر و کار
 ز بهر چو چاک ز قلاب او سبکشان
 غریب که در جوان آفتاب او سبکشان
 ز غم نمایی بذر است کانیات سبکشان
 چنین که تباه شد از شکاک سبکشان
 نشین غم و غم و غم از شکاک سبکشان

تو ہم کہ ہم نصرت ز سنے بصد و سنگ
مباش غافل از اہل الم قایل سنگ
چو حاصلے نوذاری بجبہ گنگارے
یکہ کویش کہ آبلے بروی کار آسے
حدیث منبر سے کردہ راو سے انشا
نواقعات یتیمان سید شہدا
زبان چگونہ کنہ شمع این حکایت را
کے چسان کشود و صف این روایت را
روایت است کہ چون آب درنگ گلشن دین
پس را رخ فانیہ آل عبا امام حسین
غیاپ کے شمع شمعان سید نقین
فروغ مراد دیدہ امام حسین
پرست اہل جفا ساقی انیب ان کر دید
نمودہ بد فیکویش
نہوج آب دم تیغ ظالم سفاک
فتادہ سرد و زین چون درون کر دید
نوزخهای تنش یکہ خون روان کر دید
رخ چو لاله آن رنگ ارغوان کر دید

شکر شک دیدہ خود صرف آبروی کرد
و سنے خون جراحت خضاب بوی کرد
گہی ہمکپی اہل بیت می نالید
گہی چو ایک یتیمان خاک می غلید
گہی ز گردش آب او چرخ کج نثار
بیان شکوہ خود سے با جمعی نثار
نشستہ بود عیار تنہا بود کسب و پیش
گہی در تیرہ نہان گہی در کعبہ
نہدی کہ بدادریش سخن گوید
غبار ہوش از شک اگر گوید
نہوشے کہ تنش چو جان بر کرد
نہوشے کہ شادوی از چشم اشک تو کرد
نیاد و سے کہ سرخوش را چو شمع مزہ
کنڈوش را بادل صد جان
تشنہ جگر را بادل صد جان
خداہ بود و دیدہ را بہ میدان شت
براس قائل بود دیدہ را بہ میدان شت
ز خون دل بہر ہمزہ گہی داشت

سید

پوشیده گاهی و بیماری و گرفتاری
 نبود یک نفس او را گر نبود داری
 کش ز ناله جانسوز شده به کباب
 نباشی خانه با آفت بداده بود آب
 منش ضعیف چو بال قلندر شده
 منج با کش زارین بلبله ز رفته
 نه حالت که تواند بی تو اندر
 زیست می که بر آن پیش نه جگر
 ز باک عطش که در کان پیش نه
 شد آن زمین بلبله ز رفته
 چو دیدن زینب و خسته سوی ایشان رفت
 بر لبه خاطر و دلاری تیران رفت
 گریه گفت که ای بسکبان چو چاره کنم
 باین طریق شمارا به پان سیلاب
 نبوس دیده خود کرده ام بران سیلاب
 چو سود چون بکنند منج و شکلی این آب
 ز غم آب دم منج خجسته اسدا
 بگریه این زیاده چون و الدیبا

نمود حکم که آید به کام مانده رود
 کلوی با بجز از خون خویش و آن نرود
 کنون جز آنکه لب نشانی در کنیم
 درین سیاه چهره و کج کاسیم
 بگریه بود درین حوت حضرت زینب
 تسلی دل آن کودکان بکشد سیلاب
 که شکایت می بین در از بهر غارت اسباب
 شد جمله در از بهر غارت اسباب
 شتافت به بیگانان سببه پروا
 بیان سدا وین در به رسول خدا
 بیخودون تاراج بقیه شدند
 الم فزای مصیبت نشان زار شدند
 غرقه بر بغارت گروه بدافعال
 چو گوشواره چو از حلقه و چو از خخال
 بفریاد که در دل حسرم پریان رفت
 بهراچه بود تباراج آن معینان رفت
 ز غم جمله اسباب چون بنیارت
 فغان اهل حسرم تا به غرض اعلی رفت

کشید آه شمر بسیار دل پر درد
 جناب فاطمه را بعد از آن مخاطب کرد
 که ای ستمگر تو از این چه دردی می پرسی
 بنبش که حسدیت سپید تیغ خفاست
 چنان که جناب تو شکوه چاکناه
 چنین پس است که از حال ما آگاه
 نه با بسز نش کوفت آن تباب و تبایم
 نه از شدت اعدا دامن جان بلایم
 ای سرور وایر که چه دردت شناسندیم
 بسان مردی که دیده بی لباس شناسندیم
 پس شرح دل آزار و حکایت ما
 که تنگ خانه شود آب از شکایت ما
 منوچه ای که بر عجز قطع مالد
 بخت آن شیدیده بنگار که مالد
 ز کوفت آن تنگای که بپاره مالد
 ز واقعات تنگای که بپاره مالد
 پس آن زمان را الم با آن خجسته تقا
 منوچه و بسوی چشم سپید شیدا

بگرگرفت که است نور دیده زهر
 این با همه محنت سکنان دشت بلا
 کلام تیغ بخون تو نشسته گردید
 ز آب دیده ما از چه خجسته گردید
 کلام کافر سنگین دل خداتش
 جدا نمود دست از آن پناه روزگار
 کلام رد سپید خلق بلباس است کرد
 که بس در دین غفلت غفلت کرد
 ترا چو نه درین خاک کرم چپاره کرم
 بگو چه گویند سخن نه گویند
 چو باختر غمگین سخن نه گویند
 ز باجرات برادرین نه گویند
 ترا چه شد که بباروی غلگاری نیست
 بر سوختن و آب و آب و آب
 نه در عداست تو دامن گرفتاریم
 دامن در غم و در دامن گرفتاریم
 بابل بیت بدین چپاره جدائی کن
 ز خون دیده ما دست و پا چنان کن

چو آب گشت بدش از کلام سوز و گداز
 سگید گریه و بیلائیست خود آغوش از
 زدید و در جب باب و شستن افتاد
 جو جان گرفت در آغوش و لب بیکو کشتاد
 که اسے غریب و از این چو رسم بپرست
 قناخل تو بعد از محبت پوری است
 چو شد لوارش و الطاف و مهر و نیت
 چو شد پد رس و در آیت آیت
 منم کینکه بر پرده شسته جدا از نظر
 زالقعات بنداشته جدا از نظر
 منم کینکه چشم تو مرا با شستن
 پلک تو از لب کمر نشا شستن
 میان تو یک بید و ات بیا هم بود
 چو سبک و بیکام و توفیق را هم بود
 سکنید رنفتنیست تاب و خضوری تو
 کن مضائقه تابش از خضوری تو
 و اما اگر کن سبک تو و جب کونان با هم
 ز حضرت تو جب دانه کونان با هم

کیوسے فاطمہ خواہم نظر آرد ملا
 نظر پیارہ آن گوش ماہ پارہ ملا
 بین کجالت زین العباد جان پیر
 کہ بہت لبستہ ز رخ و عظم آن گروہم
 کینہ بادل گویان ز لبکہ قشت کرد
 ز خون دیدہ بہ ارباب سسند آسا
 شہدائے بیلائیست سسند آسا
 زینش زینت بیالین سسند آسا
 تمام اہل جسم لب نہالہ دار کرد
 بگر بیری زین توفیق گفتار
 از یادہ بزمینیت طاقت گفتار
 کہ با جواسے جگر شنگان کفر اظہار
 بحق ذات خود ای داد و جہان پور
 بحق باعث ایجاد ممکنات بقدر
 بز گوار شد ایاز بد چو کمین
 ز سر گزشتہ راہ وفا امام حسین
 کہ شیعہ علی را از راہ خود و غی
 کہ غمناکے مکائے بخت الما و

بیان سیدن اهل حرم بفرشهای شمشاد

بیان شاد از لعل شمعان کرب و بلا
 ز سطح چرخ مغرور کس لال ماه و بنا
 سمنه ناله درین چمن و دشت جوی بلند
 زبیکه که در کجا پوسه نوحه نعل افکند
 بخون دل فلک میر با پیش فطیبه
 که بگس سرف بر دی شفق نو اندر دید
 چرا حب ز شفق می بر سپهر چین
 که از طبایخ غم می کند چین چین
 شفق کجاست که غم شمع کبر و شمار
 زده است پنجه از کربلای شاه و کار
 یکانه گوهر دریای عصمت شرب
 به مدینه و قزوین و شیرین
 زوایت است که چون سید صفا کجا مجید
 به سپهر شاد افشا حسین شمعید

بگنجد از سب و صیان با عزاداران
 یعنی سب از سبیل جسم ایم بایان
 خصوص آنکه بر این بنم تغیرت آراست
 چو اشک سلسله خلیان با هم شهدا است
 بفصل پیش نما سب از کوشش
 بر آرد مقصدیانی اضمحیر در کوشش
 در کمال من و شملت بشارت کن
 بسوی من لا تقطع اشارت کن
 چو پیش از دل و جان فغان خانه ادرست
 کمینه خادس از خادمان خانه ادرست
 گناه کار و سبیه نیست در راه طاقت
 ولی بسوختن سب و سبیلین
 سکن ابدیات با و جان حیدری
 بفضل و شورش شورش بسبیلین
 زلف بار در کربلا اضمحیر کن
 ناستنا و رفیق وطن غمیش کن
 گناه نگاری ادرابین بر و جبر
 سب و سبیلین ادرابین بر و جبر

تن مبارکش از آفتاب نغمه
 زبان بکام وی از قوط آب چسبیده
 دوست او برین کتب کو قیاسی بے پروا
 سب برین کتب کو قیاسی بے پروا
 بدین طریق چو فرزند راشت اندر کرد
 فغان و آه بر آورد از دل پرورد
 بن گفت که اسے نور دیده مادر
 پیغم درویش بی کشیده مادر
 ز محنت بسوی کس تو اسے کشیده مادر
 ہشت بیکام صوابین اہ پیغم درویش
 چو این کشیدہ را حال اسے کشیدہ مادر
 زبان بخدشت مادر اسے کشیدہ مادر
 خطاب کرد کہ اسے ثبات اسے دیارالم
 انیس بے پدران ابوی دیارالم
 پیغم آہ پدران اسے کشیدہ مادر
 تمام عشقین ام و زشتہ آہ است
 گاہی خشک من از تاب خشکی خستہ است
 دے چہ چارہ نم ز شہای تن بستہ است

بغیر شک کجا آب در زلف سردام
 گمان آب کہ دارم بحشم سردام
 چو این زشاہ جانی شکان سکنہ شینہ
 ز تاب خشکی از خوشی آہ وزاری کرد
 ز کاک ناطق ز شاہ آب و بیقراری کرد
 درید جانی و بیابان آہ و فغان
 خطاب کرد و بر دانیان آہ و فغان
 بگر گفت کہ اسے کو زبان بلیبان
 کہ جبکہ برین از قوط آب خشک است
 کجا سرائی وی از قوط آب خشک است
 اگر ز شمشاد خوار و نا قبول من
 ولی سکنہ بگر گوشت رسول من
 مرا چو باب بیخ شمشاد است
 از و امیدین زارنا امید شاد است
 ز ظلم مادر و خستہ ام اسیر شاد است
 برادر شعلہ نشدہ دلتا شاد است
 دیگر نماندہ کسے لامل بیت عصمت
 کتا شود نفیسے کسے عصمت

روا بود که من از غلم بیدباشم
ز خوش بختی من دیدم پادشاه
من غریب و تنها نیم و بیدباشم
برای جرمه آری کباب خند جگر
بفرست شک و در گریه می نیم
بگریه می آری در می نه می نیم
بشنه کامی خود بیدباشم
بیدیه های خود اسید می
خطاب طعنه بدار کوفت می کرد
ز بے نیای تو ناله زفت می کرد
یکی تو مخالف دارن جو آنست بود
سیر شان سوی آن می بدو رواند
چو آن شاهده بود سید جبار
در شک و جگر بیدیه پاکشاد
باضطراب سوی ناله کینه در طیب
ضعف سر و لب تشنگان بر کوفت
که کوفیان بیدباشم لب روان شد
بکینه بر آن تشنگ لب روان شد

یکجه رسیده چنان که از یاد بریدنش
 که پاره گشت از آن آریانه پیش
 ضعیف بود و زن نازنین آن سرور
 زیاده کرد جان ضرب آریانه رسید
 چو پیشش از ضرب آریانه بخود رسید
 ز تاب در در چو ز تاب را
 چو دید زنی بجای بر او صله را
 ز گوشت است غبار جبین خوشت
 ز تاب است آن زو جان بکس خوش
 ز تاب است آن زو جان بکس خوش
 چو سرخ عافیش از شکله عتاب آمد
 ز نوک شغف افغان ویکال که گفت
 خطاب کرد و بر و انیان است این
 خطاب کردم پیشه بیگناه است این
 که اسکرده رسول خدا پناه است این
 با اهل بیت رسول خدا پناه است این
 اگر امید شفا عت ز عطفی دارید
 چو استم که گوشتش زو دارد
 چو استم که گوشتش زو دارد
 چو استم که گوشتش زو دارد
 چو استم که گوشتش زو دارد

زبان شکفتن معلوم از پیر دوست
 ز تاب نشسته بیستی است بخوار است
 چنین که در رسن خلعتان گزاف است
 در گزین منیدش که زار و بیار است
 در گزین کشش که در دیده است
 با ستم کشش که با دگر آمل عباس است
 با ستم کشش که با دگر آمل عباس است
 روان شدند در آن حال اهل بیت رسول
 غمیب و بکین دوخته و درین دیول
 بنزد داغین آراسه و صدمه کشش
 سگی راضی بنی سبط ساقی کوثر
 ز دیده سبب ببارید
 ز در و بلبه پیری زار زاری ناپید
 بگویند که بگزارشنگان عجب خود
 بخاطرش پیر و پیران خطور نمود
 سوال کرد در سخطان اهل بلا
 زینعلی پیشش نور دیده نهرا
 یکله ز تو سبب سر نشنگی به زیر آمد
 روان بخوارت آن شاه بنظر آمد

سلام کرد و پیش نهاده از ره تقطیم
 پیش نهاد و بجا کرد رضا سر تسلیم
 زبان پیشبخت آن در بیکار نشاد
 تن شسته یغی شسته رانش داد
 به صفت تاب و لکن داشت شسته یغی پدر
 نظاره کرد و سوسه بیک شسته یغی مادر
 فداوه دیدن سر در بیدان را
 چو کمان لعل ز خون کرد و بیدان را
 فداوه بلبه سوسه دیده خاک بستر آن
 ز تیغ ظلمت در چاک چاک بیکار آن
 شنه که خاک روشن بود ز نیت کماوت
 بخون نمان شد از صنف چون گریخت
 ز خون سر کف بر و دوست لبه خطاب
 تن از رافت هم دست شسته با خواب
 ز خون نهال تشنگی نخل از خون شسته
 و بود آن نخل زخم گلستان شسته
 زین زین زخم نور و تاب نهان
 شکسته در بختش لا اله الا الله

روست شانه عشرت گل بگلزار افشاد
عجب بماند ببردست روزگار افشاد
بزرگدین و ماتم زدن خلسی جهان
هزار باره دل بست به ترکان
سپهر و دل بملال و غم جهان گریست
بجال دهر بخیزدین هزار دیده گریست
خیز تو غم کار سے جانیان بکنید
بجز فغان کرب و بلا بیان بکنید
روایت است که چون شذر جو چمن دور
چنایا سے دیدہ غیر النساء شیبہ عسدر
سیر بارک پر نور آن امام مرم
بوک نیز کین شذیر کرم
بوستان شہادت سیر افرازان
پیکر نال شان شذر انقلاب جهان
گل نال جسم مطهر شہدا
سجاک مکر جسم پیران چون چالہ حمر
فادہ بود پیران چون عرش برین
نیمش شہدا تا پستان عرش برین
زاد نام بجز نور بود تا برین

پا کہ تقریب چا چا بست کردند
باین اداسے شنبہ شادوست کردند
کر اسب بچسب بکشتہا سازند
نصدمه بیکر ایشان پرتو تیا سازند
گیش ابل جسم چون رسید آن شہید
شدر آه از ان بکیان زبانه کشید
سیدنا لم این حدیث جان رسا
صداسے ناله ایشان بندہ اعلی
ز پیوری رخت گمان سبے تمکین
فنا غنایا بر سکان عرش برین
درین مقدمه از عوج گریه اجساب
منود و ایرہ چون حلقہ گرداب
ملال دارق بمر ویشان خیمہ دار غم
بد و خوشی کشیدند حلقہ دار غم
بلان غنی شہادت چو ابیسیانے
ز دیدہ جبکہ نمودند گوهر افشانے
کف ابید سوسک آسمان بر آوردند
شکایت از شتم آن منافقان کردند
کر بر

کہ رضا ترخان تراست آگاہ ہے
 سلج امر تو باشد زباہ ناما ہے
 بدین حال استمیدگان دین مرا
 ششوز آل پیر فرشتی وادیک
 کہنہ کے زام شمس را اولاس بود
 بنام فضہ کہ مخدومہ بودید ہے
 ضنیفہ کہ بناموس ہریدیدہ ہے
 بنی مقننہ روی توش ندیدہ کے
 دیش بوش زبیا بے نبات آمد
 شمسہ حال بنزد خدات آمد
 شمسہ حال بانوان گزین
 کہ گزینت بسرخیل بانوان گزین
 کہ اسے بخت و اندوہ روزگار توین
 شہیندہ ام کہ یکیشیر اندرین حواست
 کہ در بخت آں ہمیشہ با بر جاست
 کہ از لطف بیام امید دستور سے
 روم خیر نسیم آن شیر را از جوس
 ازان سر تما قاف چون اجازت یافت
 ہونہ با و پشیمان بنزد شیر شرافت

چو چشم شیر بان کیسین غین افشار
 کشید کفر و از در دیرین افشار
 پس آن محارہ با شیر سرخ شمشیر
 و قتل واقع آن شیر شمشیر
 ز دل بجا تم شاہ شہید ناک کشید
 ز دیدہ سبیل شمشیر کشید
 و جاسے نسبت چنان کہ فضا سے کشید
 تمام کوہ و دروشت را بنام کشید
 بسوخت از شر آہ آن تمام کشید
 ردان شد از عقب فضہ یا شہدا نگاہ
 کہ سید چون بفرشت آں بام عظیم
 بجاک چہرہ خود سودا ز نظر عظیم
 بخون شاہ سرازین جدا بجا غلطید
 بخونش از نظم آن درویش را
 بخونش ز جان آن درویش را
 کشید رشتہ ز جان جسم ناویش را
 کہ کشید تو جان جسم ناویش را
 نمود و جبہ الموش پرستنا سے
 ز دادرہ جبہ راستوین ز منجھار سے

زہرا زہرا شہباز صلیح آن پر دل
 بسا خست ہر حسین از کفار نور منزل
 بوقت صبح کہ آن کو فیک آن بیدار
 خندند جانب میدان تعبیر آن بیدار
 مخالفان ہر آن حالت عجیب دیدند
 زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا
 زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا
 بافتل آن انسان راہ باز کر دیدند
 باطن سحر عجیب این سخن بیان کردند
 زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا
 ہر آن پس سحر عجیب از خلق روزگار گفت
 کہ با این چنین جہت ظاہر
 کشید آن علی راست جہت ظاہر
 کشید بہر جہت آن بعد تا دم
 پس آن گروہ چہ کار و قوم با کام
 زبان کشیدہ ازین را از ملک اور کام
 بدین بدیدہ و دل اسے عجب آل رسول
 کہ شہر از نعم آن شہر جگہ نہ بود ملک

تو ہم بہا تم آن شہر کشتہ روین
 زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا
 بدین جہت تعبیر آن بیدار
 بدین جہت تعبیر آن بیدار
 کہ سحر عجیب آن سحر کردار
 اگر چہ نامہ سیاہ است سبب منتہا دلچسپ مدار
 از دور جہت سبب جہت ہو شد
 از دور جہت سبب جہت ہو شد
 شہر خفا کہ دریا سے جہت چل پوشت
 شہر خفا کہ دریا سے جہت چل پوشت
 خصوص جمع حاضر قرین با تم
 وریان سیاہ شدن روئے ساربان
 و قطع پید او بدعاے پیغمبر
 محمد آمد و خصل آسیب بار آورد
 سر شیک از شہر آبی بردی کار آورد
 جگر

جگر کیا ب شد از آتش عذابی حسین
 پوشش بر تنم آید ب شد بیای حسین
 پس از جزارت دل دیده گشت خون آلود
 گل نظر آید ب شد بگل گل آلود
 نشان لب لعل دیده چشم خون بالا
 ز خون آب جگر چهره شد گل رعنا
 سواد و مک آرد و آب گشت بید
 رنگ شبنم بگل چکیده گشت بید
 بجای سیم رودان دانه دانه بر جان
 ز جگر دیده بد من چکیده از شرکان
 چون نه دیده دل آید ب شد دین نام
 که سوخت آتش این داغ عالم و آدم
 داغ نام شاه شهید این آب
 برادرش پیر پاره دل شمشیر
 کلام شاه شهید آنکه در ره شفقت
 همیارک خود داده در ره امت
 بسینه داغ شمشیر آنکه داشت مادر زاد
 چو قناب سرافراز شد میان مادر

بر اس آں صدف دیده که کجاست
 صبا ح از گل شبنم چکیده گشت
 کوه دیده راه خدا بیدر حساب
 شهید ظلم بستم عتق اولو الالباب
 نشان آید بگل شاد آب گشت بید
 نشان بیدر چشم و کشای بید
 غیا سے روشنی چشم بید حسین
 جلا سے دیده روح الامین امام حسین
 شکر که بر تو دارم حکایت جانگاه
 که نیست چهل آن غیر سوزناک و آه
 چنین بتقبل ششامیچ شد شرج
 که از سید سبب روانیست میج
 که گفت بعد شهید بستم امام حسین
 شدم بعزم دیارت بجا بید
 طواف کردم و بگردنم سار و سیم
 دستان خسته و بگوش رنگ قیاس
 بید و بستم و بستم و بستم و بستم

بعد ہزار ملامت برو سے چون گشت
 بناو کہ مشورہ از دیدہ خون دل میکشت
 پنج سیاہ بجاک مطاف میالید
 ز آتش دل خود زار زار مینالید
 کہ اسے گنجای پیچش یار بی
 مرا بخش کہ داغ پیچش یار بی
 بنیستان تو دارند جلد روست امید
 کہے مباد ویرین آستان چون نوید
 ز فعل ناخوش آن می چیا آشتیم
 پیش رفیق دوستش گزشتیم
 کہ اسے برشتہ لبیکش نرس خود و جویں
 چار ز رحمت حق انقدر شدی مایویں
 دوران جناب مقدس نہ پاس آسان ست
 کہ نا امید شدن موجب گناہان ست
 کہ از کرم زوال حال روتابد
 کہ از عذاب جہنم گراہان یابد
 کہ گفت آہ چہ پی پی پس پیچش زین
 کہ فعل ناخوش من رانی توان

گرفت دست مرا از دم برون آورد
زدیده درویش اشک جوی خون آورد
نشست و گفت بپاوش کن سگایت من
که چو پیشین شد سے آب از دایت من
بدر که چون خلف یک سپیدین
چراغ محفل آل عباسام
براسے مشرق اویسل غرب لازم شد
پوازد نید بعینم عراق عازم شد
پے لازمست نویشتن شترانی
دران سفرین لطف کرد از دانی
چو گویم آه چه گویم بے نیاز و دران کرد
مرا زال جهان بے نیاز و دران کرد
صباح و شام مرا آن امام عالیشان
خوان خوشی نشاندی بجای فرزندان
بگره چو رسیدیم مهر بانے کرد
براسے امت بچاره چاقفتانی کرد
میں ز شوق غم شد روان بعباسام
من گرفت و نگرفت یک پیش آرام
سپهر

سپهر چرخش بگلگون بنا گردید
 زمین شام ز نقش ز دیده خون بارید
 نه از نصیب او چون لاله شام بارید
 با سکه نام آن آفتاب شد بارید
 سکه خانه خاک گرد گم چرخه زویش
 فدا ز جالت این خطب چرخه زویش
 سیح از کوه آفتاب گرد زویش
 و سپهر چرخه زویش
 رسید تا فلک شبنم آفتاب زویش
 فدا زویش به کوه آفتاب زویش
 نه آسمان زخم شاه شام زویش
 فدا زویش آفتاب زویش
 پس از شهادت آن آفتاب زویش
 چهار سید به اولاد زویش
 خوارات چرخ به دیده زویش
 شدند خانه شام زویش
 اسیر و ایچان سوار شدند
 غریب و یکس چرخه زویش

سپهر چرخه زویش
 شد از شبنم زویش
 نه از نصیب او چون لاله شام بارید
 با سکه نام آن آفتاب شد بارید
 سکه خانه خاک گرد گم چرخه زویش
 فدا ز جالت این خطب چرخه زویش
 سیح از کوه آفتاب گرد زویش
 و سپهر چرخه زویش
 رسید تا فلک شبنم آفتاب زویش
 فدا زویش به کوه آفتاب زویش
 نه آسمان زخم شاه شام زویش
 فدا زویش آفتاب زویش
 پس از شهادت آن آفتاب زویش
 چهار سید به اولاد زویش
 خوارات چرخ به دیده زویش
 شدند خانه شام زویش
 اسیر و ایچان سوار شدند
 غریب و یکس چرخه زویش

چه بگویند ای پیشوای اهل حقین
 زنون تو رسیده لاکه شست روی دین
 چراست تا است تو زین و بر پیر است
 گل گلاب تبت چاک چاک شست پیر است
 لباس این بدن به بر خیزد و شود
 که کنایه کل شاداب گل بخار
 شب و روزی تو نیست ای گل بخار
 بگو یکبف پای و است رنگ بخار
 قدرت که نوری از بوشان غزل است
 برات گفته از ان غنچه های بیک نیست
 چه شد بپسینه خند و شو علم ربانی
 شده چو لعل بدخشان زنون کیشانی
 شسته که عالمه بدیده بود در دامن
 بگو چه ار شده جیبان زخیم
 است که زینت دوش رسول خمار است
 چه با بنیزه که کار شام سحر است
 چه از نون گاو خیزد تو نون بالاست
 فدای خلق که در دم بگو بر کجاست

کجاست دست تاس ز خیم دیدن
 بخون رخاک کربس ازین شریفین
 چرا فاده زیبا سر و سیم بیابیت
 چرا زبوش عیش سینه در شستند
 چه بر روی تو آب زرات را بستند
 ترا که از جسم من باین زمین آورد
 که این شکست برین شمع وین آورد
 نیلای خانه اسلام را که داد آب
 که کرد شرح شریف کرم و ظلم
 که ز در روی ستم ای گزیده دوران
 بچینه های حکیم تو کوش دوران
 که ز در خیم ستم برادرانست
 که کرد بر شتران با نوا هر انت
 که شست زان کین خسته اندرا
 که بر دقغه و خیار که دوکان صغیر
 که کرد پسته تیجان خسته و زنجیر

سپاہ که از نازبان سپیکشان
که ز در دست ستم شست ظلمشان
که آرب فان پیمان نشاند بخند
لباس و جامه آل برهنات بخند
که دست بر سریشان بالداره پوری
سجالت ایشان ز سر بخت ایشان را
که روز از لطف خورشید پوشید ایشان را
که شب بپناه ویران غریب ایشان را
که شک از رخ ایشان کند شفقش یکس
که شک از رخ ایشان غبار بختش خاک
نشدند در آب ایشان در ابراست را
دو آنگه که غم زده در ابراست را
و در تنی که طرک زخمت را
که نقل غل به کشاید و گردان ایشان
ز دل دغا که کشید سر و تن ایشان
که جاست عاید آن مشه نمدیده
که جاست غیب و کاغذ آن و غلبه
که جاست فاطمت آن سرور سینه
که جاست روشنی دیده ات سگینه

عجب کتب تو در کجاست جان پدر
کجاست آن پیر کجاست علی صفر
چه کرد که ترا سر بیداده اند
ببخوش رعایت من کرده اند گاه
بده جواب من اسے برگزیده درگاه
منم عیب خدا چه تو رسول الله
بجانب پدرت کجاست تو در خانه خطاب
که کرده در پیش خود از خون تو در خانه
نشسته گریه کنان بر سر تو مادر تو
نشانده در قدست خون دل برادر تو
چیز پارت از دل انبیاست آن
ز عیش آمده با کاروان ناله و آه
بدور کشیده تو و حسین گویانند
فاده در قدست جمله سر و بیانند
بحال زار تو نایده اند از تو دل
بخون پاک تو غلبیده اند چون بل
نشدت آن تن بهیر و لاله مرا
شنیده

شنید این سخنان چون زبید شد
زبان فاطمه برخواست شور و ادب
خطاب کرد به بیست و دو کس
بین هم در پیشگاه دست بدخواه
از آن دعاست که در پیشگاه
سباه و در پیشگاه گذر
کنون عزم برادر راسته گذر
که با پیش من تو هستی شادمان
که که انتقد را زار کرده روح من
که که دست ز سبیل محمد علی
بریده دست خدا را نشود
در کعبه لطف خدا کی امیدوار شود
اگر در گریه و در پیشگاه کل از شود
خدا خلق از آن رویا به زیارت
که روح پاک محمد از در آزار است
من ای عزیز تقیین کرده ام بر و جزا
نقد از پیش من چسباده و بل و اولیا
خدا عزوجل گناه مرا من از کس
مراست شمر عهد الکنز یاد کند

در گوش سخن را کمن و بال سخن
که اختصار سخن باشد از کمال سخن
اگر چه پراخ تو از آن سخن افروخت
و یک استیج از شکر بیست و شش
بیاد دست برافشان زار سخن آیین
کف دعا کاش استجا ب کمن آیین
ز بعد گریه و زاری دعا فرمود
دعا و طیفه هر صاحب شکر بود
کلید روضه رضوان دعا کند بحق
ترا برده حاسه دعا کند بحق
مینا به بلین شمع طوطی هجران
که هست روشن از آن شمع طوطی هجران
بخانه خداوند قیام عظم
که دوست باعث ایجا عالم قدیم
بمان شکسته خطایم شکر دیده
ببیند حضرت کب از یاد گردیده
ببیند پیش ملا دلا و سخن و سخن
ببیند در سر هم حضرت المصطفی

بنون بلیدہ میدان کر بلا سے بلا
 کلو بریدہ راہ خدما شہر سدا
 بجاد با یک چیل سال داغ بر دل بود
 عیطانا سید را نقطہ مقابل بود
 بجنی با تو صداقت دو عالم و قافل
 در شمع راہ هدایت دو سر شکر کمال
 بجایه موسی کاظم شمع بن موسی
 بجنی سربلندی شمع بن حسین
 آب چشم تقی زقی دوما سے ندین
 بحر مست خشن آن آفتاب شمع بن حسین
 بجنی مددی با موسی و غامگام حسین
 بجنی شاه جگر ترنگان امام حسین
 کہ این شکستہ دلاں را غرق رحمت کن
 نیارت حرم کر بلا کر است کن
 بگویت کہین ملک جاودا سے نہ
 چا اختیار تو دار سے ہر انچه دانی نہ
 بسبیل عاشقت و شوی وہ مارا
 غبار خاطر ماسا زحبت دینا را

بکات المقلد را سے قدر خوا ہے وہ
 بعد خوا ہے با نیز خود کوا ہے وہ
 چرخ شام دم و کوا شید وین شہر دین
 مرقع طلعت خورشید کن مارا
 صباغ عشر محمد شمع بن حسین
 بہت از دیجات زنج کن مارا
 اگر چہ نامہ سیاحیم روز عید ایم
 چہا کہ عزیزہ دار شہر شہید ایم
 آب کو شہدات آب شہر شہید
 پختن معصیت باب شہر حسین
 تمام باب رساں تا پو کر بلا سے حسین
 بلند مرتبہ خاص کن برا سے حسین
 خصوص من کہ تم دوست زینت و نیم
 چولالہ با ہم اودا خدا روز گیم
 خطاب بقبلی از شاہ قشرب لب دارم
 چہ خلاصی تو و یگان سبب دارم
 کہیکہ مقبل او شد چہ بودا بفر
 برا سے داغیات او کثاہ ام و قتر

ابید جسے عذ کو خوش از علی دارم
خط خانی ابرو حسین علی دارم

در بیان خبر رسایندن تبریل از
شہادت امام امام پیغمبر بعد شہادت
امام حسین

مستم آمد و از نزد قساوت حال
صلابے تفریح آورد و چیریل جلال
حجاب گریہ بیاہ سزا فرام شد
پیاپی شک کہ دیکہ بواسعہ عالم شد
نگریہ بواسعہ جہان شد و شہادت عالم آب
جہان چشم خلایق شد و تمام حجاب
لباس آن کہ بود و رفت بیک جباب
صلح قیمت آن بکنند بیک جباب
پس است خلق جہان بخیر و خوف و خطر
خطا عاقبت آبرو سے شان چو گھر
زین کہ یک کتبہ کالی زبیدہ اشیاست
ترکما فطرت آبرو کند دریا است

ز دیدہ جز بیک شک عزا ادا دارم
کزیست ماحل جبرین غیب موارید
چو آسمان سندی بتبر از گواہی نیست
کہ یک تفریح بالا ترا سبای نیست
صفتا کت نفاہ از غم شہادت
برون خبر و در دیدہ بابت درایت
چو بتیاریست کہ با چشم تفریح درایت
کہ آب بروی در عالم بخت جباریت
خوشی تعسیر و نور ویدہ کا امکان
بہار غنچہ بیکان گلشن بیدان
طراوت چہی آل سید عالم حسین
نخیم گلشن لطف ظلال حسین
کدایت کہ چون روح سید شہادت
کشود بال تعلق بخت انسان
سپارک اورقت بر روز انسان
نن مبارکش افتادہ بود و میدان
چو این مشاہدہ بر سالکان گردن شد
بزرگ لاد دل داغدار شان خون شد
فرتہاے

مشتد پاسے نڈا فلک بادل غنیمت
 روان شد بد بیکنا سے چیر پیل این
 چو چیر پیل این را فرشتہ تابویدند
 جان چیر پیل غیب لغزیت رسانیدند
 زبان پلغنه کشاوند با عزا دار سے
 کراسے مقرب در گاہ حضرت بار سے
 ربابو کو تو با اہتمام در افلاک
 فادہ قامت غلام خدویم کی
 بان جناب کر کریش مدد چنبائی
 شد است کشتی غمش ز عظم غانی
 چو این شنید دران حال چیر پیل این
 زویدہ کرد دران سبیل گریہ و زاری
 بنالہ رو لب سے بارگاہ وعدت کرد
 کب کو پاسے آجی چنن شکایت کرد
 کہ اسے نہ کنہ کمال تو عقل بخیر سے
 نفرت تو ملک تمام شست پری
 خصوصاً کہ یکے بندہ تو بیل تو ام
 زوکی چیر پیل دین زار سے چیر پیل

سفید دام کی جاگو گشتہ رسول خدا
 شہید گشتہ پھر اے کہ بلا زحیف
 از رخس دیدار واپیش سن
 شرف ازین لطف افزیش
 بن خطاب الی رسید اے جلیل
 بیدارین سبیل رسول با تجلیل
 با خطاب منکوش بسان
 زین زمان
 سلام با خطاب چنین خالق
 بگو گشت چنین زمانہ کلام
 کہستہ حسین شہیدہ مانہ تو کیم
 و فاجہ عدد نمود کے و گوارہ تو کیم
 شہادت تو قبول ست نزد حضرت ا
 چہا چیز ترا میسر ہو کر است ما
 کیو کہ توبل ست تحت قبہ تو
 و دم اسے دیندار از سلاہ تو
 شوم شفاست کہ داخل شود بہ تربت تو
 سگر کہ ہم دوبارہ است و زیارت تو
 سفید گریہ کنان بیسبیل بل جال
 روانہ شدہ بسو کہ بلا جہ استعجال

براسته تعزیه همراه چمبر سیکل امین
چهل هزار ملک شد در آن بسوی زمین
روایت است که چون چیل کرد و نزول
یکریلا سے جگر گوشه چنباب رسول
درید جامه و کا کل بسیر پیشان کرد
خیا خچر شش بین سرازالہ چمبر سیکل امین
فرشتہ کہ بجا چوبیس نیت آیتین
زعش آمدہ بودند کربلا کردند
تمام رد بسوی شاه را قبا کردند
بنوعه جابر تقدیس آن سرور
چهل هزار ملک پیش نش آن سرور
آبہ و نالہ نشا مذحاک غم بر سر
زمکلات خیال شہ عجم بیام
کہ راہ نوحہ نہ دادند بر سبب آدم
روایت است کہ چیل باد رو ووشا
سلام کرد بسوی نقش سپید شہدا
چباب باز ز حلقوم آں امین جواب شنیدند
ز لہ معجزہ روح الامین جواب شنیدند

بیام حضرت پروردگار را چمبر سیکل
بشنید شہدا عرض کرد باشت نریل
چباب گفت چنین باد شاہ تشنہ لبان *
کہ امر مرا آتے بود و چمبر سیکل امین
روایت است کہ پیید چیل باز پسین
ز رسید شہدا در زمان آوا آوا
کہ اسے بشیخ آید پروانہ قدسیان سما
پوزر چمبر سیکل آوا آوا تقوی
قرآن منودہ بیاہ چنباب بصلغوی
براسته خلقت تو آفتاب تقوی
شفا سے ہر دم بود جب شہادت آو
کہ حل شد است در آن شہادت شہادت آو
رسالت است و خلافت کہ با علو جلال
بجد و باب آواد است ایندیشال
شہادت است کہ اموز عین مطلب قیست
شفاخت است کہ قائم بدست ارض و اشما
نصیب زمرہ و ذریہ تو کردہ شہدا

تمام رہا تو داد دست حضرت و باب
 چہ آرزو کے تو باقی ست درجہاں قرب
 جواب گفت بہ چیریل سید الشہدا
 کہ اسے شہرِ باختر سے آوا دنا
 نماذہ است مرا چہ آرزو درویش
 گویکے کہ حصولش کیسے ہو مشکل
 سوال کرد اذان جب تکیل کا ہی سوا
 چہ آرزو ست فدایت شوم بیان فدا
 جواب گفت بہ چیریل سید شہدا
 کہ اسے پبال تو پورا زام نہی خدا
 نیاز رہی خود را شہید مدنی خواہم
 قہیل تیغ سپاہ یزدیدی خواہم
 چرا کہ پادشہ ام لذت شہادت را
 بخون طہیدن و جان دادن کا عہد
 نہ ہر جہل سے از غمہا کے تیغ و نشان
 کشتہ گشت بہ نوازی شہید را رشور
 خوشا کے کہ بہ نوازی شہید را رشور
 اگر شہید رہو در حضور پادشہ

چہ بہرست ازین کہ زبیا سے دیدن دوست
 ناشنایان کے سر دیوہ دشمن دوست
 روایت است کہ زین حوت جبریل امین
 زبا فدا چہ دیوہ لگان بہ روسے زمین
 زخون آن شہید عالم بر عین مالک
 سو سے مدنیہ باہ و فغان روان گر دیہ
 روایت کرتی ہو حضرت زہرا
 بہ قبر ہم دوران حوت المفا
 کہ نالہ از طرشتا تھے رسا فسلام
 بہر گشت کہ اسے دختر رسول زام
 خفقہ بجلد بہر پالستہ
 غمگشت محبت بدلت کر پال
 چو این شہید را آندز جانبا کہ قہ
 روانہ شد بہ سوی مہر رسول اللہ
 بہر دہر احسان حضرت بارے
 کشتہ گشت بہ نوازی شہید را رشور
 کہ اسے شہید پادشہ از غمہا سید شہدا ست

ملاقبیل آن تشنگ لب در خص کن
براسے کوٹھ پین حضرت رسول خدا
جواب گفت پین حضرت رسول خدا
فاضل اب کہ اسے فاطمہ و تنہا
کن بیان نفس از اوجات کو تاسے
پیچیدہ خود ہم کر اور خود تاسے
کہ پیچیدہ ہمراہ انبیاء کے کنار
من و علی و ملائک بدیدہ فاطمہ
روانہ گشت بنارای بیوی کریم و بلا
جناب فاطمہ ہمراہ مریم و حوا
بان رسید در آن حال چرب لب پین
سلام کرد و بعد احترام بفرمود
سپینہ و گر بان و چپکہ و مخرون
دینہ جانہ و نام رسیدہ و مخرون
پوچیل امین را بر گریہ نہاد و پید
اذان حکایت شافو شریف کو پین
جواب گفت کہ اسے وخت نہ کو پین
پین ازین بیل سادات تمین

شیدہ ظلم است کہ پین حضرت رسول خدا
فازان از دست کن من خود سے داریم
اداسیت است کہ پین حضرت رسول خدا
ز جیب عین کر اسے ہمراہ
فوز شادان است کہ پین حضرت رسول خدا
ہر شایا کہ بعد اس کے بلایوں
جواب گفت کہ پین حضرت رسول خدا
بزرگیم ہم و ہر از قدسیان ہوم
نہرین ز ملائک شادان شادان است
افزونہ دین پین از جناب ربان
رسیدہ دی پین از احکام و حق از ان
کہ اسے بفریب و احکام پین
بزرگیم ہم و پین حضرت امام حسین
شیدہ ظلم است کہ پین حضرت رسول خدا
پوچیل امین را بر گریہ نہاد و پید
اذان حکایت شافو شریف کو پین
جواب گفت کہ اسے وخت نہ کو پین
پین ازین بیل سادات تمین

ششہ کہ سال درازش بنبار سپردم
 بنجادیش چو ششہا بہ روز آوردم
 ششہ کہ بود مرا غلغلتش ز جان خوشتر
 فنا دہ بود چو اسے کر بلا بسے
 پس از نفوس بسیار چون ششہ فتنش
 پیر کیست ہم غم غم غم غم غم غم
 سبب ششہ بہین بر گزیدہ بود
 ز سہ رسد بہین ششہ بہین بود
 کہ قوت بل در خون ششہ بہین بود
 ضیاء کے دیدہ و خندہ ششہ بہین بود
 این سکا کہ خیر المنا و قوت ششہ بہین بود
 پر کیا سکا کہ گزشتہ اش ششہ بہین بود
 گر گشت جدا چو پیکل از نہ ہا
 روانہ شد بسوی تبر سید اسرا
 روا نیست کہ از قدرت رسول اقام
 و عدل نہ از ملک از پادشہ و سلطہ
 ششہ بہین و چاہا بہین و صفہ
 بنجادیش بدو را نو خطاب ہم تقوی

ترا انبیای سیل جلد از صفہ کہ کبار
 حضوریافتہ بودند در بین و یار
 کہ چیریل در آملہ صورت نوین
 و رسیدہ جامہ بہین و شادانہ خاک زمین
 ستاد و اشک از دامن کرد از و دیدہ کہ تو
 نہ کہ وجبات اطلس از و دیدہ کہ تو
 چو این ششہ بہین و نمود احمد مختار
 ز جاسے جہت بہین و نمود احمد مختار
 خطاب کرد بہ سبیل انخابیل
 برادرانہ کہ اسے ہادی تمام ریل
 ششہ کہ جہت بہین بر از خون ست
 چو روئے دادہ کہ خسارہ و گلگون ست
 بروز کار تو بار بہ چہ اتفاق افتاد
 کہ ترا بہ چین صورت سہ تیل بہین
 ستادہ ششہ بہین و گفت با رسول بہین
 نشستم ایچ نہ سنے گفت با رسول بہین
 ز بسبب بیانہ فرمود اسے مختار
 و اگر حضرت روح الامین نہ افتاد

بہر گفست کہ اسے بہترین خلق خدا
 شرف ارشاد بارگاہ آو آو آو
 فایہ عدہ خود کرد بر گزیدہ تو
 غیبید ظلم و جنایت ضیائی دیدہ تو
 بہ خون طبع جگر شدت کرب و بلا
 بدولایہ گفتند سید اشرف را
 جو این غنیمت پیاغاست مسدود ایمان
 در پید چاک گریبان خویش تا دوان
 عاصی روز زمین باد و دیکہ خونبار
 رد از گشت ہمراہ انبیاء کبار
 ای حیلہ مردان کشتہ ای شید پیر
 بسینہ یزدوی گفت ای شید پیر
 گداشتند سر اسیر و بوار سے
 دو صد ہزار رکاب و چین
 روان شدند پیر ای شہ کوہین
 چو پیل گریبان کرد بولای حین
 رو نیست کہ فرما دوزار سے زہرا
 بعضی را شنیدند سہ کمان سما

بہشتیان دسوادان تیان ہفت سما
 ہجوم عالم کمال می کردند
 از ان مخدرہ واقعات سوال سے کردند
 زو جہالہ واقعات حضرت زہرا
 چنین ملائکہ را گفت حکم الاس
 کہ اسے نشان شاد و حسین شدہ ام
 سوال غم کنید کہ گریبان نشان شدہ ام
 ازین رو است کہ گریبان نشان شدہ ام
 حسین من کردان شان خوش اعلی بود
 بجاہ و مرتبہ ہو آسمان بود
 حسین من کہ گل گشتن رسالت بود
 طرز سند بافت آما مست بود
 حسین من کردان بود تازہ ابی انم
 ہمیشہ روشن از ان بود چشم گریانم
 شہیدناک پیدا کردو فیضان شدہ است
 قاتیل متع و سنان مجانفان شدہ است
 زشتہا چو غنیمتند این حکایت را
 شہادت گل گلدستہ ولایت را

مشک را از بصر مطلق الغان کردند
 برگریه و بوسه و بوسه و بوسه کردند
 که اسه شمرده آن نور دیده کوکباست
 شهید و یکس و در بون طلیعه کوکباست
 جواب گفت که در کربلا نشتاده خاک
 شته که بهتر از آن قن فوداده خاک
 جوان صلیب شنیدند سکنان سما
 به واسطه کوه گرفتند باخوش و صدا
 شدند جمله هم آواز دادند حسین
 روان شدند از آنجا که بلبا می بین
 روانیست که پیش از سپاه عیسی
 بهرت آمده بود و در خنیا زمین
 رسید به دوزخ و بهر علم صفت
 چله محاربه باوختند طلوع شهر
 پیاری آمده بودند با هزاران
 که در ده بود و قبول مدد امام
 نود هزار نفر چینی مرصع پوش
 تمام منظر خاک بافغان و خورش

ستاده جمله بون فواجا حسین شهید
 برای آن که تبارند برب سپاه
 که با خود ملا یک زب سارم اخضر
 رسید رایت جاه و جلالت پیغمبر
 دو صد هزار یک با چهل هزار عالم
 پیید گشت اگر درون نبود و نام
 گرفته روی زمین ساز آسمان تا صد
 سپاه پیش عزیز بود چون شب قدر
 نزل کرد و گوئی مردم عالم
 حکم نام من سبب سواد و رسم
 نمیده بود با چاد خود جهان خراب
 و با س روز قیامت چنین بی و خواب
 روایت است که چون از فلک سپاه عزا
 رسید به سر باین رسید شهر
 چو دید یکدیگر نرفتند پیش پیغمبر
 سلام کرد پیش امام شریف
 جواب گفت از حلقوم بار سول خدای
 نهج ترک علیک السلام با جسد

بجای جیست مردوان شادی و شادی
 باشت بیان موقوفیت آن تن سبب
 کنش و پند زلف و خوشی و شیب
 نعل آن بدن پاره پاره را در به
 گرفت آن نقش را رسول مجید
 بگرفت چون آن نقش را برین غایب
 چنان گزیت که بافتش برین خوش
 زاده بود زانکه و رفت بود ز خوش
 هنوز آن تن صید پاره داشت و خوش
 فرشتها منجوب شد زین سودا
 ز حال سبب اسرار شیب شد
 چون ز حال ملاک زغم پوشان شد
 که آن مقدمه کس کوید بران شد
 کس از شاه و بیکار آن استعدا
 نمی شد ز غیب سبب ایستاد
 خطاب شد ملاک سبب ایستاد
 که است فصل تو شایع بود آزاد
 چه دوستی است که شاه سبب ایستاد
 ز راه تر دارد سبب ایستاد

سید وحی بسوی فرشتها ملاک
 که است ملاک سبب شایع گواه
 قسم بذات و صفاتم که زین
 هزار مرتبه این نهران تر کام جبین
 بیان نمود چون راغباب باشتا خوانی
 ملاک ازینچه نقیض باشتا خوانی
 لب سوال کشودند ز غیب آگاه
 که است زلفه اسرار بندگان آگاه
 محبتی که تو با سبب ایستاداری
 بخون طبعیدن او را چرا و داداری
 خطاب شد ملاک ز غیب صویرت حال
 که است ملاک سبب شفاعت شد
 حسین شفیق منصف شفاعت شد
 شید گشت و لیکن فلاک سبب
 توسع یافت شهادت چو ارضای جبین
 رخصت ما شد و دوزخ ارضای جبین
 چو این دشا که کرد با دنیا سبب
 تمام یوسف و یوسف رفت شان از یاد

سوال کہ درویش حال حضرت اکبر ب
 بہ صدمہ ہزار عجیب ز حضرت یعقوب
 کہ ای مجا در بیت الحزن بدار غور
 زانیا بہ تنہا کے لیے سنے مشہور
 نور محبت فرزند خویش مشہوری
 بناسے نفرت یوسف بگوشہ نشوری
 چو دوستی است کہ دار خلاصہ کہن
 بہ شہد حضرت امام حسین
 جواب گفت بہ آئینہ حضرت یعقوب
 کہ ای بہ صبر ز صاف انبیا نسوب
 گو کہ گریہ بین انبیا کے یوسف بود
 روايت است کہ چون ماورجین شہید
 بہ کہلا سے جاگوشتہ اش بنالہ رسید
 فتادہ دید چو علی صبر سدا
 بہار گلشن ذریعہ پیچیدہ
 کلوبیدہ و در خون طبعیہ بافت لاق
 ششہ بہر درویش خبار گردن

شہید گفتہ در افتادہ یکیس و تنہا
 بجاسے دامن مادیہ ہر
 چو این مشاہدہ فرمود حضرت زہرا
 سوال کہ درویش باغوش و صدا
 کہ ای امین خدا این ضیای دیدہ کیست
 گل ریاض کہ و ناز بہ دیدہ کیست
 جواب گفت بہر کار از عشق بہر کیست
 علی اصغر لب تشنہ و بیریہ ہر
 چو این شنید ز روح الامین دیدہ ہر
 ز دیدہ کہ کینان جانب علی اصغر
 باز گرفت و خاک پذیروی سبزیہ داشت
 بہ و نالہ سدا بہر گوشتہ ہر
 گہی بدان و گاہی چو گوشتہ علی اصغر
 گرفت کہ درویش را ز رخ علی اصغر
 خطاب کہ دلبسے علی اصغر خوش
 بہر کہ بہا سے جا بسوز دیدہ و زوقین
 کہ جودہ تو فدایت کجا بست مار و
 پس گدا شستہ در آفتاب یکا تو

چرا زگران ایند اید شدی
 فدای جان تو کردم شب شید شدی
 گزیده بود به بر من در بناله آه
 روانه شد بیدی حضرت بیلی شد
 رسید و بدینا داد است سید قدین
 بخون طعیده در آغوش افلاکم چینی
 زیبا فاده و در پیش گشته پیچید
 به بر گزیده صید پیچید را بی سر
 چو دید حضرت خیر انسا پیچید
 صید نشسته لب بیکناه بی سر
 چو شانه دست سوی زلف عنبر نشان کرد
 صلاح نوحه به چیمیت پریشان کرد
 پیش سر در عالم گداخت کام بی سر
 به برگرفت نشسته کام بی سر
 اگر گفت که اسه بود دیده مادر
 بنجک سر که در خون طعیده مادر
 بانجان بلا آرموده مادر
 دفا بعد آبی نموده مادر

ز دولت تو سران سوار از شائین شدیم
 شهباز طالع و مادر حسین شده ام
 ترا بخت دغاری شید سید پیچیم
 عذرات ترا نا اید می پیچیم
 پیچید کس دیگر یان نشسته فدا تو
 در آفتاب چو افرات اده اخف تو
 تو اسه شکش مادر غریب بی مدکاری
 بنجک دشت بابا مانده بی مدکاری
 که در عزای تو خدایم تنه زبیت نعیم
 که از سبای تو خدایم زبیت دایم
 کسی بجای لب نشسته تو یاد کند
 کسی بجای دل زریه ترا شاو کند
 اگر گفت بدان جبریل کای زبیرا
 بنور چشم تو خدایم زبیت حسین
 نمید بایش که اخف از سبای حسین
 مدایان نشینند در عزای حسین
 چو آسمان نماید جسمم را
 به تعزیت گذرانند ماه انتم را

آن کریتین از حج و عمرہ افزون است
 صواب گر پیر آن از صاحب پیر دن است
 رویت است کہ در وقت ذبح آسمیل
 خدا رسید یفرمودہ خدا سے خلیل
 بخاطرش گذرانیہاں خلیل
 کہ حق چہاں پسندید حج آسمیل
 گرچہ شد کہ باقرش خدا مقرر شد
 نہ شد قبول میرایش خدا مقرر شد
 نیاسے دیدہ سن گزرج می کردید
 بیاطلا سے اسے رحمت بود
 نظر بسلسلہ انشان رحمت بود
 بیاسے زمرہ ما منشا وسعادت بود
 چو آن خیال پہ خاطر رسا خدا بلہیم
 رسید و می بدان از جناب رب تعالی
 کہ ای خلیل ز ذریہ ات پیغمبر رسا
 کہ ام از شامی سنیہ تر دارے
 جناب گفت کہ پاکہ کار آمد رسا
 پس باغ انجمن انبیاء رسا

شنیدہ مال آن فضل سیدی شدہ ام
 ندیدہ داشتی نور سیدی شدہ ام
 خطاب کر چنین ذرا تجلال دلا کر ام
 سیدی خلیل کہ اسے صدرا نیای کر ام
 ذرا بل بیت تو دوا بل بیت پیغمبر
 کہ ام را بر خود دیدہ کر اسے تر
 جواب گفت کہ ذریہ رسالت را
 نگونہ با سے نال ریاض بہت را
 خطاب شد بسوی حضرت خلیل اللہ
 کہ اسے خلیل زکا رخصا پیغمبر
 بداند کہ روختی چشم حسین
 می بیند سپہر سخا امام حسین
 بہشت کو ذریہ بخاری شہید قرار شد
 ز بہمنان پر اثب رشید قرار شد
 اگر چہ ذریہ آل زہد است ازلی است
 ولی نصیب جگر گوشہ ات حسین ملی است
 برای نام آن گریہ ای خلیل خلیل
 برابرست ثوابش بی بیچ آسمیل

شہزادوں کی کشتی گناہگار ہوتے
 امیدواری فردا کے دوستدارانی
 توئی کہ در سوال اور افتخار میں
 کہ ای حسین خود ریشہ پتیری یاس
 خود جواب رسائی بے غرض نہیں
 کہ اسے سپہ نوت میں از تو ام بہتر
 خطاب کہ چنین بہترین خلق خدا
 کہ ای حسین چرا بہتری بیان نہ کیا
 تو گفتہ بیسول خدا کہ این از نیست
 مرا تو جبکہ بگو کہ جب تو کیست
 پیر علی بود و مادر دم بدو ز حبرا
 تو زبے بدید و مادر ت بیان فرما
 تعسیت کہ تصدیق کردہ بغیب
 کہ اسے حسین تو ہستی بعد تو بہتر
 گناہگار تو ام
 سنگم کہ چہ غلام آ نعت شفا تو ام
 ہمیشہ گر کیگان نعت خواستہ اند
 مرا بیا سے عزاداری تو ساختہ اند
 خدا و خلق غلام تو ام شناختہ اند

پیشانی خلعت اوصاف شریفی من
بیا تم تو بے رخت زندگانے من
ایسیدین پڑا ای سہروردیدان است
غلام کیر چو شمشیر مستحق احسان است
ز قبلیت نظریست و در بیخ عمار
غلام خویش باہل زمانہ و اکملدار

واقعہ رفتن اہل بیت بدمشق
از کرب بلا و وفات سکینہ

بلال ماه محمد ز چرخ نش بیدار
 ز سر گرفت ملک ماتم شد شهیدار
 شاره نیست که از سطح آسمان بیدارست
 تمام داغ ستم دیده با سر اهل عباس
 ز دست نوح و لب تنفگان آل عباس
 نثار ده بین افلاک پدید شده
 نه مهر و ماه بود که فلک پدید شده
 در چشم اوست که از اشک غم سفید شده

فکرم ز دست عطار دگر دایم غم
 بزود و درست بستر زین صیبت فکرم
 بهین زهره ازین قصه زرقش شده
 زحل بچرخ جبارم سپاه پوش شده
 چه فکرم است که میخ نیز در افلاک
 کشید تیغ که با سینه را نماید چاک
 زین عزا چو تیغ عوطه زود بخون جاک
 ملک شست ازین درد و غم خاکستر
 شهید سحر که کربلا شمر کونین
 سرور بینه فیض جفای اهل شرم
 چو گشت گشته تیغ جفای اهل شرم
 پرشت کربلا با پناه از جود شرم
 خدات حرم جللی اسپر شدند
 به کیسی همگیار نا اسپر شدند
 بعد از ایشم کوفیان بے پروا
 تمام بانهادند بستاند با بر پا
 بهر شام بعد جودشان ریایند

مزد و حکم سب در سیمین
 ششم ریلید شش بدترین
 که برینید با نهارم سیمین
 زنده دین بیکی را بهید برینندان
 بکرم آن سب بکرم و گر گزیده حکم
 بیای بیت زبانه بکرم
 کشان کشان همه را دستا به بکرم
 بیرو آن سب بکرم
 نیتیم همه با آه و سوز به بکرم
 زنج غبار سه از آنک نوشتین شستند
 بزوی خاک و ران سکن بجا و الم
 برای نوخت شستند در وید با هم
 زید الشهدا بود طفل معصوم
 خنده و مان امانت خرب بخلوی
 که ترس میخی از عارض ستمش بود
 چهار ساله بهین ستم نازیش بود
 پیاد آنکه شب درد در کتارش بود
 به صبح و شام این آه در کتارش بود

فغان کشید بی آن مثال دزاری
 رستم پیش فرودخت اشک گلزاری
 بنو جاز لب پیش آشتی کرد
 خطاب بر بنو پیش و افرای کرد
 که از برای چه برین ستم را چسب آید
 بنزد من پدرم را چسب
 کنایس من نگه دار من باشد
 دی محنت و اندوه بار من باشد
 باین طریق فغان می نمود آن مظلوم
 در دوازده فریاد خواستندم
 دی زار لب نمودی ز سدا بهم
 همیشه بود چنان گم گم گم
 شب بواقع دید آن بنیم گم
 به صد هزار شغف همچو گل جمال پدر
 که باوی از سلف در جم آن رسد
 بگفت کای گل صد برگ بوستان بید
 چرا دچشم تو چون گم بر آب است
 ز جیت جسم شریف تو ز آب است

چو این سکال و در غاب از پدر کشیدند
 ز غاب محبت و ز شادی چو گل فروختند
 ز شوق آنکه بود با پدر و سکه هدم
 بند ز چشم مال خوشی کند
 دی گزشت از مهر ست کرم
 گوی شکایت از آن قوم کلیم
 چو باز کرد و دچشم آن بنیم گم
 بجست جوی پدرم طالت نمود نظر
 چو بنیادی او را بید اهل حسرم
 تمام آفتاب اس نور چشم شایم
 چو فست گم حال خود و سکه ز سدا
 که شد بجال نوری نور دیده ز سدا
 بنده پیش ازین غمچسان کشوری لب
 کند چو بیع بسوز سکه ز سدا
 زبان کشد و گم شغف شغف تا آخر
 حدیث واقعه ازل بگفت تا آخر
 چو لب بیت از و شرح جواب بکشیدند
 چو یک بیک سر را با بنیم لرزیدند

برآمد از همه یکبار با یک دوا و دلا
 که ای فلک تو چو روی ستم آبل عجا
 قتل آن فوج هزاری چنان زبا کنشید
 که مثل گوشت گر مسود و زمانه و میب
 پسید بر فلک چارین صدای فروش
 چنانچه عیسی گردون نشین از پیش
 زبا گشت چون و فریاد چسبیل بین
 ز پیش رفت و بینا و آسمان برین
 بر روی دهر چنان با یک فوج نشان چید
 که اضطراب در افلاک رفت و برگردید
 چون بلند بین گوشتیون انباشان
 شنید گوش بنید بعین سبب ایمان
 راضی است از جا جست آن سگ گمراه
 ز شیون جسم غمت رسول الله
 ز با یک فوج اهل جسم سبب پرید
 یکی که داشت جگر گشت با نید پرید
 بیان نمود آن بد زاده بدین دختر
 عریض و آفتاب و غروب و بدین دختر

چو این ساله را گوش کرد آن پیدین
 حرام زاده همان لحظه حکم کرد چنین
 اگر که بے پند رفتی و اردان پیش
 در کس لاج نه دار و پیغمبر دیدن پس
 طلب نمود پس یک نیده آید
 پس ز پیشش همان لحظه آنک شاد
 طلب نمود کیسه ساز قوم اهل علم
 آن گفست باین طبع بابل حرم
 بگو بزم ایکی اهل بیت عصمت را
 خدات سدا پرده رسالت را
 که پیش ازین نه نایب کش چون و فریاد
 کزین ساله آتش بر دگر کار افتاد
 شنیده شد که گویا گوشتیون سبب
 گرفت خفته ناله و فراق پدر
 شاه زاری او نیز در تب و تاب اند
 ز پیچاری او مضطرب و چو سبب اند
 پیش او گنبد ایلیان طبعی را زود
 که تا شود جمال بدینش تو شنود

زلف مرعیت خود بقیل بیدین
سبک توکب نظر سے ای شہ زمان وزین

واقعه در بیان رسیدن الحرم بلوئے یحییٰ نمودن آلمان بنای

لال ماه حرم ز تو جو دیدار شد
مصیبت خلف از قضا میباید شد
بنیسه خانه افلاک نمودم گردید
رواق با همه درو سے یکدگر غلطید
بساط عیش جهان آسکان به طاق نهاد
درین سالکانه شوق به خون افتاد
زمین باکم غمدم جیبیل امین
کشید بر رخ افلاک بچشمه فوین
نگذد چرخ چاکارشاد با تم
نشست بر سر ایل جهان عبادکم
در دیده و یک دیدار کلا ب گرفت
سراغ در طه قتل از دل خواب گرفت
دل از رساله کر بلا جوابش داد
ز نقض مکتب نام نگوش نقوش نهاد

چو اقلان سخن شمع غم حکایت کرد
ز واقعات جاکت نکلان روایت کرد
که شد شنید ششم سبیل شد تقدین
نگل حلقه غیر الفنا امام حسین
سرمبارک از زینت سنان گردید
نیش بجز که کر بلا کبیر
نودند آتش عدوان بخیه عروش
برای غارت اهل حرم محوش
نشانده بیشتر آن غیرت گزینش را
بر سیمان ششم بستمه عابدش را
بینانج همه را ابن سعدنا فرجام
روان کرد ز کرب و بلا بجانب شام
ز غم نفس آن سبکیان نیا سووند
بدین طریق شب و روز راه پیوند
ز زشت کاری مروانیاں بچشمه پیاد
گذر از قافه کر بلا به کوفه نشاد
چو کو فیان بعین با جبهه ز کار شدند
بجستم پیشکارها سوار شدند

ز بس جو دم غالیق شد از عین دلیار
 فنا و غفلت در شهر و کوچه و بازار
 مدواتیست که در شهر کوچه و بازار
 ز سالکان بلا و شکر کار فرماید
 عمارت نه بسیار آن کارخانه می بود
 طبق غایتش و کثرتش بکیش آمد
 که با یک غفلت و غالیق دیش بچویش آمد
 نمای و بریشان بخت طمعه و دین
 شکسته حال و بریشان پاکین ز فانی دین
 بعد شتاب شد آن پاکین ز فانی دین
 بهر طاعت که نظر کرد دل بر از اندوه
 نشسته دید تا شایان کرده گرفت
 چو غایت کوفه سر راه انتظار گرفت
 بگم نشد زبیا طمعه و دین
 که تا گمان اثر ابل بیت پیدا شد
 ز دور ساریت کب نشد گمان بود
 نیز ساریت از نیزه چو بید از آن بود
 که آفتاب ز پیش چو بید از آن بود

ببین خیال فنا و آن نرفته از ادراک
 گم بهر چه یک نیزه آفتاب از خاک
 چو آفتاب که از نیزه پاکشیده بلال
 نمود ششده اش نور الهی بین
 حکم کشید از آن نور الهی داد و بخش از زمین
 ز نور کشیده اش در حیرتش افزود
 بجا کشش و نظر کرد در حیرتش افزود
 که آفتاب جهان را با یک بین
 ز روشنی آن امام با یک بین
 سر آمد فلک بی همه خضاب شده
 ز خون حاسن چون عیش کباب شده
 بهارش جلد و تیر شاد شد
 بدان سری که بر آن حور شد
 کسی چو بید از آن حور شد
 کجاست فاطمه تا بر خشت ظاهر کند
 به پیشش چنین حال و جامه پا کند
 ز چشم دل بس آفتاب چون تگر است
 سوال کرد ز یک کوفی که این سر کجاست

جواب گفت که خورشید شرفین است این
 سراسر سلطان دین حسین است این
 گهی که حضرت زهراش باغبانی کرد
 ز دست حاوخته جلیل پاسبانی کرد
 چنین نفس دلخیز موده بنید شده است
 بدشت کرب بلا از سرم بنید شده است
 چاکه سینه روان دید و جو انی را
 ز یکبارگی خانیان خلیفه در پیش
 بزنگ پوده بادام شسته پیش
 نماده رفتش از تاب ظلمت روح
 سر پشته و پاسه برشته و در شده
 دو دیده اش از شوق پیر و در شده
 لب به بارش از شوق گوی و در شده
 دو دست در سن و هر دو پای در زخم
 اسیر و از سر از یکپای خنده به زخم
 نماده بود پیش و در داده از غمش
 نشسته بر سران خواهان نشسته پیش

ز یکبارگی پ و اندوده و رخ پاری
 ز یکبارگی پ و چینی از قاری
 نه پندی که دران یکیش با ر شود
 نه پندی که نه یکیش با ر شود
 سر پیر بس پنهان در بر آید این
 طبعان پوخته که بلا بر آید این
 چو سایه داشت سران امام دین پیش
 نماده بود چو اشک از تاب از نظرش
 ز دیده اشک چو آن زوایان فرود نیفت
 سرنگ از غم که از تاب از نظرش
 بدین طریق چو او را جوان آید
 زایل کو فیکه از زاده این
 جواب داد که در داده نشین است این
 پیغمبر عیسی عابدین است این
 نشسته بر سران میدا بل عصمت را
 خدایات سر پوده رسالت را
 صغیف و زوز لب نشانی چو کاه شده
 در آفتاب ز بس چادری سپاه شده

چو این شینید بنو بر جبین چنانچه غم
 بنا که گفت که اس که کویان نامم
 بشاد کامی رود جز از نظر کنید
 بابل بیت رسول خدا نظر فکنید
 بدان که کان که بود بیل خدنگار
 کجا روست که عی شوند در بار
 خورش سوز داران کویان بیدار
 جالته که تزلزل آسمان افتاد
 سپهر پدید که از چه روست نیست تو
 دین بینه عظمی چیست شد
 بسند داغ الم من تقضیه فاش شد
 بعیش دهر غم که را بپوشید
 دران قضیه فلک چشم کمال ایشان دید
 که آفتاب توانست کمال ایشان دید
 بدین صفت گذران بود اهل بیت اہم
 تمام خلق بظاہر از درواز بام
 دران نیست که در شهر کوته بود زنی
 کس بیکی دهان او ندید هستی

زیکه دوستی اهل بیت محبت داشت
 زکار کرب الیحب که دوست داشت
 بزرگ قطره دل بحر و میو ده
 درون خانه بود و بیرون از
 نشسته بیسم سجاده بود و بیرون از
 بیلی نیازی به صلوات داده است
 جز داشت که در کربلا چه رود داده است
 سحر کام بنیدید تماشائی
 بچشم خلق شد از کثرت تماشائی
 چنانکه آن زن شوره گفت سودائی
 نکست نگ یقین شیشه بهانه او
 که بود گداز خلق پشت خانه او
 گماند چادر محبت بمنبر صلوات
 پیام رسان برآمد چو نور شید
 بطاعت بکران بود از سبب تقی
 که یکدخترش آسوده گرد از تشنگی
 فداش از سبب نظاره دیده حیرت
 بیویا بر گریان سرافق محبت

نشسته دیدگر و سپه بنایه نوریان
چو شمع بجایس تنم ز سوز دل گریبان
ز شمع دیدگاه تا سر آمد پشیمان
بجگ بید بودم که شد به پشیمان
چو آبر بر سینه افکنده باد و دیده تر
چو آفتاب همه بجایس ناگاه
سوار بر شیمی دید و پشیمان بود باغ چون ماه
که صدمه با نیاں بود باغ خوش
گرفته کوکی از روی مهر در آغوش
ز تاب شکی آن طفل رفته بود از خوش
چو این مشاهده کردی یکس
سوال کرد که ای بیکش
کیستی و کیانست این لایلیان
نساخته است چرا روزگار با ایشان
جواب گفت که سن نور دیده از هر
من ستمزده بود با ده رسوا خسدا
پدر علی بود و قاطع است مادرین
بود حسین سر ازین جدا برادرین

سری که چو به گریخته در میانم است
سحر جدا شده نوجوان برادر است
سوال کرد که این را کدام کاف کرد
فر کدام کاف کرد که کاف کرد
جواب گفت که کاف کرد که کاف کرد
بنا به کاف کرد که کاف کرد
سوال کرد که اکنون چه با پشیمانند
چو گوهر از چوبه سبب از لباس عزایند
که برده است بیاد قاسم
که داده است از سود این سعدین
جواب گفت که زود قاسم
بنجیمه از عداوت زود قاسم
زینل حادثه ز قاسم اساس شدیم
زود ستم در ستم ضعیف شدیم
چو این از زینب معصود آن از سر و بند شدیم
گرفت معجز خویش از سر و صورت کن
نگند و گفت که این را قاطع صورت کن
با این سبب ازین پاره پاره شدیم

یکی ز لشکر کین را بدان فتاد نظر
 طمع نمود و ز زینب گرفت آن بجز
 خدایات دمی فاسخ از بهانه شد
 ششم شام از آن رگباز روانه شدند
 بابل بیت جگر گشته رسول الله
 بنو همدوم یکدیگر ناله آه
 پیوسته لشکر که به روی کو دکان و امانند
 کس ز چهره ایشان غیب رهم نشانند
 چو خاک رگباز از آب و منزل شدند
 بکاروان الم قطع راه و منزل شدند
 بزرگ داغ شهیدان که جان و بدل
 نمودند فدا نموده مشق رانند
 ز خاک زار میان خبر شنیدند
 برآمد و غضب اهل بیت را طلبید
 بنزد آن سگ بیدین برآمد
 ستاده و نظر آن عین مجسمان
 تمام پوکیان جسم بآه و فغان

در آن بیان نظر شامی ز اهل عباد
 بدوی فاطمه وقت رسیدن افتاد
 طمع نمود و را از میدید سگ طلبید
 پیش گفت بن این اسب بید دروا
 که به خدمت نسوان خودیم او را
 شنید فاطمه چون این سخن زیم و دید
 بوقت عید خود زینب سرگرم گشت
 زوید حضرت زینب سرگرم گشت
 بنماز خاطر آن لعل را سلی داد
 پس آن سبیده فوین جگر عیشیم بیاب
 نظر فلند آن شامی و نو خطیب
 که در طریقت اسلام که در راه باشد
 که در خیر شمعین خا و مختار
 کجاست که او را دست که را شوند خدنگار
 نیچید با یاران که این سخن شنید
 روایت کرد شامی که این سخن شنید
 حکایت کرد آنرا از میدید سگ پدید

پند گفت که این دختر حسین علی است
 که در سپهر شرف رویش آفتاب جلالت
 بخیره آن در گری ماه آسمان ذفاست
 نیال باغ علی زربخاسته قفاست
 سال کرد که بس دشمن علی سگفت ملی
 که این حسین پسر فاطمه است
 که این شای میگویند
 غلند آب و بان گفت بر لغت باد
 بزدی آن نفی کردی
 چرا بال بی این چنین خجاست کردی
 چه خشن بود که درین مصطفی کردی
 اگر کان که گداین گرد و بان بنگ
 ایشسته پناه ترا ایل فرنگ
 که من چنین سخن از زبان برآوردم
 بید و باز بانم آشفته
 بود و دیده من کور و صفا نشسته
 که دید حالت این شنگان نشسته
 نوازی زیدین در پشت بایان نیست
 در که مانع تو که شست سلمان نیست

سرالمان که ز تو خرم ابرام باشی از
 ازان ملکیت و دین نام تمام باشی تو
 چاکر و چشم شفاعت ز رخصطفی دارے
 سر کرده یک پیش چنین جفا کارے
 زید چون زوی این حرف استماع نمود
 بجای فری ز غصب حکم تسل او بدود
 پس زیکر آن مردون ببریدند
 با طاعنه جفا از میان برچیدند
 باز گرازد ایام حق آبل عبا
 بجزست دل عجب روح پید شددا
 ز جرم مستغان در گز ز زردی کرم
 بحق دست اولاد او است
 بجال شیل پیدل نگر که چیران دست
 همیشه ز جرم پیدل نگر
 تو یک نظر ز جرم پیدل نگر
 مراد مرد و جهان کن زلف چل کن
 کینه است چو اخیل ز ایران حسین
 بخشش جلا و عصیان او بجان حسین

واقعہ در بیان رسیدن بانار و شوق
یکم بلا اہلبیت و دفن کردن جہانم

نمودہ ماہ محرم ز سطح چرخ بلال
ز خون دل قدح دیدہ گشت لال
کشید چون خدائز چرخ قوس ستم
نشست بربط سینہ با خنک الم
زگر یہ دیدہ سکان آسمان خون شد
پنہاچہ دامن چرخ دون برین
شفیق زمانہ بیداد چرخ خویش تاوان
دیدہ جانہ گلگون بیدہ اخوان
شفق کجاست کہ خون آب گشتہ است روان
ازین مصیبت جان سوز گشتہ است روان
نور ہم ناری نارا ز بر سے آل عبا
بوختہ شوش اب سببہ نجبتہ لقا
کہ تو چشم رسول خدا شدہ حسین
تکنتہ خاطر آل عبا امام حسین
نہال تافتش از جود مشید بیداد
پیشت کر بلا از ستم زیا افتاد

شمار خجای فاکلاس آن شہ دولان
بنیزہ با ستم اہل بیت در جولان
روایت است کہ در کربلا ز جور سکان
خجیب کشیدہ جگر سوز گشتہ دولان
چو ماند جلیہ پیر و کشیدہ لب دران دادی
جنگست ز دوش ماتم چربہ ناشادی
درون خمیدہ کہ آن کشیدہ لب شایون و ماتم
آہ و ناله و سدا یار ای آل عبا
کہ ناگهان بسا مچہ ہای آل عبا
شما فتنہ زدین کو بیان بسے پروا
شما فتنہ زدین تمام گم دیدہ
خجیمہ ہای شہ سجان بدین دیدہ
خجیمہ شہ منکوم شہ شہر ایامہ
کبک ایس دست دیدہ ای شہر ایامہ
نکشیدہ بادل پیر و عفران شہ
زخمہ زدگش شلفش تو زعفران شہ
ن سبار کش از درد ناخوان شہ
مردہ جامہ چو گل چاک از قسرت پدر
فلک ز شعلہ دوش نمودہ است خدر

زخون دل پہ بر آن میسج سگمان
بسان کاستم افلاک گشتہ بالمال
نکینہ نینہ آن سبے پد رنگون گرید
اسیر آن شد لب نشنہ رابرطن کردید
شد از چنانچه اہل ستم در آن صبرا
چنین سبے پد بیاب چون اسفل صبرا
سہ پہنہ و گیسو کشا و چون سفل
نہا و میر رسن لبہ کو گردن غل
چنان نمود و بستگان آہستہ ان تاثیر
خروش عابد بیب روزنامہ نجیب
برخت خون دل از دیدہ ہای اہل سما
سجید نالہ کر کرد بیان بعرشیں عدا
پس آن گروہ خبا و بعد از استم
بنالہا و نشانند ناقدان حرم
نار سہ و لب نشنہ گان جہ و نشان
چہ گویم انچہ لعینان آبل آہ کردید
پدین جہ سو سے شہر و شوق رو کردید

چو این سجدین بر کن ز شہر سجد
یونید رو سجدہ زشت بجای نشیند
کہ این سجدین آمدہ است بالیکہ
بیدہ است سر از جہم سجدین
پہ صد نشا و طرب آن از و شوق شدیردن
ز با سپاہ گران از و شوق شدیردن
بدیدال حبس را بنایا و حیران
نشانده اند زمین کوئی آن بایان
پیش قافلہ سلا و اہل بیت رسول
غریب و سبے پد و نشنہ و زمین و دلول
چو بر دیدہ و عجز ز سراق و غلوکان
چو چشمنہ خون دل افشان ز غیظہ و زگان
سوال کرد کہ این نوجوان کیست
بہمان ستم گسستہ است او از چیست
گفت کہ این فخر گامین است این
اسم اہل ستم زمین عابدین است این
مہری پندہ ز خو سے چہ آہ تابان دید
پندہ دار و شوق نشنہ لب غمین پندہ

کیست این سود و شیرین بخت از چیست
 تو گیتی و چنین زار کے شکار چیست
 جواب داد کہ این نور دیدہ ایست
 عین جنت سرچشم بقا کے سنست
 سب ایک اور دور دیدہ نہراست
 کہ از جہاں کے نزدیک پروا داشت
 شمع جنت و اندوہ و درد آلودہ
 دین زبانه و خط نبی اسودہ
 بقا دایم اہل بیت و زارے
 پند با سپہاں جہد در دل آزاری
 ہصد ہزار بخت و عشق رسول خدا
 شدند داخل شہر و عشق باغ و غدا
 بکام خوش چو آن تجیب و غیاث کرد
 برائے تشنگان چادر و گذشت
 چو زین حکایت جاننور چادر و گذشت
 بزیزدون دغا بپیرائے خود می گفت
 گفت کہ ای سر پوشان اہم
 گل حلقہ خیر خدا اہم

بدو کشتند و بیا که خند و میسندند
 بکر بلا بر سر اینند باز بر گردند
 رو آریست که چون از روشن آل رسول
 خوب تر شدند بیکس و خیرین ملول
 خوب تر شدند ببلال بشیرین
 شدند عاقلیم کرب بلا بشیرین
 براسه طوت امام امم حسین
 بکر بلا چو رسیدند یاد و دیدن
 پیش گاه گفتند اهل بیت نظر
 فتاد و چشمم غواصین دران محل غما
 بچشم انور رسیدند شهدا
 زینبیت ناله و فغان و غدا بر افغان
 روی چشم شهید نشسته دوران
 آبه ذواله و فریاد زینب اطهر
 گرفت چشمم از آل عبا
 صدای ناله و غمیدگان آل عبا
 رسید از صفت کرب بلا بحرین
 نشو و نشینون و فریاد عبا بحرین
 نمود و چشمم شریف امام را بحرین

بچشم بد شرافت غروب خیر کرد
 چشمم آل عبا از چشمم شرب کرد
 چند روز در شب آن سر و یگانه دهر
 رسید با همه اصحاب کرب بلا
 بقرع کرد و بختی که در مدینه بود
 بخدمت شریف صاحب سیکینه بود
 بنحوه حال استمیدگان کرب بلا
 تمام غصه کرب بلا در بر رسول خدا
 مدایت است که آن زبوان میسر بود
 که در مدینه شربت کرب بلا روان گردید
 ز خدمت شرب کرب بلا در مدینه رسید
 طلوع آفتاب در مدینه آن تنگین
 خطاب کرد با بل مدینه آن سفر امام حسین
 که آمده است ز راه ولوا براه ملال
 برون شدند بکوی ولوا براه ملال
 تمام اهل مدینه براه ملال
 ناموس دین و کرب بلا بحرین
 نه پا و نه پای طیب بقیع ذرات خدا

نشسته بود با حال خوش میگرفتند
 از آن گروه یک سوی آنجا رسید
 بنوعی گفت که اسے نور دیده مسیحا
 چشتم و در آن حالت آن شد در پیش
 چو این گفتند در آن حالت آن شد در پیش
 ز سرگشته بجاک فغان ابل شیب و بلجا
 جواب گفت که اسے ابل شیب و بلجا
 چگونه شرح دهم حال سید اشهد
 چگونه شرح دهم حال سید اشهد
 که از جفا که خائف بود اسے بران
 چو سان شهید شد از فقر و بران
 سن عیسیٰ ستم دیده از سان الم
 ز دست بستی بخاری بستان
 ز روی کنیز و بند بزار افغان
 ز کربلا بشتن آن سپاه بجان
 بل تعزیه شد عشرت نشاط و عرب
 فتاویٰ لعل تاز و در میان
 آجہ فاعل و فاعل از غم آتشاه
 تمام اہل مدینہ بر لباس سیا

علمت پسندم آرا کی امام زمین
 در دیده جامہ مانگند سان و زمین
 نقارہ پسندم آرا کی امام زمین
 رسانند بود و بگویم در پیش
 چو اہل کہ بر آمد و بگویم در پیش
 شکستہ حال و زمین در پیش
 روانہ شدن پیش سید بہ بادل افکار
 بسوی مرقدہ نور سید ملام نمود
 رسید چون بدر و خدمت دی پیام نمود
 در آن مکان شرف دی پیام نمود
 نماز سید پس از مرقدگان با سلام
 نماز سید پس از مرقدگان با سلام
 کہ اسے امیر سپاہ ظلم حکیم
 خطاب کرد کہ اسے نور دیده امام حسین
 سرور سیدینہ بے کینہ امام حسین
 بگو کہ بر سر نور و دیده امام حسین
 چو آواز ستم کویشان بدر زمین
 جواب داد پس آن سرور شکستہ دلان
 کہ اسے لطیف دل و در خاک غمزدگان

چو کیم از شمع کز فسان سنگین دل
که بر حسین تو کردی اندران منزل
یکبار چو سپیدان غرق بجای
سکیده خیزد جسم دران بلا و جفا
که رویان جفا پیشینت در دوزخ کین
تمام روز تو را پرده های شاه بدین
تمام باد را جفا بدو به تیغ شمشیر
شدن کشتن بجاک اندران بدو ظلم
بجمع اهل جبار پس آن امام زین
چو آفتاب بدین جرح زحل کشیدن
فتمین سوار شد بر تیر تو به جسم
پیر و پادشاهان جان سپاردن
چو کرد شکوه اهل شمع در دوزخ
صلوات غافل خاست از در ارتقا
پیشا بدل خستند نفین بنی
بسوز سینه بسط محمد علی
بباید دید که شیر خدای در شمع
بچشم است مغالوت مصلحتی بگذر

نظر کن بسوی زاکران آل عجب
خصوص جانب ملک سید الشهدا
که خشم خفاست ز بارگاه قامت او
پس طست شده را غیب چنان عباد او
نور محبت دل او اهل عبادت کن
براهه را شش از لطف خود پاست کن
بکر بلاست شش بیان امانی شرف
نخستین جلد عیب ان او شایع نجف

واقعه پنجمه کبوتر دوش بر روی

در روز سلج فلک شخیان چو این نام
نشر و شعل انوار نیز از
بر این فلک این نیست فروختن کشتن
ز چشم جبین فروختن و خسار
فلک ز ناخن میگذر سینه و نگار
دل زان نام لاس غم شمع و خاک
جلیان همه کردند بر سر از غم خاک
خودش قهر و داران گذشت از آفتاب

جهان زرد و زو کوفت دست غم بزنی
 فکند غم زین ز سر خضر و سحر
 دین عدا شده ز یک آید کانت جهان
 ز سبیل دیده که میان شود و بیان
 زان این غم عظمی چو باره ز کمر
 نشانده شاد ایم را ز کمر
 زوش دلیز که دلا تو هم غم ز کمر
 بیده خون شده دینیه نیک الم یار
 بین ز اهل حرم حسین گر کنند
 براسه نام از سینه زان آینه
 بی تو هم وی از سینه دل صیبت یاز
 ز دیده قطره اشک دل کشتا
 دمی زستان داش و کوش دل کشتا
 براسه دافعه نسل زید اشکدا
 روایت است و اینکه ادا چون دین
 ز خون پاک شهید شیم امام حسین
 شهنده ام که یوری ز مال ستنی
 ز شهنده ییابی چو بیل جینی

چشمه پیش اندر ساله پس محبوب
 یکین از کمر و چشم دوست با محبوب
 زیکه از دل جهان دوست همیشه مکر
 یک و دلا سکه غم پیش همیشه مکر
 ز کوشش اش بود ز دوشب غم این بود
 که در دوشب خود را ساعه آن به بود
 فدا ده بود به سکه در دوشب آن دفتر
 آن طریق که آتش بدین از زان
 چو بسید بود به شایخ آتش کوشش خان
 که ناله از سر شایخ آتش کوشش خان
 چو گشت مستمع آن کس خان کوشش خان
 ضیف ناله و آه از کبوتر که بلبلین
 کبوتر که چو صیبت رسیدگان نالان
 ناله شایخ سراسیمه بود بال افشان
 چو سوز ز نمود آن مجوزه مجنون
 ز شاه پای کبوتر یکید قطره خون
 چشم آن ز قضا که دنا که آن چوین جا
 شمش ز دیده اعمی رضع حق بنیاد

بیاد دوست آنان خون ز شوق کردگر
 برست از همه آزار و درد آن وقت
 گفتند هم صحبت به پیویش از دروغ
 ز شوق گشت چو سر دروان چای باغ
 به طوف چو صبا گشت از آن دختر
 نیامدن بجز آن زن کی در بفر
 بسوخته آن زن زیبا بخار شد ناچار
 ز حال دختر تو ام ای باب
 بگفت منزه که من دختر تو ام ای باب
 بگانه دختر یک میبایدش جا
 فلان درخت مرادش در دیانت شفا
 منم ز جمله امراض و دریا و پیر
 نشست بر زمین یک یک بگو آن وقت
 حکایت شب و نعل و نعل استماع نمود
 چو این سخن پدید از سرش در داغ نمود
 تا پیورده پیش سر گشت چون بیدار
 ز خواب بخودی آن مرد گشت چون بیدار
 چو آب سوسه دوش آمد و رفت قرار

کبر و بی بستر شایخ دیده و دیدن
 شکسته خاطر و افکار با لبا چون
 چو نگار بران طاسی صباست بابل
 از آن نمود ز روی ادب ایود سوال
 که است نجیب احوال خود بگو با ما
 چو است جمله اعضات لاله گن هرا
 بدل ترا چه دلاست ز دیر روی نمود
 چو است پال و پر چه توغون آلود
 چو باعث است بگو آه دنا که تو چو است
 چه دیده و کجا بوده بهیبان کن است
 بهیچین و گل چون نسیم میگیدید
 ز سینه چو سر و بیغ آنزان شاد و دیدید
 که قصه خود این خون بنزد من عجیب برهان
 دلم ز غم این غم چون
 اگر چه از تو دین دم بجایم چون
 دلم ز حالت این خون بود و کم چون
 زبش تفرغ و سوختن از زبان بگفتند
 یکید بجز حق گفتش از زبان بگفتند

نشان

فغان گنان بچن آمو و حکایت کرد
 حکایت رستم کرم گلا در دایت کرد
 کرد سے پیادہ در سایہ بنیستے گرا
 شہیم بیچ کیو تر عدت گرا
 زمان فرار گزشتیم بادل ناشار
 برا سے کینش سایش از غم صیاد
 کو اگر اندل افساک شد یلینا فغان
 کہ آہ برآمد زبانا سے جہاں
 فلکست پشت رسول عید و ادبلا
 امام کون در مکان شد سید و ادبلا
 شہیم حلقہ پیکم آچو رنگ از رو
 شہیم زار و پیکان و نضرت کو
 بہیم چو محبت ماز بہیم بکلا اثار
 اوان سپہ سالارہ ہمارہ بکلا اثار
 دوران دوسریں بوشین لشکر دیم
 نہ کہ با صفت ہوا سے خوشتر دیم
 کہ بوشہ از ہمہ جا شود و شہین سے ہو
 نہ ہر طرف نزع با سبب سے آمو

بہست لکریان نیزہ سر بسیار
 بنا و چند زن و طفلہ بازی زار
 گلو سے آن چہ سر و چکان لڑک سنان
 زمان و جبکہ اطفال مر آقا و نظر
 چو داکد ششم از ایشان مر آقا و نظر
 بیان خاک کدلت چیدن سبہا
 فنا دہ بے سر و برج حرث تنہا
 بزرگ لالہ ہر طرف فغان و حوا
 بیان ایلان چو کشتگان مالیشان
 تنے چو لڑ بر آمد بیدہ ام
 بیان خاک زبید ادیب و بین
 زشتہ نیزہ بے زخم کاوش برین
 شکستہ سینہ سببش چو گل در ہم
 چو صید گشت نہ بچون دست مازان کھم
 چو ظلمہ اگر بر آن خیم بکلا کردہ
 فنا دہ بوشہ علفش منو نہ فون سے رفت
 زارت بگوشی از خاک برون رفت

سرازمالت آن شاه دل به درد آمد
 ز سبب نام لب لب خنک آه سرد آمد
 که ناگه آه دیدم و غم و دیرم
 جهان به دیدم و غم و دیرم
 نظر به جسد آن قلیل سے کریم
 بگر خنک آه از دل آید
 بگویم از فلک آه از دل آید
 ز سبب چرخ فلک بود چرخ خاست
 بطریق چرخ فلک بود چرخ خاست
 که بود و چرخ فلک بود چرخ خاست
 پس از زول شمشاد و چرخ فلک
 باند گشت و گشت و گشت
 که در غم خفت و گشت و گشت
 نزل به درد چندی بکلام چرخ گشت
 بنگر گشت و گشت و گشت
 یک گشت و گشت و گشت
 براسه تمام فرزند و فرزند

چو رعد ناله کنان به درد شدین ز سبب
 نزل کرد در آن مثل آفتاب آس
 تمام حور و ملک همه چار سبب او
 کباب گشت دل آن سرور زمان و زمین
 ز گشتن آن سرور زمان و زمین
 پیچید آن بگی آمدند با تو زمین
 ز اوج شد و گشت در آن چار زل ز سر پا
 سبب پیش در آن بدو عالم
 فغان کنان همه با ذوق آن شیب دهم
 در آمدند با طرافت آن شیب دهم
 و دودید که در آب احمد و شتابان راست خلف
 اشاره کرد که گشت خشت جان راست خلف
 گریستند از آن حرف جملہ خشت
 آه و ناله بگشتن بگشتن
 زین گریست بران تن چو با تو زمین
 زین گریست بران تن چو با تو زمین
 گنگد سانی کوپیز و سانی حاتم
 رسید ناله کنان چو چکل بین حاتم

گرفت تنگ و جان آن شهید را در
 نزار بود سبداش زمر بر پیکر
 بگفت آه چرا آن چنین توانی فرزند
 نتاده ز چه روز بزمین توانی فرزند
 تو بودی اشراف و اولاد خاندان پدر
 حیات گل به وجود تو بود جان پدر
 کدام عالم پیشم شوم رادل داد
 که بگلوسه تو بانی بیدار
 جسم نازش آن تیر بار که داشت فرار
 سبک کشید و میرخت اشک بر رخسار
 بیدید بیک حرارت به پیکر بازو شش
 بر آن تن اشک فشان سر نهادنت از پیش
 نیک کناره بآمد فغان کمان زهرا
 فلکند بر سر آن کشته ستم خود را
 نیک کناره در آن زنان چاه سپاه
 در آمدند فغان و سوز و ناله و آه
 گرفت خیزش تنگ در بر آن تن را
 ز کربلا به نوایا رسا ز شیبون را

که آه آه تار این چه حالت است حسین
 چرا آن تو بدشت ذلالت است حسین
 که کرد قصد تو اسکنایم و دیده دارد
 که کرد ریا از غم لبه تو دیده دارد
 کدام بنیر افکندت از فرس و زمین
 که کرد و از بدت سر حار و بنیر حسین
 غاده اند ترا خلق کمان آبرو گار
 که دود سوز عطش میریزد تافتت سر
 تن شمع غیب تو زنیسان چرا حرا دشت شد
 غریبی که خونتایه شهادت شد
 به خون و خاک چرا پیکر تو قلمبیده
 نه کرده اند تو را دشت اسکنایم و دیده
 گرفته بنیر از حال حسا بین یانه
 رمانده دیش دوست مخالفان یانه
 کجاست اخگر لب ز شمع و سکنجه چه شد
 کجاست کبیر و عباس بی فریاد چه شد
 سوز که افکند آنکون شمشیر آرام بدهر
 که لب بیست ترا می زخمت شهر چه شد

زخم زخمت تو آه چنبره بر سر خشت
شدم ملک خدایت بگو بیا در خشت
چرا روان کنم خون دل ز عین پیو
که داشت دیدن من تو را ای حسین تو
نمود و کف خود را خون آبکشت
بکن نمودن و چیده بر سر آفشت
کشید شاه خنجر هم بر روی خود آن خون
که روز شتر نماند خنجر آن چون
پیران همه نمان خون بچروا لب بند
پیش خلق خدا سر خود کسی که دیدند
بزرگ سایه نگذاشتم خون شسته خود را
چو لاله سرخ نمودم دغا که یکیده از دیده
ز خون آن شسته در خون شسته بچیده از دیده
دل چو قطره خون شسته بچیده از دیده
چو شنگان شدم زخمت زخمت بچیده از دیده
مرا فکند درین باره گریه از دیده
چال قطره خون حسین بود مرا
که در دوزخ کور و تاریکی زبانت شفا

فغانم از غم آن خسته جان خود زنت
که بال رسیده بود احوال جای از زنت
شنید و دیدی بجا این سخن بگفت
یقین شد عین کرمم در دوزخ بگفت
بزرگوار شد ایام سپید بگفت
خون ناحق مقول بگفت
حق نارسه اولاد احمد بگفت
فصص گریه افغان ما پدر بیا
که ز کرم بگشت امان انقش بگفت
سپاه رسد بگشت که گریه دیده
اگر چه غرق بگشت تو باش بگفت
ولی بچو و فضل او بشو بگفت
شتم که گریه و دغا که او بشو بگفت
بود که غریه و دغا که او بشو بگفت

واقعه در بیان رفتن امام زین العابدین
پیش یزید و سوال جواب
بالعین

بیخود عشق نشان شد به جام جهان نما
 بگشت تیغ خون سر خیزیل انبیا
 سخت است آسمان ز عشق با خون دل
 گردید آل جبلة از آتش لاله
 بخت بد کند روی ز آتش از خون دیدگار
 بگشته سرخ چرخ و سرچشمه و دو
 دریاست دیده ام هر که آب که بلا
 کشته اهل بیت به گرد آب رنگ
 یادشت که باست که خون دل آل مصطفی
 و اما خود ز خون دل آل مصطفی
 دام هزار درد و اندوه را کشم و دا
 کند هر چه از درد و اندوه را کشم و دا
 نسیم که چرخ شمع بسوزد زبان سر
 کز آتش عشق خون
 گویا چرخ چرخ باز از مصطفی
 آن گل که بود زلف با بستانم
 از یک با بوفه و از کوفه تا بستانم
 بر دین عشق زلف را به چار ما

آل رسول را بلسان پرده ببرد
 بود که در دیو و اضااف و ازجا
 پشت در بنگار سر آنت است آب برد
 بنهاد و شمر گفت یک کس که بی
 این سبزه پیوند پیوند و با کس
 پیونده است ختم گل گل و از حلقه
 آن تیره جنت بر پیشانی و عطا
 خواسته بدو که من بختی و عطا
 بریده ام از آن تن شاهای که چرخ
 اورا چرخ فنا بیاورست که زمین شرف
 گفتش بید شاه سوار کس که سر از خفا
 از دیو و اضااف و ازجا
 فرمود تا از دزدان که در دزدان
 آن تیره جنت بیاورست که زمین شرف
 زان پس بیاورست که زمین شرف
 مانده که چرخ فنا بیاورست که زمین شرف
 آورد و شمر گفت که زمین شرف
 آن ماه سپیدان که زمین شرف

زینب نظر کشود سہل کتاب دید
 ہوش ز زنا دہ چو عمل گران بجا
 آفت کشیت زود پوچھید چھوچھو
 گئی زینب کی پیش و کشید چھوچھو
 از آرزو شدم چو بیدار کو فیان
 در کربلا با یافض گل آمل مصلحت
 در خاک کربلا بن دوسر زینب فانی
 سروت کربلا فسادہ چو گلک کربلا
 در خاک و خون فسادہ چو گلک کربلا
 آن روستے نور بخش تو با فوسے مشک سا
 آن کیس کی غریب ستم دیدہ چون پدر
 ہرگز ندیدہ کام دل از پر خچ بیوفا
 پایدروسے خود بہر نازنین او
 کے سرور کو کون سرت را ہم فدا
 فخر دہ تیغ شہین ہوا فسادہ غرق خون
 مایکل جمال نور سزا تو سے عین
 رنجی بسوسے جنت و مارا گذار دے
 تنہا ز سار و پدر دغویش و انتہا

افتادہ ایم بانہی بی ویکسی
 ای داسے بزرگ بی ویکسی
 بوجال نادر کا کہ غرض میں کربلا
 از روی الطاف جس کربلا
 درد و غریبی توندہ داند کربلا
 کو چھوچھو چو درد و غریبی کربلا
 گئی گفت و گیاہیت از ان غم ہم آفتاب
 کربلا کربلا کربلا کربلا کربلا
 در پیش آدم آل عبا کربلا
 در پیش آدم آل عبا کربلا
 چون دید آدم کربلا کربلا کربلا
 زینب کربلا کربلا کربلا کربلا
 گفتند در سحر فاضل کربلا
 باند آدم صنی فاضل کربلا
 چو این شنید گفت زینب کربلا
 کربلا کربلا کربلا کربلا کربلا
 کہ این گوہر کربلا کربلا کربلا
 بزرگے کربلا کربلا کربلا کربلا

نو دوی خلافت ایمان ہی کنی
 این ظلمدار فاسق با دلاصلط
 بزینش چو سوکے پیچید پس پینید
 آنگاه کہ چو سخت کراسے اادی ہوا
 فرماست روز جمعہ و ادم ایسے آن
 تا بروکے پیچید و خلیفہ ادا
 بن قصد خون باپ تو ہرگز نہ کردہ ام
 آن کس کہ کہ چو رخ بدو آخوش جزا
 ہر حاجت کہ بہت تر از تناسل کنم ادا
 تا حاجت و مراد برآورد
 گفتش ادم چہ مراد برآورد
 اول سپاہ قاتل باپ سپار
 دوم حسین علی را بہن کہ بلا
 تا از دشتی باز دم بجا دہے
 چہ کم کہ اہل بیت نبی را بجا دہے
 تا جب کہ سادہم بسد ہر جہر مصلط
 گفتا بہ چہ مراد برآورد
 اول بہر شہدہ باپ چو مراد جزا

آنگاہ چو گنج گنجیں شان آتش کشید
 ہر گاہ چو گنج گنجیں شہر حیرت ارباب
 گفتا شان کہ شہر بود قاتل حسین
 شمشیرش چو با دادرگہ ماشا و زینا
 گفتا بہر یک کہ بود قاتل حسین
 شمشیرش چو بخت آگہ فرشا و نامہا
 از ہر طرف سپاہ عرب را طلب نمود
 بنشید جلہ را کہ واسپ و نیم چوب
 ہر دم وہ شہدینید و چو پیچید چو کمر
 لگہ دید ز در دم چہ شمشیرش چو کمر
 اگر رفت رفت بخاندن سر کے نہیں
 چون شام گشت رفت ز اہل بیت نبی و اصحاب
 افساست ز اہل بیت کہ ناگہ چو بیت
 اسید و دینید ز شمشیر کہ ناگہ چو بیت
 گفتند حسین راست کہی چو شمشیر
 دودہ علم پرورش اندر گناہ و شمشیر
 اکنون ز کجا بر او شہدہ بانا آشتا
 گوید چو در شمشیر پدہ ہر بان کہ جاست
 کہ دودہ نام نشان شدہ تا نیکہ ہا شہا

گفتا برید و نظرش لاشش با پا
 تا پا بد از جبال پدر دیدمش جلا
 بوندش او سری و طشت پر زنون
 طشتش چو دید گفت کما چرخ پنجه
 من غلطش پیچی بجان کونا
 مانده چو لاله داغ ازین داغ جان کونا
 سوز و دلم مدام ازین کجا شدی
 اسے نازنین پند زبیر من کجا شدی
 باز آ که بجز طشت شدی ام با غم آشنا
 بود از غم جمال تو خوشی ام دلم
 خوشی ام که شوم که پنجه میخ تو را
 بروی نازنین پدر روی خود نهاد
 آسکیند و شد لب را پرده لب
 که دید تازہ از غم او داغ ابل بیت
 چون شمع موقت پند از آتش جنا
 چون روز گشت خلق مسجد روان شد
 چو جلال و چو فاضل و چو پاسبان
 چون مسجد رفتی نزار غاص و عالم شد
 آمد پند با صد و چهل آیتین جنا

بنخواست که با بی بنی برسد امام
 ناگاه آمدند که در سبزه زشتی
 گفتش امام ششم نه داری در گردگار
 دیگر که ده های خوش ترانیت نو چیا
 نعل علی و آل علی ساکد است
 در دامن بنید نشیمن کین
 مارا چو غم بود که توار بود و فنا بود و فنا
 بند که هزار بود و است بکایت
 دیار جمل خوش چپک است بکایت
 کو شک هزار بار کین و کین گفت
 داگ که گما کرد و پیوسته کین و فنا
 بگذارد عهد پیش و بران عهد کین و فنا
 که زنده ازین پند زبیر من آواجا
 بشنو حدیث او کین از قول آواجا
 آن مادر است و از زبیر من بیا
 رخصت امام را که بنی برسد ایچا
 پند خلق بر سر منبر امام
 مانند ماه چادر ده رطبه شمس

[illegible]

در علم و حکم و مردی و اخلافت و مرتبه
 کس نیست چون علی اگر است هست و انما
 آنرا که چون علی پدر و امم چون فاطمه
 بدینسان چو مصطفی کز آنند بجاک فزون
 یارب کجا رواست کز آنند بجاک فزون
 کز جبر بر او ملائکه اگر نیست در سما
 شد کار برینند بیستگ گفت زود
 در ده نمود تا که او اسے شود و فضا
 ز کلام الله مودن زبان کشود
 شفتش امام بر تو ذوق با و میرجا
 نینچ پس بود رسول علی بنی حق
 کس را درین سخن نبود چون و در چا
 زرد پیش خامه خود را و پس گفت بسلا
 برگزید خدایه پس چس بود
 نسبت بین محمد و پس مندره و انما
 حدین است با پس مندره و انما
 از اهل شام غمیده بر آواز هر طرف
 ایستادند و دست و دریدند و جامه

لعل و پیر چو پیر بنیدید بر دل کشید
 خود را از صحن مسجد شاد و سره غنا
 آمد و در زین عبا و نماز کرد و دعا
 با اهل شام کرد چو اربابین و عا
 عذرش و عبا بنیدید و سر آن عذر را خطا
 عذر سے کہ عذر است و عذر را خطا
 قتل حسین از پس او عذر نخواست
 آنکه عذر نکند بود و در عذر را
 راس حسین داد بنین العبا با و اقرار
 با وی فتن جمله را عبا با و اقرار
 نمان بن بشیر قریں او بر کر بلا
 با اهل بیت گشت روز راه و قریں تمام
 گنجشست بخت و یکے بود و گویا
 تا پنج سال شصت و یکے بود و گویا
 سرین سپرد ارم و نماز کرد
 کان سرین کرب بلا را به کر بلا
 قریں کرب بلا را به کر بلا
 کرب بلا را به کر بلا
 کرب بلا را به کر بلا

از کربلا گردید بدین زلزل کرد
 زمین العباد سوخت دل چله زین عزا
 زین واقعه زمین دزان گریه میکنند
 زین بازگشت تارست هفت آسمانها
 گر یک دانی بود یک بنده پیچ زبان کشا
 چون لے بیان بنده صد هزار
 یکین هزار لغت حق بکلامه هزار
 از صبح تا شب یک شام یک شام تا صبح
 بر سخن رسد و عید دگر بگوید
 این زیاده مرده و مردان جیب
 آن سگان جهنم بیان کنم
 گز نام آن سگانه نامه و نامه شود سیا
 گرد و سیاه نامه و نامه شود سیا
 انبار کس لغت بر حق شام که نتوان
 از اوست اگر رفت دگر تا با نتوان
 یارب تجی احمد و اولاد مصطفی
 یارب بساکنان صف نامه اش
 و حق که از گناه و سیاه است نامه اش
 جز آب و غلغله و دود و دانه نامه اش

چون با نیت محمد وآل است در توبی
بیشتر نما سے دوقدم آل الصلوة

واقعہ شہادت و زینتِ ششائیدن
حضرت امام زین العابدین را حکم
نیزید یلید

بلال اہ غزاد ط لاطم باقم
 فغاند کشتے اہل عبا پچھم
 چو کہ دران کچ نوح حیران شد
 زمیج خادویش لہزہ بریلیان شد
 زفتہ خیزی آن بچہ موسیٰ عمران
 نشست بادل پرورد و دیدہ گریان
 نشست بادل یکند فریاد
 شعیب نالہ و البیب یکند فریاد
 زیرستیز گزانش کسے نداد شدہ
 دلکسیط ز طوفان آن آب شدہ
 بنائے خانہ عثمان از ان گریان
 ز بسکہ حضرت الیاس شد دران گریان
 بہ بحر موجد آن ماند خضر سرگردان

چو چوچو کہ کند دران ہر اسان شد
 پیش شوش آن شوختر اسان شد
 چو چوچو کہ کردیدہ کرلابا پیش
 رساندہ سوسے خجہ چیل بیامش
 سینہ است کہ با جسم بارہ پنجاک
 فناوہ بسہم از قرق آن افلاک
 سینہ است کہ فناوہ وصف گردان
 بجال اوڑل و شتر یی شدہ گران
 سینہ است کہ بجاک رہ پیمان گشتہ
 سربارک ادا نمہ سندان گشتہ
 بابل بیت نظر کن دی کرت آہ
 تمام روسے سپہ برین نمود سیاہ
 بچین ہوسوی سکنہ کہ بول افکار
 برہے تاقہ عریان بوز شتر سوار
 نظر ہوسپہر نہ بخان کن
 نیم خستہ چو عابد پشیمان کن
 کہ آب دیدہ آن چرخ ار مدار شدہ
 ز نام دل ناپید از قرار شدہ

ز بافتادہ عطار و ز دروغ شنیہان
 گرفتہ دامن بارہ ہوسہ از افغان
 بیاسہ سرورین طیاران سپہ پیش اند
 بزرگ پیل ملاک نبات انقش
 کردہ ہماستہ نیرید عین نگندہ دل غش
 ز شور و آلہ تزلزل نگندہ دل غش
 ازین عسکر کہ تھیان اہل عصمت را
 خندان سدا پود گمان خست را
 خندان سدا پود گمان خست را
 بسوسے شام چو اسکے کرلابا گردند
 بران شکتہ دلان از خجا چو گردند
 روایت است کہ چون اہل بیت سرورین
 بسوسے شام رسید گمان غلات شام
 نہ بہر سبب رسید نہ باز را اگر رفتہ تمام
 نقض اسے کرچہ و باز سوسے باز
 فناوہ پود گیسان را گندہ سوسے باز
 شکتہ خاطر وافر و ہوسہ بول افکار
 سکنہ گریہ کنان بول افکار
 ازین گریہ سکتہ گمان سوسے

بود عارضه قشنگی ز دیدار شش
 شش کے زہر خف داد بہ آبش
 یزید از آفرینادہ جہالت مست
 ز روستے شوق بر آید پاکہ گاہ نشست
 طاسب بود در آن حال آن پیران را
 گل دیاق حسین عابدین گریان را
 تمام آل عبا را بدیدہ قونبار
 سترین دوزخ بر ویش آن غدار
 یزید از سکہ کین جان گریان دید
 بڑ چشیم سوئی عابدین گریان دید
 شہ چوں بشد پرت
 گہشت گاہی پسر نو دیر پرت
 بین کردہ مایہ نیکو قبول
 پشیم کون سیغم کینار بیل
 پشیم حسین کو کون سیغم کینار بیل
 کجا ست گویہ دریا کے انکار کرم
 بین چسان پئے افسار آن کرم کرم
 پشیم پشیم کینار بیل
 چو این شہید ز یاد بخت او چون بیان
 زبان شود کہ سے ناکجا بے ایمان

شہید کرد حسین را و نیز خندانے
 نو اسکے شکر پیرین چسان سلمانی
 بین بخت کرد چپ کردی ای سنگ غدار
 گنگندہ آفرین نامہ سوار
 کہ کردہ آل سب سے محکم و بانزار
 سر بر پشیم سے محکم و اجرات دید
 ازان چکرہ بابا خدائے عز و جل
 بدوزخ شد بر پشیم پشیم
 یزید پشیم پشیم شد و نغمہ زد سوئی جلاو
 ز چشم آہ شد و نغمہ زد سوئی جلاو
 زجانی جہشت شنگارنا مسلمانے
 مسد ازادہ بہ باد دادہ ایمانے
 کہ گفت بران ناکجا بے کرم و دار
 کہ ستر یکپارہ کون کون خیرین بر دار
 چو از یزید پشیم پشیم عبادت باخ
 کہ شہید شد و سوئے منع عبادت باخ
 گنگندہ دست و گریان عابدین گریان
 ز غلام اس آن کو ہم شہید گریان

عثمان گر پست محمد یگان گرفت دادند
 پاپے حضرت زین العباد دادند
 کینہ از شد بر آہ خون ز دل میخفت
 گر چه زینب مسکین بیزبان میگفت
 که اسکو بیدار نگه میزد گویا نه
 ازین پیغمبر متبلا چه میخواسته
 کشتن قتلش که هست بقیه تقصیر
 کشتن پدرش اسے چمن گشتی میر
 کین خاک گل کشتن رسول خداست
 ز شاه تشنہ لب یادگار در بر است
 اگر به تیغ تو ما زخمی شیل آری
 بود محال که یک موزان آزاری
 ازین تیغ فلک پر شد زخا مبدور
 بهیچ باب آن بے چا نہ کرد اثر
 اشارہ کرد کہ جبلا و از میان بردش
 درون باغچه از بہر قتل بنشاندش
 نخست بہر زانو گوین خلق اللہ
 گفتند اشہد ان لا اله الا اللہ

بہینا نظر کن کجال افکارم
 کہ از جفا سے بہم تیغ کین گرفتارم
 چو آن لعین ز کشتنش بغل کشاد
 ز اتفاق سو کے کشتنش نظر افتاد
 پدید ختم رسالت پاپے استاد
 ازین محاکمہ آگشت در ابل و داد
 زہم لرزہ بنیست از رابل و دفع داد
 ز یاد آمد و جان و رابل و دفع داد
 بنید کہ در شاست زین العباد خستہ مجبور
 نہ بکشتن زین العباد خستہ مجبور
 ز دیدہ کا فر و اندو سے نہ بکشتن
 کشود دیدہ و چیرت نہ بکشتن
 گند تیغ ز کف شامی و روان گردید
 و دید و رفت سراسیمہ تا پیش بنید
 کشید و نعرہ و گفت ای بنید بکودار
 بداد دست ز اولاد احمد غدار
 بپین کہ در وسط باغ شافع عشر
 ز شمشیر کمان جہانہ سیم درید

پند چون بشنید این سخن برسان شد
 نجاتی خانه چون برگ بیداران شد
 تمام مجلس آنجا بخار خود و رسم
 بساط شش ساگر گشت شکر و نعم
 ز آه و ناله جانسوزان بیست رسول
 گشت و گریه خلق و بیست دلیل
 بجال پند گریان زینب و جبار
 ز شش غصه و ناله بیست زبان
 گشت خدایا پادشاه و دهرسان
 که گشت جگر بلا بسبب بداران
 که در دوشتر کمر تن بستند بداران
 که در دوشتر کمر تن بستند بداران

و اوقه شهادت در میان
 گشته شدن فرنگی پیش

پند پند پند
 محرم آمد ماه از بلال شکر شکر
 بخون سردرب تشنگان زمین شکر

کمال نیست که بر عهده سپهر بزم
 بخت است ناخن تدبیر بکنان زمین
 محرومیت که بر عزای شاه شهید
 کشیده خانه غم بزرگ خط تاکید
 نواز ستاره فروزنده ناله محنت و غم
 شاه و گریه گریه ناله شاه و زمین
 شوق کجاست که از گریه بکس بر زمین
 فتنه و کس و دین و دین و دین
 سر در پیش دل و دین و دین
 بهار گلشن آن عباد ارام زمین
 روایت که آن افتخار دیو و دات
 شمع دست ستم هادی طریق نجات
 زده گشت و از گریه بلا و غم
 بهشت یافت ز شرافت مقدس زمین
 شند از نیل تا ج کوفیان بعین
 بردان بخت و غم و جبریل امین
 بخت که در قتلیم کعبه طائف شد
 مقام جاد و دوزخ ناله مخالف شد

بلند گشت بر گشته درک ابق آواز
نوا ستم از شلب انگان مخلف شد
بر انچه از شلب انگان مخلف شد
به آتش ستم کو فیان سکلف شد
کے نماز کہ بی محنت دالم کہ باشد
کے نماز کہ آسوده از ستم کہ باشد
خصوص اہل خویش کہ غور و زار شد
ز غلم دام شمشاک کہ در دست آیام
بجسے پسید بر ایوان کہ در دست از در شان باشام
چنین کہ در دست زانندہ از در شان باشام
غذرات امام شیبہ را بحمام
و از کتاب جہانکب شد بر ایوان شام
از ان سبب کہ بر آن چوں نزل سکین شد
چراغ شام بر آن چوں شامکست نزل شان
و درایت ست کہ چوں شامکست نزل شان
نغمہ پی و محنت نزل سکین شد
بنظر آید شان خانہ رسول اللہ
میں سے ہم دبار گاہ عزت و جاہ

[illegible]

یک بنزد بنید بید حاضر بود
 که در تمام همگی و خیل و ناظر بود
 جواب گفت که این اهل بیت اطهارند
 که از خجاست تو امر فرمایند و هزارند
 چون شنیدند خداوند بگویند بنید بید
 بهر امر از غضب و اهل بیت را طلبید
 روان شدند هر سو می شایان بید
 بنزد اهل حرم از براسه استحضار
 خدشات سلسله از زمین خستند
 یک گوهر می چنان نور مهر پرستند
 روان شدند به نزد بنید بید ایمان
 ز یکسای همه ترسان و خائف و ازان
 روایت است که با صلوات بر اهل حرم
 مبارکگاه بنید آمدند اهل حرم
 چو داخل حرم آن مبارکگاه شدند
 برایشان بهر از نور الهی تاده شدند
 بجانب اگر افکند از عت و نظر
 گفت منت بخت اهل بیت بنید

گذشت گفتش یاد و صد کبر و لاف
 نظر را که در اهل حرم استحقاق
 ستاده دید و اسرار چو آفتاب بنید
 حیدر قاست چون سرش از غل زنجیر
 ز صفت بیخ الم رنج خود نوده مر ج
 براسه شرح جلا و کسب رانیمین
 گذشت میوی سر از شکب اهل فکین
 بنو دهم بر سر پیشین در تاب
 شده ز آلبه پاسه خوشن آلبه آب
 بناسه خانه ایمان فکند آلبه آب
 ز رفقت پدر از هر دو دیده تا دمان
 روانه خون جگر چو خوشه مر جان
 جزا و نبود کس اهل بیت سلسله را
 که داشت سلسله اهل بیت را با پا
 بغیر آن خلف ترضی که بود اسیر
 ندیده بود کس آفتاب در پیش
 شاه که که کمان و فین کس در پیش
 پیش او سر شاه شهید اول ریش

بنیاد

آج جناب مقدس پید چون بگریست
 سوال کروں کہ آن نوجوان گریان چیست
 جواب داد کہ فرزند پید الشهدا
 پیچھے اسرافت راضی است
 زابل بیت رسالت میں بجا مانده است
 کہ چچو زوج بہ طوفان
 جوان شہیدان پاکدین بزم پید
 شہیدان بزم خود طلبید
 خوشد اشارہ افشاوان طشت طلا
 گدا شہد سنا زمین آن مولا
 طشت زر سر فوین سید الشهدا
 بہار کردہ بعین خزان گلی رعن
 گدازند جوآن طشت را پیش کشید
 زغارہ کرد سر سر شہیدان شہدا
 اشارہ کرد سوسے اس پید الشهدا
 خطاب کرد کہ اسے خود دیدہ زہرا
 ستر سے پوشین از پنج کوفیان دیدی
 چہار بیت من اخراجات وزیریدے

کہے چہا بہ الام زمان عبودیت
 از ان جیت بجان شہوت خیر کند
 شہید نام الام زمان جوین جبار
 بگریست کہ اسے بجای بے نیب
 گریستی کہ الام زمان توانی شد
 غلیظہ بر خلق جہان تو اسے شد
 امام است کہ باشد بعلم اعظم ہنس
 کجاست علم توای کا فخر است کس
 کہ اخدای جہان نصب رسالت داد
 چہا موفیق لائق کہ خلافت داد
 کہ خطاب شد از فرشتہ رسول اللہ
 کہ بود با صدق اور قل کفے با اللہ
 کہ از اشارہ سب با یمن تشریف شد
 حصہ دین بر گرفت اسم بزم جیت
 بگو خا طرب کہ کہ بود و پسین جیت
 بنی آدم حق خاتم الانبیا است
 کہ رسول امین طوارض بہت داد
 سوسے جناب کہ جبریل خد نام آدم

پس از تولد ذات اگر گشت کعبه تمام
 زینو که که چنین در جهان گرفت نظام
 که گدازشت آفت شکستن پیشور
 بنگ مهر نبوت به کشف پیچید
 بنجاده که کوچه بیل کرد نردول
 با خشن گمواره اش بجای بیل
 که بود آینه کشف رسول گشته سوار
 بر و عید بشهر مهر جبر و الفزار
 که داشت کاکل شاه سر شسته شفاعت را
 گزشت بود که سر شسته شفاعت را
 که یکبارین پایش چاه و نزلت باشد
 که یکبارین پایش قدر و مرتب باشد
 قاسم شکر بے آبرو چاکر دے
 چرخه با که نور دین صلیفے کر دے
 نخل کھامی بود که بیا که خیم و در د
 کشیده ایم خفا که که شرح نتوان کرد
 که که عرش منور شد از ولادت او
 دست چگونہ رضا داد بشیراوت او

1915
15. 10. 1915

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين أجمعين

جہاں حدیث از عہد بزرگوار گئے
جہاں حکایت عہد زوہا سے لکھ گئے
مکہ بنید کہ میں از کجا سے ایمان لے
کسی کا چین کر کے مسلمان لے
دگر چتر مکان رنج بخوا ہے
چھوٹا را شفیق بخوا ہے
چنین کہ عورت اہل مار و در آزارند
خدا بہ خفاق از تو نیز بزارند
خدا بہ خفاق از تو نیز بزارند
چو آن شنید بنید بعین زین عباد
طالب بند و قصد رام دین جلاو
طالب بند و قصد رام دین جلاو
شنید ز نیب و جہت چون شنید از جا
زبان کشود پیے اتھاس آن مولا
خطاب کردہ آن دشمن خدا و رسول
بگر گفت کہ ای دشمن خدا و رسول
بگر گفت کہ ای دشمن خدا و رسول
نظر چکی پیاضیف مر و مکر
ز رو سے لطف این زبوان حکیم
ترا ہم کیس و بے یار و بے مدد گایم
ہو این حقہ بت بے یاروری مدد گایم

ز خانان دیار دینیه بے بهرام
 تمام عاجزده ایم و غریب این تویم
 عذرات تو از دیده ما چو بادوراند
 به این جیت که حیم تو از دستوراند
 به استغفر و گمان اهل بیت الطہایم
 عذرات حیم رسول خستایم
 عذرات که با یکسان استیکر تویم
 چو شد پدید که اموزد سیکر تویم
 نگرددش فلک امروزه محرم است
 به این پیشی که این دیده های پر نعمت
 ضیا سے روک دیدہ های پر نعمت
 درین محله بود که برون جلا
 زور در آمد و گرفت پلاک واد
 گرفت بازوی آن جوان بکیس را
 به زیر تیغ نشان آن نعل نورس را
 چو این شاد به کردند اهل بیت رسول
 براس آن خلف مریخی شدند بول
 تمام بادل پر خون و دیده گریان
 در آمدند زجا و احمد آویان

بسوی حضرت زین العباد وان گشتند
 آن ستم طراف تا پیش گریه
 یکچو سپایم با طراف تا پیش گریه
 یکچو سپایم با طراف تا پیش گریه
 نشسته زینب بیدل چو در رویش
 سکنید که یکسان آمدنا و در رویش
 گهی شهادت اورا قیاس سے کردند
 ودان بنزد و زید التماس سے کردند
 گهی بدیدہ حسرت افکار سے کردند
 جعفران شفاعت اشارہ سے کردند
 یکچو گفت که سے رویشی دیدہ تو
 بنجواہر ان ستم بدیدہ با و گام پیر
 درین بلیم وخت کجاست بنیم
 کجاست باب شہید و جید صفدر
 کجاست جدوات امر و حضرت زہرا
 کجاست باب شہید و شہید اشہد
 کجاست باب شہید و شہید
 کہ زیر تیغ بنیسان نشسته ات بیند
 دل شکسته و رنگ پیدہ ات بیند

روایت است کہ در مجلس نینید بعین
نہر گنگے نگران بود باد و صبح تمکین
رسول بود و فرزند فرنگ سوسے نینید
چو این سالہ اہل بیت بخت دید
زین بخت نین اعبا بدل آفرخت
دش بجا لست آن نوجوان کیسین بخت
پس صد ہزار روپ از نینید کرد سوال
کہ کیست این نر این نوجوان دایں اطفال
جواب گفت کہ فرزند سید و در است
سے بریدہ نو بادہ پیسے راست
چو این نیند فرنگی بدان ساک غدار
جواب گفت کہ امی روسیہ بکر دار
غیندہ کہ سے اندہ واجب کنون نیند با
ز بار پس شدہ واجب کنون نیند با
نواسے بعین بکر با محمد غنہ
کہ ہست سب بکر با محمد غنہ
کے زیادہ پیسے بخش جبا کردہ است
گو کہے کہ در واد رشش خلا کردہ است

چو این نیند نیند از فرنگے دیندار
اشارہ کرد بجلا دھائی شش بردار
پزتن سر این نابجا رسیدن را
فرنگی از رہ تقلید چون شیندین را
گنگے بر نص دھواست از سر او رنگ
ز سر گنگے ہوا کے کا پیاسی فرنگ
روانہ گشت سوہی را اس سید الشہدا
بہر و دست گرفت آن سہا کر
بکر گشت کہ نیند امر ای سلمان کن
بنوب پدست انچہ بیدم آن کن
ز سر گشت و فرنگی طریق ایمان را
چو اسل بکر آن پاک نیند
بسا ظلم از ان بکدار چپیدہ
بزرگوار خدایا بکدار حسین
حق روشنے دیدہ ہا امام حسین
کہ جان خویش فد کردہ در رہ ایمان
چپہ فغاغت عصیان ماسیہ ادیان

گل ریاض شفاعت از آسمان رسید
 بواسطہ شکر گلگون ثناء امام حسین
 روانیت کہ چون فوت امام نام
 چو آفتاب نشستند دریا ہی خام
 تمام انجم شاہ شہید آفسودہ
 زشت نہ گاہی آب نشا طہر دم
 و سرزمین ایلم تا توان گشت
 ز قند باد خفا بستم خود ان گشت
 ز سپہ پناہی ہم جلد سوار بسیم
 ز یکویی آہر گردیدہ آہر گشت
 بنشینانہ لب بدیشان غریت آشتا کے در
 ہارستند بجز آسکان الم
 علی الخصوص ابو عبد اللہ اہل بیت نعیم
 شدہ نقیب یعقوب اہل بیت
 یقینہ انجم اہل بیت ال عیب
 ملائکہ کشیم نور پیدا شد
 بسیم سید سجاد و سید کہ زما
 باسیم آدم آل عبادین عبا

روانیت کہ آن مقتدای اہل جهان
 علی ثانی و کرن سپہ ایمان
 شکستہ خاطر و اندک بدین چو بر کم
 زگرہ بود شب و روز دیدہ آل بنعم
 نشستہ بود زمین و نظر خالصہ پیکر
 کہ آمدش پر شہسوار کشور کم
 خطاب کرد کہ اسے شہسوار کشور کم
 نہ ازینید طلب سے کند ز اہل حس
 پیاسے خاست سر سیمہ سرور عباد
 روانہ گشت ہر قصور و زبے بنیاد
 بسید چون بدین خانہ بنیدہ حسین
 عنان گرفت از ان انگ نیدہ حسین
 قدم گزشت بجس چو آن سپہ جلال
 ز جاسے جیت پندیدین با استقبال
 اگر غیر و خطا نہ بود باستش
 نہ از مرتبہ پیدا بود سے بر و استش
 نشاند تہجد زما در آب نیکو پیش
 نشست در بر آن شاہ و حکم پیش

گذشت چون دمی اظهار رویای کرد
 ز کرده با سه بدوشش غم خوای کرد
 پس از کاکه و احترام سر بر داشت
 بناسه رفتن شان را سوی بنیاد داشت
 طالب بود از خاصان لشکر سپیدان را
 بآن سپید پیش گزاش کرد
 براسه فتح سخن مرحمت گزاش کرد
 بآن رعایت اهل حرم سفارش کرد
 چو باز گشتن شان بر بون شخص شد
 ز بیم حضرت بین العیال خص شد
 بیای خاست بنید و روانه شد به حرم
 بسوی خانه مردان گشت سرور عالم
 چو بآن صحبت ایل هم کت کرد
 پیانینه راه سفر سر اشارت کرد
 ز شام که دل احباب اشک آه گرفت
 ز دیده راه مدینه گریه دیدند
 ز شام عازم راه مدینه گریه دیدند
 به جگر و دین غم سفینه گریه دیدند

پیر پیوسته آفتاب می رفتند
 تمام راه بغیر هم کت می رفتند
 ز طول راه حشمتی نه بود تا بل عرض
 گوی حکایت کرب و بلا که باشت عرض
 در توبیت که چون عتبت رسول خدا
 رسید تیر غم از دم آن وشت
 شدند با خبر از حال مردم آن وشت
 که باز ایل هم را نصیب آن وشت
 پیاده جانب جازه با دوایب دیدند
 بیکسان خبر که بلا رسانیدند
 غدرات تمام از کجا ده افتادند
 بروی قبس سپیدان بنالافه افتادند
 گشت ز یک پیل راه زمین عبا
 پیاده گشت سوی قبر سید الشهداء
 رو که گشت سوز و غم و بیخواب
 نظر گفتم چو بر قبر سید پیوست
 بگریه گفت که ای سید خورشید گشت
 شهادت تو ز دلها لاله تاب گشت
 غم تو از گل افرازه با کلاب گشت

ز شاک نام تو چشم را خراب شده
 بیده خواب ز سوز غم خواب شده
 صیبت تو نفس را بپسند راه زده است
 غم توایل نظر را گنگاه زده است
 زیکه جان بین از غصه مضطرب شده است
 راه سرشک ز دل تابیده گل شده است
 چون بر است تو پیوسته چشم در راه است
 نویستی و کنون با تم تو مهر آه است
 وطن جبار تو برین حسه ام خوابیده بود
 پینه به قوس شهر شام خوابیده بود
 مایه ایل وطن به پدر ظاهر کردند
 به نام تو گریه ایل صبر بار کردند
 بجان بجان زلفت مرا بپایند
 زمین حکایت حال تو از پیر کردند
 کجا حدیث شرافت بیان دادم
 کجا شعر غمت پارسه زبان دادم
 آرزو شکست کس که شاهادت را
 چنان حدیث کنم که شاهادت را

بیکرم کہ تبسمین شان چکا کریم
 گویا بسخن خجالت اختیار کریم
 چنان بروقت جلد بزرگوار دوم
 چنان بخدمت آن سیکریم
 بانجاب تقدس چنان سلام کنیم
 چگونہ ہے تو بخضرش قیام کنیم
 اگر چگونہ جواب سلام خواہ داد
 چگونہ ہے تو مرا خدمت فرماداد
 چنان روم بقیہ حضرت زہرا
 آن حدیث شہادت چنان کم نشا
 بحدیث صبر چون آرد
 ترانہ بیدراز قبر سر کند
 سوئے من آید و این اہل جہان خواب کند
 ز اشک خانہ اہل جہان خواب کند
 درین سکا لہ سے نور دل تو با ہم نیست
 بجز نموش شدن چادرہ ہیج با ہم نیست
 چین بیان سخن می نمود و منے نابہ
 چین تربت شاہ شہید می نابہ

فراخکامات روایت کیا وہ زنیب
 فنا دہ بود در آن روز از قضا چقب
 سکینہ از قعب راہ باور چشم چواب
 پیش زنیب مظلومہ رفتی و در چواب
 کہ آمد آن شہزادہ چون چشم صبا
 رسید تا پیش قعب پیدا لشکرا
 فخر شاد و فرخ سکینہ شد بیدار
 شنیدند از افغان قدرت اہل
 فخر گرفت زنیب کہ اسے بکوت نظر
 گرفت اورہ ماہر بلا اسے پیر
 جواب داد کہ میں عرض داشت غریب اوست
 ہمیں زنیب کہ نشہ استادہ تربت اوست
 چہاں شنیدند زنیب سکینہ شد بشتاب
 برو سے قعبہ کر و فوشی را بہتاب
 کشد و خانہ آغوش را پہ قعبہ
 نشوئی روی بد ز قعبہ شیدہ بہر
 حجاب در گئی کہ قعبہ بیدار سے کرد
 گئی ز دست الم خاک ہم بس میکرد

گئی ز دست الم زلف غنیمت بکند
 گئی بسا احن غم صخرہ چین سے کند
 خطاب کہ قعبہ سپید پدیدہ تو
 برگرفت کلائی خوش عرش سرازیر
 سبب چہ بود کہ از امانہ گیر شہی
 چہ رو سے داد کہ از امانہ سیر شہی
 بندو کی نفسی جہانت میکشائے
 چہ واقع است کہ تو کردہ چہ نہائے
 فہم چون شہید شہی لا اسیر کردیم
 زبان رنگ خنار سکیم کردیم
 چہ کہ بے تو بہا قوم آب زبان کردیم
 بہا شہزادہ چہاں متغ آب بودیم
 زانک فوشی ہمیں سبب رو بودیم
 زشت گئی ہمیں سبب سبب سنان بود
 کہے بلوغت کے گریستہ سنان بود
 کہے زباں کو کہے سبب سبب سنان بود
 ملو ذاسیر و سوار جب نہ با بودیم
 غریب دار شہب و خرابہ با بودیم

بہر بلکہ کہ رسیم شہور و غوغا بود
خدا رات ترا خلق در شب افشا بود
پدین طریق چو دارد شبہ شام شیم
دران بلند ہمہ قرار کہ عوام شیم
نشستہ بختہ ان بے ہنہ بے ہجر
تمام یکیں و بے آفتاب شانی
شمارہ بدو و دیوار ہاں مجاہد
تمام منتظر مانتہ بیدین
ستر البیان داشتہ آن بیدین پرتین
روانہ بود پیش آن از در
نہ قدم جبکہ اہل بیدین بہری بود
بہ این طریق بہا آن بیدین ہر ہام
سہ منور توی نمود از ہر ہام
ندیدہ بود کہ آفتاب را در شام
غرض چو در غوغا نہ بیدین شیم
زندگی ہمہ یکبار تا بیدین شیم
شہنشاہت کاغذہ غم کہ بیدین شیم
ناگہک دیدہ و کشتہ دل آہان شیم

بہر بلکہ کہ رسیم شہور و غوغا بود
خدا رات ترا خلق در شب افشا بود
پدین طریق چو دارد شبہ شام شیم
دران بلند ہمہ قرار کہ عوام شیم
نشستہ بختہ ان بے ہنہ بے ہجر
تمام یکیں و بے آفتاب شانی
شمارہ بدو و دیوار ہاں مجاہد
تمام منتظر مانتہ بیدین
ستر البیان داشتہ آن بیدین پرتین
روانہ بود پیش آن از در
نہ قدم جبکہ اہل بیدین بہری بود
بہ این طریق بہا آن بیدین ہر ہام
سہ منور توی نمود از ہر ہام
ندیدہ بود کہ آفتاب را در شام
غرض چو در غوغا نہ بیدین شیم
زندگی ہمہ یکبار تا بیدین شیم
شہنشاہت کاغذہ غم کہ بیدین شیم
ناگہک دیدہ و کشتہ دل آہان شیم

کے نبو کریم صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا کہ
 مسلمان زاری یا پکاراں تو نہ کرے
 فرنگی پر زید یا بے غیرت کرے
 بیانی خواست بآن کا فخری عزت کرے
 شفا بخش برآن سنگدل گشت قبول
 شفا بخش برآن داد و داد تو شد
 شکیب گشت فرنگی و داد و داد تو شد
 حیات او ہمین غصہ و غم تو شد
 دوران سالہ بہشتی باطن حرم
 ظاہر کردیم حیدر بی بی کرد
 سوی پیر شارت بلی شیر کرد
 مراد فاطمہ را خواہش کنیر کرد
 چو این شہید با خواست زینب کاوی ملول
 خطاب کرد بآن رسول صلی اللہ علیہ وسلم
 کہ پستی کہ فوت را عجز منجوا ہے
 ز اہل بیت رسالت کنیر خواہے
 رسول و کرد بگوشہ رسول خدا
 خود کنیر زای حبیب سے بلجوا

دلم ہنوز انان گفتگو چہ از خونست
 شہزید ہن چہ چہ چہ چہ چہ چہ چہ
 غرض جبکہ تو امید ہی بہم چہ چہ چہ
 مرا لقب طلب کی کہ چہ چہ چہ چہ
 گفت این وز بیاری ایمان خوش
 بسینہ زوزالم آجنا بکہ رفت از پیش
 عذرات چو حال سکینہ را دیدند
 صد اسے دوحہ پیش فلک ریا بیندند
 گئی تبیین کا گامہ گرم سے کہ دند
 گری ز سید سجاد شہید و
 چو این شہیدہ فرمودہ حضرت داد
 پیاسے تیرہ پیل بیت زینت داد
 تمام خیمہ زوزہ آہن بکے کہ دند
 فضا ہی بادیا تویت بکے کہ دند
 چو شام جلایا ہم سیاہ چو شہیدند
 چو چہ چہ چہ چہ چہ چہ چہ چہ
 بچہ سیدنی جگمہ سچا جہ دند
 تختگاه شیر شہید بارگاہ ز دند

بنال جمله هم آواز و هم صدرا گشتند
 تمام بمیل تان گریا گشتند
 خوش و نام آمل رسول شربت بستند
 چنانکه زنده به عرش کبریا گشتند
 خبر شنید ز هر سو سیل اشهدا
 ز حال نفس بهاران سید گشتند
 تمام رو به بریده پا رو ز گشتند
 فسیل نام آن کوهر گمانه گشتند
 و و نیست که از اهل دشت و تنهانی
 چو کرد باد سراسر رویا با سنی
 بدین حضرت موسی قبل طاعت داشت
 پیو بود در آن سرزمین ز رعیت داشت
 سوال که ز خدایم اهل بیت امام
 گریست هتر این مردم چه دارم نام
 تمام سید سجادرشان دادند
 پیو در انجمن از عم جوادان گریه
 بسوس حضرت زین العابدین گریه
 رسید چون به خوار از ادب زین بودید

سوال که درازان مشر زین و زمان
 بگر گفت که ای نور چشم اهل جهان
 بدل عجب الی سبب نیامی دارم
 ز حال صاحب بدفن حکایت دارم
 بد آنکه چند ازین پیش اوز عاشورا
 مرا فتاد که در اوقضا بدین صورا
 کجا ز بوز فلک بیم انقلاب بود
 که بچه دید که یعقوب روز کرم بود
 گری می کشید و ز کربا سس کرم
 گری نفخ میج سس کربا می کرم
 که صفت کشیده درین دشت لشکری دیدم
 بجانب کربا استاده سرور سدیدم
 چون جاسنه آوردن سنیب در
 سخن به کربان و عامه ز فدی بید
 نشان سروری از آنجا بید بود
 ز شورش فریاد سنیب سید بود
 زیارتی لب شهاب است ز آفت شمشیر بود
 چسب که می بود خورشید در کاش بود

ستاده بود فزان لشکر آب می طلبید
 گهی محبت از اویشان جویب می طلبید
 کس نداده جایش ز تو هم که پیدا
 به طرف نگران بود بی کسی و تنها
 که آگاه از دوطرف کوفیان غمان دادند
 بنا و کس شتم آن شسته را نشان دادند
 ز گرد و لشکر کین راه دیده شد سرد و
 نیافتیم که بدان تشنه لب چه زوی نمود
 بهین تشنگیش بار غم یکس بود
 دلم به یکس پیش سوخت از گدازه نهاد بود
 گذشت چون نفسی از جبال وحشت شد
 ز آس آن دوزخ نشویش قیامت شد
 زمین بوزره و آذر یکس در دوی آفتاب گرفت
 سیاه شد فلک در دوی آفتاب گرفت
 چو این منشا به کردم ز جاراوان شتم
 گریه ختم من و در گوشه نهادن شتم
 چه جاده و چه بگذشت آه من ترسان
 کس نبود عازان کوفیان به ایمان

فتاده بود دین رشت کشتی بسیار
 و سینه نمود از زان جوان کیه سوار
 ز به طوت اسیرش جانت و مات او بودم
 بجای چه سبب افتاد به سر می دیدم
 که آگاهان من افتاد به سر می دیدم
 بنابر باش خون نفقه یکس نبود
 داشت جابدن آن که ز خفاش نبود
 نیو یکس سر مو زرش که چاک نبود
 شسته بود به پیش جاست پیر
 برادران پیش جاست پیر
 خدنگ درخش از جاست پیر
 فرود آمده در کوه چاهای زخم و سندان
 نداشت جابدن باره باره و آذر
 بغیر زخم نبودش در کوه و آذر
 چو این منشا به کردم ز جاراوان شتم
 نفس به خیمه ام از غم و آذر
 باین اراده که با سبب به ایمان
 ز خاک آن دوزخ و جلد به ایمان

زیر پده بود که سیاهان جامه تا دامن
 رنگ ایشان داشت مثال در گردن
 روانه از طرغیش غالی و بسیار
 متعسبان ملوات از پیشین بسیار
 که درست از تنه اول جهان فرو فرست
 نشسته بود ز غم هر دو دست بر سر
 جانش که ز افلاک بر پیشین بود
 نجاتش همه با چهره غیب را گود
 ز آسمان همه صد باره آمدند فرود
 پیش آن تن صد باره آمدند فرود
 جوان که بر روی زمین قرار گرفت
 ز تاب آینه آسمان ناچار گرفت
 ز آینه آسمان باده دیده تر
 شهنش که لباس سیاه داشت بر
 بی تو وضع آن که بر بود بر باغاست
 چنانچه آن تن صد باره آمدند فرود
 سلام کرد و روان گشت آن تن به سر
 بسوسه آن صدف کانیات را گوهر

چو آن مشاهد نمود آن جمیده سپهر
 کشیده خانه را خوش بوز آن پیکر
 پر کشید چو جان آن جناب آن تن را
 زگرید که در او گشت ایستادن را
 میافشاد بر دست زمین بناله گشت
 ز بافتاد آن کار کردید زنت از دست
 ز بافتاد آن کار کردید زنت از دست
 چهره و زینت سرش که ای شهنش
 خطاب کرد بان تن که ای شهنش
 چه حالت است مرا از دست نور دیده من
 که اینستم چو که در دست نور دیده من
 ترا چو که چنین باره باره شهنش
 سر که است که در دست نور دیده من
 چو یکسی تو یارب چو زینت درش
 چه بوده است عدوی تو یارب آورد
 دش چو که چنین ظلم بحیا ب آورد
 که که تو زینت افتاد کس تو را
 که زینت زینت از تو بکس تو را

چہ سسر آئندہ یارب برادرانت را
 چہ روخ دادہ ویرین شش خواہد انت را
 چہ چنخ نمودہ ویرینہای سکینیت
 کہ نیستند ویرین یکسی بابلت
 کل ریاض المیزین عابدیت کو
 چہ امانت اجباب جانشینیت کو
 چہ چشہ چرخ دل میں علی اکبر تو
 کجا بخون شدہ غلیظان علی اکبر تو
 جز از سکین وینہا ویرین بیابانے
 خواستہ مخروہ آخوند از شہیدانے
 ویرین مکالمہ بودہ شکر نالہ روگیر
 کہ آمد از دل افلاک نالہ روگیر
 گشت گروہ ہے زواریان جنبان
 پر پیکشت گروہ زار و زار و ویدہ گریان
 چو آن گردہ بندوبست ہمسکار شدند
 خلائق از سکین نقش بر کار شدند
 چو آن مقدمہ رودادین خوش شدم
 کجا خوش کہ کیا رگی نہ خوش شدم

ز خوش رفتہ و احوال من و گردگون بود
 بخود چو آدم آن خوش یکس مدون بود
 بنحالتی کہ تیراجاہ و شریعت داد است
 تا گردیدہ یون قدر و غنیت داد است
 بین حکایت این شہ را بیان فرما
 را خبر کن از احوال مرید مجاہد
 چو این شہیدانان مرید مجاہد
 زویدہ رحمت شکر چین مظلوم است
 کہ آن جوان کہ نو دیدی چین مظلوم است
 کہ در کتاب شہادت شہید مجاہد است
 کل حقیقہ بینہ بر او و انخاب من است
 زویدہ شہدا و فو و انخاب من است
 چو آن شہید شد از ظلم کوفیان بعین
 با تم اندازان اہل آسمان فزین
 غلامی کہ نو دیدی کہ فرشتہ تھا بودند
 ہا نقش ہما علم کعبہ شہنا بودند
 کہ از سپہ چو راہ انبیاء کعبہ دار
 پزارت آن آمدند تفریہ دار

پہلے پہل سے تواسے آفتاب اذریں
 پہنچے آگے ہو دوسرے میں
 بتا مستان کو کہ جو کچھ کہیں
 اسید دارم و این از دوزخ بچانیت
 مرا شہد شاہ رضا مخلص
 پہنچے تھیں من چلے رہے تھے
 امین بن بیوسے مشہد امام رضا
 میں دیوان رضا و رضا خانی خدایت

در بیان مراجعت الہیت بہر تہ شرف

دولت نامہ گون تہا سے آل تبا
 شدہ جو کچھ کہیں گریبان دار کجرا
 پہلے پہل سے تواسے آفتاب اذریں
 پہنچے آگے ہو دوسرے میں
 بتا مستان کو کہ جو کچھ کہیں
 اسید دارم و این از دوزخ بچانیت
 مرا شہد شاہ رضا مخلص
 پہنچے تھیں من چلے رہے تھے
 امین بن بیوسے مشہد امام رضا
 میں دیوان رضا و رضا خانی خدایت

پہلے پہل سے تواسے آفتاب اذریں
 پہنچے آگے ہو دوسرے میں
 بتا مستان کو کہ جو کچھ کہیں
 اسید دارم و این از دوزخ بچانیت
 مرا شہد شاہ رضا مخلص
 پہنچے تھیں من چلے رہے تھے
 امین بن بیوسے مشہد امام رضا
 میں دیوان رضا و رضا خانی خدایت

دو دید قیاب ندارد مشک این غم را
 به چشمم که ندوان و دیر مشک با غم را
 خصوص نام مخدوم سبیل دین
 گل ریاض بنی گوشتوار خوش بین
 خباب جفت شای مستقر حسین
 غرقین بچه بکس فدا امام حسین
 رداست سست کچین یادگار آل عباس
 چراغ انجمن آل خراب
 زکریا که شهید گان بینه با حجاب
 ردا و شست بسوسه مدینه با حجاب
 سوار بر شست این کرد با غم را
 سوسه مدینه بر آفر شست رایت غم را
 غدرات پریشان چشمهای پر آب
 تمام بادل محزون و دین و سینه های کباب
 گهی به شاه شهیدان و دین و سینه های کباب
 گهی زرقین و دین و سینه های کباب
 خصوص زینب نفوسین جب که گریان بود
 فدا و بود بر آن رخ و در افتان بود

زالتاس به رفتن رضایک کردید
 زقب شاه شهبان عبدالمجید
 چو این مشاهد فرمود سبیل دین
 زبان بغضت عمه دل ز غم را
 بگر گفت که اسه نوس دل ز غم را
 بیستم پرور ز زرقین و دین
 اگر زیارت بکس بزرگوار دین
 مرا جدائی ازین مرقد اختیار دین
 بهین است است اگر تیرا سبیل دین
 یقین که از همه امین تیرا سبیل دین
 غرض اطاعت فرموده رسول خداست
 و گرنه بیاید پدر و مرغان و دین
 سوار شست شست سبیل دین و دین
 که آن زیاده تر از ازل بیت و دین
 اگر سبیل ز خواب الم شود سبیل دین
 زاده و الم با کار که سبیل دین
 چو این حدیث سبیل دین و دین
 اگر سبیل زینب و اچار دل زینب دین

خبری جزین بلبه پر بخوشی و تبار
 بگو که آمده که در نزد سید ابرار
 اگر گشت به فرموده امام جواد
 بشیر خلیف و در جانب مدینه نهاد
 رسید عیان بدو سحر و کسب و شهاد
 قسود و کسب و کسب و انصار
 خطاب کرد به سیدی و با جود انصار
 گفت که ای قوم محمد و خیار
 خدایات بجا گوشت و پارس
 رسیده اند تیر و کمان و پارس
 چشم آل عبا با سپاه الدوغم
 زده است بر دروازه خیمه ماتم
 بجز زیارت آن نور و دیده بشت نماید
 که تا سجاوت فیض و کون دریا بید
 از آن خبر و کفر و دزدان ز فغانه شدند
 ز شهر و بساط پوده مار و دانه شدند
 خصوص تو مبنی با شمشیر حساب بدون
 روان شدند که با پشه بر باغون

منوره و به پسر و پسر و پسر و پسر
 ز شهر و بساط و بساط و بساط
 رسید شاک بجای که زگر و تاجاب
 که نه سپهر و زان می نمود چو جباب
 رویت که بعد از این سپهر شاه کبار
 فرود آمد و در گوشت و گوشت و گوشت
 نمود اثر و نشانی و رسول خدا
 براسه خیمه مکانی که کردند
 اشاره کرد که تا خیمه که پارس کردند
 براسه مانیان خانها بن کردند
 خصوص خیمه بلبه صاحب امام شهید
 که به خبر و خبر و خبر و خبر
 رویت که اباب سید و شلب و شلب
 پس از شناساوت آن تشلب شده بود
 ز راه ظلم و جور و کفر و کفر
 از آن زوید و اهل و هم نهاد شده بود
 زید بود که خیمه ختم انبیین را
 زید و خلف ختم انبیین را

یزد و عزت اطلس را برادر خست داد
 سپرده بود سحر کرده را برین عباد
 چون شمشیر شمشیر را بیا کردند
 زگره نام بآن تو بخت سحر کردند
 چو مال بیت خربان را از نظر خیمه شاد
 بدو انداز دل شان با بگ ناله فریاد
 روان شدند سوخته خیمه ام شمشیر
 مخدرات سراپا که رسوای مجید
 تبارزه باز گر سپیدان جاسوسان زدند
 یکا پنج بپرس و خسار و در ناک زدند
 گر ز نوب و نشسته سوخته خیمه بود
 بنشاده دید دوران مندا ام شمشیر
 نظر کنند بر سر خیمه از خیمه شمشیر
 گرفت خیمه چون آتش از نوب شمشیر
 کشید آتش و خیمه چو ناله بپرس
 گرفت مندا شاه سپید را و بپرس
 کشید گفت که اسن زنگار من ز نوب
 کشید چون کامرا سبزه ز نوب

نعلی دل درون طیب ز نوب
 نشاند ز نوب تو کو رو دیده ز نوب
 زمین کرب بلا گشت نوبت فاست تو
 نوبت سحر کنون مندا است تو
 کجائی اسن خلف بر گزیده ز نوب
 بی کمالی تو هست خیمه گویان
 روان حضرت خیر النساء گویان
 شاه است بدو طراف خیمه گویان
 بدو است حسن مجید نوبت به
 در انظار نیابت نشسته است به
 بر اسن دیدن تو حضرت رسول الله
 نگنجد اسن کنون دیده امید به
 نوبان تو باده ستمان و خوار است
 نشسته اند بیک از بوی دیوار است
 بدو است اسن که ز نوب وین حکایت بود
 بنیمه از نوب و بخت در شکایت بود
 که آمدند سوخته خیمه ام شمشیر
 مخدرات نوبی نامم از بپرس و خیمه

چه شد برادر دخترا علی کب
 که بود زود خلاقان شش پیچید
 کجاست حضرت عباس آن کو مقدار
 که بود ماه شبی با ششم از کل رخسار
 کجاست قاسم شکسته دیده امام حسن
 که بود در شکسته زخم عالم
 چه ظلم بود که کردند ز حضرت مسلم
 که نیست هیچ نشان ز حضرت مسلم
 بدیدند من اولاد جعفر طیار
 چه شد نمود اولاد جعفر طیار
 چنان گذشت تا کیسی تنهایی
 زوینان خواجه بیکبایی
 جوان شنید از آن قوم بیکبایی
 زبان معجزه گویند دست کرد
 بیان قصه پخته شده است کرد
 ز سر گذشت ستودیدگان حکایت کرد
 رسید چون سخن یادگار آل عباس
 بقیعه الم امین بنید شد

حدیث حالت کیفیت شهادت او
 زیارتان قوم ناله و سدا
 بگذشت از آن قوم ناله و سدا
 چنانکه روزه بر اندام همسان افتاد
 بیایس خاست قیامت که تا قیامت کند
 ز زجر بکا بریدل چنان تمام کند
 زنگ گذشت چو سدا داد و ناله خضر
 با تها سس بیافاست جالبه خضر
 بگریه زشت سوی حضرت امام عباد
 زبان عرض آن فرنگ کائنات کشاد
 که اهل بیت رسالت بچشم خون بالا
 نشسته اند بر پیشانی عصمت را
 چه شود که بپیش پهل عصمت را
 زانظار برآید آن الم امین
 قیوم کرد و بیافاست شهر بادل انجین
 رود زنگشت سوخته رسول خدا
 خدایت سوزیده رسول خدا
 تمام بین رسم کعبه در لباس ۱۶

خداست بی با شکی گریبان چاک
 ز یک طرف همه با قدرت شد نوادر
 ز یک طرف همه اهل شهر با فساد
 تمام صف زده برود و سبب جاد
 روان شدند کسب و بی با افغان
 تمام جامه دران و اعمد اکویان
 روایت است که چون اهل مدینه شدند
 بسوسه روضه آن شاه سبزه شدند
 پیش حضرت پیغمبر از آفات و زور
 زدن و محو و عیب همه بزدین از شور
 ز آب دیده گویان اهل بیت بن
 بهار کرده دران روضه چاک پیران
 روایت است که با آن روضه رسول عرب
 قدم گذاشتند بر روضه رسول امین
 سلام کرد و سر از تاب در درو زمین
 خطاب کرد و یا رسول الله
 بگری گفت که یا رسول الله
 بگری گفت که یا رسول الله

بسیار حال جاگر و شایسته پیروی
 از آن مسافر پیش و پیوسته پیروی
 خبر رسید که قبا پیش و پیوسته پیروی
 سیران زینت آفرین و پیوسته پیروی
 سکه که یک سکه بود و پیوسته پیروی
 دل شریف و کرم و پیوسته پیروی
 سکه که سکه بود و پیوسته پیروی
 گنا گشتی از آن خاطر مبارک تو
 پیغمبر شرم ز یک پیش و پیوسته پیروی
 چون بود که برینزه چاک آرد
 شکر کن به نغمه نوره در جان تو بود
 بهنگام روح روان قوت دران تو بود
 شکر که زینت از آن بود و گشتان تو
 بهنگام داشت بهار زنده و گشتان تو
 بهنگام که پدید آمد و گشتان تو
 نشان نازک پدید آمد و گشتان تو
 خجاک مگر که گریه چاک ان گریه
 اگر چه گشتی عالم گشت در دنیا
 شکر که گشتی عالم گشت در دنیا

اول بیت

برال ہست کہ جارت مسربانی تو
چند رعایت پیدائی و نہائی تو
چند رعایت ال حرم غیب مودی
بے سقا آغوش خویش کہ نشو و دی
نہا ستمزدگان عورت غریب تو یوم
نزد خیران بلایش بے نصیب تو یوم
نزد کبابے جگر گوشت تو سے آیم
نوش شاہ الم تو شہ تو سے آیم
نہا اسیر سیان کر بایو ویم
نہا نام گرفتار اشتیاب تو یوم
اگر زنجبے دسے تو کو تر آمدہ ایم
بپای پس تو از راه دور آمدہ ایم
اگر چہ روشنی دیدہ تو با انیسبت
و یک چہ چون دل با پیش است
پایان مکان زینب کشورہ بود زبان
نوش تو را تو را تو را تو را تو را
نہا ستمزدگان عورت غریب تو یوم
نزد کبابے جگر گوشت تو سے آیم

نزد خیران بلایش بے نصیب تو یوم
نزد کبابے جگر گوشت تو سے آیم
نوش شاہ الم تو شہ تو سے آیم
نہا اسیر سیان کر بایو ویم
نہا نام گرفتار اشتیاب تو یوم
اگر زنجبے دسے تو کو تر آمدہ ایم
بپای پس تو از راه دور آمدہ ایم
اگر چہ روشنی دیدہ تو با انیسبت
و یک چہ چون دل با پیش است
پایان مکان زینب کشورہ بود زبان
نوش تو را تو را تو را تو را تو را
نہا ستمزدگان عورت غریب تو یوم
نزد کبابے جگر گوشت تو سے آیم

شہیند فاطمہ از سر ان شد تیاب
 بسوسے جدہ خود رفت باد و چشم پرپ
 ہرگز گفت کہ ای جدہ محبت خواہ
 مرا بسوسے روضہ رسول اللہ
 کہ از بیاسے پر روضہ تبا نیست
 ازین زیادہ اگر طاقت تو کج نیست
 چو این شہیند از ان سوی روضہ بادل نزار
 ہرگز گشت روان سوی روضہ تبا
 در آرزوی پر روضہ تبا نیست
 روان شد بدوی روضہ تبا
 سب چو ن بدو رسید رسول خدا
 شادہ دید کہ اس کے تیاب و سدا
 روضہ تبا و سب کستوان تمام سدا
 شادہ با ہم میجا جانہ و سدا
 سواران کا خاصہ شہیند
 خصوصاً سب سواران کا خاصہ شہیند
 کہ درویشان لقب درشت از ان ہم
 زوق تبا اقامہ چون سب سواران
 شادہ بود و روضہ تبا کہ گشتہ خانوں

چو این بہ فاطمہ روضہ دل شادہ شد
 پیام پروردگار گمان زدہ شد
 قدم گذاشت چو در روضہ رسول مجید
 خدایات پروردگار شادہ گیسو دید
 تمام جسم بیاہم سب سواران
 تیاب و سب سواران
 تمام گرد و تنی شہیند و سواران
 رسیدہ سب سواران
 خصوصاً سب سواران
 رسیدہ سب سواران
 گویا گزینہ سوسے سواران
 گویا گزینہ سوسے سواران
 کسی نہ داشت سواران
 روانہ گشت سواران
 خطاب کرد سب سواران
 مگر گفت کہ سب سواران
 چو داغ دست کہ با ما سخن نیک گویے
 چو داغ دست کہ با ما سخن نیک گویے

چرا سیه بر کرده ای و گریانی
 دیدم ای چو جامه در پیشانی
 کجاست رختی چشم سپید
 چشمت مراد بر سران امام
 گوی کجاست بر آس خدای پند
 به طوف کر نقره کنم هم پند
 چو شوز معدن شیرین و قنار
 برادران من زار صغر و اکبر
 چو شدر نشانه اولادان امام
 بیا دگای عجب مانده از امام
 نشان سپیدین قاسم و بلور
 که من نشکر کنم در مقدم شان
 چنین کماله دیدم ای عجب نشان بود
 بوسه زینب خورشید و تابان بود
 چو دین فاطمه را زینب از بلور
 دیدم سوسه جگر گشته برادر خورشید
 گرفت فاطمه را در بر و بر و خورشید
 امانه شایسته بر حضرت زهرا

چو دین زینب و خسته تیر مادر
 نشکر در آسین پر خون دیده مادر
 خطاب کردیم زهر ابدید با خورشید
 یگر گفت که آسے مادر کو مقدر
 چرا برودن ز ریاض شبان نمی آسے
 چرا بسوسه ستید یگان نمی آسے
 چرا ز حال حسدیت خبر نمی گیرے
 چرا سکنه ادرا به بنی گیرے
 چرا فاطمه شش زبان نمی گردی
 بدختران و کرم بان نمی گردی
 خوشا بجال تو یا یضیعت رسول الله
 دین لیلیمه و در جهان کردار و یاد
 چون ستم و در مادر سپهر نژاد
 چون کلبه ای از مادر گشت
 بن قضیه جد بزرگوار کردشت
 و گردنات تو آسے مادر با کردشت
 پدر بیا چشم چرخ زهر آور
 شکر گشت غم و گیم بجان افروز

برادر م حسن مجتبا پسر ہر ملا
گروہشت با جگر پارہ پارہ از دنیا
برادر م حسن حضرت امام تقیین
کہ بود و رہے چشم عدیبت موم
ترشہ کامی آن گروہشت در زبان قلم
شود و داد بیان شک در زبان قلم
اگر یک پیش شکر موم
قلم تو زبیر جعفر عشت
چکا گشت با در شب شہادت او
کہ کبھی عیدہ نہ بیند خواب حالت او
بہیمہ کبیر و نہ نہان شہر رسول ام
گلو سکتہ ترشہ جا گوشتہ رسول ام
نہ دوتی و نہ یاری و نہ ہوا دارے
نہ ہوسے و نہ بخوار و نہ مددکاری
برادران احمد و رفون طہیدہ در بیرون
مہر الیان ہر شہر میل ماندہ در ساجون
علی اکبر شش افتادہ پارہ پارہ بجاک
زہر ظلم گلو سکتہ علی اکبر

کھی زخمیہ بدن سوی کشتگان ہر شہر
کجان کجان سہی نقش با دران ہر شہر
کھی نقش علی اکبر شش قفسے کرد
زگرہ دیدہ کھی بین خوش ترسے کرد
کھی شش علی اکبر پارہ پارہ شہر
کشیہ از جگر پارہ پارہ شہر
با خطر آبگی سوی خیمہ برگیست
زابل بیت دل آرزوہ با خبر می گشت
کھی ششست با لہن جا بویبار
کھی گرفت سر او در محبت کبار
کھی بیدہ ہر محبت بخواران سے دید
کھی سراق کہ زردی و زعفران فی پند
کھی بیان عدیبتہ و اسکتہ اسود
کھی گوشتہ از تاب درد سے اسود
کھی غلام کھی در جود گاہ سکوع
ادوی ناقد سیکر نہا خضوع خوشیست
چو این مشاہدہ کردم از ان امام کبار
ولم کباب شدی دود خواہ روز شمار

مجاہدان ترا بر سوختن غم نیست
 چو در جوار تو باشت غم غم نیست
 چشم سار بیالی عدائی نیست
 بهشت باغ گل غیر آشنائی نیست
 بدوستان تو آتش چسبے تو اندر
 که از بازو زینیش چو سے تو اندر
 که از بازو زینیش چو سے تو اندر
 که از بازو زینیش چو سے تو اندر

در بیان احوال خلق روز قیامت و
 شفاعت نمودن رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم

جبرئیل محترم ز چینی پیاشد
 فاسک تو یافنا و بود بمباشد
 فاسک تو یافنا و بود بمباشد
 فاسک تو یافنا و بود بمباشد
 فاسک تو یافنا و بود بمباشد
 فاسک تو یافنا و بود بمباشد
 فاسک تو یافنا و بود بمباشد
 فاسک تو یافنا و بود بمباشد

خود زین تو هم از گریه آویشت کن
 بناسے با هم آل بنے جیت کن
 بدوستی حشین علی سلم شو
 بریز فلک درین اجرا دادم شو
 از ان بنیدہ ارباب زو منتر است
 که اشک این غم داند و پاره جگر است
 اگر چه از نظر خشتی اشک افتاده است
 و سے زو منتر است و آرمی زاد است
 شکست تو شود و ز گریه تمام
 بود و شکست غم و یاس کے آدم
 ز دیدہ کہ در ان اشک نیست نفیس سیاب
 بود و شکست غم و یاس کے آدم
 ز دیدہ کہ در ان اشک نیست نفیس سیاب
 بود و شکست غم و یاس کے آدم
 ز دیدہ کہ در ان اشک نیست نفیس سیاب
 بود و شکست غم و یاس کے آدم
 ز دیدہ کہ در ان اشک نیست نفیس سیاب
 بود و شکست غم و یاس کے آدم

در شمع

نوشته بیک دران غلام کاتب کردار
 بهیبت شده بر روزنامه چون شبتار
 نمان خلق ز جسمم گردان سر در پیش
 سواد خان عمل نشسته از صحنه خویش
 ز جگر کینه کسان و صیفا در دست
 در آفتاب تیاست چو آفتاب پرست
 شادانه شاد اعمال ازین دیار
 ز طرب سخن و طعنه ها که بیچار
 فضا که سرگردان در درویش خفا
 بنام صیان خفا کارش تو دشت خفا
 بنگ شمع گرمی از دشت کفار سے
 زبان در آتش و گرم گرمی در آتش
 یکی ز یک بنامان فکند فخر
 چو بکس آمده پیش بران کاسه سر
 یکی شیشه زین زین نام صواب اگر پیش
 بشعله آمده اش آتش غدا ب اگر پیش
 یکی ز یک سخن بوده است جا که بجا
 زبانش از پس هر زبان گل زبان بجا

مرا که کرده علان خزان از سبب خوار
 بهار کرده گل آتش نیش از رخسار
 بی بر آنگه برین نشسته خوش رایغ شده
 به انتقام در آن نشسته بکس داغ شده
 یکی با بی لاف و لاله و لاله
 یکی ز حکم و لاله و لاله بیکار
 بهر مصیبت از دست و پا چوبیست چار
 بلنداله و دست از کف زیاد
 ز تند باد زین خار سے اعمال چو کاغذ باد
 پدید آمده نامست استفتا
 نمازهای ریاضت صفا و دست و پا
 بلند کرده بسوی خدا و دست و پا
 پدید از خط بطلان روزه و دست و پا
 چو پدید آمده عمل چو سواد و دست و پا
 بهر دینش نماز ازین کاسه سر
 بهر شسته بکس چو شمع و دست و پا
 بنگ بنگ بکس بکس بکس بکس
 بهر جدا شده از امانت و دست و پا

یہ انتقام سماع و بچہ گفتن ہو
 چرخ صوفی شینین پس چون بیا ہو
 بگشتہ زبیں صلح و جہس و زکات
 بود و حیفہ و عوا سے غبن با سادات
 زخوف کہ کہ کیا کے غلاب قمار سے
 زود و رباش شکوہ دوائی نفسی کو
 چیمبران ہمہ گریان دوائی الفتال تانرا نو
 شستہ و عرق الفتال تانرا نو
 محمد عربی و اسے آستے گویان
 بگنگاہ شفاعت تادہ ہر گران
 جناب مقتوی در کمارہ کو تو
 علی و حوض بجا ماندہ و وصف عشر
 روایت کہ روز قیامت عظمیٰ
 رسد خطاب آئی بخت عیسا
 کہ اسے سچ ترا جاہ و دم در کے دوم
 و فضل رب و قدر ہمہ پیر کے دوم
 ترا کردہ انصار اخلاص ناخستہ اند
 و یلہا جا الوہیت توساختہ اند

گفتہ کہ سن و داد رم العظیم
 بیکہ گریہ تھا ویرانے عظیم
 ازین خطاب جگر سوز حضرت عیسا
 فتد زخوف آدیش ازہ بر افشا
 رودا قیست کہ مقام و سال این دنیا
 بجال خویش کند گریہ حضرت عیسا
 باضطراب خلایق زبندہ و آزاد
 در آفتاب قیامت ستادہ با فواد
 بسا عروس کہ بہ پا و دست لبثہ بکار
 ز خاک سر زودہ چون گل مہینہ بار
 جولاہ سہ بدر آوردہ آدیش زخوف از یاد
 کہ داغ حسرت و دامادیش زخوف از یاد
 بجم برآمدہ از خوف دم و دم
 چنانکہ کردہ فہوش مادر از خوف
 نیک پس پرور و مقام عظمیٰ
 نیک پرور و مقام عظمیٰ
 نیک طرف احمد الخال سبے پر مادر
 عدم گذشتہ گریان بہر حدہ عشر

بهمان چو می پدید آمد از زمین دیار
 بهر آنکه گمان باد و دیده بر تو بار
 شده بلند ز دور رخ به چشم محب از
 زوایای افلاک که سوز و گداز
 بهر آنکه غم این جسد او بول غنیم
 بهر آنکه آمد از آتش جان او از بیم
 دیان کشاده بهر سوباست نهایی زیاده
 بلند تا که مل من مزینش از فریاد
 بهر آنکه گشت به چشم ز صایبان تاریک
 صراط نیز ازین راه گذشت به باریک
 به عاصیان خطاکار در چنین روزی
 بهر آنکه چویم نباشد انیس و در سوزی
 ستاده بهر عدا داری کرده عذاب
 به او حق گری خود از تاب عالم تاب
 رعایت است که فرشته چون شود پیمان
 بین بوی که آتش گمان شود سوزان
 زبان نشسته غلاق تمام بر زانو
 گوی بسینه دگای بهر چو در پهلوی

و آن تاب نیامست دلیل و قرار شوند
 ز تاب گر می خورشید بهر بار شوند
 شود صدای سوزان و در چون زانکه بلند
 بهر آنکه غم این جسد او بول غنیم
 بهر آنکه آمد از آتش جان او از بیم
 دیان کشاده بهر سوباست نهایی زیاده
 بلند تا که مل من مزینش از فریاد
 بهر آنکه گشت به چشم ز صایبان تاریک
 صراط نیز ازین راه گذشت به باریک
 به عاصیان خطاکار در چنین روزی
 بهر آنکه چویم نباشد انیس و در سوزی
 ستاده بهر عدا داری کرده عذاب
 به او حق گری خود از تاب عالم تاب
 رعایت است که فرشته چون شود پیمان
 بین بوی که آتش گمان شود سوزان
 زبان نشسته غلاق تمام بر زانو
 گوی بسینه دگای بهر چو در پهلوی

خدا سے خلافت گزیدہ است ترا
 بہت قدرت خویش آفریدہ است ترا
 ترا پیغمبر پیغمبر خواہد است
 خیمہ اہل از لطف خویش ساختہ است
 خیمہ حضرت باری ترا سبک کرد
 زمینات ترا برگزیدہ آدم کرد
 لڑ آب آئینہ مکس لطف و احسانی
 خود شناس ترا آگاہ گارانی
 خود بخود اولاد خویش رحمت کن
 بیارگر پیری میکنی شفاعت کن
 چو این حق نشو و حضرت صفی اللہ
 و بعد اب کہ اسے مودہ عباد اللہ
 من از شما بر لب گناہگار نرم
 بجزم از غم غم خویش سار نرم
 چو کہ من پیش برین غم گروم
 قیام عمل نہ با قوہ شک گروم
 اگر چہ سبب آویش اولاد بود
 ولی بہ نوب عشاق ترک اولاد بود

پا اناس اقامت ہی توانم کرد
 گناہگار شفاعت ہی توانم کرد
 شفاعت گنہ اہل سعیت کنم نیست
 حذر کنید کہ این کار کار آدم
 چو این بیان کند از عجز حضرت آدم
 ز انقلاب صف مردان خود و بہم
 روان شوند خالق از سعیت کاری
 پیش قاطبہ دنیا بہ صد قرار سے
 بچہ بزم جدی غیب اناس کنند
 تضرع از پیہ تکلیف اناس کنند
 کہے قبول شفاعت ز انبیا کنند
 نفوذ جرات انبیا با پس
 نفوذ اہل تیب است ز انبیا کف افسوس
 بدست خلق نہ اند بجز کف افسوس
 روایت است کہ در انقلاب روز قیام
 رسو خطاب آہی پیغمبرین انام
 کہ اسے چہ بیان ام در روز عدہ ہاست
 قیامت است و کنون نوذا انتقام شہادت

حسین کجاست که در کربلا برفت بجود
 مرا گواه گرفت و وفا بوعده نمود
 بیاطاعت او تخفیف شهادت داد
 بکار است آن منصب شفاعت داد
 فریده ایم بنخواهت فضل و کمال
 از ان شایع شایعت بشمار لال
 بگویند و نشانها که بیا که کن
 وفا بوعده وفا کردن خدا کن
 وفا بوعده بگویند که بکرب بیا
 بیا که حضرت مایکند و وعده وفا
 بقیض است که راست هر آنچه خواسته کن
 شفاعت کند از راه تابا بیا
 کجاست فایده شایعش را و حساب شود
 بخون تشنه لبان ما و حساب شود
 بریدیدش اسه بتبرین خلق جهان
 تو با علی و سلام مرا با و حساب
 بگو براسه چه در قبر مانده تنها
 بانقام نیاست قیام کرده بیا

کشیدی آنچه زینب بود و در در برابر
 برو زمانه رحمت رسید و وقت حساب
 در انتظار تو هست تقدیر که بیا
 نشسته بهر راست خدیجه کبر
 ببینت همه اهل آسمان و زمین
 کشیده از صفا از عرش تا جلد برین
 تمام خلق سر را بر یکتا تو اند
 ستاده و منتظرند قدم زنیای تو اند
 معاندین تو از رحمت خدا گیرند
 زنا قیاسی در خویشتن زنجیر اند
 شود روانه جناب نقد حساب از تقوی
 بسوی ما دفتر خود با حساب زهر اند
 رسید چون بسند قبر حضرت زهر اند
 یکی رسول خدا آن دیگر و سکه خدا
 بر سر سیر سالت محمد خستار
 کند سلام به نه هر ایدید که زهر اند
 و در جواب به عهد و وفات نباله و آه
 کند خطاب بسوی حضرت رسول الله

کہ اسے پرچہ عجیب یاد ہوستان کردی
 زمین قریب دراز شک بوستان کردی
 رشوہم چہ جوار سے ای رسول امین
 زیر نضی علی آن شیعہ ولایت دین
 مبارکہ حکیم حضرت امام حسن
 کہ بارہ ہاسے جگر گزرت بر دامن
 کجاست روشنی دیدہ ام امام حسین
 کجاست چرا باقواسے شہدائین
 بنیاد است نہ کردہ است قیام
 مگر ہنوز قیامت نہ گزشتہ است تمام
 ہنوز روز مصیبت نگشتہ است تمام
 مگر ہنوز جگر گوشہ است بکر و ہجر است
 فنا دہ بابدن پارہ پارہ حسین
 مگر ہنوز اسیر اندہ و قتران حسین
 سوار بر شتر اندہ و قتران حسین
 مگر ہنوز عیاش شیم و سلب پیدا نہ
 مگر ہنوز جود نہ بد در بدر اند
 مگر ہنوز بدست شتر گرفتار اند
 غریب و یکسوی بی یار و بی مددگار اند

مگر ہنوز نیریزد بیدار و دنیا است
 ہنوز درایت پیدا در آن عین بہشت
 چو این سکاٹہ خیر الدنیا تمام کند
 جناب مصطفوی انجمن کلام کند
 کہ اسے مخدرہ حققت چنین رساند پیام
 بیا بیا قریب در بدل تا بدین گاہ قیام
 چو ہنوز غریبی گفتم خدا سے را
 چاہیہ فاطمہ پیغام کہر با سے را
 وہ جواب کہ میرد کنت فرما ہم
 قبول حکم خدا منت بغیرت و نشان
 و سلب پدید چو تو بنی پیغمبر کردگار جهان
 بہر پیغام اسوسے کہ خدا سے چاہیہ
 کہ چونکہ فاطمہ گویا اسے خدا سے چاہیہ
 قبول و حج نہ کرد سے چاہیہ
 سبب چو بود کہ فضلش بہ انبیا دادی
 فہج گفتمی و ہجرتش فدا نہ ستادی
 دران زمان کہ روان گشت سوی تبارک گاہ
 بہرہ پیرش حضرت خلیل اللہ

شیر

کشیدار دل از مهر شانه بر پیش
 ز شک غایبه بیاخت بهر گیسوی
 بختهای شرفش کشید بر مناز
 روانه دیبوی تو با هزار زیاده
 بیاری پدر آهلبوسه فریادگاه
 زنج ناشده فرمودش زنج افتاد
 حسین من ز سر پرده جسم تنها
 راه انداخته دیبوی کوفیان لب پرده
 پدر بود که مرا ایست کشد کف
 زلفت همه او را به تنگگاه
 غریب و یکس روی بایر شد بدید کا گریان
 نابل بیت جدا شد بدید کا گریان
 بجای داشت بنم ابل و خزان نارس
 بیان ابل ستم داشت
 که کجا خبر ز ناله پای زارش داشت
 چه اطلاع کس از خیم شکبانش داشت
 بغیر خاک که شد عاقبت سرانجامش
 ز مهر شانه که ز زلف عنبرین نداشت

بغیر شک که از خمش بر دیده و دیده
 که بود آینه خشمش ز مهر سر کشید
 بوعد که تو فاکه در دل به مردن داد
 شهید راه تو کردید مهر و دشمن داد
 معاملات پدر البس و چه کفیل
 رسید زج به فرزند زار بیل
 حسین من که زنج تو شدند کفیل
 شهید راه تو کردید خیمه کفیل
 امان برای چه دادی تو قاتلانش را
 چرا عذاب بد کردی تو قاتلانش را
 چو این کماله نه هر کس در ناله و آه
 زده جواب چنین حضرت رسول الله
 که ای کفیه به فرمان حق اطاعت کن
 بر آرزو نظر مصطفی قیامت کن
 چنین بامت بیچاره ام که بیسان اند
 در آفتاب قیامت شاد گردان اند
 بیاسه نام فرزند و برین خیمه داشت زبیده اند

سن و نو چون پدر و مادریم ارادت را
خدیجه با یکم بر تن منصب شفا عت را
بیاکر و بیوی عرش کردگار کنیم
نیز و حضرت او عجز و آنکار کنیم
به التماس به گیمیم از خدا که چنین
زلفه ارادت عاقل همه به نوبهای چنین
روایت است که زید و ازل خال
چو آفتاب قیامت بر آید ازل خال
به دست دانه دندان افتخار بشود
بسیار به خونین ساسی کوثر
زبان به چاک حضرت دام حسن
بزرگ لاله پازد از رخ کرد و پیکان
نگینده جامه شاه شهید بر سر و پیش
بها کرده گل افروزش از آتش
بر روی دست به فرموده خداست بایل
گرفته حسن در خون طبعه را نوی
به دست راست چپ چپ چپ رضوی
روایت از حضرت چپ چپ چپ رضوی

فرشتای مقرب نزول زعد و شمار
تمام با طبق نور از زمین و بار
عصای لطف آبی گشته در کف نوش
مدانه روح قدس طوق انان در پیش
ملک از سبب تعلیم او شده چون مرگان
تمام در نظر شش کشته چون نشور
رسد ز عرش الهی صد ابریل نشور
چنانکه لرزه رفت بدول انان و زور
که این مکرمه خورشید آسمان چاست
بهار گلشن ناموس حضرت زار است
عبور می کند از خشر و در چنین
تمام دیده پیش خند در محبت
تمام دیده پیش خند در محبت
که تا عبور کند از غلذاته از نور
روایت است که از غلذاته از نور
بیا و نند بفرموده خداست ز پرا
شود و سوار بر آن ناله حضرت ز پرا
بیای عرش آبی روان بعد و غنا

شد است فکر کرد آفتاب روز نشمار
 شوند جمع یک سمت از زمان بید
 تمام عاجز کشد رند بان عریان
 تمام سینه دران و فحش گویان
 نه چادری نه لباس نه شتر اعضا کس
 بغیر یک کفن از غسل بر سوائ
 گرفته پیش پس خود بدست از چپ و راست
 ز تاب خجالت اهل تشویر در کم و کاست
 باین گز در حال حمله عورت
 ز خاص و عام زن شاه و گداز و از سادات
 بکال خود همه در سافه باخوشش همدا
 که گذرد و به صف اجتماع شان نهرا
 چنان مشاهده نماید آن پسر خراب
 کند خطاب سوی کردگار که باب
 چه دماست که این قوم اینچنین گریان
 در آفتاب آبی بسبب خیر
 که اسه رفیق رضیه رسول خدا

شفاعت تو قبول است بر این عورت
 تمام را به تو بخشید قاضی الحاجات
 شود روانه از اسبابی عشش مجیب
 شفعی روزی که آبی رسد پیاده شود
 چو پاسک عشش آبی مطلب الی شاد و شهود
 بالی شاد و گویان و موی داده و جبار
 دریده و مجر و گریان و دست با فزار
 زند بقا و شایه و گریه و فزاری
 زبان شکوه و شایه و عشش خراب و فزاری
 بسوی ذره و عشش و گویا
 که ای بکر و شایه و عشش و گویا
 فاسه و گویا و عشش و گویا
 نزار و جبه و عشش و گویا
 زامهات و عشش و گویا
 که است از ظلمات و عشش و گویا
 بسا اکنان و عشش و گویا
 به شمع شوق تو به روانه الی بیست و اربع

بزرگوار خدایا پادشاهت داد
 از آن گروه بستم روزگار صد زیاده
 چه کرده بود به است محمد غفار
 که انتقام کشیدند از دشمنان نام
 نود و سنگ بدندان دشمنان تمام
 رسید صفت اهل دین و کلام
 کشیدند چو عقده از کلامش را
 شکسته اند چو کله بر کلامش را
 نمید گشت چو امراض اهل دین
 بهنج اول مراد آن بیدار بین
 ز یک شوق عبادت یک کبریا بی داشت
 پیروز گشت توست در سر نماز گذاشت
 ز غنای سرورین بود و هر یک خراب
 گلی که در دستان او در یکم
 چه از دندم از عین او در یکم
 که شکر گشت مراد و دیدن او
 حسن که روشن از آن بود و دیدن او
 جان بر اسب چه دادند سودا کمال

بشدتے کہ یک آب خوردن از اثرش
تمام کصد و ہفتا دپارہ شد در جگرش
بپارہ جاہم حضرت امام حسین
کہ بودوش را گوشوار و زینت و زین
بیان قصہ پغصہ اش زیانے نیست
حکایتے است کہ تقریر آن بیانی نیست
گذشتہ است از تقریر شرح حالات او
رسیدہ است بجاہ علم شہادت او
روایت است کہ چون دختر رسول اکرا
کن شکایت است بہ چشم خون بالا
رسد خطاب الہی کہ آئے کہ نگاران
عبد شہید ز جمیعت مردم عرصات
بہم خود نذرین فوت مردم عرصات
زمین بہ لرزہ در آید ز تاب این صدقات
کہ ناگہ از عقب خلق سپید شد
خود چہ در دست حوالے کر بلا پیدا
کفن گردن و استخوانہ بائن لے سر
ہزار روز و صد و پنجاہ زخم پیکر

گرفته سیر کیف دست و مضطرب حال
 خدایات و پیش تمام از دین حال
 ز کور آل نبی در خوش و آواره
 زان آثار علی در خوش و آواره
 آج و ناله روان شود با تو کسی در پیش
 گرفته توبه پستان پاره پاره پیش
 بروی دست وی از نادری و از شقاق
 علی اصغر در خون طپیده با توبه ان
 بناله های گلو سوزان و غلام
 روانه چرخ آن امدار کشور دین
 علی اکبر پیش آن امدار کشور دین
 ستاده بابلن پاره پاره و خونین
 ز خاک سر بدر آورده حضرت عباس
 بزرگ لاله ازین فتاده و بی حس
 و دست زنده و ازین فتاده و بی حس
 همان لباس شهادت ز خاک و خون درین
 گنجینه تمام حسرت نصیب دارا و
 بیست و دوازده خالی عروسی و شادی

گرفته دست و پیش بخون لایا
 روان بر لکه شکایت نیر و پیچید
 ز یک طرف بدر آید لشکر شمشیر
 تمام غم و بخون با چو لاله امرا
 روان یک کمره بادشاه روز شمار
 گرفته سیر کیف دست بی مهر و مدار
 شود جویم میان سپید شیدا
 بیای عشق در اطراف حضرت نیر
 گرفته دامن ز مهر و دست و گیر کمان
 بهانه جوی و تفریح کمان و سینه زمان
 یک کمان رصف حضرت پید شیدا
 سر پیروز آید پستانه و تیر باد
 ستاده لشکر سادات ماه و تابا
 بیای عشق الی براسه و تیر باد
 فرشته های غلام و شیدا و جباری
 بی کل محل ماصیبان و تباری
 رسد خطاب آید تا اکان عزت تاب
 که با لاله کشی کل سر و تیر تاب

جدا کنید از این قدم ایل عصیان را
 بیکنید و دوزخ گشت انجاران را
 روان شدند لاکاب به امر شایانی
 محمود با کف از شهادت سبزه زانی
 قدم به جفته شتر نهند با جبهه روت
 خیابان که از ره فتنه بر ملا یک کجوت
 به اضطراب گریه غیظ گریه بیگاه است
 و ز افنا سبب قیامت در گردن کنند
 ز غوغا آتش دوزخ خیال سرور کنند
 ز آفتاب فدا بآرزوی کور کنند
 زبان عرض کشا بیند در دم خنجر
 بجهت شتاب بدگاه خان اکبر
 که اسب صفات کمال زینت گردان
 بنشیند زینش که مارا یقین فدا ب
 چون کاغذی با منجا بر سر کوف اند تاب
 بزرگ شایسته معنی گرین اند تاب
 دزد ز غش آهی نسیم لطف آله
 بهر هم علم قامت رسول الله

بہر آفتاب قیامت کہ حضرت بہر است
 کہ سایہ اش بپیر آفتاب این دنیا است
 بسر و سبز قیامتے سر ریاض ملت و دین
 گل زم زمے گوشت و عرش بپین
 گل و شگفتہ زہر ابتلا و حسن
 بیابانہ گل و بیاض امہ و ظہار
 باب و رنگ ریاض آسمان و قار
 آفتاب شفق اشرف سر زمین
 بیاض و شب حسان و مجمع و حسین
 بیاض و شہد حضرت امام حسین
 پیشکش گامی آن نور چشم پیغمبر
 پیشکش لعلش از تاب آفتاب و جگر
 جفاستے کہ در آن وقت صبر می در زید
 علی صفت و فخر او غرقہ در خون دید
 گویا بیک نام داشت در دود و دہلی اکبر
 بان و صوفی کہ پیریت شہادت ساخت
 آن کفن کہ گویان سپہ جہاد داشت

آن داغ کہ با خواہم ان و طویشان کرد
 آن خلوص عقیدہ کہ در و میدان کرد
 آن سرشک کہ وقت دواغ اہل حرم
 نمودہ بود در وان از دود و دیدہ بدم
 آن نگاه کہ بیسوی خواہم ان میگردد
 جہ و مال کہ از بہر خستہ ان میگردد
 پیل بیابانی و بیابان گیسو سپہ پینانش
 بشہر یا تو آن در و سوار شدن
 بحالت شہد بکشتہ در آن حال بقرار شدن
 باہل بیت و در آن سکینہ آن
 بنیامید و جیسو در و قات جالبینہ آن
 کہ داشت در و عسکہ شہادت و شہادت
 آن امید کہ در و عسکہ است و شہادت
 آن غمی کہ بدل از بر اسدا
 آن جنگ کہ بان صبر کرد و وقت بلا
 بوقتے کہ بان صبر کرد و وقت بلا
 بوقتے کہ با عفتا زہر حراحت یافت
 بوقتے کہ ز جانی وقت بہتامت یافت

آن ثبات که در نگاه پاسه نشود
 هزار و منصد و پنجاه و یک جرات خورند
 آن زمان که در طرف خویش پارتید
 به طرقت که نظر کردیم ازین
 به نظر که گونسا رشد ز رخسار برین
 نتا و قدر از زنده اش برین
 بسیار عتی که بخون می چسبید می غلجید
 آن دنیا که با و بس نامجا رسید
 بسجده که در آن دم هم برپایه ای کرد
 به سجده که در فانی رضای او کرد
 به نظر که در خویش بجاک دنیا نیست
 به فضل الهی که در کرم به آن نیست
 آن زمین مقدس که گشت مدین او
 گرفته است چنین تا بخشیدن او
 آن ملائیکه حافلین شهر او
 که خانه شب و روز دوم قرار
 گمبیه پاسه بجای سوز سید جاد
 که وادامی دوم و گاهی با هم واد

زین گریست چهل سال از بیل سپهر
 بشد بقلب یعقوب آل مغیب
 بجن باقر علم محمد خستار
 بجن جعفر صادق شیه کو مقدار
 بجن موسی کاظم خلا حضرت امام رضا
 بشاه بابا علی نقی جواد
 بجن سید در ایل خاوند بجز و بجز
 که سکن است چو عیسی علی نقی
 بجن تباه از باب این شافع سید نقی
 بجن عسکری آن بنیاد امام زمان
 بجن قاسم آل است کل ملک کلان
 که صاحب است کل عالم
 که با گروه که در وقت اکبر و آزاد ایم
 ز خدا و مان در ایل بیت متا ایم
 نخلان همه در کار طاعت و نذر اعدا
 عجب غمگین به عالم شامت اعدا
 بسیار غمگین که از ظلم کبیر شدند
 بسیار غمگین که با کفران اسیر شدند

<p>بسیار زمان مسلمانان که کافران و دوزخ نور و قدرت یافته بلا و دشمنان یقیناً که بجا مانده اند اسکے غفار پیش نشان بسیر تا زمین پشت و چهار</p>	<p>خداوند تعالیٰ نبی مبین فرستید کہ پیدین تو وار و پیوستہ چشم ابیہ غلام رایتی فعل چو یکہ بامولی است غرامت گندہ او بسید شد است</p>
--	---

تمام شد واقعات ملائیل ۷

رسالہ درمختار
۱۰ نومبر ۱۹۱۳ء

از واقعات مآطهوری علیہ الرحمہ

موشہ ظہوری علیہ الرحمہ

نامہ نوش مرا این خوش و افغان چیست
 چنین زمین و زمان و بیم و پریشان چیست
 بیان لشکر غم دل چنین چه استیلاست
 بیایم بجم پاک و جب گرین سان چیست
 کناره از جگر صبح بربیب درامروز
 بنغم خرقه سراپا کس تیره و دران چیست
 نسیم خاک برود کدو هم چه است
 نشسته این همه گر و دلایل بران چیست
 رسید به بد بده و نامہ درشت
 ز خون نازده بر این نامہ مهر خوان چیست
 زمانہ نوش الماس در گدوی که رخت
 پر از دل و جگر عین طشت دولان چیست
 حکایت جگر نشسته کسے گذرد
 فرات منج زن از شپہ سار و دکان چیست
 چنین بوسه کشد چمن نازده باز خون
 ز باد نفوس سنبیل چنین پریشان چیست

ز اشک سوختگان بجز رنگ گرانید
 چنین خضاب خون نچیده ای جان چیست
 بجز کشتن و غم کاروان در آمد
 چنین بضا عت افغان و ناله زران چیست
 باز خون جگر گشته بی گزیت
 زیاده با کس جا لال بد زبان چیست
 زانم سخن بنگار دل فطید
 نقای سینه اجاب خنجر جان چیست
 بکشت هم عهد و رسم سر اد مرید
 حدیث طعن سنان خنجر نیاران چیست
 زیبوفانی و دران بیرون داد
 ز بیوفی چرخ بیز دست داد

بند دوم

تغیر فک این خبا چه کار کردی
 چه اسماءت و حسن خب کردی
 که بزدلین هم پیاپی رخ خطا پیود
 که تویش را چنین جرم تبکار کردی

جناح کے کردہ خود درکت از خواہی دید
 کہ این عمل نہ بقدرودہ قضا کردی
 درین قضیہ دوست خنید پرست
 بہر زہ پیرین خود خرب کردی
 ز خصم با دقت غم کہ در نماز وفا
 بکونیان جابیشہ اقتدار کردی
 بر است فرق جلال خال داشت باقم
 پرست عیدہ در دامن جبار کردی
 نوازش دل یگانہ خوش فرودست بود
 پیاد و ارجو پا جان آشتی کردی
 غنک کفیفہ دل جب نوران
 نشد ز دست جلاوت خلا خطا کردی
 بسان مویک ویدہ کعبہ را احشہ
 سپاہ پوش زانودہ این عود کردی
 ز خنیدہ راجہ سیل تقدیر اندی
 کہ چو چکان دل با خون شاکر کردی
 جواب فاطمہ روز جزا چو خواہی داد
 سیرین ز تیغ تم جبار کردی

بجوی خنید را خوش می کردی
 جلقی شہ نہ صوا کے کر یا کردی
 عالم نامون شد دین شہ بہ بیت امیر
 امید بہت شوی سنگین جبار کردی
 دلت بسخت بر افغان العیش گویان
 غنسان ز سیفی سوزان العیش گویان

بسم

رسید ماہ غم تازہ شد غم سال
 بنال می دل غمیدہ ناز زار تبسال
 مہر مرگ سیاہی می کند از دور
 بیک خیل اجل را کیم استتبال
 قیاس کن کشتا چہ چسبندہ خوار
 کہ مرگ آئینہ دار است پیش صور خال
 ہزار خنیدہ سمان دودیدہ در ششال
 ہزار شہر ہجران غمیدہ در ششال
 ز دستہ بد جفا کشتور و فسادیران
 نہکت ز با فرق عاقبت پال

بیاض طره بپایان ندراده تاب صبا
 بزناغ کاکلی سنبل یکبرده شانز سال
 زرد در جگر خود نهاده سر بلوطی
 ز غنچه بچه خود را ندراده شیر خزان
 چو حال لغزیه آشفته گیسو چه خوار احوال
 چو صورت فوج ترا شنیده چه خوار احوال
 شکفت داسه بر سر اقبال
 مسین سبک کوس بر سر اقبال
 بنزد کرد و لطف خاک بر سر اقبال
 ز انتظارین دول ز غم مسرور اقبال
 بر بدید که رسیدیم انیک از دستان
 بر بدید که رسیدیم مردن و دین نیست
 علان چو جیب مردن و دین نیست
 که در جیب پادشاه بر سر اقبال
 که در جیب پادشاه بر سر اقبال
 کجاست کاسیم که پر که پادشاه
 کینه قطره خون که پر که پادشاه
 کجاست کاسیم که پر که پادشاه
 کینه قطره خون که پر که پادشاه
 نهال نفرت خویش را بسا ز آرد
 ز خون شاه شهیدان بهین نهال
 بقی شاه که هر که کار کرده علسا
 کلید شفاعت به جان عزا

بند چهارم

فغانه گریه ماسع خون که درون آرد
 قوت دیده با آبروی چون بود
 بلای پلاس عزادار سر است سرگ افکند
 نشاط زشت ز کس نجات بیرون بود
 فلک ترانه غم در نهاد جگر بنار
 زمانه زنده عشرت ز ما نالون بود
 صد اسه کوس مصیبت بیام دل بخت
 سپاه ز غم بلای جگر شکر شگاف
 ز چشمه سار جگر سیل خون هزار شگاف
 بر اسه جیب بگریه بیان کوه و دامون بود
 مقربان بدل از چه شگافها بر وند
 و یک شاه شهیدان ز جلا فرون بود
 ز نه چاه و موت ز نه دل میرم
 زانه پیش می آن ساغر بلا خون بود
 آب چشمه خنجر بوستان کتاب
 بخند سنبل تر خون زموی شگون بود
 بر غم شعله زارفت بکاک بقا
 بر اسه مایه و جامهای بیرون بود

فغان ازان که فغان از درون پرگیان
دل و جگر همه همراه خود به گردون برد
چکار بود که ایام کم کرد و اسکن برد
حسین را که بنیاد بود بهر
نصیب غم و درد که خراسان به حکم مامون برد
غریب خاک خراسان کردند
چو غلام که با و لاد بیخلفی کردند
بر اسب چینه دنیا آرد آن سگان را زدند

بند پنجم

فغان زجرات گفتار یا رسول الله
لای کیست که گویند یا رسول الله
کشفای دیده و بیکر که نور دیده کیست
غریب و یکس و بی یا رسول الله
کس نمائند به حسین و یک فرزند
کجاست چید که گویا یا رسول الله
چو انصرت فرزند خودت خاطر
سر ما جو و انصاف یا رسول الله

بجای نشسته آن طفل شیر خوار رسید
زال چشمه سوز یا رسول الله
گل خدایه نه است این فغانه بخون
نقش کشیده و جگرش خوار یا رسول الله
اس که بوسه فرشت هزار بار زد
ز خاک مگر که بر داری یا رسول الله
اجل زکاشتن سرت عجب گل رچی
ز دوش آید بوشه و دست یا رسول الله
درید جیب ایستد و دیده پشت چکیب
کراست طاقت این بار یا رسول الله
نقاط مشیقه صد دین طومار یا رسول الله
نسا بر روی طومار یا رسول الله
فلک بیا بیکه خاطر عجبان یخت
باز خود ده زنجار یا رسول الله
ز درد و جگر پر نور دیده عجب
زخم خود نشده نیز از یا رسول الله
ره دیار غریبی بگمید نه چایند
رسید بس جود یا رسول الله

در اینجا کاش مکتوبی در آرزوهای من می بود
در آن سینه ای و صد هزار جهان می بود

فغان از آنکه گشتی در آسایدید فغان
ز سوز تا که طوفان غلام دیدید فغان
ز جور اهل ستم دیدید مردن جسم
ز بار داغ بجان ستم رسیده فغان
ز بار داغ جان خود چو دیو جان فغان
گشتو از گریه دل فغان فغان
بیشتر غم از گریه است فغان
فغان از آن که گشت ارباب فغان
بیشتر غم از گریه است فغان
فغان از آن که گشت شک فغان
بیشتر غم از گریه است فغان
فغان از آن که گشت در آن فغان
بیشتر غم از گریه است فغان
فغان از آن که گشت در آن فغان
بیشتر غم از گریه است فغان
فغان از آن که گشت در آن فغان
بیشتر غم از گریه است فغان

فغان از آن که تیغ خفاشگشا فتد بدید
گلگوسه آهوسه و باغ جان خورده خویش
فغان از آن که زانده این عالم پوشید
لباسی مالم بر قدول بید که خویش
فغان از آن که زلف درین آینه گرفت
سر شکامه خفته بر کمره خویش
فغان از آن که گریان خورده فغان را
شور و دید زید بیا این دریده خویش
فغان از آن که بخوان آسوده شمعین
ز حلق شسته خویش فخر کشیده خویش
خورد و گشت این غصه چون راز
که بغیر کس که بقی سسک بید اند

نزار از خیم برای بگریختن
نزار داغ برای آمدن انتخاب

پیاز که یو لب خنده را لبم دوشیم
 زاشک غم شک آبی جبینم خواب کنیم
 بیاغ گرم سرت دل فراغ دهم
 باو سر و خزان گل داریم
 بچشم را اثر رسک از فک جگر خواب کنیم
 مجید را نمی از دیدگاه باز آید
 زگره با سبب غم گل جگر خوار کنیم
 زگره با سبب غم گل جگر خوار کنیم
 بچوب و دامن گلگشت با تپا بکنیم
 چو حال خوش نباشد غم خراب کنیم
 زبوج گریه به طوفان غم بکنیم
 زصوت کشتور عشرت عنان بکنیم
 بجز غم خطه غم نیست در کام بکنیم
 بساط خوشدلی افراط و جبریم
 بکنج بکیمی از خوشی اجتناب کنیم
 بیل دیده تر و جلد را آب دهم
 زسوزن جگر بکینیل را خضاب کنیم
 پیغام اتمیان روز را زود بکنیم
 سیاه پیش زچهران آفتاب کنیم

کرمید ایا دل ساحل با بوقت است
که غوطه خوری گرد آب اضطراب بنیم
پیکر دشت تنم پیش پایو بکشایم
ز زبان پیشش زین ایماو بکشایم

بندہ شرم ہے
 تو ای چرخِ شبستانِ مصطفیٰ ہے چرخِ
 بسوزِ شعلهٔ این باغِ ابتلا چرخِ
 چرخِ نہ ساغرِ بریزِ جبرِ پیوستہ
 تیغِ کایِ این نہرِ جا بگذا چرخِ
 هزار جانِ مقدسِ فلاسفِ جانِ تو باد
 بجا نگذازی این درِ دلبے درِ او چرخِ
 صیدِ جانِ پشیمونِ یہ تو لائقِ نیست
 ہزارِ شترِ الماسِ زبیدِ پا چرخِ
 شکستِ پشتِ صیوری زباغِ جہور کے
 بنسیمِ بارِ بلا یا قسبِ عودِ پا چرخِ
 زارہ و زانہ جو نیست دل و جگرِ رشت
 بدلِ خواہی آہ و فغانِ ما چرخِ

عرب و سونو خوجان از یک کب و طاقت دور
 بنشیند تا کب و سونو ان افسر پا چوسنے
 خدا سے خیر و بد تمام ترا و حسم مارا
 بگویند گنڈ رانے درین پا چوسنے
 نرا شماع بان روز تار گشت سریم
 تو اسے نظر کی دشت کر پا چوسنے
 فکندہ روزیہ بر چو حجب عز چوسنے
 زود و تیرہ تو انصا کب گداشت
 دل تو زخم مار در سنان کین گداشت
 ریسے ابرو سے غم چو پین گداشت

بند نم

بغیر شام و روز کر بلا سفر کردی
 چنان دوش تی بی بس پر کردی
 زودین سر سلطان دین بہتر کردی
 تمام خاک چانرا چنان بس کردی
 اسپہرہ آن کاروان راہ سفر کردی
 پیدوشی بار پیدوشی چنان سفر کردی

ز تاب فارضہ با جسم ناز و نیاز گاہ
 بکوبہ غصہ چنان دشت و کمر کردی
 و یک یک بود ز تیغ جانتا نام شکست
 گنج و پیش خدایک بجا کمر کردی
 فنانہ بود تو را آب در جگر زویم
 چنان بگریہ لب خشک فویش کردی
 نہ کردہ تا بود ارا فلک زہے نظام
 گنج و ستم ظالمان بس کردی
 ستم عدو سے تو زویم ستم کردی
 بگویند سوسے ستم خود کردی
 جبین اہل قوم بد بشت بجا کردی
 گنج و نیک زویم زویم کردی
 ہزار قسطنطنیہ نصیب زویم کردی
 چنان با خشک مصیبت زویم کردی
 ہنوز سے ودا ز حج تاشب پیدا
 چنان تو آن شے بے حج با سحر کردی
 بدون نہ کرد سمر از حجب خوشی کردی
 چنان لباس غم این عزایہ کردی

اسیر رفته و یکس زنی بقیل و نیم
زنی مصیبت غفلتی زنی بلاکے غلیم

بیت دوم

دل غین ز شادان بلبلست دندان باد
صورت غم این غصه بر آستان باد
نمانده جز گوشت از دندان میان باد
فرخ راسه تو فرخ چرخ ایمان باد
ز جدو غم و بدو حمله دگر کار تو کس
بناک پای تو شوم امید باران باد
جسب تبر که بر شکسته شاخ آفتاب
ز شست غم پیش و پیش و پیش باد
فغان شک لبان از فرخ و فرخ و فرخ باد
پیش شک لبان این نام
ز خاوه که بخیزد و فرخ و فرخ باد
زیل حادثه باغ صبر و صبر باد
چرا که نه سر اسیر اسیر و فرخ و فرخ باد
ز غصه و دره و دره و دره و دره باد

یکیک افکارین سوزشستش و در جیب
ز سوز خجالت قصید و فرخ و فرخ باد
یکیک ازین جانش گزشت گردان باد
یکیک ازین جانش خط جیب و فرخ و فرخ باد
فبار رنگدیش خط جیب و فرخ و فرخ باد
یکیک نیست از ناب و فرخ و فرخ باد
دش تو را سوز جیب و فرخ و فرخ باد
یکیک خاطر جمع تر از پیشان
چو گیسو سوز غم و فرخ و فرخ باد
اگر چه این آتش اندازد و فرخ و فرخ باد
پیش عشق تو از زهره و فرخ و فرخ باد
ایست که در شش و فرخ و فرخ باد
خطا سکه نشینیدان و فرخ و فرخ باد

مهر و مهر و مهر

مهر است و مهر و مهر و مهر است
مهر و مهر و مهر و مهر و مهر است
مهر و مهر و مهر و مهر و مهر است
مهر و مهر و مهر و مهر و مهر است
مهر و مهر و مهر و مهر و مهر است

کاسیده بسم لاغر و گداخت جان نزار
 خنجر و زلف مصور و خنجر مجسم است
 ای روزگار خنجر بکاران بزم است
 صد داغ خنجر بکاران بزم است
 در روز خنجر حکم بر حق بیان کند
 ایدل هر چه حکمت این قصه بهم است
 فردا آب کوزه خنجر است بر آوند
 رخت کیک در گزینش این خنجر است
 از خود و خواب و روز و خنجر طلب بقدر
 بر بال عرش رسم مصیبت مسلم است
 پیاده و در حیات از غم غلغله
 آتش بایسته فاطمه در خانه خنجر است
 کوه مغان ز ناله دل خاست بر صدا
 دلاست غصه و غم و در خنجر است
 در گردن این لایست حسین بر زمین نهان
 ریشتم فلک ز یاد غم این عزتم است
 بزم شام از خون شقی چو پاشیده است
 بزم داغ سینه چاک چو شده است

بند دوم
 ای دیو کا پاره دل و چاک جگر نشان
 روز سیه باده بید و رویام زلف نشان
 از آب سینه آب عقیق حسین رخت
 بیا وقت تر زنجیر چکان بخت نشان
 طشت طلب کن ایدل و از رقصه حسن
 الماس خنجر خنجر و کون و جگر نشان
 رخت طلب کیش شبستان آوند
 ز این شمع خنجر کیش شبستان
 بستر در گزینش و بالین در کیش نشان
 بیدری آجوبی چو آب زلف و شب
 غنچه بید غنچه بید و شام و خنجر نشان
 از دانه ها که گریه شام و خنجر نشان
 گزینش ناز و دوسه بیاورد و بیک
 بجزش ریش خنجر بیک و خنجر نشان
 ای باد سیه کیش خنجر بیک و خنجر نشان
 خواب شب غم کیش و خنجر نشان
 ای روزگار خنجر و خنجر و خنجر نشان

استند باد دست فناد و زین آست
از غل بوستان نقابگ و نشان
بجاد چهره با یکس از گریه کنند
سکه فاطمه که خاک محبت بسوزند

بند سوم

ایده وستان آل علی گریه کنند
آبی اندر رخ و خالی بسوزند
غمم را بنق در صم سینه جادید
وزیر نشاط را به تعدای بدرید
جیب زمین زینچه اندوه بدرید
وزیر گریه دامن افکاک بگریزند
چون روز قشعی بیل پلسه فودرند
مانت شیب لباس محبت بگریزند
دل با نجاک تیغ شرم روی بگریزند
جان با بیاد ملک عدم مسخر بگریزند
بگنج شهاب محنت در زور جان بگریزند
در کافران حسرت سخت بگریزند

در زیر بار غصه بجا سید چاکه
دسته کبوه و دشت و بلاد گریه کنند
از خوش ناله آینه رویه نذر نفس
وز آه خوشه در جگر بسوزند
از شیب کشید دامن روز سفید را
جاک شیب سیاه بغرق بگریزند
وز بوستان گریه نهال صواب را
از رخ چشمه سار جگر بار بگریزند
با قوت گشت آب زکرا سکه کربلا
افغان زعل شسته در محوای کربلا

بند چهارم

یک در سفر رسیده فغان و اعیان
شد ز خیز کام و زبان و اعیان
ز حلقه محبت کز و بیان و اعیان
ز جگر شسته مشیه خوان و اعیان
این ملک کبوه اندوه بگریزند
بمروق کاه کاکستان و اعیان

در انهم از خطوط شمسای کشیده بار
موسکے سفید زال جہسان و اصیتیا
جابر و سبب آو وقت محبت ساری جان
از تاب و در تاب و کشتان جان کشت
چو دم زده گشت او گلستان جان کشت
بہ بخار و صحر و دست دربان و اصیتیا
از دست ان تشنہ لیان جان کشت
گر دیده و دیده و جلہ سیرین کشید
زان پنج دل شکایت کشیدہ زمان و اصیتیا
درمان بخون کشیدہ جای او کجا است
افخادای بستان انس کشتان و اصیتیا
و جان کشتان یک ستان و اصیتیا
سویاح گشت پودہ آفاک کشیدہ
ز آہ و فغان چہ پر گیسو کشیدہ
افغان کہ ز نیب از ستم و کشاد
العباد و داغ قیمتی بجان افکار

اسے دیکھو آپ دوزخہ در راہ خواب نیز
 کہ دانہ در گنگ اشک غمت خون تاب را
 از پیل شک چاک بیداران خاک زن
 دوزخ را گریه آب بر سر زمین
 غمت جگر جگر است ایک یو تاب نیز
 باز دہ بارہ چاک کار منظر آب
 از پیل تر آسے در دہن کار منظر آب
 مانند شمع بیدگان جان بزار
 آہ شہر بار بار در کانون جان بزار
 صد داغ غصہ بیکر داغ و تاب نیز
 از تہائی شہر ز آسے خزان غیب
 بر فوہ ساقی لعلی لعل غیب
 ای نیندہ ہجلا نوحی آید ست در گ
 بر زخا خور شک لبان جان نرند
 تا چہ پیوست سلطان آہ ہر سہل آب نیز
 از تہا سہل آہ ہر سہل آب بل
 از صحر جب غم از تہا سہل آب بل
 خاکستری بفرق کہہ و آفتاب بل

واہستہ کہ طاق ساری ہوسکتی
دینیدہ صدنان غم زہر شکتی

بند ہستم

جان دغمت تمام فغان است یاجین
از دل پیرس راز چو جان است یاجین
ورن ز زنگی اثرے کہ چلاہر است
در جان ہزار گشت نہان است یاجین
ز ان لالہ ہای زغم کہ بیکیت شکتی
نخل بسا رہم خزان است یاجین
ز ان خار ہای غم کہ بیای دلت چلید
مدنیش مرگ در گشت آن آیین
از در دجان خراش اسیران کہ بیا
لبہای خلق نالہ چکان است یاجین
نہر کہ طوف آن نشود سینیہ ہی چرخ
در چشمہ سار کام و زبان است یاجین
از چویش خون دیدہ کہ ہاسے آتشین
بر شستہ ہای آہ و فغان است یاجین

بیا و خلق شکتی تو از چشم دوستان
صد و جلد و فطرت روان است یاجین
تا و جلد و خجالت روان کہند
شعبہ از شاہ شکتی گودون عجیبیت
کہ خلق گشتہ تات گوران است یاجین
با رہیبت تو گوران است یاجین
در گردن قصہ گشت نہان است یاجین
بہر از تو چون سلام چاسوی بد تو

بند ہستم

داغی کہ کردہ سکہ بربیان فاطمہ
صد چشمہ خون کشادہ ز مرگان فاطمہ
گر دید روز خلتی بد و بدیلا سیامہ
انہا تباہ سے شمع شہستان فاطمہ
عوران چورنق خوش پریشان و دہم اند
تا دیدہ اند حسال پریشان فاطمہ
آن چاکہ کہ زشت ہمیت بکبیا داشت
بزرگشام سر گر بربیان فاطمہ

روید بنگ شک گیا بہ سب رنم
 و خاک بپرس از زلف افغان خاک
 و رخ ہزار و رخ غم را فرو برد
 و یک شہر از آتش بران خاک
 از غم وستان علی زہر سہ چکد
 زین تلخی کہ خوشیم بر جان خاک
 طوفان نوح را بگریبان گند خاک
 سبکی کہ سر نہادہ برمان خاک
 یعقوب بہر یوسف اودا سفسازند
 گر گزرد بہ کلید حشر ان خاک
 گر دید در صیبت الماس خوار خویش
 الماس بر وید کا کران خاک
 خون ناس داغ داغ آتش آفتاب بدن
 کاغذ تیشہ دامن دشت نجف خون

ہند ہستم

از تن بہ تیغ حکم بزدیدین جلاست
 غلطی کہ بوسہ بزد کہ جلاست

ایدل ازین زیادہ ہم اندوہ کن
 جا کہ نہانہ از پیہ جان کومان بجا
 حال جا بپرس کہ با آتش شہ خون
 بہر قطر کا کہ شعلہ صدور و قبلات
 قریب ہا چندی جبکہ ریل روزگار
 بزبان گمان بیابان کرکاست
 نہم نیست گر بقدر عباد میت غلیم
 در دہادہ کج رحمت غفار خون بہا
 در جامہ کہو فلک چاک کہشان
 از دست جا نگدازی اندوہ این عزا
 سلطان چنین بر شک کوکب برہا ج
 از درد و داغ سہیم زہر او دفعی است
 از برف و خاک نشینان کوی درد
 خاک جہان غم در دامن چیاست
 اہل حرم آرزو غم آگہی خادہ جہا است
 گیسو کسے پردہ کی خادہ جہا است
 ریاات کینہ فزبان فرسہ افشاند
 دامنہ شمشیر صاحب لوکباست

در خاک دفون خادوه حسین توابعی
چشم مددشاده حسین توابعی

بند دوم

ای چرخ پرده شب در وقت دیده باد
وز دیده ات سبک کراکب چکیده باد
شام امید رفت حبیبیت بگریخت
سبز شرق حشرت دیده باد
صبح باگ گوش خط در سر اسه من
چکیده باگ گوش ختم خسته دیده باد
در سر ششور چکیده
زهر اوردن خاک کفن چاک دیده باد
پیرا من شکیب مهبان دیده باد
فون حسین چکیده از بال ذوا بخان
اسه روزگار دست خجایت دیده باد
سیر اندام بهشت رسول از جناب خویش
دست امل خوان تنگ کشیده باد
آکس کرب و دارنده بار در شک غم
منغ شایش از نفس تن پریده باد

و آنکس که از تحمل طاعت بریده است
در صدر بنم ارجست حق آرمیده باد
در پاسه خاک رخت ققیل آسمان
بر در سے آرزوی ظهور سے دیده باد
یا رب بحق شاه شب ان کر بلا
که لطف پیش بکشته راه کر بلا
مرثیه یو یو

دیگر محسوم آمده عبود و ارادت
عیش نمان خوشدلی آشکارا رفت
مشتور نامش سر آمد بهر بار رفت
معزول بود غم کمر کار و بار رفت
در کوچه بند شهر تقارب خسته خانه ساخت
کشتلک خیره خیل اجل شهر بار رفت
افسوده نغمه های هزاران خوان رسیده
بزم مزه جلوه باسه گلستان بار رفت
بوغاست دوداش نام زنگ و دود
آب ترانه باسه ترانه جوید بار رفت

آن گنجینه که نانا نش از نغفیه سبب مید
 بچسب از گیسوی نشو و نم که روزگار
 افغان بلبان نشو و نم که روزگار
 زین گنجینه که از چین رسو
 تا از کنار نشو و نم که روزگار
 از ویدیه پاره های جگر و کنار نشو و نم
 با ما دوست و دشمن از غبار نشو و نم
 باروی غبار و دشمن از غبار نشو و نم
 باز نشو و نم از زمین و حسن و قبح نشو و نم
 بهر چه که نشو و نم از غبار نشو و نم
 و لهای پاره پاره که نشو و نم از غبار نشو و نم
 زان باب که نشو و نم از غبار نشو و نم
 کرد و زمین و عرصه که نشو و نم از غبار نشو و نم
 زین نشو و نم که در کس جان به جگر نشو و نم
 و در لب نماده هیچ نشو و نم از غبار نشو و نم
 جنب که در از نشو و نم از غبار نشو و نم
 خدا آن که نشو و نم از غبار نشو و نم
 در نشو و نم از غبار نشو و نم

و رفتن است پای فدیکن شمال را
 سیلاب گریم یک بر یک گذاردنت
 تا در لباس جیب بیجا فرو رود
 خورشید و لباس عرواسایه دارنت
 زین پیشینه بود که کرب دین عزا
 از شعله های آه بگردن شلارنت
 بدول سپاه داغ ازین روز ساختند
 بر جایش که تیره این روز ساختند
 جانها و گریباه محرم گداختند
 در دل نشا طهارت غم می بخش
 برداشت بارشمله این داغ گداختند
 صد خشم تازه بدول محرم گداختند
 از تاب ناله ملک و ملک بفرختند
 و بوش گریه عسل آدم گداختند
 از شک و تر بر آده دود این چه جانت
 چنگین دشت و مان همه در هم گداختند
 از باغ صبح شکله این داغ بر دید
 گلهای باب اگر ششم گداختند

بسیار دیده شد بگذرانند غیر بویست
منز این چنین پیش بلکم گداختند
زین جامم که داد ز دار اضم شد
چون تاب عصه در جگم گداختند
در کشف و اشان قضا و قدر گداختند
جانها ازین حکایت بیم
هر جا شدند نکته دران گداختند
حرف جواب در لب هم گداختند
ناحرم از قلم غم فسانه نوشتند
از داغ زار سینه بر جگر گداختند
از تاب تشنه جانی تشنه گداختند
در طبع جوان حرم ازو
بزرگ کعبه صافه ازو گداختند
آتش آب چشمه زو گداختند
از شوگر و سوغاتان صدمه گداختند
در قلم از دود و دانه بر قلم گداختند
آب زین به آتش ای محاسن گداختند
نفسیه سیکان قلم گداختند

سوز شجاعت او میشد نصیب بود
آتش دمان کوره نامم گداختند
آه از دیکه خیل سایه نایلم
از دود آه جیلو کبریا گداختند
اسک بخت تو تشنه بی تشنگان تو
از غصه یکیدن قلم گداختند
بله آب کرد با عطش آن نابرا
ز تشنه باد تشنه است آب را

بجز دوم

افقاده دل نیوده بدرد نصیب
صبر و سکون نمانده در و نصیب
الاسس ریزه تشنه تشنه نصیب
گر دیده شمر و شمر جیات
بزلفی آب تشنه تشنه نصیب
باش چو تشنه تشنه نصیب
عده و تشنه تشنه نصیب
چشم تشنه تشنه نصیب

سنگینی پدید اجساب کوه را
در یکگزشتگشته سگوا مصیبت
از چشم خانه رخت بدو خیزد و شوی
فلست سراسر است قهر نظر و مصیبت
گر دیده باشد سینه یار یک بلا
ریشک زره که دیده سهر و مصیبت
در غلام از طسلا طم این او فدا و شور
غلمان شده است اشک که در مصیبت
از خاک و خون سوره زهر و یک
رخسار نارین بسرد و مصیبت
با فرق که سمریه شام برده اند
زینب چگونه برده بسرد و مصیبت
بلع خوش بال طعیدن کتاوه اند
بروانه ها که سوخته پدر و مصیبت
گر دیده در کش کش غم یک نفس
از رخت دل سر سینه کرا و مصیبت
زیر کلاه از تخلص سکر دیده منفرد و مصیبت
در کام جهان

نخل که می کشاد دل بوستان او
خاکش کشیده تنگ بر و مصیبت
مونس ازین غم جانگاه می کشد
این نیست اگر باز زمین آه می کشد

بند سوم

فریاد از ان زبان که میدان کرد بلا
از ضعف شد خوش بر خوان کرد بلا
افغان از ان زمان که فدا و مصیبت
بروانه ها که سر بر گریان از پیوداع
آه از دست که بر پیش پریشان کرد بلا
کشتن جمع پیش پریشان کرد بلا
نم نیست دیگر که برسانان کرد بلا
بر روزگار سبب سر و سگ کرد بلا
زیر اجل کجاست که در شه و زندگه کرد بلا
لذت نمانده لی تک خوان کرد بلا
با آنکه از حیات نه گردیده همسان کرد بلا
نشینده آنگاه قصه همسان کرد بلا

ماہی خور مرغ الا اسبیلانی بنگند
 دراز شست از غم بجان کر بلا
 از غم تر نش ز سر سیاهان کر بلا
 بی یک سب از میانان کر بلا
 هرگز کسی زخیل نماند کر بلا
 عید کسی که کردید چه جبران کر بلا
 جان جلال شاد رشت خود داشت کر بلا
 گلگون از غم نماند کر بلا
 کرد رست عفو و عیب کر بلا
 روز جبر از دفتر دیوان کر بلا
 مرغابیان غم از شک افتد کر بلا
 بالا از غم نشو و فل طوفان کر بلا
 آلوده بار خشم جگر در دستان کر بلا
 قوت با چمن بگو شکر دکان کر بلا
 سرخچہ در صبا شده از خشم کیان کر بلا
 دامن گل بر آسکه گریبان کر بلا
 موسی که شانه اش مزه کرده ز وین کر بلا
 پرله پس از غم غار بیا کر بلا

بند چهارم

از دود آه مانیان کرده آفتاب
 بیک سب سے بستانه دیوان کر بلا
 بزوریش کرده سر و خرم از میان کر بلا
 سر بپایستاده بخت کر بلا
 آفتاب ناله باستانه دیوان کر بلا
 از لب بلان توکل بستان کر بلا
 از لب بخت خود غم غم کر بلا
 مانا و بسار شکر کر بلا

داد از جفا که اهل زمان داد با حسین
 فرزند از جفا که تو فرزند با حسین
 ویران شد از غم دی اندوه حسین
 در دم نیست کیکی آبا با حسین
 بغض و عام ریخته شور مصیبت حسین
 درازش از غم بول اجاب می بند
 تا پیش دروغ بول اجاب می بند
 داغی چو داغ بخت تو حسین

ز چاک و قون ز یک یک پیدند دستان
 از چاک سینه دل بد زرقا و چاکین
 از قنصلت قانیم آه غمی رسد
 رست نفس بیا من فریاد چاکین
 در دوشکستاده نمایان ز قون
 روز چاکین ستاره و چاکین
 بطلش شیر خواره کاشا و شکستین
 در چاکین شکست ناک پید چاکین
 انداختی دل در چاکین و شکستین
 بر نامه سفارش او را چاکین
 قلم حست نهاده بخون چاکین
 مهر و رس و مهر و ادا چاکین
 بجاده لای آب گلند ما چاکین
 از هیچ اشک حضرت چاکین
 زار است حال ابل فلک بین کز زرق
 خون آب گریه بدون داد چاکین
 از دیده های ابل عزاکو هر یکند
 در کوه و درشت و چاکین و چاکین

در روز بارخواست تانق قنصلت است
 شورش نصیب ماتیان باد چاکین
 بر غاصیان است حدت زرق
 مارا جیب هم مابد از یاد چاکین
 مغلوب تو زین شکست و چاکین
 دارا میسر داری از یاد چاکین
 روز شهادت تو که جانها شیب بود
 کاشوریا است گر چه بر اسد تو عید بود

هر شیم دیگر

ایام با هم است به نام سر نشین
 روز جبرائی آمده از خود چاکین
 جنگ گریه آب روی بسا چاکین
 خود را فتنه زین چاکین
 تیغ از طلال ماه چاکین
 گردیده در دگر و چاکین
 بپای اسیر نبشت بیکان چاکین
 بپای از طرب طلال آتش نشین

در گشت درد و وصله رخس و سینه
خوش نیک پهلوی دل صبر تابان
گرفتند گانده که خاک بر سر نه
بر صفت یکم که در ریای صبا پین
بر بلوی محبت گردون دول چپ
بر زلف اسعد دولت این یونانین
بر دل گما ز ناله جانگاه این عسرا
آه ای کو که نفس کنی آه این عسرا

بند دوم

اجاب پاک حبیب بایان سپرده اند
کام زبان بناله و افغان سپرده اند
افتاده از تنق و رقص ایل روزگار
آتش پنبه پنبه نیلان سپرده اند
در شک جیات نموده است چاره اند
زیر ایل به طبعه این خان سپرده اند
از چشمه داده اند چه کس از چشمه
در لاله داغ دل آبیان سپرده اند

در روز شد ستاره از دور آفتکار
افراک پشت دست بدینان سپرده اند
بله بهر مانده اند شال و صبا باغ
آز سکه پیم سنبیل و بجان سپرده اند
لباسه در سولی خن کسل کرده اند
سما یکید خانه سلمان سپرده اند
از غول کیش است محنتی برده اند آب
بستان گیلان که رشته بربان سپرده اند
گرنید خول مانده به سال کر بلا
غلطیده سوز خن سال کر بلا

بند سوم

عین لشته و الامان زامان و خطیر
آمد زیاد این زیاد از نظر سپرس
بله سر به شام برده سر سران سپرس
بخت سیاه با دارین خیره مهر سپرس
منزله کشتگان فرست این بلغم سپرس
فرق پدر به دیو خلق سپرس سپرس

دراہ و آفتاب نور و فتنہ روشنی
از روشنی نامادہ ز شام و صبح پیرس
در سینه صدق شدہ خوش بالہا گرس
در بحر درد و غم کن و زگرہ پیرس
راہش ز یکبہ خانہ این غم فائدہ است
و جوار براسے زردی خسار ز پیرس
در شغل غوطہ خوردہ بر دل از فتنہ و درن
خشاں است چشمہ گلزار چشم تیر پیرس
انسانہ در کشاکش صدور گزندگی
ترسم کہ خون شود دلت از جان خبر پیرس
زین روز قیومہ و شکیب و پیرس نظر
و زینش غصہ خانہ ز نبور شد جگر

بند چہارم

بچاہ گشتہ صبر بچہ کیماسے غم
نخستی کش دل شدہ آہن ربا غم
صف راست کردہ داغ بچہ جیم جان
بروش دل ز درد جگرین لواسے غم

راہ ہوا شاد ز زبان برگشتہ آہ
افتادہ جہنم در دین از دہائے غم
ہر دم تہ از فقر و دل سحر نکیت بچہ غم
کو جان برون جرم گم گم گم
از داغ این عدا ہمہ خبر زگرہ غم
سوز دل از بی بی غم دل برای غم
سودنا و عیب ز تر پانیاں پیرس
امروز این مناسک کن در باسے غم
کردم حلال آنچه پیش کردہ بود دل
نقد و راش و بیکساختہ در کلبای غم
نما و فضای عیش کسی جلوہ سرخ زد
بنشین سپاہ پیش جام سراسے غم
بچاہان سال پیر زیند زار زار
الو اسے بدو زیندے آتش اسے غم
ہر خطہ سے نگہ بسوی گریہ تیز تر
ہی سازد از گزند لب خندہ زیند

بند پنجم

شمع از آتش مصیبت شاہ آتشین گریست
 رویشین چراغ آنکہ ازین غم چنین گریست
 تا نعل ازین پا حسن گشت زین پیر پویں
 طوطی صیغ بر شکستہ در جبین گریست
 گلان عقیق بین چو قدر پاره جگر
 از تخته کیدن آتشین درخ جانکدار
 فصل بہار کردہ گل این درخ جانکدار
 از جیش ناله نامہ چون بزمین گریست
 لہجہ سے خلق قتل کہ کین و مین گریست
 سنگین مصیبتی کہ کین و مین گریست
 گردیدہ پیشتہ گریست غیرت در زمین گریست
 کس گریست ز کین و مین عیان زمان
 سہلست تخیل نامہ اکل با مین گریست
 چشم تو از عوان بکر آفتاب
 داغی سپید چینی کہ صد شعاع گریست
 از سوز این مہلکہ در زمین گریست
 دوران بہ نانیہ پوزہ ہر چہ گریست
 کینہ و غم چشم و بیان نازنین گریست

امر و نشین غم یک جان فرو شدہ است
 چاک چاک چاک چاک چاک چاک چاک چاک
 چاک چاک چاک چاک چاک چاک چاک چاک

از چشم تر چہ چہ کہ بدست در گریست
 از مرد و کسکس اردو بیان گذشت
 دریا سے آرزو کسکس اردو بیان گذشت
 بامو جہا سے گریہ چہ دور از نظر گذشت
 چہا نہ ہای عمر در آئینہ مرگ گذشت
 بہار دین سالہ موت شکار گذشت
 در اندر غم سبز چہ گریہ گریست
 فزشت بہین شکافہ تیغ از سپر گذشت
 سنگین دلی چو کہ بپوش از گریہ گذشت
 در فصل لاله خون دشت از گریہ گذشت
 از دود آہ بے شکایت است روز
 ہر شب ہزار شام فزون ہر گریہ گذشت
 بادی کادی وزدہ زنجیف آہ حسرت است
 شمع پوسہ کہ چہا بہ چہا گریہ گذشت

امروز بپایه چون ششم از دم عبا
بمردن گاه شاه شهبان گزین است
این دود آه نیست که منجز دارنداد
چاکستر دل است که غم میبرد چو بباد

بست بخت

آه دزدان غم عینش زرد شد
نسین خیره خیری بستان زرد شد
خوش کوزه غم تمام ارجابسم دشت
عیش و نشاط بیدار گزین دشت
دریم درین بخت غم بیدار گزین دشت
بازل شک از زبان گزین دشت
بیم زرد شد که رخ و سیاه درد
بس جان بقیه غم بخون زین ببرد شد
با لوح سادگان چه دغا که باخت چرخ
دل نفس ششم ازین طاس زرد شد
این دود آه نیست که عالم سیاه کرد
کوه نشاط در دود اندوه کرد شد

شکر گریه و ستبازی برکنان بگر
آه ز برای رفتن جان پاییز شد
چون گرم سپید که ازین غصه زرد شد
گلزار چو که ازین غصه زرد شد
از غصه سلاسه شیر خدایم پرس
صبر و شکیب آموی محرم زرد شد
دوران نش که در دغا فاق چو شب کرد
این کار را شوم شده عادل لقب کردند

مهر نیه دیگر

آه و فغان که قوت آه و فغان نماند
جان ماند زارم و دل فودگر چه جان نماند
باز شک باره پای بگر رفت در کنار
احوال دل پرست لی و میان نماند
از نشسته جانی شکل بستان نماند
آه بچه بچه و جوی بستان نماند
در سینه زردی طریقه گشته نیز دور
ایام را خدایک غمی در دکان نماند

در چشم که میم این آتش از یکجاست
از استخوان سوختگان خودشان ماند
خود را بگونه غم خود سوخته است
عکس آفرینش داده در یکینه سوخت است

۱۲۰

از چشم گر غصه سرگشتاگر گرفت
ز دوش بر دست دوران گان گرفت
ز چپ بلخ خانغ ز قندیل دل فید
زین شمع آوان زلف سینه در گرفت
گر دیدم هر چه در شوق گرفت
بپوده از جا بیدم و پیر گرفت
از شور این ایاست نمک از شیر گرفت
زین دوش بر توان از شیر گرفت
زیست از کعبه دوش گرفت
۱۵۴ از چپ آتش زلف گرفت
زین دوش کوه زلف گرفت
این زیست لاله دوش گرفت

تاجیک کل فرود از دست شایبان
 دست بهار دامن باو کس گرفت
 الیش کیکه غبارفت از دست
 در زیر خاک خاطر خیر بگرفت
 در روز خوش خاطر از بچہ گرفت
 خود کیکه از بچہ شوق گرفت
 گدیده روشت ناس جهان ز کس گرفت
 زین کان در دوزخ بچہ گرفت
 نخلیکه سدره را بچہ گرفت
 دست خجای ماوش از دست
 گردید سر و از دست زرق بد گرفت
 پیران زرق و زرق گرفت
 بیاد خلق نشسته نظام گرفت
 از دچام دیدہ بارہ بغداد گرفت
 امر و زابردہ بنواد از دست گرفت
 بویخ شورش زین لاس خضر گرفت

بند سوم

کردن بنیر با قسم این عزادار
 در روز نیم پای امیدیش زجا رود
 پایا به طے دای از دود پیش
 یافتہ چر تیرہ اسے ترازو گرفت
 گرسمرات ز خاک کسے پتیا رود
 خاک در دست گرفت رود بکار
 پیشم ز نقد غنم زان گرفت
 روز قیام بچہ گرفت
 افغان از چرخ داس اهل گرفت
 در دست بچہ گرفت
 داد از خطا کس دیر گرفت
 تیغ است بر خطا کس گرفت
 نوام چکید داغ ازین داغ گرفت
 بر سینه پای سوختگان گرفت
 غم از غم غم شد گرفت
 چپ رودی اگر گرفت گرفت
 خاکساز برای فرق گل و لاله گرفت
 امر و زابردہ گرفت

امروز بی سکنه بیدارم که با
 با جوج غم بیدارم که با
 امروز عاریت کند گریه بس زان
 خوش شده بانی از پیل هم رسد
 از یک دل به پیش صاحبش رسد
 از اشک شوریده درین روز رخ شد
 در راه غمزه آیین شور سلخ شد

پند چرام

از درون نادان شده تاب و توان غم
 گردیده ناله شریف خوان از زبان غم
 زین خلعتیم که کباب است دهم ملال
 خاکستر است از قف غم استخوان غم
 فاکتور است نه تیر بستان غم
 پیر کی غمخوار چو بیابان غم
 رفت آب عیش چو بیابان غم
 ما شایسته ناله شهادت کشته جان غم
 تن شد کی بوی تو دل آتش جان غم

گر خضر اگر سحر به مانند کین غم
 شسته خورشید بستان اجل بیای غم
 نقد گزین خفیف کند روز و شب غم
 گزین سبک روی نه با گریه غم
 یکدانه اشک چو یک خزان غم
 زین قضیه بی شده چرخ کمان غم
 شسته شسته صفا و صفا کمال غم
 افتاده گوی دل نیم سو جان غم
 صد و نوا بیست سینه را باب غایت غم
 صد و نوا بیست سینه را باب غایت غم
 زین نواک با که جبهه از کین غم
 از تاب سینه گشت شتر بار آسمان غم
 گردیده در ستاره نمان از زبان غم
 غمها جان جهان افزون از زبان غم
 مشکل که گزین این غم و چوبان غم
 گردیده این روز بیک سواد غم
 گردیده این مسوده کرد در میان غم
 پهلوی غم خدایک نشانی غم
 برگرد این خوان اجل بستان غم

نہ جان زخم گر تو نواز غم نہ جان
نہ جان زخم گر تو نواز غم نہ جان
نہ جان زخم گر تو نواز غم نہ جان
نہ جان زخم گر تو نواز غم نہ جان

ہند چہم

آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند

بہم وفا تر از برق ابرو پیدارند
بہم وفا تر از برق ابرو پیدارند
بہم وفا تر از برق ابرو پیدارند
بہم وفا تر از برق ابرو پیدارند
بہم وفا تر از برق ابرو پیدارند
بہم وفا تر از برق ابرو پیدارند
بہم وفا تر از برق ابرو پیدارند
بہم وفا تر از برق ابرو پیدارند
بہم وفا تر از برق ابرو پیدارند
بہم وفا تر از برق ابرو پیدارند

ہند ششم

دیگر بر روی سینۀ و نواغ باز شد
 دلهای پیوسته همه صورت گداز شد
 قانون چرخ راه تقا چون نمی برند
 گشته نایاب در زمین نواز شد
 پلایل با ذرات صفا و روزگار
 به غراب طعمه سر سبز باز شد
 که دیده گرید خود در گردون فشانند
 از ضر و پای اشک فلک خفته باز شد
 می ناز که بجام دل نوشن مضطرب
 آسودگی شید درین تیر باز شد
 که نقد در دودان غنشی داشت پاک شد
 و اما سه خلق کوزه سوز گداز شد
 از سینه اسب یک نور و فلکان پر شد
 محمود را در سینه چون آید بیان
 از شمع چون جگر کویب که کویان
 و یاداران که علم بر لب جیب باز شد

بیا بودی سر از زری نیند
 آفتابج بین ایوب باز شد
 راه سوال حکمت این اجرا پس
 گماهی جواب و لب ابل زار شد
 روزی که سر و شمع را بی سپاه بود
 نظام کاوند را بر کیم شایه بود

پند هشتم

این سلای نصرت آل عباد است
 شای با عقاد با هم شتر است
 در سینه محرم از شکر حکم که کربلاست
 سخن سخن غنچه که کربلاست
 پیشانی کشاده زانده بگره
 با صبح و غنچه که کربلاست
 از که بهاسه آل شمع خشم کرده زده
 آری بآل سر و در و ش کجاست

نہا نام است پیکر و خلیس
 بنگر کو خوشی دل سپیدین این عزت
 لیلا ز تاب غم بکن شک روز خوشتر
 امروزی دیدہ ہست ترا دیدن کو است
 برقاقتش بریدہ تھا کہ سویت طرب
 چہ لایق صبوریش ز دست غم فاقست
 از تاب درد کو ز فرخندہ کردہ روز
 دیدہ تھا گریان لعل کبریت
 آب سرد کردہ زباغ شاد منع
 بر شام از ناخندہ نغمہ نیواست
 بہت عجب سے خیالت چو چوان
 ز پیروز چو بین کہ ز حکم سس پایست
 سر کن زردی صدق ملالہوری رو دما
 از گفتگو دمای شہنشاہ مدعاست
 عاشور تا کہ نیکبار روز سال و باہ
 نوروز و عید با ہمہ سال دماہ شاہ

مرثیہ دیگر

ماہ چہم است حرام است فرست
 کو در جیمہ دل بکشین غم جو سہ
 بانا چہ شہون آہ در کز چہ با تم است
 گر دیدہ نہ شستہ بی و شور با سہ
 نہ یک کلک در سر غم ز دہان جہان
 سوادہ دیدن رنگ چہ با بارغی
 بجا بگریہ یا بگریہ نہ دسار
 پاکرہ دم پر از با ناز و جد سے
 روز نازہان ہا شک گر دیدہ ہا از فلک
 پیروز سپہ بزمین گر دیدہ ہا
 از گریہ این آب بری در سہ چہم
 چارہ بکن بجاہ چہ کردہ بے بسی
 سکن رہ بر آرد
 شکستہ کہ تیغ زخم این زخم چہی
 بر منقول گریہ اگر
 در ہم بکلیہ بکشتن فرادہ بکشتی اگر
 امروزی در بکشتن حال تو در ہی
 روز شاد نیست بندہ از این نشاط
 عدسہ غم باست بدہ روز بچی

نقش عجب زود محل امر و نیک شد
شب راز معجیب این سوز نیک شد

بند دوم

خانی که بود در دنیا صاف کوشش
دیدند در اهل عجب آب نجرش
از آن قدر بازشش قفس نیک و نون
شاید که به تخت زوشش پیش
رویکه آفتاب زین گشت آیدین
بوسه ساینه زهر او عذرش
این یکسوی پین که بعد دیدن و زرد
بفرشش چون آتش فزنده پیش
عالم سپاه ساخته گردن کورل
باد افید شرم ازین چشم افش
زینق موج فزایش در آتش کشمرب
تقصیر کرده بود کف خاک بر سرش
گیسو پدید آمد و دست نجرش
بهر زود و منظر نجرش

نقشیکه بال و نقش فزنده است
صد نامه بر لبش آورده است
افزاده سایه از کتب مشاطه صبا
ز دلیده اند طره مهر و خورشید
بر دم صبا گذار به طرب چنین کند
چاکر به برفی لاله و سر و چین کند

بند سوم

مویا بختن فرق شیدان خضاب شد
آغشته مشکنا ببل مداب شد
آن پرده که در هر بنجاسه آهافت شد
خفت عوا و بر اسسه مفا خراب شد
زیر و زبر شود فلک این انقلاب پیست
آرام بخودی و سکون اضطراب شد
درین زمانه زرقاب نون می زنند
تا نفس گشخته چو تاب شد
با نقره های افشاک نظر بختاک ریخت
بر پایه های دارش جگر کباب شد

تیرت انتهای غم از وقت بیا
 و ز بچسب ناله نفس سر حساب شد
 امروز دروس روی نمودن فراشت خج
 دو درون سوختنش نقاب شد
 بر این نیست طعنه که بگرفت خون چرا
 خوش ز تاب محنت و اندوه آب شد
 چون ملک ببال و پر می پند
 از ابرو دیده قبه گردن جاب شد
 گردن جابی از غم گمان تو خوش است
 چشم از جاب خانه بجز تر خوش است

بند چهارم

روزان که کشایدین غم شمر از غمت
 گل کرد و داغ و بوی جگر لاله زار غمت
 خوش سپرخ نند بارش افشار غمت
 این سر جانگداز جگر ببار غمت
 اینها تا آخر است ملک را سوز دل
 بیچرخ افکار از مرقه اشکبار غمت

در شبانه خط و داد دل خرابم سوزنا
 خوش است بیک از بیک در افکار غمت
 چشم گم زشت آن همه بیکاله جگر
 از اجاس سر در لاس قرار غمت
 قصرین ز صدمه غم ترزان است
 در کینه طاق بندی صبور قرار غمت
 تاراه کوی سین پوید و گر بنگاه
 دره گذارش از فرقه پاینده چار غمت
 اندام خون کز دنده بود شد زندگی
 این گریه های تلخ که مبرنده گار غمت
 شا بیکم بود و در حاشاوش غیب رخ غمت
 از چه باور این باورم برده اند
 کفار شام پندایم برده اند
 پرنده جی ما بده شام برده اند

بند پنجم

روز غم است کاندوش و فغان غمت
 دل زاده و ناله دی هسته بان غمت

باید برای سخن اگر در غم دلم کرد
 دلم اگر دینیم و جگر با ضمان کنیم
 گماهی بکنیم با باین قدر بیان
 هر جا که بگذریم سر به کشتان کنیم
 از تیغ خوشدست غم را که سوز نیست
 نشسته از دست غم که با و زیان کنیم
 شربت دعا خدایک بهشت با و زیان کنیم
 فرسایه بر سر با و زیان کنیم
 جیب و دست غم که با و زیان کنیم
 دشته پیش بر سر با و زیان کنیم
 نرسین اشک را هم که با و زیان کنیم
 در غم که با و زیان کنیم
 گر هم به آفتاب بازه در غم که با و زیان کنیم
 غم که با و زیان کنیم
 از پیجوی تبارک الف بهشتان کنیم
 غم که با و زیان کنیم
 غم که با و زیان کنیم
 غم که با و زیان کنیم

نید ششم

شکایت بر دل که ازین غصه خون نشد
 کرم باد آنگاه که لالش نشد
 با مال شور و دل که در دین نشد
 یک عقل که در دست در و زور نشد
 غم بارناخته زده خون در و زور نشد
 زخم است که سینه جراح است کنون نشد
 درخت با هم اند چاه و چاه آفتاب
 بیپرده به پریان فلک نیلگون نشد
 بر آب که در دین به پریان دست نشد
 کوسا علی که بر سر به پریان نشد
 از غم که در دین به پریان نشد
 از غم که در دین به پریان نشد
 از غم که در دین به پریان نشد
 از غم که در دین به پریان نشد

نید هفتم

زان خون دل که در غم نشد
 زان خون دل که در غم نشد
 زان خون دل که در غم نشد
 زان خون دل که در غم نشد

بیگانہ را بنا نفس گشت آشنا
این درد خاص را چو بلا عام کرده اند
از تاب و دروگر نفس با غی غفلت
بخندد دل که زاده چار جام کرده اند
خیر نیست حیات ز غمی که در جام کرده اند
این زهر مرگ چیست که در جام کرده اند
امروز در شام گنجد عشق و رسم
عاشق و شمش از برای همین نام کرده اند
این داد با تمام زبید او شایان است
صبح تمام عالمیان شام کرده اند
درین صبح بخت غافل موافق است
خاطر نشان بیدار آیم کرده اند
ایام از آن بکام حسین بن نبود
کال روز شهر یار حسین بن نبود

بخند هشتم

میکند کاشش امیر و صحرای کربلا
ایکله این شهر را به رسم شاه کرد

از خاک راه ساخت از تخت ناز
هر کجاست تخت از خاک راه کرد
دشمن برات جو خطر با شمش کفید
بادش تباہ آنگه خلاق تباہ کرد
شب فلک با شمش کفید این کفایت کرد
ز سادہ روز و قدرت این کفایت کرد
نخل قدش کرسد آوارہ میکشد
زان آباد آوارہ جو شاخ گیاه کرد
اثبات روینیدی خود کرد و در بیان
در شبامه سپاه مروی است
روشن کند مر و یک چشم مروی است
این تعبیر اول که کسوت سپاه کرد
در تمام حسین بن نبود
تمام آسمان برین زمین کفایت کرد
تمام آسمان برین زمین کفایت کرد
در روز شمش کفایت مقام کرد

تمام شد واقعات ملاحظوری

از واقعات تالاسیم غفره الله
 لمخفرته العظیم وادخله فی جنت النعم
 مرتبه نسیم علیه الرحمه

چون نام است که دیگر جهان ملاک است
 نه ماه نامیان چه به ملاک است
 بلال نیست که بر آسمان علم شده است
 درین عالم نیست بهر نعم اشد است
 چو شد بلال نعم و قاشش نعم شد
 طوع کرد بلال و درین است
 غرض که نام واد مصطفی و اجیب است
 با ستم که بادل ناشار
 عرای کیت جهان که بادل ناشار
 بر روز غرض پیش و اگر چه باید واد
 تمام بجز کالان چون عیان افتاد
 بر آسمان روز غرض است قاسم واداد
 ردایت است که چون کس باشد ابدار
 سطل همیشه بار ریاض نیست و چهار

بر کلاز بختا که زمانه یکس شد
 زگر وین فلک سیمه طالعش شد
 نمانده بود که دیگر از عجبانش
 که جهان خوش نماید لطف قریش
 طلب نمود دران حال بادل غناک
 خدات سر پرده راسه لولاک
 خطاب کرد که سبکیان اهل زمین
 خدات سر پرده کرده آرام حسن
 وصیت است مرا ای گروه غمیده
 بگوش جان شنوید ازین تنبیه
 مرا کسب دلال بایدم شیب شدن
 چو فرمود و کس دیده نا امید شدن
 سرم بجزه اهل شتم که غلطان
 قنتم چه معرکه که بلا شود غلطان
 چو نیز یکدیگر ندانم کسب چه داند
 جمال زار میان کسب چه داند
 تمام از شتم کوفیان اسب شنید
 زنا ایست ایام و سبک شنید

بنی ایسیه بچو کیند و جاکر کند
 بغیر ظلم به اولاد مصطفی نه کند
 سوارشان نبیند شسته زالان
 ز راه ظلم بجا زده با سکه پالان
 بعد که دوست و اذوه خوار و زار شوند
 تمام و امنش شانسه هر دیار شوند
 بنده شان با سبیری چو آفتاب تمام
 بهمدید بر بندید بپایان تمام
 بچشم که تیان من چو پاره کنند
 بجانب کردان یکبسی نظاره کنند
 خصوص فاطمه یکبسی و یکبسی
 که نور چشم من اند و سرور یکبسی
 یکبسی از غم و غمش که خواب خواهد کرد
 بجا بواره و در غم گوید
 دوران ناز و غم بی کار و بیکار
 سپید بیکبسی خست و خسته
 درین مکالمه بود آن امام باقر ع
 که از سپاه خائف شد و فریاد و گریه

سپید و زار و جاست آن امام شریف
 بران و صلوات و در اجناس و طلبید
 که آنالان رحیم امام باقر ع
 چو آفتاب بجانب قاسم امیرش
 در گوشت و در مرغ و در گوشت و در مرغ
 و در گوشت و در مرغ و در گوشت و در مرغ
 ز شام تا صبح که شام و در مرغ و در مرغ
 روانیست که شام و در مرغ و در مرغ
 گفت شسته بود و در مرغ و در مرغ
 خطاب کرد که ای غم بر گزیده من
 فدای جان تو ای زار و در مرغ و در مرغ
 منضم نمائ که دین ادا سازم
 بنجاک و گذشت جان خود و سازم
 چرا که جان بپسین حلقه بجا آید
 که بپس تو زدی من در مرغ و در مرغ
 که گفته اند لب بپس تو زدی من در مرغ و در مرغ
 تا شبید نمائید شکر اعدا

شنید که جان ندهد در دست او گور شود
 چو دید که گریه بر باد آن رفیع خباب
 چو این شنید ز شهر داده آن رفیع خباب
 بگریه گفت که ای نور دیده اجاب
 ترا چه کاری گشت این چنین باشد
 تمام طلب این فتنه‌خیزان باشد
 تو یاد کار خیر بیان در اوردی منی
 تو نور و دم چشم بر اوردی منی
 چگونه داغ ترا بر پاشی منی
 بر روز تاتم خود غل پاشی
 بر گوی و نشین مستند تاتم پاشی
 بر آس داغ دل الهیت مرهم پاشی
 چو شانه داده شنید این سخن از آن مولی
 خطاب کرد آن شهسوار دادوسته
 خطاب کرد ای افشار اهل حسن
 بگریه گفت که ای افشار اهل حسن
 نموده است وحیت من امام حسن
 که ای پسر چو رسیدی بدشت کرب و بلا
 بگریه گفت که ای پسر بیدار

بدانکه غم ترا نشد طلب نمیدانند
 چو نواز ز نظر خستنی ناپدید کنند
 درین معامله دین مرا ادا کردند
 بنگار مقدم او جان خود فدا کردند
 که بی امام بن زید گریه چه کار آید
 درخت خشک بجای درختان است
 درین مجلس جانان است خاک درخت
 سنا زین و آستان خاک درخت
 چو سنا غم کن در شاه نشین زبان
 خطاب کرد که ای غنچه ریاض زبان
 وصیتی پدرت نیز کرده است من
 ز غم شمع شبتان دین امام حسن
 که من ز آب چشمین حالتی کنم داد او
 زنده با گریه چشمم که گریه آف
 غلامه و دختر خود دید و لاف بر دهم ناف
 بوضع حل بنام تو اش بر دهم ناف
 پس آن امام جگر تشنگان غم افروز
 بپای بیتی بپوشید چنین خطاب نمود

کرای گروہ غریبان براسے شہزادہ
 کیندہ نوم و دستے ز لطف آما دہ
 چرا کہ وقت شہادت قریب من شده است
 چنین شہادت عظیمه نصیبان شده است
 جز سید گدرون که بدشت کرب و بلا
 گرفت بنوم عوی بدشت کرب و بلا
 تنه فیه از پده پاسه چشم یک
 لباس نیل بر گروہ زین الم و فلک
 چو نیمه شرق صبح آید کرب و بی و
 که بود وی طنائش ز کرب و بی و
 بجایه قالی این بار گز جانی و
 هزار خل چشم یک در آن شد و
 پرست در آن پوده پاسه دینوری
 گرفت صبح کف شعوبه کافوسه
 نندل کرد و راه طرب بعد شادی
 نما کردی خود و نشیخت ادا و
 فضا گرفت عطار و بید صبح و سلم
 که به نوشت قدر آرد بلوچ بنوم

در آن سلسله عنوان بعد شکلیان
 شروع کرد و بجا نشست آرا
 که بنو ذر انسان در آن بیان سوری
 بجز جاعت غلمان و فقر و جوسه
 بنجاک مقدم آن شاهزاده سوز و دلدار
 فلک بنو سوز و جوشع با انداز
 روا نیست که آن سوز و جوشع را طلیعه
 ز لطف دختر و داماد و خوش را طلیعه
 بگریه گفت که جانم فدای جانش بهمان شما
 بنم زیاد و زیک جانش بهمان شما
 کیند صبر و بیاد طاعت لعل
 که لازم است ایلم رعایت لعل
 کریم و صلیک این است گنگارم
 باین سبب بچین عفتی گزافم
 خطاب کرد پس آنکس بوسه و شکر لعل
 خصوص مادی و قاسم نیست خسته و لعل
 بگریه گفت کرای و دیان شکر آما دہ
 کیند بنوم عود سے تمام آما دہ

چو آب دیده زانسانه بری کار آید
 که نخل خام غم دیده را بسبب آید
 که روز تفریح و ماکم و سان است
 سر شک خون دل کشید چنانکه گان
 غرض بجایه ناخته قطعهش فرود
 غبار رنگ ز آینه پوش برود
 گذشت بسترش عمامه بعد شادی
 ز شادش از ده غمت تخت دماوی
 زلف خط کزانت نمود شاه شیب
 زهرست بهم قد ماه باغور شیب
 چو گرم کار و روی شدند یار دلش
 که از سپاه مخالف یعنی آمد پیش
 خطاب کرد بسوی سپاه شاه شهید
 مبارز و طرف آخواب می طلبیدند
 چو نشان داده شنیدند این سخن چشم پر آب
 شنیدند از حاجت آن رفیع جناب
 ابراهه کرد که پیشه برین و خزان شس
 عروس ابدل بخون گرفت دماش

بگفت گفت که چای بری چنین دلشاد
 فدای جان تو ای ز جوان نو و داد
 که از ذوق تو ز سرمه گریه کور شوم
 ترانه نیمه وار سبیل گریه کور شوم
 جواب داد که ای آینه احباب
 گل صلیقه ام آینه شهرزاده
 چو این شنیدم عروس از زبان شهرزاده
 خطاب کرد که ای ناله آواره
 تیرا بر ز قیامت چگونه خواهم یافت
 دران بیایه چنان بیست خورش
 روایت است که قاسم شنید چون پیش
 نموده باره سحر آستین پریش
 خطاب کرد که ای دختر ارم حسین
 ضیا که دیده زهر گزیده اقلیدین
 مبارز و قیامت میان سایه ناس
 پند شاه شهیدان باین نشان شباس
 بگفت این دوران گشت بادل غمین
 رسید تا به دیده ارم حسین

خطاب کرد کہ اسے نوردید نہ رہا
 خدا سے نام تو آنتوں میں مضمر
 کہ جان خویش بجای رست خدا سازم
 تو ملکہ موقوف کر بلا سازم
 اگر گشت شدن از بل کے اشارت
 بجھان چسپیدن در خاک تحت رادار
 نمود و بوسے غم نہ رسول اللہ
 و خارج کرد آن یکسان بنالہ آہ
 دران میانہ نظر کرد جانب دارد
 کہ بچہ دشمن غم نورد خویش در آرد
 بسوی آن کہ غم دیدہ چون نظر زداشت
 چو دید و دید کہ آن شکستہ چشمت گذشت
 نشستم بود بسوز گذر نیستی آید
 ز دیدہ اشک چو آب بار سے بارید
 بخارہ بود زانو سے جوہر جال تباہ
 سر کرد کہ چاک کہ بود بعد اللہ
 نہ پیش نشستی آن نہال آزادہ
 بیک اشک میان بجاک افتادہ

ز تابشنگی از یک اعلتش کردہ
 پیش مادرش افتادہ است غش کردہ
 چو شادانہ نظر کرد این حال را
 نمودہ چاک گریان صبر و وصلہ را
 ز روی لاف نظر کردون خویش را در
 گرفت مادر محزون غم خویش
 گذشت روی چو آن حالت برادر خویش
 سوال کرد از ان حالت برادر خویش
 گریہ گفت کہ اسے مادر پسندیدہ
 چہ واقع است باین کردن تحویدہ
 کہ افتادہ چنین بزمین و پیش است
 کہ در مصیبت او عالمی سپید پیش است
 چو مادر این سخن از روی شنید کہ بیان شد
 چو شام نامیان حالتش پشیمان شد
 پگریہ گفت کہ اسے نورد دیدہ مادر
 خدا سے جان تو اسے برگزیدہ مادر
 گمراہ غشنگی و اموش است
 برادر تو زین اضطراب پیش است

رسوئی شنگی از بسکہ اعلیٰ بخش کرده
 بروی دست من افتاده بخش کرده
 کمان آب ندادم بس در دم دیگر
 گما که مردم چشم شون آب آور
 چو شاخزاده شنید این حکایت از مادر
 بگریخت که اسے اور بکونین
 خوش باش کہ تا من دی روانہ شوم
 بر اسے قوی لب تشنگان بجانہ شوم
 مثال سنہریا نمکدین بیا آم
 دین سالارہ را پیدایش تشنہ بیان
 گزشتہ قاسم بپاشہ خانم میدان
 دید اشک و فاشش بر زلف و جلید
 براق نوا سلیہ خیل تاش پوشید
 جلستہ آن لعل شہید آل عبا
 گذشتہ بسم عمر اسے رسول خدا
 وداع کرد پس آہ کہ بدیدہ خوبار
 چو آفتاب نمودش بر ذوالنجاح سوار

غرض روانہ میدان اشیب گردید
 زمین بزم پیرم ذوالنجاح می نزدیک
 خطاب کردیم و انیان کفر شکر
 کہ ای گروہ چشم پیشہ رخسار دار
 چو واقع است کہ بر قتل اربابینید
 چو شد کہ آب برادر او مصلحتی بینید
 خدات حرم عیسی
 فتادہ اند خاک از چویم تشنہ لبی
 سیکار بجای کہ عابد بیار
 گرفتہ از علش تشنگی لبش زنگار
 بنای کار شکار خفا سے مردم نیست
 گزشتہ شاکو نیسان نغم نیست
 چو این شنیدہ آشفست ابن سعدین
 خطاب کرد کہ ای کو نیسان بدین
 کہ پیش زمین بگذا رید خیل نورس را
 در آورید و پانچ این مثال کرد
 کہے ارادہ میدان آنجست آب نہ کرد
 چو چشم غمی رو بآفتاب نہ کرد

ز باده که تو در سپاهی روزگار
 ندیده کارش دهنگ بزم اسپت باز
 چون زرق این سخن از روی شبنم گریه
 که دست و تنج شکر شنب علم گریه
 غرض و پیوسته از ضرب تیغ شانه سپید
 با کمان جنس هم سپرد جان لب
 ز چار کین تماشایان نفسان غایت
 ز دوست اخذ از دوستان مان به بهشت
 چو گشت خاندین عالی از سپاهی شب
 گرفت جاسه در آن آفتاب حج توب
 جهان که کرب خود را ز درین یسار
 بسان شیر قلیب با آه آن نفا
 ز صحر اقل گشت بر چرخ خزان
 سرخا دس دین را بعبود میدان
 ز بوش شنبی خان زاده چون دادند
 بسوسه خیمه زد و انجاح را کردند
 رسید چون بدیدند تو چشم حسن
 خطاب کرد که اسه علم بر نیکه من

چنین حال من در فاطمه شوشن
 فدا می جان تو آبی بزم بهشت من
 خیال از پیش تنگی ششم می پیاب
 که از پیش جگر من غم غم
 زین من و کلبه شکر گل است اوضایم
 بنگ و در کفش شکر و کلبه ایام
 اگر شب است آسپد کیم افکار
 بهشت تو بر دم نماز کیم
 چو این شنبه ز شهر اده سید کیم
 دواسه در دگر خندگان امام
 وید پیش گرفت آرزو مان بدیدار
 در نیم حسن را و چون خوش بهر
 غمین باش که خیال چون گل شاداب
 ز دست ساقی کوثر و قیوم سیراب
 مقدر است که با آه شورش شنبی
 رسی کیم که بارت محمد عربی
 پس آفتاب مقدر ز راه عزت و جاه
 گذشت و در پیش خاتم رسول الله

از ان کہیں ہوش نہ آوہ بادل نہیں
 فوٹ لگے اٹھ اٹھت دریاں چین
 خطاب کر دو گر جانب الام چین
 کہ اسے سرور دل خوشم پیکر تقدیرین
 کہ زہر و سیت امر و نارا سید شدہ
 بر بوجھ سحر کہ مار بیکند ز حشر تیر نو
 در شفا ریخت پیدہ اس سپید شدہ
 بر قدر رک احوال حال مادرین
 بیوی پامی وی اگہ و راع آخرین
 کہین شاہدہ پیش بین پیرین لب
 کہ بعد ازین بجان زندہ اٹھ خواہے دید
 شہید این سخن و چھو پو نور شہید
 ز شوق غم غنمت سبوی بیچہ دودید
 جو دیدید کہ شہودہ است سوی سحر مادر
 نہ تہ بادل پر خون بیان خاکستر
 کسی بہ بزم عری آن نظر سے کرد
 گوی چو مکیب ان خاک را بیک سار کرد

کہی نہالہ جانسوز و خاطر ناساز
 بگریخت کہی فوجان اوداماد
 غدا ی منزل دماوی غایت کردم
 ہلاک سعادت و غور رسالت کردم
 خدا کن کہ شود اسے سر در سیتین
 آفتاب جمال تو دیدہ ام روشن
 کہ عجب گنگا ہو نامم سبب الاثر ان
 چو حجاب کلبہ یعقوب و سید شاد
 در بین خیال تیر آن شش لب جو دیدہ شاد
 کہ ناگمان نظر آن بشارت راہ فرستاد
 دیش زدن او چون جباب شد بے برگ
 تیران رسید کہ گرد و دشت شادی برگ
 سینہ دار ز جباب جبت آن حمیدہ پیر
 دودید و پیش گویش جوجان خوش پیر
 چو یافت انستم روزگار شش لبش
 تیرا مرتبہ زربوسہ عشق لبش
 خطاب کر کہ کہی جان من چو دامادیت
 بجایہ تو نہ انعم است یا شادی است

بین عروس چنان دیده اش پریشان
 که دست و پای وی از خون مل خضاب
 جواب داد لای او جریب به نزار
 نزار چنان مقدس خدایست
 پین یکت شدن از شهادت است
 که جان فدای حسین کردن
 بجا رواست که زنده باشم رسول الله
 رو به جیب که شمع دل رسول الله
 که یک جان نماید فدای جان حسین
 بهر دو کونش از نذر دشمنان حسین
 دین مسلمانان را در از برای خدا
 بدی که دیدم ازین مخرج میسر
 کین ز دیدن من در ناله قطع میسر
 که بعد ازین بچان زنده ام خمیاری دید
 چو ال بیت نشینند این عالم را
 زنده جاگ گریبان صبر و حمله
 ز خانه ان نبوت چنان نفعان بر خاست
 که عالم از غایت آسمان بر خاست

دین کمال بود آخواب بافتنگ
 که از سبب باه خالف شنیدند
 نجابت جیب جگر گوشه رسول این
 چو آفتاب بود آید جیب در میدان
 جهان که کسب آن بعین سبب ایان
 بر آب کسب آن سید اول پیش
 خطاب کرد سوی این روی کسب خوش
 که آب داده ای روی کسب خوش
 جواسه دادی آب داده ام ز فرات
 دلی بد آنکه در کسب کسب
 خطاب کرد در کسب پیش روی کسب
 آن بعین جیب پیش روی کسب
 که اسب غم و کما زشتی از کسب
 زود و فقر از کسب از کسب
 موده بچان اسب خوش را چای
 زشتی است سبب ایان کربلا آب
 هنوز روی دین می کسب از کسب
 که این چنین دلی در از غم چای از کسب

چو آن سده شنید آن سخن ز شاه مبین
خطاب کرد که ای کوفیان بزمین
تمام حله نمائید از ره تدبیر
بر و کسب و رسول خدا صغیر
بغیر چو بیزش در آید ز پیا
که مانند است بیدان کربلا تنها
غرض احاطه نمودن ازین و بیار
ز بس خدنگ جفا متصل بهم گردید
نمیدر و سبزه این کس بود ز شنید
عقاب بند تیرا بست که شمشیر
گفتند بسایه عقاب سعادش بزم
که آگاهان ز قضائیت کافره دور
بسوی سرورین نیزه حواله نمود
قضا بسینه قاسم زمان نیزه بست
باین تیرا کرم از یک آن چشمت
قضا ز شمشیر آن خصله ایجا بد
چو زرد یک دیده با فدا و خاک

اراده کرد که آن بی بی را بخواه سازند
 سربارک آن شاه را جدا سازند
 ازین عالم چون خانه را در شد گاه
 کشید نفقه را در حق تقنین
 خداست جان تو ایست نوزدین حسین
 پاک نام تو از دست یار یاب
 ز من حسن کین دوزد یار رسید را در یاب
 من شکست محنت رسید را در یاب
 جویان شنید ز سر زاده باین یاب
 کشید یار جگر سوز باین یاب
 چو برق جست و چو مهر منیج کشید
 چو بنفش و خاشاک اشتیاق تابید
 بخت بد چون بخت شاه زاده آن مرد
 رسید چون بخت شاه زاده آن مرد
 چه دید دید که آن کاف بستم
 بروی سینه آن تشنه لب گزشت قرار
 که سر جگر کند از یک پیش بخواری ناز
 جویان عالم را دید کشید اطمینان
 کشید تیغ و زینش نو و چو خیار

نشست بر سر بالین آن دامن
چو جان گرفت سر یکیشین
خطاب کرد که اس نوریدیدانم
فلای جان تو من بیم کمال
زندگی شده ام در جهان زین
که یار سکه توبه آسبیده
نمین بباش تو ای کوکن خشت فیض
تو میردی بین انکاسیدیم
فرض گرفت در آغوش آن نکو اختر
ساده تاب در تپیدش بدید
چو دیده اش برده افتخار ساقی بود
هنوز کینهش چون چات باقی بود
مخدرات چو دیده اند حالت غم او
زند چاک گریبان بگل با هم او
یک نشست بالین آن زار دیده کلاب
کیچک فغاند بر پیش زار دیده کلاب
و در بابل نوین سید باب
چو جان گرفت در آغوش نوین سید باب

باشش تسبیح زیند را سید باب
زهره سینه آن دست با چاه بود
کشید چو نوین بسیم به پیله تر
گر گرفت که اس المیت پیچیر
مر که چو نوین خاست احسان است
چو سیم ز زخم این گل عروسان است
روایت است که چون مادرین صلیبت
چو شمع بر سر بالین آنجانب دود
نموده دیدیدان سر و آوازش
خضاب لبه بچو نخل تانده دماوش
من مبارکش از زخم کلماتان شده است
نزار چشمه خون از ترش روان شده است
چو این مسالده را دیدی بول غمناک
نگاه دست و گریبان جامه زار و چاک
گرفت یکدیگر در خون طبعیده را در بر
چو شمع اتیان کرد خاک را بر سر
ز خون قاسم فرزند نو بدو مالید
بین نواسه نوین زارند از غنا مالید

خود سیت عنبر اگر دید تاسم
رفت چون کمر باگر دید تاسم
ترا دلا کردم جسم جان مادر
دلم را شاو کردم جسم جان مادر
فدا سے تخت و ادا بیت کریم
بقربان جسم و شاد بیت کریم
جزا داد بقر بخت زگر کرد
فدا سے چشم گرایت گز کرد
چو اجم سادہ اسے جان مادر
گشت شفقہ رستمان مادر
گر ز مادر است بچیدہ تو
چو پادشاهان مادر
جست و دیدہ پادشاهان مادر
بین احوال پادشاهان مادر
بیت جسم کریم و بیت آفتاب
نہایت تخت و ادا بیت کریم
خبر سار قدرت آفتابہ بخت کریم
کر کردہ سیدت را از میان چاک

پیار چلبه اش یک خطہ زمین
کر تا پای بدولت عکین زمین
عروس از عجز رزیت بقر راست
و شمشیر را شمشیر اشکبار است
غرض کہ طول سخن و عاب
و کانکہ خنک این آیین
من شکتہ دعا می کنم این آیین
ز روی صدق گویند کشمیان زمین
بزرگوار خدایا بنظر خود است
مجدوری مادر سے طریقی نجات
بحق اس کے بی بی تو نائب بود
بجی طعم تو و نظر العجائب بود
کہ خضوع و تقویٰ و فضل و جلیل
نیکند کسی و فیض روح اس علیل
پادشاه روح نبوت مادر سے ملین
دو دو شوارہ شورش برین زمین
علی انصوح آن شہسوار فرزند خانہ
کر و صیبت اس کو بخت شد عزا خانہ

<p>پیشین از کرم ای بادشاه هر دو سر گناه نرسیدید و ایران شیدا نشید زلف خود همه را در جهان عزائی کن بکوری دل اغیب را که بلائی کن چو کند هلا پیما سست سعادست بهیم و گرنه از ستم کس نبده روی بپاهم نصیب من که درین سنگا نشان نسیم تو ام پنج پیماسی سگی تعزیت ندیم تو ام</p>	<p>چو از شهادت آن نور دیده شد آگاه بیدید چه چجب را سود آرد آب بپاه بجی باقی اولاد خاص بسط بنی نصیب صاحبین عصر حضرت مهدی کشتیگان همه را از ریاست جاکن بجانب دل هر یک ز درخت جهانداری مردن کن اندل شان نیت جهانداری غور و رشک و صد بکاه دم آزاری</p>
---	--

تمام شد واقعات ملاسیم

مخمس بندای مولانا مآل مختم من کلام میرزا محمد خان نصیبی زنکه کرمان شامانی	
بند اول	
باز این چه ناله است که با آه توام است	باز این چه گریه است که هر دید پریم است
باز این چه فتنه است که در دهر دریم است	باز این چه شورش است که در خلق عالم است
باز این چه نوحه و چه عزاه چه اتم است	
باز این چه شعله ایست که از کام آن داین	باز این چه ناله ایست که از ارض مقیمین
باز این چه شورش ایست و مافاق کین چنین	باز این چه رستخیز غطیسم است که زمین
بجای صبح صور خاسته تا غرض غلم است	
با پر خ سال خورده نه در پشت رد برو	دو ششم نهان ز سر همین بود گفته گو
کے قدر خمیده راست پس این سخن بگو	این صبح تیره باز و مید از کجا کزو
کار جهان خلق جهان جمله دریم است	
گویا زمین ز جاسے فلک داور و خطراب	گویا شمشیر کشته باد فغان پر خ راجباب
گویا که آتش آمده بیرون ز جاسے آب	گویا طالع میکند از مغرب آفتاب
اکاشوب در تمامی فسات عالم است	
گر گویش معصیت عطا بید نیست	گر سازش مشوش غمنا بید نیست
گر دانش به شورش عطا بید نیست	گر خوانش قیامت دنیا بید نیست
این رستخیز عام که نامش محرم است	
در بریم غرض غرض که غیر از دصال نیست	در قصر کبر یاسے که آن راشال نیست
در ارج نه سپهر که جز وجد و حال نیست	در بارگاه قدس که جاسے لال نیست
سرها سے تدبیران همه برز الوغم است	
ارض و ساچو بایسان نوحه می کنند	وحش و طیور کر و بیسان نوحه میکنند
دیو و پری و اینی و جان نوحه می کنند	جن و ملک بر آویسان نوحه میکنند

اگر با عزای اشرف اولاد آدم است	
خورشید آسمان وزین نور مشرقین	پرونده کنار رسول خدا حسین
بنده دوم	
خشکیده لب چو چشمه چشمان کربلا	از سیل فتنه رفته ز دامن کربلا
امواج دلت خورده عیان کربلا	کشتی شکست خورده طوفان کربلا
در خاک و خون فداوه میدان کربلا	
گر مهر زره دار بر او فاش میگردد	اگر بر قطره وار بر او فاش میگردد
گر چرخ کج مدار بر او فاش میگردد	گر چشم روزگار بر او فاش میگردد
خون میگذشت از سر الوان کربلا	
فرمان دهنده و قدر بهر امتحان	بگرفت وعده چون زنده شاه انسل جان
از کوفیان نمودگر و همیشه میهربان	از آتیب هم مضایقه کردند کوفیان
خوش داشتند حست همان کربلا	
بر کربلای بیخ و بلا با حسین رسید	بر او رسید آنچه بیایست دید دید
زینب بناگرفت که جن و ملک شنید	بودند دیو و دود و همه سیراب میگردید
خاستم ز تخط آب سلیمان کربلا	
در کربلا به گفته مردود از ابد	چون ابن سعد از ره بخل وره حسد
بر کشته گان کرب و بلا آب کرد سد	زان کشته گان هنوز به عیوق میرسد
سرایا و اعطش ز بیابان کربلا	
نگرفت مهر و مهر گلای بغیر اشک	نگرفت اهل شهر گلای بغیر اشک
نگرفت خلق بجز گلای بغیر اشک	نگرفت دست داد گلای بغیر اشک
زان گل که شد شکفته بر امان کربلا	
آه از وی که سر و اعدا نه کرده شرم	آه از وی که نهتر اعدا نه کرده شرم
آه از وی که کتر اعدا نه کرده شرم	آه از وی که لشکرا اعدا نه کرده شرم

کردند و بدینیمہ سلطان کر بلا	
آندم فلک بر آتش عبرت سپند شد	کز خوف خصم در حیم افغان بلند شد
بد سوم	
کاش آن زمان زمین چون فلک نلگون شدی	کاش آن زمان ملک ز فلک ازگون شدی
کاش آن زمان تمام جهان غرق خون شدی	کاش آن زمان سمر اوق گردن لگون شدی
این خر کہ بلند ستون بی ستون شدی	
کاش آن زمان کہ دست بدی دست کو فیان	کاش آن زمان کہ ظلم بپا گشت در جهان
کاش آن زمان کہ خصم نبی بود شادمان	کاش آن زمان کہ این حرکت کرد آسمان
سہاب دار روی زمین بی سکون شدی	
کاش آن زمان ز شمع سید روز اہل بیت	کاش آن زمان ز شمع دل فروزاہل بیت
کاش آن زمان ز در و غم اندوز اہل بیت	کاش آن زمان ز آہ جگر سوز اہل بیت
یک شعلہ برق زمین گردن گردن شد	
کاش آن زمان کہ شد تن پاکش چو لالہ چاک	کاش آن زمان ز تیغ شدش چاک جسم پاک
کاش آن زمان بدشت بلا آتش شد ہلاک	کاش آن زمان کہ بیکر او شد درون خاک
جان جہانیاں ہمہ از تن بردن شدی	
کاش آن زمان کہ شاہ شہیدان ز دہر رست	کاش آن زمان کہ دست علی شہر شوم بست
کاش آن زمان بآل بنی خصم یافت دست	کاش آن زمان کہ گشتی آل بنی شکست
عالم تمام غرقہ دریا سے خون شدی	
دین آتش ستیزہ تباہست سوز حشر	این سوز انگریست از دوزخ سوز حشر
این سوز آہ گر نشدے دلفروز حشر	این انتقام گر نہ فتاوسے بر دوز حشر
باین عمل معاملہ دہر چون شدے	
آل بنی چو دست نظم بر آوردند	ارکان عرش را بہ تر زلزل دسا آوردند

بند چہارم	
سنگِ ستم جو بر گہ مصطفیٰ زدند	ششیر بر سرِ علی مرتضیٰ زدند
در از جفا پہ پهلوی خیر النساء زدند	بر خوان غم چہ عالمیاء از اصلا زدند
اول منلا بہ سلسلۂ انبیاء زدند	
تا جو روظلم و فتنہ بہ عالم بشد پدید	بر ہر کس آنچه خواست رساند قضا رسید
ہر کس ز جامِ غم بچیان ساغرے کشید	نوبت بہ اولیاء چہ رسید آسمانِ طہید
زان فرستے کہ بر سر شیر خدا زدند	
سنگے کہ داشت کان پر غولیش قرہا	آن را قدر ر بود بہ امداد سے قضا
وانگہ بدست یاری اسوار بے وفا	بس آتشے ز انگر الماس ریزا
افروختند بر حسنِ محبتا زدند	
آن خرگے کہ پا بسیر نہ فلک بسود	آن پردہ کہ پر دیگان را حجاب بود
آن خیمہ کہ آل بنے جادوان نمود	وانگہ سدا دق کہ لک محرش نمود
کنندند از دینہ و بر کر بلا زدند	
از تیغ بید ر یغ لعیتان و مشرکان	از دشنہ ہائے خون خورد ستحمان
از خنجرے کہ دم زدش میشدے کردن	از تیشہ سیمزہ دران دشت کو فیان
بس نخلہا ز گلشن آل عبا زدند	
بس خنجرے کہ رشتہ دتار بنے برید	بس ناو کے کہ اصغر ش اندر گلو کشید
بس ضربے کہ بر سر شیر خدا رسید	بس ضربے کہ آن جگر مصطفیٰ درید
بر خلق تشنہ و خلقِ مرتضیٰ زدند	
جمعے کہ چون گز شدہ در بحرِ غم فرو	فوسے کہ داشتند بہ فریاد و نالہ خو
آلِ نبی بناخنِ غم جلہ کنندہ رو	اہلِ حرم دریدہ گریبان کشادہ رو
فسر یا دہر و در حرم کبریا زدند	
روح الامین نہادہ ہزار فوسہ حجاب	تار یک شد ز دیوانہ او چشمِ نقاب

پند و نصح		
چون شاه تشنه لب بدم و آبین رسید	چون زخمها بحسم و س از اهل کین رسید	
چون خمرشش به خمر شمر حسین رسید	چون خون ز حلق تشنه آن بر زمین رسید	
چو ش از زمین بذر ده عرش برین رسید		
جاری سحاب فتنه ز بس گرو سیل آب	از شش جهت پهای چه شش شور و انقلاب	
ارکان لوح و عرش بر آمد با فطرباب	نزدیک شد که خانه را ایمان شود خراب	
از بس شکستگاه به ارکان دین رسید		
در کربلا ز بس سپه کینه اسپ راند	شد هشت آسمان ازین شش طوق بماند	
دامان ظلم بس که غبار ستم فشانند	باد این غبار چون به مزار بنی نشانند	
گردانند میشه بر فلک مفتین رسید		
هر تیشه که بود بارگان دین زدند	هر حرب که بود به شاه و سبین زدند	
شاخ نهال باغ بسته را ز کین زدند	نخل بسند او چه فسان بر زمین زدند	
طوفان بر آسمان ز غبار زمین رسید		
تا آه کشته گمان دیر عرش جلیل زد	عمامه از فلک به زمین جبهه نیل زد	
خود را در آتش سوزان غیلیل زد	یکباره جامه دشمنم گردون نیل زد	
چو این جبهه لبیسی گردون نشین رسید		
پرتشد ز پا ثخان فلک در جهان سمرقش	کز آب تیغ تشنه لب و س نمود نوش	
بس خون بخورد خاک که گشته یمن نهوش	پرتشد فلک ز غلغله چون از بت خردوش	
از اینیا به حضرت روح الامین رسید		
خاکه سیمه ز سم سواران کیس و داور	برخواست کرد بر هیفته اندران دیار	
کز گرد گشت هیچ بسانند شام تار	کرد این خیال دهم و غلط کار کین بخوار	
تا دامن جلال جهان آفرین رسید		
هست از لال که چه بری ذات ذوالجلال	او در دل ست و هیچ دلی نیست بی لال	

بند ششم

گوید فلک که دیده ام از چشم اشکبار
خورشید را که داشت به سرتاج زرنگار
از سر فگنده بشنوا زین پیر سال دار
روز که شد بنیزه سران بزرگوار

خورشید سر برهنه بر آمد ز کو بهار

آب ز سینه آمد و شد سوز مهر گرده
ز خمی بجنده آمد و شد دل پر از قروح
چشمه بگریه آمد و شد بحر را شکوه
سوی به جنبش آمد و بر خاست که گواه

ابر سے بیارش آمد و بگریست ز آزار

اشک آبخنان ز دیده بیامد که بهر بصر
دل آبخنان ز سینه میزد که بهر ضمیر
دهر آبخنان بر عشه در آمد که هر امیر
عش آبخنان به لرزه در آمد که عقل بر

افستاد در گمان که قیامت شد آشکار

آن خیمه که هر چه در و غیر آب بود
آن پرده که پیر ز سر و آفتاب بود
آن خرگه که نه فلکش یک تباب بود
آن خیمه که گیسو خورش طباب بود

شد سرگون ز باد مخالف جناب دار

تو می که بوده اند زول یک یک جلیل
خیله که داشتند لب احمد و خلیل
فرجه که میشدند چو موسی ز رود نیل
جبهه که پاس محل آن داشت جبریل

گشتند بے عمار کے و محل شتر سوار

باین که کس نداشت بهجا حرمت بنی
باین که سیر زده این عمل از امت بنی
باین که کس نداشت بهجا حرمت بنی
باین که سیر زده این عمل از امت بنی

روح الامین ز اوج بنی گشت شرمسار

وانگد ز کوفه خیل الم ز بهشت ام کرد
نوسه که عقل گفت قیامت قیام کرد

بند هفتم

گر این صفت بجز شیدان قدم زنت
هنگام شور خلا این بهم زنت
در آن زمان که فردا صبحی ز بهم زنت
تو ستم جز اسے قاتل او چون رقم زنت

پیکار به جسدیده رحمت قلم زنت

چون سلطان در گری سلطان روز حشر	آیند سوئے توقف دیوان روز حشر
سجند جرم خلیق بیدار روز حشر	ترسم کز این گناہ شفیجان روز حشر
دارند شتم کز گنہ خلق دم زنند	
بہر نفاص خون زہد دشمنان دین	از بہر خون بہا کے شیدان ز اہل کین
بر داد خواہی شہد از روز واپسین *	دست عتاب حق بد را بد ز آستین
چون اہل بیت دست باہل ستم زنند	
آہ از دوسے کہ بائن خون ریز چاک چاک	آہ از دوسے کہ باول پرداغ و سوزناک
آہ از دوسے کہ بائن صد چاک و سیم پاک	آہ از دوسے کہ باکشن خون چکان ز خاک
آل نبی چہ شہد از آتش ظلم زنند	
صد داد از ان زمان کہ شیمان اہل بیت	افغان از ان زمان کہ اسیران اہل بیت
افسوس از ان زمان کہ شیدان اہل بیت	فریاد از ان زمان کہ جو انان اہل بیت
گلگون بے البرصہ محشر قدم زنند	
در حشر چون طلوع کند نور کہ بلا	از حسن بے مثال ز بے حور کہ بلا
گوید کلیم این سخن از طور کہ بلا *	جمعے کہ زد ہم صف شان سور کہ بلا
در حشر صف زمان صف محشر ہم زنند	
خالص نبی شوند چو سیم و در از گداز	کے از علی جہد بہ کردند سر فراز
دارند از بنیہ بچہ رودیدہ نیاز	از صاحب حرم چو توقع کنند باز
آن ناکسان کہ تیغ باہل حرم زنند	
پس چون سان زدند سرے را کہ جبرئیل	شوید غبار کیسوش از آب سبیل
نہد ہشتم	
تیر قضا ز دست قدر بر نشان فتاد	برگر بلا کے تارہ آن بی کسان فتاد
بر جسم کشتہ ہا نشدہ حشر جان فتاد	بر حرب گاہ چوں رہ آن کاروان فتاد
شور و لشور داہمہ را در کمان فتاد	

ہم نوحہ را کشادہ شد از بایک بستہ بند	ہم نالہ راست ز آتش دل گشت چون سپند
ہم کہ اہل بیت در آفاق شد بلند	ہم بانگ نوحہ بلند در شش حبت فکند
ہم گر یہ بر ملا یک آسمان فساد	
ہر جا کہ بود سہر و سہی قاصت خمید	ہر جا کہ بود دواغ بدل لالہ دید
ہر جا کہ بد نسیم فغان و غمے وزید	ہر جا کہ بود آہو سے ازدشت پاکشید
ہر جا کہ بود طایر سے از آشیان فساد	
ہر کس سپیدی نفسی از ان جمع فرورفت	کز فرورفت ایک بصد آہ و درورفت
سوسے حسین ازین پر آہ دورورفت	شد و حشہ کہ شہر قیامت بگورفت
چون چشم اہل بیت بدان کشنگان فساد	
بر ہر جید کہ گردش گردون گذار کرد	بر نقش ہر کسے کہ نگہ روزگار کرد
بر ہر یکن کہ دیدہ نظر اشکبار کرد	بر چند برتن شہرہا چشم کار کرد
بر زخمہا سے کاری تیز و سنان فساد	
با آہ جان کہ از تن زار و ناتوان	با جان چو ز حسرت ہر چشم چو چکان
با درو پیے شمار زبید او آسمان	تا گاہ چشم و خمر زہر ادران میان
بر سپیک شریف امام زمان فساد	
از تحمل او فراد و نہاد سے پاشش رو	میسو و سر پاشش و لب خشک بہ گاو
دستش ز کار نامہ و زبانش ز گفتار	بے اختیار نالہ ہر حسین از او
سزد و خیال کہ آتش از او در جهان فساد	
پس باز بان چہ گلہ آن بفتہ الرسول	رو و بریت کرد کہ یا ایہا الرسول
بند نہم	
این جسم پارہ پارہ پر خون حسین توست	این خرق خون ہمزخون حسین توست
این سر و پافتادہ موزون حسین توست	این کشتہ فسادہ بہامون حسین توست
این صید دست و پا زدہ در خون حسین توست	

این برق خورده گشت غم اندوز تشنگی	این شمع آتش از جگر آفسوز تشنگی
این سر و سینه سوخته کز روز تشنگی	این نخل ترک و آتش جانسوز تشنگی
دو دوز زمین رسانده کردون حسین دوست	
این بی سرحی که میزنند این گونه باو دست	این سر و سر بلند که گردیده است پست
این لب تری که آب می تیغ کینه است	این ماهی فتاده بد ریای خون که هست
زخم از تار و پودش افروختن حسین دوست	
این بخت دل که دهن بامون نموده طشت	این جسم نازنین که ز کین پاره پاره گشت
این تشنه که آب دهنش از سرش گذشت	این غم و غم و غم شهادت که روئے دشت
از بیخ خون او شده گلگون حسین دوست	
این تپیم کز وفا کے چین یافته وفات	این کشته ز تیغ عدو عار کے از حیات
این خورده ز آب تیغ ظلم شربت مہات	این خشک لب فتاده ممنوع از صراحت
کز خون او زمین شد چون حسین دوست	
این شاه و شمسوار و شهنشاه دین پناه	این خسرو کے کہ بفرنگش مہن بارگاہ
این دادش کہ بود بہر قوم داد خواہ +	این شاه کم سپاہ کہ باخیل اشک رآہ
نثر کہ ازین جہان زدہ برون حسین دوست	
این جسم جان سپردہ ز بید او اہل کین	این صید سر بریدہ بصرا کے کین چین
این تن کہ افتادہ بروئے زمین ز زمین	این قالب طہان کہ چین ماندہ در زمین
شاه شہید نا شدہ مدفون حسین دوست	
پس رود بر لقیح بہ زہر خطاب کرد	وحش زمین و طیر ہوا را کباب کرد
بند و اہم	
کے خون نشان ز خون تو رخ آہل مابین	کے مرغ پر شکستہ بیا بال مابین
باپ و پسر برادر و عہد حال مابین	کے مونس شکستہ دلان حال مابین
مارا غریب و بیکیں مے آشنا مابین	

این بے سران که ابرو سروردان سزند	نور و چشمه های تو و جان حیدرند
آنانکه یک شبیر علی یک پیمبرند	اولاد خویش را که شفیعان محشرند
در در طر عفتوت اهل جنبا بین	
یکدم قدم برون بنه از روضه جهان	بامریم و هوادگرو پس ز حوریان
شبنام بهشت عدن زمانه تو بر جهان	در خلد بر حجاب و کون آستین نشان
واندر جهان مصیبت ما بر ملا بین	
ننه ننه بیا تو موی پریشان بکر بلا	ننه ننه بیا چه ایر تو گریان بکر بلا
ننه ننه به شور گریه تو طوفان بکر بلا	ننه ننه در گریه تو بر سر و نشان بکر بلا
طوفان سیل و فتنه و جور و بلا بین	
بر کام دشمنان علی دهر دوزن نگر	تنهای زخم از خون لاله کون نگر
در هر تنه هزار جراحت فزون نگر	تنهای کشته ما همه در خاک خون نگر
سرهای سروران همه بر نیزه ما بین	
آن سر که بود خسر سر حمله خاص و عام	آن سر که بود ز موی زرد و رشک صبح و شام
آن سر که بود بینه زهر اعلی الدوام	آن سر که بود بر سر دوش بنی مدام
یک نیزه اش زد و کشت مخالف جدا بین	
آن تن که بود نو گل از شاخار تو	آن تن که بود لاله فصل بار تو
آن تن که داشت جابه بین و بار تو	آن تن که بود پرورشش در کنار تو
غلطان بخاک معرکه کر بلا بین	
بالضقة الرسول ترا برین زیاد داد	کان خاک اهل بیت رسالت بیا داد
بند یازدهم	
اے دهر کینه ها که تو ایجا دکر ده	اے چرخ فتنه ها که تو بنیا دکر ده
اے دهر واقعی که چهر فساد دکر ده	اے چرخ غافل که چهر بیدار دکر ده
وزیلین چهارین ستم آباد دکر ده	

از تیغ کینه چاک شود بی تن حسین	آتش زردی بجنگد که با من حسین
کردی زمرگ دوست تو خوش دشمن حسین	کام یزید داده از کشتن حسین
بنگر که اقبال کوه شاد کرده	
رویت سیاه باد پس از بیت رسول	شربت گیت با و نه امیر رسول
ابن جلدت پس است که یا جنت رسول	در طغیت این پس است که با عترت رسول
بیدار کرده خصم و تواند او کرده	
اے بچو جگر زهر دو جهان گشته رویه	اے پانها ده تو برون چون پدر زهره
اے از تو کار اهل نبوت شده تبسم	اے زاده زیاده نه کرده است بچم
نمرو دین غل که نوشدا و کرده	
ملخی چه شد بکام تو به از خلاوت است	کے مسکی نکوز شے یا کرامت است
این کار را راضی بگردون تفاوت است	بهر شے که بار درخت تفاوت است
در باغ دین چه با گل و شمشاد کرده	
با چون تو که سزا ست جهان کرد کا نچه تو	این را چه سان توان که بیان کرد کا نچه تو
کس این کجا به چون تو توان کرد کا نچه تو	با دشمنان دین نتوان کرد کا نچه تو
با مصطفی و جبر و اولاد کرده	
آن را که گشت مدح پیمیر حبلی بر آن	آن را که داده بود ولایت و سب بر آن
بر گردن که بد لب و دست علی بر آن	حلقه که سوده لعل لب خود علی بر آن
آزاده اش ز بخت فرود کرده	
ترسم ترا و می که به محبت در آورند	اتراش تو و دوز محشر در آورند
بند دوازدهم	
خاموش محشم که فلک چون سحاب شد	خاموش محشم که زمین یک جاب شد
خاموش محشم که نصیبه کباب شد	خاموش محشم که دل ننگ آب شد
پنیا د صبر و خسته طاقت خراب شد	

خاموش محشم که فلک کرد میل خاک	خاموش محشم که بشد عا لے ہلاک
خاموش محشم کہ نصیبے ترا خداک	خاموش محشم کہ ازین آہ سوزناک
مرغ بود و ماہی دریا کباب شد	
خاموش محشم کہ ازین نظم غمسم بیان	خاموش محشم کہ ازین صرف جان بیان
خاموش محشم کہ نصیبے شدش روان	خاموش محشم کہ ازین شمس و خورشید کان
بر دیده اشک ستمان خون تاب شد	
خاموش محشم کہ ازین ابر تند و تیز	خاموش محشم کہ ازین چشم اشک بیز
خاموش محشم کہ نصیبے سرشک ریز	خاموش محشم کہ ازین نظم گر خیسند
روے زمین ز اشک جگر کو خراب شد	
خاموش محشم کہ بشد عا لے خراب	خاموش محشم کہ زمین شد در اضطراب
خاموش محشم کہ نصیبے و بد جواب	خاموش محشم کہ ز سوز تو آفتاب
از آف سوز و ماتیان ماتاب شد	
خاموش محشم کہ لے گرفت کفایت	خاموش محشم کہ فلک بی ملال نیست
خاموش محشم کہ نصیبے برید ز نیست	خاموش محشم کہ فلک بسکہ خون گریست
دریا ہزار مرتبہ گلگون جباب شد	
خاموش محشم کہ برخ از دم حسین	خاموش محشم کہ غم و ماتم حسین
خاموش محشم کہ نصیبے ہم حسین	خاموش محشم کہ زو کر غم حسین
جبریل راز روح ہمیر حجاب شد	
تا جرخ سفلہ بود خطائے چنان نہ کرد	با هیچ آنسہ دیدہ جنائے چنان نکرد
این بیاض واقعہ از او کار ابرکار میرزا محمد خان نصیبی ابن مرحوم موسی بیگ	
کز کہ فی کرمان شایانی پانزدہ بندہ السلام السلام در وصف روح چارہ ہ معصوم	

امید از تفصیلات بیکران و غایات بی پایان شکستہ لبہ این حقیر ناتوان قبول
نظر فیض منظر شافعان یوم محشر گردد و بعون اللہ تعالیٰ بند اول در وصف
خاتم النبیین محمد صلی اللہ علیہ آلہ وسلم

<p>السلام ای مفر خلق اولین و آخرین آسمان با قدر تو دار و آن اوج و علو رکن ایمان جہت محوری درین پیران سرا ہست برالو ان قدر در فہمت تو سائبان رام دیو و دو کجای شد سلطان ہما بدہر سر کشد از ویش نگردون اگر وہاں شود بر فضا از سے دامن دنیا فدا سے مقت کس قدرت بی خبر وہ غیر ذات ذوالہن رجعت باعث بود یکجا بہ تحقیق گاہ احمد و محمود ابوالقاسم محمد مصطفیٰ</p>	<p>تو عین دین نور ذات رب العالمین آن نقاد و ت را کہ دارد عرش عظم نامین تا خدا خواندت حبیب خویش و شہر المسلمین پردہ ہای و حجاب طارم عرش برین نام نامیت نمی بودش اگر نقش نگین در گت را ہجو مو سے عیسی گردن نشین از پے رحمت یقین ہم بر نشان آستین بس ہین و انم نمی بائی عجین نامین بر نصیبی رحمت سے رحمۃ للعالمین آنگہ ہر ناشش بود ہم نام بانام خدا</p>
---	--

بند ویکم در مدح علی ابن ابوطالب

<p>السلام ای آستان کرسے عرش عدا کیست غیر از تو کہ بگذارد ز راہ تربت عالم علم لدنی مستن اسرار غیب چون زند اوریشہ امکان شجاعی ہجو تو محمد رسول شفیع روز محشر سے نمود درج و تورات و انجیل است و فرقان زبور</p>	<p>از بیانت شد تسلیم بالحق محفوظ آشنا در حرم برہر کتف باعث ایجاد پا بن عم و داماد احمد اولین و ہوصیا حق بخواندت شیر خود بر حق توئی شیخ خدا نام نامیت شفیع غولیشتن گاہ و عا اسم و اوصاف درودت زابتدا تا اتہنا</p>
---	--

کفر گرنہ دوزمین و آسمان دیگرے در دو عالم نیست غیر از آستان جود تو چون تو یبانشے بعینے قاسم خلد جمیم حیدر صفدر علی مرتضیٰ سودا روین	یتوانے کرد اسے دست خدا بترشا بلے نہا مان را پناه و سبے نوا مان را نوا بر نصیبی وہ رحمت و رجوار خویش جا مصطفیٰ را بن عم و داماد و برحق جانشین
---	---

بند سوم در وصف خاتون نساء العالمین و قرۃ العین ختم البینین فناء ہوا

صلوٰۃ اللہ علیہ

السلام ای جسدہ برج شرف را آفتاب قدز قواسے قرۃ العین رسول ہاشمی کلاک دست قدرت حق در گہ تزویج کرد پاک دامن بانوا از بطن تو موجود شد شیعہ بزم قلب پر نور جناب مصطفیٰ تا کہ با عصمت نہادی پا بردن زین خاکدان خیمہ ناموست ای ناموس را ناموس و رنگ ہستی از روی شرافت ای شرافت زراب از گنہ کاریش ای خاتون روز رستخیز خاطمہ خیر النساء زہرا سے گلزار بستے	آفتاب از تاب روی و حجابت در چہا ہست این خود نیستی پیغمبر و داری کتاب ثبت در فرو صدق تو بیجا خلق توب شمار فاع روز جزا و اہل جنبت را شہاب روشنی بخش دو چشم جان جسم پو تراپ شد حیا را خانہ ویران شرم را ارکان خراب گیسو حور و فروں برین باشہ طناب بر سنار انس و جان با نوالی یوم الحساب از نصیبی بر شفاعت روی و حر شرباب غنیہ جفت گل باغ ابو طالب سئل
--	---

بند چہارم در وصف بدر زہیر امام حسن و نقب بہ شبیر صلوٰۃ اللہ و اسلام علیہ

اسلام ای باغ جنت را چو طوبی سبز پوش از شرافت بودہ در سینہ خیر النساء شکر خوان نعمت جود تو تا روز قیام دل بہ مہر گرم دار نماز ملائک تا بشیر	عرش اعظم را تو ہستی گوشوار زیب گوش تا باغ خوش علی گاہ پیہر را بدوش ہر صبا و شام می گویند گویا و خوش سر زامرت می بیند چہ از طہور و از خوش
---	---

غیر محبت می نگوید هر که بکشاید زبان گر بدفع خصم بیرون آورے تیغ ازینام چشم باطن غیر حسن توئی بیند حسن بیج رویکے جوش بے آتش نمی آرد بدهر چون نفیسی و زینا و درخ شد طرب لسان بادشاه هر دو عالم شافع عشره حسن	جز و وصف نشنود آید هر گوشه سر و ش از زمین خیزد بپا افغان و از گردن خروش بنگ و چون آشکارا و نهان بر هر نقوش غیر دیک دل که از مهر تو سے آید بچوش باده خاموشه شایسته جبریل کن این دوروش مصطفی و مر قیله را شمع بهرم و انجمن
--	---

بند پنجم در وصف غانس آل عباسید بکرب بلا امام حسین صلاوات الله

و السلام علیه

اسلام ای آستان برویت ز شهر جبرئیل ایر شکست نیست کشتی بر قضای حق رضا از غبار خاک پایا سے زیارت قدسیان در نزد دل بختی فرستید بر دمس نام تو ضمین دیگاه تو خوش و شگفتی مهر تو شمس در قیامت حق زیت به شجران باشد شفیع شعل هر تو بهر دل که شد از غم و غم بخواند نامت را بانی فتح موسی بر عصا قبله حاجات چون باشد نفیسی حاجت خبر و گلگون قبا سے کر بلا یحیی حسین	ورگت را صد شرف بر خانه سبیل میشه قهر تو از پا افتد اصحاب نبیل هر کل دیده از مرغان خود سازد لیل کاشش نرد و شد گلزار یکجا بلیل مال بدخواست طلال و غول و عدیت لیل خدا را جود و صاف من زرق را بابت کلیل گر بود مگر به راه مهر تو گر دد و لیل کز فرعون را ابا اسرار غرق رود لیل که پسند می در دیار بند باشد آن دلیل بمصطفی را جان جیم و مر قی را نور عین
--	--

بند ششم در وصف زبده شریل عباد و زما و زین العابدین لایق به سجاده

صلوات الله و السلام علیه

اسلام ای شیخ زیم بارگاه و لامکان سطح سخن قصر قدرت بر ترازه آسمان	بجای
---	------

<p>پیش دست لعل بخت کتر از یک ذره الیت اسے کہ طاق سعدت نا دیدہ جفت آنکہ بہت دیدہ گردون بسانند تو سجادے ندید غیر تو اندر عبادت این توانائی ز کیست کشف شد اسم اسرار جہی بر حضرت نا خدای فلک نکر از بحر جودت ساحلے شیر شد از بیم با ست دایہ شیر غزال من نصیبی کیستیم گویم شنائے حضرت دیدہ محراب طاعت پیشو اسے اہلین</p>	<p>اسے سہ برج امامت آفتاب زرفشان کترین زنجیر بان در گشت نوش شیروان قر نہا باشد کہ مے بیند بہ سجدہ قدسیان کان بود در سجدہ روز و شب بحال ناتوان پیشتر از آنکہ بگذاردے قدم اندر جہان ہیچ کہ نا دیدہ از آن رو کہ باشد بیکران اگر گہد از عون عدلت گویند ان اشکان ز آنکہ عاجز گشتہ از اوصاف تو کرد بیان افتخار عابد وز بادین العالمین</p>
---	---

بند ہفتم در وصف مخزن فصاحت و بلاغت امام محمد باقر صلوٰۃ اللہ علیہ و آلہ و سلم

<p>السلام امی عقبہ بوست خسرو زرین چشم تیر جز وصف تو ثبت دفتہ گردون نہ کرد مخزن کان و بجا از سیم و زر گرد و دتے تا فصاحت را فغاندی شکلا می شیرین سخن بحر ذخار کرم ہچو تو گوہر نہ بود در گہ تو باب حاجات ست یا گوئی نجات بستین فرش خگا بہت بود با حقہ کے از مصیفت آنچنان بر پا صلا کرد و باکل ہر ہر ت ز نصیبی را بہ ہر نقشہ کہست حضرت باقر کہ قدرش بہت برتر از فلک</p>	<p>سایہ از اوج قصر قدرت این نیلی خیم تاپے تحسیر بگرفتے بتان او قلم گردن آری ز چاک آستین دست کرم افصاحان را نام بر باقر بلاغت شد علم این شہادت را صدق دارد ز آغا ز قدوم خسرو کہ تو قصر فردوس است با کاخ حرم کترین در بان در گاہت بود یا تاج جم کہ صدائش گرد آگہ گوش ہر جز را صم ہچو نقش سکے شاہان کہ در روی دم آستان رعب در در گاہ او باشد ملک</p>
---	--

بند ہشتم در وصف مخبر صادق امام محمد جعفر برائین دین نبوی حاذق

صلوٰۃ اللہ والسلام علیہ

<p>السلام اسے پر توی از عکس ذات نور طور شہدہ در گاہ قدرت تاج فرق قدسیان کاخ قدرت گرباشد قصر جنت پس چرا از سخاے دست تو ای جعفر جعفر غلام بہجو تو صادق خبر نادیدہ در قرآن تمام آتشکار از تو شد بعد از نبی دین پدر نقد علمت را بود چون دین پیہ رواج میدہ چون کحل بنیائی غبار در گشت سرور باشد نصیبی را دل اندر مہر تو جعفر صادق کہ شد دین از وجودش آشکار</p>	<p>نور عین نوری و نور عینی عین نور پردہ ایوان جاہت سایہ اہل نشور ہست در ہر غرقہ و ہر نظرش غلمان و حور در جہان تا حشر ز جعفری دارد و نور دیدہ باطن چہ در ظاہر گذشت از ہر سطور آرے آرے دین حق را چون لئی باشد فرود تصہ جاہت را چون کعبہ می باشد قصور گر کشد یک سیل از آرزو چشم خویش کور ہمچو سہر آسمان روشن دے بخشش سرور کاشخان خورشید باشد آشکارا در نہار</p>
---	--

بند ششم در وصف موسی کاظم باب حاجات ضغفا و اکابر و اعظم
صلوٰۃ اللہ والسلام علیہ

<p>السلام ای موسی عمران زناست شد کلیم از چہام حرف اہمت مستوفین حرفش بود علیسی مریم ندیدے بہرہ اگر از دست پر شود از مہر و کین حضرت ذبی رفت قدروشان و مرتبت را بنگرامی عالیجناب حرف کفر اگر چہ بنام شد کفر می گویم ز جود دین جعفر اتوی را بج نہان و آشکار پنجہ دست از کئی بر قبضہ شمشیر نیز تا نصیبی روسے می مالہ بجاک در گشت موسے جعفر کہ باشد در گشت باب امید</p>	<p>غنیہ از کلین طبع بود باغ نسیم و دین حرف بسم اللہ الرحمن الرحیم کے توانستی کہ می سازد دم عظم ریم از اجہاد وعد و یکجاے جنات و جہم کاستانت را خدا فرمود خود عرش عظیم می کند دست تو ہدے ایادست کریم عقل اول را توئی در اول و آخر ندیم چاک دیگر بر سر جرم قرأت نہیم بر دماغ جانش آید نگشت غیر شیم سین اسمش از براسے بستہ در باشد کلید</p>
---	---

بند دہم در وصف امام رضا صلوٰۃ اللہ علیہ

<p>السلام امی آسمان طوس را شمس و قمر بہستان آسمان قدر ترا ہر شام و صبح یک طواف و رکعت از صد ہزار سال حج فوق اعدا را شگافد تیغ دستت تا بنان چرخ آسمان را علی مہر تو ماہ پر ز نور عالم علم ابد را اززل ہستی تو عین بغم اندر ذات پاکت پر تو سینا و طور ہر سر موسی بہ وصفت گر بگرد صد زبان خلق را چشم شفاعت بر جہانت بود و ہست حضرت شاہ رضا فریاد رس بر سر غریب</p>	<p>از ضیاء بارگہ عرش خراسان را سحر می نہد مہ تیغ حلقہ روئے بر در مہر سر ہست بر حق خداے کعبہ من خوبتر روز ہیجا گر کند نہ گنبد گردون سپر باغ دین را مصطفیٰ نخل و تو شاخ پُشتہ فاضل فضل ازل را تا ابد با شے بصیر مضر اندر تیغ دستت آیہ فتح و ظفر از ہزارت یک نگویم نیست چون حدیث چشم آن دارد نصیبی داریش اندر نظر ہر غریب ناشیکبہ را از و باشد شکیبہ</p>
--	--

بند یازدہم در وصف محمد تقی صلوٰۃ اللہ علیہ

<p>السلام امی خرم گاہ تو عرش بی نیاز ز کن مذہب را تو جعفر حصن تقوی را تقی بحر و کان را و خل چندین سالہ میگردد تمام آگہی دارد روز مبدی و یوم المعاد تا ز راے عالم آراے تو کسب نور کرد روئے بر خوان نوالت می نہد آتش جہت لرزد از بیم دم تغیت دل اعدا چنانک تا کہ دیدی گنبدت را از طلا ہر نقد قلب سرور باشد نصیبی کترین مداح تو</p>	<p>جبرئیل از آستان روئی تو گردن فہر از قصر دین را احمد و محمود امیان را ایاز گزینائی یک زمان دست سخاوت را تو باز مخزن قلب پر از نور تو از اسرار دور از یافت خورشید فلک از جملہ کوکب امتیاز آورد بر ہر کہ رواند ز ماند جوع و آزار کبک را اور پر بلرز و جان و دل و جنگ باز ہست اندر بوطہ رشک حسد اندر گداز کن قبولش مدح دانرا از رہ رحمت نواز</p>
--	---

مغز اہل کرم سر حلقہ بہت جواد آنکہ در جود و سخا امام جهان چون اوندازد

بند دوازدهم در وصف امام علی نقی صلوٰۃ اللہ علیہ السلام

قدسیان راہست اندر سایہ قصر مقام
ذرّہ از ہر رایت در فلک ماہ تمام +
ہا دے دین بہین شرع نبوت را امام
ہمچو نور سرخا در کردہ پنهان بشام
ای شرافت را سزا از روی قدر و احترام
گو سفت از گرگ گیر و کبک از بانا انتقام
آوری بر جلوہ قاست را چہ در در قیام
ز آنکہ میاشتی تو صاحب جود ز اولاد کرام
گو شہ چشمہ بران اسے افتخار خاص و عام
آنکہ جستہ دین پینہ بر علش روئے نقتے

السلام ای چرخ طلسم است صحت پشت بام
قطرہ از ابر جودت در زمین کجہر محیط
عالم علم ازل کامل بفضل و بادل
اسے نقیبان را نقی تا سکہ تو صبح ذات را
بارگاہت حاملان عرش را باشد بدوش
کے شود آن روز کا نذر عدالت در جہان
اوقتہ از باقیامت بر شفاعت تا کہ تو
کے توانم من کہ وصف دست اجودت کنم
کچہ احسان نقیبی نیست منظور نظر
تا جہ از ہر دو کون شاہنشاہ دوران نقتے

بند سیزدهم در وصف امام حسن عسکری صلوٰۃ اللہ علیہ السلام

آسمان بذل را خورشید ہر سیل و نہار
شمسہ طاق جلالت شمس جیح کج مدار
حاکم طائی بود بر خوان جودت ریزہ خوار
نے غلط گفتہ کہ باشد آفتاب ز رنگار
زان جہت جبیل دار و ہر ملائک افتخار
گو ہری ہمچون تو دیگر کے بیمار و بر کنار
امن دراحت روی نگہ از دبر درسی روزگار
بس بہت ہمدی صاحب نامان دہ و لفظا

السلام اسے قوت دین قدرت پروردگار
کے عرش بریت پادشاہ اول رواق
جعفر بر یک بود در کشت فیضت نوشہ چین
خشت فرش سخن ایوانت بود قرص قمر
چون بود در بان ایوان جلال و تربت
گر بگرد و بچہ ہستے راحدہن ہا پر گسر
شہر بارہا تا اگر نالی تو بر تخت جہان
گر ترا بنود و مسلح آمدن بر این مالان

چون نصیبی در تنای گستان طیبیت عسکر عسکر ملائک نصرت افواج دین	غنچہ لب را کشاوه با ترنم صد سحر ہمسر عرش برین شد از قدم او زمین
---	--

بند چہار دہم در وصف امام ہمدی صاحب الزمان و قاطع البرمان صلی اللہ علیہ وسلم

السلام اے کو کب بج جلالیت مشترے تین دست کے تو اند غیر از شمشیر تو عصمت خیر اللہنا حلم حسن را ما سکے در عبادت مابد و اندر بلاغت باقرنی چون رضا راضی قضا را بودی ای سرور از انکہ ای بہمت چون نفی دوی بہ تقوی چون تقی حجتہ الہی بہ خلق ادلین و آخرین گر ظہورت راست رفت ای سرور ایان مہو صاحب باشد نصیبی کمترین مداح تو + مندے صاحب زمان شمشیر قہر کردگار	صاحب اسرار و علم و محبت سبز بہنیرے در گمہ بچہ انما یہ کار تیغ حیدرے ای حسین صمصام گیرم من نگیم انہری صادقی صادق بہ علم و فضل ابن جعفرے مدتی باشد کہ اندر پردہ غیب اندر می صاحب صاحب زمان در ہیبتی چون سکری قاطع البرمانی در بدین و ایمان نظرے را انکہ شد اسلام یکما پایمال کاہرے ہست امیدش کہ بی رحمت ز قبرش بگذری دافع کفر و ضلالت از سواد روزگار
--	---

بند پانزدہم در وصف اشجع الناس حضرت عباس صلوٰۃ اللہ علیہ

السلام ای در شجاعت زبدہ مجموع ہاس چیدہ معارف فلک از روی قدر و مرتبت از ششم روضہ رضوان مثلالت چون ہزار دست و تینت گر شود در پیشہ امکان علم گرد و اندر زیر سم مہکت سر ہاے خصم دہریش سفرہ جودت بود یک قرص نان گر تنائی امر و در جہان تار و زحشر	پے نبرده بر جلال مردیت بیک قیاس بر سر عرش برین ایوان جاہت را اساس شد و مانع مرغ جانہا ای گل دین بہ جلا شرزہ شیران بگرد آب زہرا از ہراس گاہ ہیمانم ز انسان دانہ اندر زیر آس چرخ نزدخوان احسانت بود سر پوش کاس گوسفند ان را بیم عدل و دادت گر گاہ
--	---

فوج اعدا روزیجا، سچو کشت بی شک است چون کہ ہر اخلاص کش را حضرت باری کند حضرت عباسؓ ز زینبؓ علیؓ مرستی	ز انکہ بردن عدد تیغ کجست باشد چو داس بر نصیبی ہم کین باری کہ دارد التماس ہند در راہ برادر کرد جان خود فدا
--	---

شانزدہ ہندو متیہ جواب مولانا مٹھنم رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ

ہند اول

دیگر عوامی کیست عزیزان پیاشدہ دیگر چہ مویہ و چہ فنسان و چہ فوجہ است دیگر چہ شور و شیدون و فریاد و زاریست دیگر چہ انقلاب و چہ آشوب و فتنہ است دیگر چہ روسے دادہ کہ در دہر ہر کسے دیگر چہ ظلم و جور و بلا و مصیبت است دیگر چہ ہاسے بھوی است بذرات کائنات دیگر چہ فاضل است کہ از عرش قدسیان بہر شہادت ارنہ بگویم سلطان حسین شاہنشہ و کون خلف نخر و لیا	کہ آن جہان بخش جو ماتم سہاشدہ کہ آن فروش نالہ بر شش سہاشدہ کہ شش جہت زر کن زمین بر سہاشدہ کنہر دیار ہر بلدے بر سہاشدہ تیر قدش ز غم چو کمان دو تہاشدہ بر ہر کہ بنگرم بہ بلا بلیت سہاشدہ کہ آن جہان و طاق فلک پر صہاشدہ نازل بروے تربت شیر خدہاشدہ با اہل بیت داخل کرب و بلا سہاشدہ مہر نبوت کتب انبیاء سہاشدہ +
--	---

ہند دوم

تا ظلم و جور و فتنہ و آفاق صف کشید افتادہ گرزہ بر تن ارکان آسمان بر کر بلا سے رنج و بلا تا کہ شد حسین شد وقت آن کہ سلسلہ دہر بگسید تنہا قضا بحر حسین را بہت چہ دید تلف دیدہ شد چہ سینہ زینب ز سوز غم	اول بر آفتاب بہ برج شرف کشید آدست کینہ تیغ بہ شاہ نجف کشید اندوہ صف بگردوے انہر طرف کشید سجاد را چہ سہر بہتہ کتف کشید تیر از کمین کمان قدر بہ ہدف کشید آتش بہ خیمہ سہلا از ان سوز و فک کشید
---	--

در داکو شوارہ لینے سکینہ را برخواست بانگ کوس چیل حسین زجا گردون دون نواز چه این ماجرا دید فوج حسین چه روی بکرب و بلا نمود	از گوش یا خودش زرو سے شفق کشید تار و زگار پوست بر این کنه دف کشید سرور درون سینہ خود چون کشف کشید آه و فغان ملائک عرش عیلا نمود
--	--

بند سوم

بستی کر زہر شہادت چه شاہ دین ز نیب گرفته بود بدستے رکاب او کو کب فشانده دیدہ کاشوم تیرہ بخت چون دختران نعش گرفتند دختران آتش گرفت بیشہ امکان زغشک وتر آہ از وی کہ بے کس و تنہا دانہ بود زین البابنہ گفت کہ یا ابا + کز دشمن تو عاقتہم چون شود گو + مے خواست بر عیادت بیمار خود شود روے پسندیدہ پمیدان نہاد رو	افغان اہل بیت بہ گردون شد از زمین بر چشم تزد دست و گرہ پوش آستین تا آفتاب عرش نہی شد میرج زین دور ش کہ از یار ہزارے کہ از زمین ز نیب زبس کشید زول آہ آتشین جان علی روان بنے سوے اہل کین باردگر بیمہ با حال من بہ بین منکہ مرگ عم و بر اور شد مچنین + کا داز للہار زدئے شد از کین + بودش ہزار مالہ ز نے بیش در گلو
--	--

بند چہارم

از زمین فنا چون بزین ابن بو تراب زین غم کہ شد شہید ستم شاہ انس و جان طوفان ز اشک دیدہ ز نیب بی پای خواست زین غم کہ نور دیدہ ز ہر اشیہ شد بگست تا جہان بنی تا گشتہ شد از چشمہ ہست چشم فلک بسکہ اشک ریخت اہل حسد بدست الم زین ہزار غم	ہمچون فلک فنا د زمین اندر خطہ آب شد جان انس و جان زلف سوز غم کیا ب چند آنکہ شد سپہر برین بر سرش جباب خونبار گشت دیدہ ز خورشید چون سحاب از تیغ کین زخمیہ آل علی طباب یکجا جہان بسان سبک گشت غرق آب مویہ کنان ز موے کشاند تیغ و باب
---	---

اگر آتشین اسیران اہل بیت اندرجب ازخیمہ سلطان دین حسین شد وقت آن کہ سوز حسین از درون چاہا	اگر دخت ہجو جسم مرقص آفتاب از تند باخیل مخالف بشد خراب آتش زند بخشن خورشید آسمان
--	--

بند پنجم

چون تو نہال گلشن بہ زیافتاد بے اختیار نالہ کشیدے کہ یا علی شد راست چون نوای حسین سرور حجاز زین آہ دردناک جگر سوز درخف شہرہ نیہ شد متحرک از ان فغان اندر بیتیغ از اثر این جفا و ظلم نحت جگر بلشت لحد باز از دہن طوفان نوح باز ز جودی پای خواست خیل ملک ز نوحہ شدے ذکرشان زیاد چون شد حسین شہید ستم نوحہ دلال	گفتے گم بروسے زمین نہ سافتاد کز آن صدائے نوحہ بر سرش علافتاد کار خن الفان ہمہ برد عافتاد چاک دگر تبارک شیر خافتاد زان سان کہ لرزہ باہن مصطفیٰ افتاد درد دگر پہ پلو خیر انافتاد ز آہ حسین از حسن مجتبیٰ افتاد از بکہ اشک از لب مرگفتے افتاد آواز غم چہ بر جسم کبر یافتاد افتاد بر ملائکہ غمخیز ذوالجلال
--	---

بند ششم

اسے کاش بعد آل نبی خط آب باد چون خیمہ حسین ز کین خیمہ فلک چون سیمہ حسین علی سیمہ سپر زین عالم بہ حساب قدیر موثر سے انستہ چیخ نعر طایرت از سوز این شرار گردن دلدن چہ گشت بکام عدو خشن بر تیزہ ہر کہ دید زاعدا سر حسین + چون تر نہ کرد کام شہدائے انصر حسین	ہر چشمہ کہ بہت بہالم سراب باد از تیغ تیز ہر بریدہ طناب باد غریبان سان مشبک تیر شہاب باد نخم ہجو جنگ زہرہ و لیشہ رباب باد مانند مرغ روح سکینہ کباب باد بے نور پر تو قمر و آفتاب باد چشمش تہی چو حلقہ چشم رکاب باد لب خشک ہجو شاہ شہیدان بحاج باد
--	--

<p>نماز چاک ہچو ستر بو تراب باد خورشید آسمان شرف راضیا و عین</p>	<p>قرن سپہر چون بہ مرا ز عدد و بکشت لو کو کہ گو شوار کہ غرضش برین حسین</p>
<p>بند ہفتم</p>	
<p>سیر نخت آسمان وزین را بن از ہم پیچیدہ سے شدہ ہسم این نیلگوں خیم سیکد رو سے خوشی حسین جانہ عجم میشد قریل تیغ ستم سر ہر اہم موجود ہر چہ بود شد سے باز و عدم دستش شد سے ز تیغ کف خوشی تن قلم بر کوفہ رو سے خوشی منیکد از حرم بر سنا غصین علی ریخت زہر غم میشد شکستہ ساغر وزین آفتاب</p>	<p>کاش آندی کہ سرخ دم تیغ شد ز دم کاش آندی کہ رفت بتایج خیمہ گاہ کاش آندی کہ رفتہ پیا خواست در عہد کاش آندی کہ شاہ اہم دست و پا زد کاش آندی کہ اہل حسد مہم میشدی اسیر کاش آندی کہ خنجر کین شمر سے کشید کاش آندی کہ شد ز مدینہ حسین ہر دن کاش آندی کہ ساقی دوران دون نواز خمسائہ سپہر برین سے شد سے خراب</p>
<p>بند ہشتم</p>	
<p>مقتول غل نا شدہ سے گفت حسین بڑو سے خیمہ کہ ز پس پیر ہن حسین نور و چشم فاطمہ جان حسین حسین نہو دستل گاہ بلون چہن حسین اسباب تعز یہ بہر مرد و زن حسین از ہر اہل بیت خرید سے محن حسین لب تشنہ جان سپردہ دوسارہن حسین از تحط آب خاتم دل در دہن حسین ماہو سے عابد و اسرار در سن حسین بر آفریدہ چو حسین این جان جفا</p>	<p>غرق عساکر خون تن خوشی حسین یکصد ہزار چشم ز زخم بدن کشود دل بستہ مصطفیٰ و جگر گوشتہ عسک از غنچہ باب سے رو گل زخم خون دول سروقت تمام شہیدان کر بلا + نقد روان خولیفس بہ صد پنج و در و دا نام مدینہ داشت بلب تاکہ دام سر دل بستہ خوشی را بکہ تشنہ کے نہاد سہ واد ہر آنکہ نہیند ز دست ظلم ہرگز نہ کردہ گردش گردن بہالہا</p>

بند نهم

<p>چون شمر سجد از تن چاک چاک کرد زهر چو این بشیند بفر دوس باخروش در چشم اہل بیت جفاے منافذین زین البسا در اغل و زنجیر بند و کند بے باکی و شہادت شمر لعین نگ روزی کہ شد بشام اسیران اہل بیت شد آستین عیسیٰ گردون نشین ز غم تنہا نہ منع آب شدے اہل بیت را مشکے کہ ماندہ بود ز عباس خواہش بادا چو زہر آب گوارا بہ مرد و زن</p>	<p>جبریل زین ستم بسر خویش خاک کرد چند ان برد بسینہ کہ خود را ہلاک کرد فور صبا ح را چون لام ساک کرد گویم چگونہ زار و چہان دردناک کرد کمان از بنے نہ شرم و نہ خوف و نہ ہاک کرد آہ سکینہ تیرہ سماک تا سماک کرد گلگون زب کہ خون دل از دیدہ پاک کرد بلکہ یزدی شمع ز خواب و خوراک کرد از آب اشک پرزد دل سوزناک کرد کہ آن نہ خوردہ رفت حسین غم زدہ شدن</p>
--	--

بند دہم

<p>بر نیزہ دید تا سر آن سرور آفتاب در خون چہ جسم بی سر شاہ شہید دید ہر صبح در عزائے حسین ریزد از فلک تا مرغ روح اکبر و ہنس بہ پیدہ دید از آہ سوزناک شرر بار اہل بیت ماہی صفت بہ لچہ خون دید چون حسین اندر عزائے شاہ شہیدان سپہ را آمد بہ ازہ کرے و عرش برین چنانک تا بے حجاب پردگیان دید بر شتر امید سال و ماہ بود روز شام شام</p>	<p>زد با سر بہنہ سر از خاور آفتاب زد از فلک بروے زین با فر آفتاب خونش بہ شفق زد و چشم ترا آفتاب بر چاہ سار غم شدے بے پر آفتاب آتش گرفت و قتل خاکستر آفتاب گردید غمق این یم ہنار آفتاب بینی نمود جسم چو نیلوفر آفتاب بر خود گمان نمود کہ شد مضر آفتاب از سر گرفت مفعوہ و معجز آفتاب چون کس در ان ندید اسیران با حرام</p>
---	--

بند یازدهم	
<p>ترسم چه فرد قاتل آن را برون کنند چون بگذرد بخلق در آندم که اہل بیت طواریشان ز بیم بہ سپید ہم اگر آہ از دے کہ خیل شہیدان بحیم چاک تنہاے سر بریدہ ہجشر نہت رو فریاداران دے کہ ز پیراہن حسین از شرم شافغان چہ قیامت کند قیام از ہر دہان زخم شود صد زبان برون کای بادشاہ ہجشر گیر انتقام ما</p>	<p>یکبارہ خلق را بہ سقر سگون کنند بیرون ہجشر پیر ہنہ پر ز خون کنند در شہر شکوہ از فلک و آگون کنند شکوہ کو فیان دلی طبع دون کنند چون آفتاب عرش علابے سکون کنند صبر اے ہجشر را چو چمن لالہ گون کنند با این عمل شفاعت اجاب چون کنند وز ہر زبان شکایت از حد فزون کنند حاصل نماز رحمت عدل کام ما</p>
بند دوازدهم	
<p>برقت لکھ جو قافلہ بے کسان رسید بر خاست چاروچہ اشک آہنجان ہوا از آہ جانگداز اسیران شد ارہ ہا گفتے مگر کہ گشت عیان روز رستخیز جز زخم برتن شہد ایک نہرے نہید افتاد ناگہان نظرش برتن حسین بنہاد لب ہر دہن زخمش آہنجانکہ ناگہ بغل کشود تن بے سر حسین در بر کشید تنگ چنانش کہ آگے ز نیب نمود روے در آندم سوی ہجف</p>	<p>فریاد اہل بیت بہ نہ آسمان رسید کوشش جہت بہ نرم کہ لامکان رسید بر کشت زار خمدن کر و بیان رسید ز نیب بنا لہ تا بہ سر کشتگان رسید از مہر ماہ غم چو باین وہ آن رسید از ناقہ شد پیادہ براد چو جان رسید آن بے زبان دہان یکے بر زبان رسید کہ آن عمل شدہ ربدل انس و جان رسید برغذ آب گشتہ دم استخوان رسید گفت اے ضیاء پر تو خورشید در شرن</p>
بند سیزدہم	
<p>این جہم پارہ ز نیب آغوش و دوش تست</p>	<p>این سہرتن فتادہ سرخ کوش تست</p>

<p>اسباب آہ و نالہ و جوش و خروش تست در بزم قتلگاہ نہ شمع خوش تست از دل متاع ہر دوسرا جان فروش تست کان منتظر بہ وعدہ بانگ ہر خوش تست با جان برابر حسن زہر فروش تست بیہوش دادہ سر بعد د جان و ہوش تست یک سرخ پوش احمد یک سبز پوش تست ور پردہ جلال شہادت نفوس تست بانوحہ ہاسے نرا زربان این چنین کشود</p>	<p>این مرغ پر شکستہ پیل بخون خویش این از شہد ارتعج چو پروانہ سوختہ این تاجر خریدہ بلا در دیار دوست این خفتہ بنجاک ستم را بخوان میر این تشنہ لب شہید مخالف برادران این از جہائے خنم شان دغدگہ تیغ این بے کفن حسین تو در شہد با حسین این بر زمین چکیدہ دم از چاک خلق او دالنگاہ رو بہ مقبرہ کہ فاطمہ نمود</p>
--	---

بند چہار دہم

<p>وے رہنمائے فوج غیبان کر بلا بر جسم چاک بے سرو سامان کر بلا غرق محیط و طوطی زبان کر بلا چون زلف سوگوار پریشان کر بلا در ہر منازلیست نواخوان کر بلا + بے سروان روان زن جان کر بلا بر موے دختران تیہان کر بلا سر گشتہ بین مرا بہ بیابان کر بلا پر خاگشتہ نو گلستان کر بلا از این قبیل گفت سخن با بہ او زد</p>	<p>کاسے منتظر بہ راہ اسیران کر بلا + ترک مدنیہ کن تو کوہنگر بچشم خویش نگریہ بین چہان شدہ از موج خون خویش جہیستہ کہ بود بہ غم تو کشتہ اند بانگ دراز نالہ ما ہاسے بے نوا پیدا در اہ بہین کشتہ از دہان زخم خود را بہارسان و بکش دست مرحمت بیرون بیاز خلد تو و چون بنات نش اے غنچہ دل کہن چو ہزاران ہزار داد پس باز بان تعذیہ رو بہ سپہر کرد</p>
--	---

بند پانزدہم

<p>چہمت شود ز اجسم سیارہ اشکیار با کس نہ کردہ سیر زحل یک ز صد ہزار</p>	<p>کای چہنخ کج مدد از فرومانے از مدار این گردشے کہ دور تو نبود با حسین</p>
---	---

<p>اے کج نهاد راستے این بد بگوچه کا ہر جا کہ بود شخص عزیز می شد راست خار گشتی چنین نگشتہ از خویش شہسار آبے نہ داد داد اگر بود ناگو ار + کز آن توان بسوخت جہانے بیک شہر کز زلف حوریان بوش جملہ بود و نار نادیدہ از کسے ہمہ عمر روزگار انصاف وہ کہہ سچ شہکار این نہ کرد</p>	<p>امداد خصم آل بنے کر دور تو + تا بودہ بودہ کار تو اے ہرزہ گرد این با خاندان آنکہ بفرق تو پای سود دوران بدور تو بہ حسین حسین زا نگونہ آتشے تو بہ کشت نبی زوے در کر بلا خسراب نمودے تو خیمہ انچہ تو کردہ بمسد و کارے یزید کس باروان احمد مختار این نہ کرد</p>
---	---

بند شانزدہم

<p>زان سوز مرغ پیکر کو بیان بسوخت در عرش و فرش بال و پر قدسیان بسوخت از دیدہ ریخت جان و دل نہیں جان بسوخت کا مگر بخت ز سوز عسلے راروان بسوخت کز آن جو شمع فسا طہ اندر جان بسوخت مضار را زگر یہ تن نا توان بسوخت کز نالہ تو ہتیاں را زبان بسوخت کاندہ مدینہ ختم رسل رافغان بسوخت کز آن عداے ساکن کون و مکان بسوخت نران رو کرد بال بنے این گمان بنود</p>	<p>بس کن نصیبی این سخنان شہیدان بسوخت خاموش شو در تو نصیبی کہ سوز شعر در کش ز نظم دم تو نصیبی کہ جوش دم بر بند لب نصیبی ازین حرف جانگداز دیگر گو نصیبی ازین گونہ شہ گرم ساکت نشین نصیبی ازین تعزیت گری ہرے زن نصیبی خوش لمحہ بر مہن خوش گفتہ اگر چہ نصیبی و گر گو کو تاہ کن کلام نصیبی بقدرت از ظلم بیش ازین ہر زمانہ فغان بنود</p>
--	---

پیش خوانی شب اول عاشورا

<p>کہ پہنچے باز آمد اول ماہ عزاء مشب لایک ہمش با گر ختم الانیا مشب</p>	<p>ہلال غم نمودی روی با پشت دوتا مشب نہد روازدینہ جانب کرب و بلا با غم</p>
--	--

<p>حسین گویان حسین گویان مٹی قلمی شب بہ ہر اسے زینب حضرت خیر العشب بدشت کر بلا تا صبح دم بانا لدا شب چو کوکب اشک باشد دیدہ زین العبا شب برائے تعزیت عیسیٰ مریم درما شب بدشت کر بلا از غرقہ عرش علا شب سراپا نیلگون درک بلا کے پر بلا شب حسینم یا حسینم اوصیا و اولیا شب برائے دیدن زوار خود در کر بلا شب کہ ہے باشد عزاداری حسین را با خدا شب</p>	<p>بیاید از نجف بر کر بلا با چہرہ پر خون گدازد روی از دوس بر کر بلا نالان حسن گوید برادر جان بر سر خاک غم ریزد بہ طوف قتل گاہ و غیمہ گاہ کر بلا تنہا سراپا جامہ رائد زخم گردون زند بربیل نردول پیک حق آید برای تعزیت داری بود حوا و حاجر مریم و آسیہ با فوہ بفرق خویش خاک کر بلا ریزند و سگوند شود ہرزخم کار سے بر تن شاہ شہیدان چشم نصیبی سہی کن کرد و قبول حق عزائے تو</p>
--	---

نوحہ شب عاشورا

<p>فرد حسین شہد لب بی سر ز دنیا می رود فردا بہ صدر پنج دل لب بے سر ز دنیا می رود فردا ست کوزہ دہر و رنگ بی سر ز دنیا می رود فردا ست ہر شہر قین بے سر ز دنیا می رود فردا ست بانندہ و غم بے سر ز دنیا می رود فردا ست کان گلگون کفن بے سر ز دنیا می رود فردا بہ جسم پارہ پارہ بے سر ز دنیا می رود فردا از تیغ ظلم و کین بے سر ز دنیا می رود فردا ست کان شمشیر شہر بی سر ز دنیا می رود فردا از دشت کر بلا بے سر ز دنیا می رود فردا ست کان پیش از سرش بی سر ز دنیا می رود فردا بود کاہد بر سرش بے سر ز دنیا می رود</p>	<p>امشب بفغان فاطمہ تابہر ریاضے رود امشب شہنشاہ عرب درخیمہ باشد شہد لب امشب حسین با قلب تنک نالہ برای نام رنگ امشب بصدافغان دشین باشد بر زینب امشب بود فخر اسم اندر بر اہل حرم امشب بود فخر ز من در خیمہ گہ با حصہ محن امشب امیر روزگار باشد بر کلثوم زار امشب بود نور زمین در زردین العابدین امشب سکینہ با پدر باشد الا وقت سحر امشب بود گلگون قباہل جسم را پیشوا امشب علی اکبرش باشد چو جان اندر برش امشب علی اصغر سرش بہادہ اندر برش</p>
--	--

اشب بود عباس را مونس شد گلگون تبا اشب بقاسم بے پدر شادی کند فخر بشر اشب حسین با ادران باشد بدشت کر بلا اشب نصیبی زین عز آفاق گردد کر بلا	فردا است کہ ظلم و جفا بے سرزدنیامی رود فردا است کان خونین جگر بے سرزدنیامی رود فردا ز تیغ کوفیان بے سرزدنیامی رود فردا چون خنجر او لیا بے سرزدنیامی رود
---	--

نوحہ شب عاشورا

یک اشبی باشد حسین در کر بلا با شور و شین یک اشبی اندر جهان باشد شفیع اہل جان یک اشبی با صد جفا باشد حسین در کر بلا یک اشبی زریب دگر باشد برت فخر بشر یک اشبی ارکان دین زندہ است کفوم حرم یک اشبی اہل عرم بینند آن فخر اہم یک اشبی ہر غریب باشد بر آب شیر و آب یک اشبی گلگون تبا باشد بدشت کر بلا یک اشبی آن سوختہ چون شمع رخ فروختہ یک اشبی آہ و فغان در خیمہ گہ باشد عیان یک اشبی لے خاص و عام بازید اشک احرام یک اشبی دیگر تو خون از دیدہ ہا بہا بردن	فردا شہید از تیغ کین گردد امام شہسقرین فردا است زین العابدین گرد و قیمہ و ناتوان فردا بدست قاتلش از خون تن بند و جفا فردا است کاندہ کر بلا گرد و سیکندہ بی پدر فردا ز تیغ کوفیان لب تشنہ افتد ز زین فردا اش بر خنجر ز کین خنجر کشد شمر ارستم فردا است جان را بسپر و پیش ابن بردن زاب فردا سر از تن میدہد از جور و ظلم شقیسا فردا است کہ بدم جہان چشم جہان بن سوختہ فردا است سیکرد و اسیر زریب بدست کوفیان فردا اسیران را بر اندازد کر بلا در سومی شام فردا نصیبی مے شود از زین شہ عالم گلگون
--	---

پیش خوانی وفات سید کائنات ص

بیا کہ روز عزا مے محمد عربیت منودہ خاک بسر فاطمہ چہ خالی دید درین عزا مے الاتاہ دامن محشر	عزا مے دار خدا مے محمد عربیت درینہ را کہ جاسے محمد عربیت فغان و ناله بر اسے محمد عربیت
---	--

غروب کرد اگر مہر دین بگردون ماه فلک کہ دامن بلی کشیدہ بر سر خاک نہادہ پاسے بہ ملک فنا ز دور سپہر فلک خراب شوی این کشیدہ باز جہان گران ہما کے گمراہ پیش خالق خلق اجل پختہ احمد بہ اذن حق آمد بقا کے ہر دو جہان لوحہ است و بویہ لہی چہ شد نصیبی اگر خون نشاء از غنین	ز نور پاک تقا کے محمد عربیت ز پافتادہ لہو اے محمد عربیت بروزگار بقا کے محمد عربیت بہ سوس قبلہ دو پایے محمد عربیت ہر روز حشر بکا کے محمد عربیت رضا کے دوست رضا کے محمد عربیت کہ در غم اے فنا کے محمد عربیت ہزار دیدہ فنا کے محمد عربیت
---	--

پیش خوانی وفات فاطمہ زہرا

آشکے قرب در پہلوئے زار فاطمہ بعد از فوت پدر یک لحظہ خشکے ندید در عزائے خاتم پیغمبران شام و سحر بس کشیدہ کے رخ و محنت تاشوہ روز جزا در جہان از برنجاسے کز جہان بر او رسید بعد از فرشتے ریتخ ظلم و کین انداختند در گاستان عزاء تو وہ دافغان و شین اے بسام دم کہ سنے کروند زوزر ستیغز ماند زینب از برانے محنت و رنج و ستم بہ چو شمع تعزیت زین غم کہ بر زہرا رسید	تندرستے را ندیدی زوزگار فاطمہ از ترے اشک چشم گریہ دار فاطمہ اشک بارے بود تا بکار و بار فاطمہ بانگ آہ و ناله آید از مزار فاطمہ نیست اندرتن دے صبر و قرار فاطمہ نونا لالے کہ بد در جو یار فاطمہ زینب افسردہ دل بودے ہزار فاطمہ از ستم ہا کے کہ دیدہ شہر سار فاطمہ در جہان سفلیہ پرور یادگار فاطمہ شد نصیبی تاکہ باشد اشکبار فاطمہ
--	--

پیش خوانی وفات علی دلی برحق صلوٰۃ اللہ و السلام علیہ

دگر عزای سرچاک بو تراب علی ست	ز خون فرق محاسن شدہ خضابیت
-------------------------------	----------------------------

<p>چو مرغ صید سراپا بخون کباب علی است شکا فتنه چو قمر فرق آفتاب علی است تسارہ سوخته بخت بد خواب علی است بنائے خانہ ہستے گرفتہ آب علی است ز دست ظلم و ستم خانمان خراب علی است فتادہ کشتی اعضا با اضطراب علی است برائے رفتن از تو اباست تاب علی است صبور برستم و ظلم بی حساب علی است برخش مرگ و اجل پای در کباب علی است نیم گنجتہ خیر ازہ کتاب علی است بہ تیغ و تائب پے در و بیج و تاب علی است</p>	<p>ز آتش دم شمشیر زیر آلودہ ز تیغ پنجہ ہر سرام چرخ کج رفتار رسیدہ زخم ہر سراز دم سیوف عدو ز چار موجہ اشک فراق از حنین ز تیغ جور و جفا چاک فرق ہشتانے ز موج طغیان و طوفان و سیل و ظلم خون جہان خراب شوی بس ستم بآین کردی بد ہر بعد پیمبر کہ گوہر شش بشکست برائے رفتن خلد برین زدار جہان ز تیغ ظلم کف ابن لجم بے دین درین عہد اسے انصیبی چوزلف مائیدان</p>
--	--

بیت

بیش خوانی وفات علی اکبر صلوٰۃ اللہ السلام علیہ

<p>از تیغ کین ز زین علی اکبر حسین پامال فوج کین علی اکبر حسین خاتم صفت نگین علی اکبر حسین با درد و غم ترین علی اکبر حسین افشانہ آستین علی اکبر حسین سہ دریا ض دین علی اکبر حسین تنہا کہ از ہمین علی اکبر حسین جدول کش جبین علی اکبر حسین پیرستہ بدغین علی اکبر حسین بانالہ حسنین علی اکبر حسین چون گنج ہادنین علی اکبر حسین</p>	<p>افتاد بر زمین علی اکبر حسین جسم مظہر شش بزین بلا گشت اندکنار آب نمرات از عطش کیہ بے دست دید چون تن عباس زار شہ خاکم ہر شود کہ در تسلیم زندگی از تیشہ مخالف دین بر زمین فتاد آہ از دمی کہ حملہ بسوی یار کرد از خون زخم تیر و نشان شد ز دست خیم از بر تشنگی سکنیہ صباح و شام از زین فتاد چون بہ زین گفت یا ابا چندے بشد نشد تن پاکش بہ کر بلا</p>
---	--

بر جسم نازنین علی اکبر حسین	اے کاش جان صد چو نصیبی فدا شدی
پیش خوانی حضرت عباس	
<p>ندید چاره بدشتن رضا شدی عباس ز سرگذشت چه بیدست پاشدی عباس عراق لجه بحر فنا شدی عباس ز تیغ کینه اعدا فدا شدی عباس به کربلا به بلا تبتلا شدی عباس فدا ده چاک بنجاک از جفا شدی عباس فدا کے خامس آل عباس شدی عباس نجل زود خیر النسا شدی عباس بدشت کرب و بلا ز شقیقا شدی عباس بیاد تش لب کربلا شدی عباس قرین اندوه و آه وعدا شدی عباس بدرش تقریب دارش خدا شدی عباس</p>	<p>ز تیغ ظلم چو دشت جدا شدی عباس نماند دست چه اندر ترش بر اے جدال ز لبکه دیدہ ز رخس ریخت خونین شک به راه شاه شهیدان بدشت کرب و بلا بیاد و رے شہ تشنه کام از دل و جان بر اے آب به باو فنا ز آتش کین به گفته پدر ز سر بان علی و سنے چه بریت آب ز شگش ز تیر ابل ستم ہلاک تیغ کف زیر شفت و لوک سنان شہ تشنه لب اندر کتار آب فوات بدشت ماریہ نہاد آکر پاسے حسین چو شد شهید نصیبی ز تیغ کین بکس</p>
پیش خوانی وفات علی اصغر	
<p>سیراب شد ز تیر علی اصغر حسین بر حرب شد و لیر علی اصغر حسین کند پدر بد ز تیر علی اصغر حسین شد زرد از زری علی اصغر حسین از تیر خواب سیر علی اصغر حسین از مرگ کرد زری علی اصغر حسین</p>	<p>بد تشنه بهر شیر علی اصغر حسین از شیر لب شسته چو مردان راجت ز دلبوسہ لوک سیر چو عاشق گداز را رویش کز آفتاب بضو شد صد نور نماند کجا ہوارہ زمین نزد باب کرد رفت از جهان ددن زربخا نہ حسین</p>

تا شد شید تیر ستم گشت خواہش شد دستگیر دید چہ جفا و خون دان رون ہو ایاہ شدی از عقاب تیر از رفتن جهان ز لب تر ز خون حلق از دہشیر خوارہ بیدان سپرد جان گوید نصیبی از عذبت می نشست تیر	با عہما اسیر علی اصغر حسین از حلق بچو شیر علی اصغر حسین در دشت دار گیر علی اصغر حسین آگاہ بد خیمہ علی اصغر حسین از جور پیر علی اصغر حسین بر چشم من حقیر علی اصغر حسین
---	--

پیش خوانی وفات قاسم

بیایا کہ عروسے عوا شدش قاسم زدست ظلم جدا از عروس و جملہ عیشش بزم عیش ز جاکے لوائے اہل طرب شب عروسی و روز عزا زدست ستم ہنوز دست نہ دادہ بدست وصل عروس قتل گاہ زاجر عروس چون افتاد سرت کہ بر سر زانوے نوعوشش بود کشید شربت شادے چو از پیالہ مرگ فتادہ ماہ حسن چون ز بچ دین بہ زمین وداع کرد چہ از خیمہ نوعوشش را + ز بس زویدہ زخمش بہن چکیدہ خون کہ شہادت تو از الم نصیبے را +	بدست خون جراح خنا شدش قاسم کہف ز بستہ خاک بپاشدش قاسم نخان و نالہ دزاری نوآشدش قاسم بکہ بلاے ہجوم و بلا شدش قاسم ترق ز تیغ مخالفت جدا شدش قاسم ز پاس دست بسوی خدا شدش قاسم بنوک نیزہ زرگون سوا شدش قاسم نظر ملک بقا پر خنا شدش قاسم ہلال سان قد موزون دوا شدش قاسم دویدہ ابر صفت بر بکا شدش قاسم بدست معرکہ کلاگون تہا شدش قاسم نفان و نالہ بہ عرش علا شدش قاسم
---	--

پیش خوانی وفات محمد علیہ السلام

از ویدہ خون بیا کہ شد نا امید حُر	یعنی ز تیغ اہل ستم شد شید حُر
-----------------------------------	-------------------------------

<p>از جوہر ظلم خیل مخالف رسیدہ از زندگے خویش طمع را بریدہ کر پاس سان سفوف عدد وادیدہ از آشیانہ طائر روحش پریدہ با تیغ و تیر و خنجر کینہ خریدہ از مصطفیٰ وحید رخصت رشیدہ در خلد جاؤ سکن خود را بدیدہ بر دوش بار تیغ و سنان را کشیدہ خود رفت و داد بر سپر خود نویدہ با حوریان بہ قصر خبان آرمیدہ با داند اسے جان تیراے نامیدہ</p>	<p>بر کام دل زکشتہ شدن در رہ حسین در آن دے کہ پشت بچہ یزید کرد از حملہ کہ کروا با تیغ جان شکست تا پیشش نشست زہر سو عقاب تیر پیش از ہمہ بلاے شہ کہ بلا بجان جان بریش رسید چہ بانگ بیا بیا و تھے کہ رفت طاقش از تن ز پا فتاد رحمت بر آن کہ بہر حسین بر رضای حق افتادہ بود بر نعشش پھر رسید رفت از چہاں اگر چہ قریب سنان و تیغ جانی نہرا بچو نصیب ز شہیدان</p>
---	---

پیش خوالی وفات سر و شہد الامام حسین صلوٰۃ اللہ و السلام علیہ

<p>بریدہ باز بانم ز زین فتاد حسین فتادہ بزدل کرب دیلا ہزاران داغ ہزار و ہند و خنجر ہا زخم کاری داشت در آن دی کہ تن چاک چاک او بر خاک بدیش سر نہادہ بہ خنجرش خنجر رضا شدی بقضائے خدا و دادی سر بروزگار برائے شہادتے زین سان ہر اد سر پر ہم خنجر و دے نہ کشید چو برگ و بار نہال خزان رسیدہ بلوغ و داغ مرگ نوزیب چہ کرد زینب گفت</p>	<p>برائے زیب سنان سر بچشم داد حسین بسان لالہ لہنسان ز خون نہاد حسین ز تیر و خنجر و شمشیر قوم عدا حسین فتادہ دید سوے خمیگہ کشاد حسین کشید آہ جہان سوز نامراد حسین چہ آمدش خبر چہ خود بیا حسین ملک خراب شوے فاطمہ نزار حسین ز راہ خالق خود سوز انقیاد حسین برادر و پسران دید شد بیا حسین خدا کند کہ مراد ز این بساد حسین</p>
---	--

مخالفان تو یکجا شوند شاو حسین چہ شد بود ہزد و دشمنان کسا حسین	تو گر شبید شوے من اسیر غم گردم کبن مطاع نصیبی قبول از رہ لطف
--	---

پیش خوانی شب عاشورا

کہ جن دُش در آنجاست بر عزای حسین زنند سینہ نام ہمہ بر اسے حسین ہیا کنند در این شب سہ لو اسے حسین بہ فرق خاک عزایکسر اقیانے حسین فضاے سخن چہ گرد و پراز یکا می حسین کشد سر ز سر گنبد طلاے حسین چور و زحشر ز آوازہ عزای حسین کہ بر سر شک فشا نیست مدعاے حسین در آن دیار کہ جان را کند فدای حسین	چہ شور شیت درین شب بکریای حسین ملک نواج فلک رو بہ کر بلا آرند ز تخیمہ گاہ بہ افغان و نالہ ماتیمان ز ظلم ہا و ستمہاے اشقیار یزند بروے آب فتہ تبہ چون جباب تہی ز آہ اہل عز اطاق ہر چہ ر رواق زمین بہ لرزہ درآمد تر نالہ زن و مرد غرض بہ عشق گناہان شیعیان باشد ہزار حیف نصیبی بہند باشد و نیست
---	--

پیش خوانی

بر حسین کا نالہ بوجہ ختم در پیگیری فاطمہ باشد خریدار و علیش مشتری ز آنکہ ز زگر کشنا سدلعل و گوہر گوہری خندہ ناک تو کہ وارے در عزہ چشم تری گر بچاک افتادہ بینی جسم چاک بی سری گر بہ بینی در اسیری موہر لیٹان ختری ہر کجا بینی عزادار برادر خواہ سری بشنوی چون زاربانگ رود رود مادری ز آنکہ تو ہم نیز بے کس در دیار محشری	خون بگریہ ای عزاداران دارین نام گری ز آنکہ در محشر بہر یک قطرہ اشک عزاد تا کہ دار و دشتی بفرودش گوہر ہای اشک اندر ان روزی کہ گر بہر کسے بر حال خوش یاد آور از حسین خون گریہ کن مانند سیخ از اسیرے سکنہ خون دل از دیدہ پاش گریہ کن بر حال زار زینب افسردہ دل یاد آور از رفعان و زارے خیر النساء گریہ کن بر یکسی ہای حسین از ہر خوش
---	---

آب شوی را کہ این قدر است ای چشم نگار ای نصیبی تعزیت و احسین راسر و سیرت	سنے کن در این عزت نامی توانی خون گری گر یکن تا آنکہ محسوت کند در چاکرے
--	---

پیش خوانی وفات حضرت امیر صلوٰۃ والسلام علیہ

شکافت تیغ چہ فرق علی عمرانے گست رشتہ شیرازہ ہمہ اوراق شفق زرد امن محراب شد عیان مادت کبشت شق چہ قمر آن سرے کہ می زبید سرے کہ پائے نہادی بدوش بنفیر نہاد رو کے بہ جمع مہاجر و انصار دیرین مصیبت عظمی نصیب از عینین	بر کن خاں ایمان رسید ویرانی ز جزو جسم کلام مجید رہبانے بہ سجدہ گاہ چو خورشید صبح پیشانی بر او بہر دو جهان تاج و تخت سلطانی بگشت پارہ ز شمشیر ناسلمانے ز بعد ضرب سیر دست حق پریشانی ز جاسے اشک فرویز غسل ربانی
---	---

پیش خوانی وفات امام صلوٰۃ اللہ السلام

آب سودہ الماس تاکہ اسما کرد عطش فنا و چنان بزل حسن ل کرم چہ تر نمود از ان آب کام ناکاسے چو آب زم زم ہر لعل پیش آن شربت ہزار پارہ یاقوت دل نہ جان بی آب طہان چو ماسے بی آب دل ستر شکافت از کاشن تابان ہجر تیغ گئی بسینہ زینب سرش گئی کاظم حسین نشہ ہجر در برش خیال نہ حسن بگفت برادر مخور کہ آب شام	شمار سوز خبر کام جان زہر اکرد کہ خود ز شہر بہرہ وفات راوا کرد زہر گ خاک خوار بر سر اجا کرد چو آب کا تش از ان سوز شعلہ پیدا کرد برینہ ریزہ الماس سودہ سودا کرد فنا و میل چہ زان آب ناگوار اکرد کز ان شکافت بصد سوز نالہ پیا کرد چو ناسک نالہ جان سوز چہ ناکرد ز آب ماندہ آن شہر بہرہ تنہا کرد فضاہ کام من ناکام کیجا کرد
---	--

<p>شہادت تو کبر و بلا تر شد ہیست بیا که بر تو سپام امامت و اسرار چو کرد جمله وصیت ہنسور و شہدا چو میشدی کہ نصیبی تھماز جامی کن</p>	<p>اجل بجام من این مادہ را زینا کرد وصیت پدر خویش آنچه با ما کرد بسوی غلہ سفر از دیار دنیا کرد بہ کام جان تو این آنگہ گوارا کرد</p>
---	--

پیش خوانی وفات علی اکبر

<p>ز زین چہ اکبر لب تشنہ نہ گون افتاد ز اوندان آن من چنان کہ تم تقریر گمان نمود تو ہم کہ اوندان آن بہ روسے خاک میشد سوارہ از سر زین ز دور گبند چای جراحیت پیکان بروے خاک چہ زرد دست و پا علی اکبر ز کر بلاے بلا لالہ اسے دلغہ برست مزن در تو نصیبی ازین مصیبت دم</p>	<p>شکست بر قلم حرف کاف و لون افتاد کہ جز حسین نداند کسے کہ چون افتاد کہ بر زین ازین بی ستون ستون افتاد نہ ہیچو آن کہ ز مرکب بہ بحر خون افتاد بحسب ہماز عدو کو کبش فرون افتاد زین مثال نہ اخلاک از سکون افتاد زین بعصرہ آن جسم لالہ گون افتاد کہ با سر شک ز عین مردک بردن افتاد</p>
---	---

پیش خوانی وفات اباعبد اللہ حسین

<p>چہ شد از نینے دور ستارہ ز فوج خصم بر قانون شادی پے غارت ز شمر شوم بہنجت بسوے خیمہ کہ خیل مخالف سکینہ کرد زان جمع پریشان پشت خیمہ گردید نہبان کہ ناگہ دست ملوے کشیدے</p>	<p>حسین را سر جدا تن پارہ پارہ بہا برخواست آواز نقارہ بہ فوج اہل کین تا شد اشارہ عثمان اندر عثمان آمد سوارہ پریشان تر ز حال خود کنار کہ بودے چون دل خود پریشارہ ز گوشش آن صغیرہ گوشوارہ</p>
--	---

بدان ظلم و بدان جور و تقدیر در این غم لے بعا بد توانا چومی بودے نصیبی کا ندرین غم کہ احباب حسین می کرد با مال	کہ گویشش پاره شد آن ماه پاره نہ بزحیپارہ زنیب بود چاره بہ پامی خواست این غوغا و بار تن اعدا کے اوبا اسم یارہ
--	---

پیش خوانی زنیب

سہ ماہیہ در دجان پر غم زنیب سر دفتر نوحہ و عروا و شیون بے اکبر و بی اصغر و بی عون حسین بیخ تعب از تمام عالم افزون پیش مرده گل از باد قلم دائم از کوه الم خیمہ تاست چو فلک ویران شود این جهان کہ نیست می آتش بوجوہ چرخ سوزان آتش بے غم پر شستہ نصیبی تو کہ دید	سر حثیہ اشک چشم پر غم زنیب سر حلقہ شور آہ و ماتم زنیب بے قاسم و عباس با عالم زنیب کار ازستم زمانہ در غم زنیب افسردہ دل از جور و مادم زنیب از بار صحن شکستہ و غم زنیب بہ ہویہ و مال شاد و خوشم زنیب اشک بجز روح قلب مرسم زنیب غمہا کے تمام نسل آدم زنیب
---	--

نوحہ سکینہ خاتون با حضرت عباس

عباس عموجان عزیز پدر من من آب نخو اہم تو مخور آب دم تیغ لب تشنہ باغوش تو جان اوان ازان بہ برگرد کجا میرسد اسے غم رشیدم ور کر ب و بلا کیسرتہا مگذارم پسند اسیر سے من و اہل حم را اندر قفس خمیہ ز دوست ستم خصم	قربان تو چون اشک مروارید من بہ تشنہ دہم جان و تو باشی بسر من بر لب رسد انگ تو خون جگر من مگذار بہنہا تو پیر و در بدر من مناسفرا آخرت اسے ہمسفر من دوری کن امروز خدا را ز بر من خواہی ز چہ بستہ بر سن بال پدر من
--	---

<p>گر رفتن تو از پہ آذر دل آب است دیگر ز تو من آب نخواهم طلبیدن از سوز شوم شمع صفت آب نصیبی</p>	<p>رو دلیست ردان روز شب از چشم تر پا تا سرم از آب شود از شر من تا صورت این حال رسد بر نظر من</p>
<p>نوحہ سکینہ خاتون بعد شہادت جناب علی اکبرؑ</p>	
<p>برادر جان علی اکبر شہیدم نہ بیند خواہرے نقش برادر سر در لے کہ دائم بیدست نشاندم بر دل خود تا بہ سوخار برادر مرده بودم بر ازین بود دم رفتن نہ کردے گوش حرم در آغوشم کیش اے جسم صد چاک پس از تو بچو شام تیرہ بختان نصیبی شد حرامم زندگانے</p>	<p>ز امید جوانے نا امیدم بدین گونه کہ من نقش تو دیدم بہ بین و پاپے نقشت چون بیم ہران تیرے کہ از زحمت کشدم کہ زندہ بر سر نقشت رسیدم چو سایہ بس زد نیالت دویدم کہ گویم من برادر پروریدم سیہ خواہد شدن روز سفیدم جو این حرف الم افزا شنیدم</p>
<p>نوحہ جناب زریب خاتون با حضرت عباسؑ</p>	
<p>مرد عباس جان زار زریب تو چون رفتے کند ہا چشم گریان بیا گندار بر روز قیامت مرو بر گرداے جان برادر چہ ز ستن رفتے بگر نہ پیش چہ باید دست بردست تو اعدا پسندی چون بخود در این بیابان</p>	<p>مکن زین بیشتر آزار زریب شہادت راحین اطہار زریب برادر جان من دیدار زریب کزین رفتن شود افکار زریب مکن زین بیش اندہ بار زریب دل دوستش ردو از کار زریب اسیر فرقہ اشہار زریب</p>

پس از تو چون کند برگو خدا را برادر جان دگر در دم میفر تو چون بندی کمر بر شهادت رسان آجے بکام تشنه لبها نصیبی خون دل از دیده مبار	بزرین العابدین بیمار ز نسیب بدر و خوشی تن بگذارد نسیب که مے گرد و دگر غسغی از نسیب ترا شک چشم دریا بار ز نسیب بیاد دیده خوب از نسیب
--	---

نوحه جناب زنیب با ذوالجناح

چہ شد شمسوار تو اسے ذوالجناح نگندی ز زمین آخرش بر زمین چہ میگفت و تے کہ مے داد سر بگر زخم بودش فزاد ان کہ کرد بیام اگر دم پذیرت کہ شد اگر تشنه دیدہ ز نسیب است بہر شہر بانو بجائے کہ گفت نصیبی گرفتہ کیف جان خویش	حسین تا جدار تو اسے ذوالجناح چہ شد اعتبار تو امی ذوالجناح بگو یا رزار تو اسے ذوالجناح کنار از کنار تو اسے ذوالجناح سیہ روزگار تو اسے ذوالجناح ز خون چشمہ سار تو امی ذوالجناح ہمین است کار تو اسے ذوالجناح کہ ساز و نشتار تو امی ذوالجناح
--	---

نوحه شب اول عاشورا

باز این سہ بالہ آمد برون بہر آب عباس خریل عدو زندگی بر نوعد سدان شد حرام باتن صد چاک رو بر خیمہ گاہ جان ز طلق اصغر از پیکان فہم از سپاہ کین قہر شہادین	بالہ این ماہ غم آمد برون داد دست و بے علم آمد برون تا کہ قاسم از حرم آمد برون اکبر از حبش ظلم آمد برون در بر شاہ ام آمد برون شمر با تیغ ستم آمد برون
---	---

<p>شد شید آن شد کہ بر خلقتش اے نصیبی در جهان بہرہ درم زین حسنہ با غم چشم اہل بیت ز اہل بیت از غیمہ بہا خاست شور اہل خیمہ در عزائے شاہ دین</p>	<p>خلق از کتم عدم آمد برون ریشہ اہل کرم آمد برون خون ز جائے اشک دغم آمد برون عابدین تا یک قدم آمد برون موی پریشان یک قلم آمد برون</p>
---	---

نوحہ مادر علی اصغر در شہادت حضرت علی ہفتر

<p>بر حق خوردہ تیرم لائے لائے لائے لائے از خون بگشتہ سیراب لائے لائے لائے لائے اے طفل میگناہم لائے لائے لائے لائے از گریہ گشتہ خاموش لائے لائے لائے لائے ای نور دیدہ من لائے لائے لائے لائے بستان شدت زبیکان لائے لائے لائے لائے گوید نصیبی از غم لائے لائے لائے لائے</p>	<p>کیدم نخوردہ شیم لائے لائے لائے لائے جان دادہ رفتہ و ز خواب لائے لائے لائے لائے از تو چہ عذر خواہم لائے لائے لائے لائے مادر شدہ فراموش لائے لائے لائے لائے رفتی چرا زدن لائے لائے لائے لائے در جہد خاک میمان لائے لائے لائے لائے ریزد سر شک ماتم لائے لائے لائے لائے</p>
---	--

نوحہ زینب بر سر شہدا از ورود شام

<p>ای کشتگان خدا را ما بر خدا سپردیم بر دیم نوع و دست اے قاسم سیہ روز بیگانہ از تو گشتیم اے اکبر جو انم اُفتادہ باہو از تن عباس شہسوارم اے اصغر صغیرم نا خوردہ سیر شیرم رفتیم و جسم پاکت اے سرور شہیدان اے قتل گہ امانت تنہاے کشتگانرا</p>	<p>آوردہ از مدینہ در کر بلا سپردیم دست تلاء بست رنگِ خاسر دیم بر خاک کر بلایت بے آشتا سپردیم در کر بلا بخت بے اقر با سپردیم در ہمد کر بلایت برگشتہ با سپردیم بر خاک پارہ پارہ از سر جدا سپردیم تا روز شہر بر توسی پارہ با سپردیم</p>
--	--

اے کر بلا گواہی جسم ہر شہید سے اہل حرم چو رفتند گفتند بر نصیبے	بر خاک تو امانت بی دست و پا سپردیم آہ و عزا و ماتم بر شیعان سپردیم
---	---

نوحہ حضرت فاطمہ زہرا در وفات جناب پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ آلہ وسلم

اے جانِ پیر فاطمہ اشب بغزایت بعد از تو حسن بر سر دوش کہ کند جا گفتم کہ فدائ کن برہ خویش تو چہ نام یکبار و اگر رنجہ قدم کن بہ مکانم + یکدم بہمن اے ہمد حق در شبِ عراق خاکم بسراین زندہ منم بر سر نقشت میگشت جد اسز ز تنم بہتر ازین بود ہمراو نہ بردیم اگر چہ تو پدر جان در بار کہ قدس کہ ما دایہ عوا نیست اے فخر بشر خورشید لاکا ہچو نصیبے	در سوز چو شمع است بپے صبح لغایت اے صد جو حسین و چو حسن باد فدایت آخر چہ سبب شد کہ نہ کردید رضایت تا آنکہ منم روئے و سر اندر کفِ پائیت بنا کے سخن تا شنوم باز صدایت اے کاش میرم کہ نہ مردم نہ برایت کہ من بنمودے بہ جہان مرگ جدایت رفتے بروانیک برسیدم ز قفایت بر حق خدا تعزیرہ داراست خدایت ریزند سر شک الم افزا بغزایت
--	--

نوحہ زینب خاتون در وفات فاطمہ زہرا صلوٰۃ اللہ علیہا

اے نور چشم زینب خاتون روز محشر بر بستہ چشم بکشا بنگر بہ ما اسیران گرد و گردہ نقشت بادیدہ ہای خونبار بر جامہ چاک چون صبح بر تن زدہ حسرت باغم علی شستہ در مجلس عزایت اے غدیب بنم ماتم گرے احمد بنگر بسویش از مہر اے ماہ عالم آرا	جان علی عبدالن روح تن ہمیب چون دختہ ان نعمتم گرد تو زار و مضطر ریزد حسن بانفان خاک از عزا ہی بر سر بکشاے دیدگان را بر آن ز مہر بنگر مانند شمع سوزان دیدہ ز خون دل تر خاموش خفتہ تا کے در چار باغ بہتر کاند عزا بدورت ریزد سر شک اختر
--	--

چون اشک طغیانت افتاده در کنارت از چرخ چشم زنیب کردے غروب تا تو داغ بنی بد دل بود با سوز جانگدازے بعد از تو چون غایم اے با نوقیاست این نوحہ الم خیمہ نمی گفت چون نصیبی	گویند دایے آن خوانند دایے مادر روزم چو شب نمودے ای آفتاب انور بر روی آن نہادی از مرگ داغ دیگر من حسن اخایم من حسین برادر میخواست مرگ خود را لیکن نبود میسر
---	--

نوحہ زنیب در شہادت علی عمرانی

اے باد شہ عالم دے تاج سہ زنیب چون شمع فرو ریزد در بزم عداے تو در بزم عداے تو چون شمع عزت اصبح بر گرد سر نفشت زان رو سے می کردم اے زندگی زنیب رفتے ز جهان رفت تا ہر رخت و ردہ نہ بود غروب امروز اے نخل امیر من تا فرق تو شد پارہ تا طایر روح تو پرواز دین کرد بر فرق اجبا خاک کرد بد نصیبی چون	با چاک سراز دینار فتنے زبر زنیب قطرات شہر آ میز من گان تر زنیب خاموشی نمی گرد و سوز جب گز زنیب کز مرگ تو بشکستہ یکجا کمر زنیب آرام دل و جان و نور بصر زنیب شد روز سیہ چون شام اندر نظر زنیب از شاخ مراد افتاد یک شہر زنیب بشکست بہم بال بے بال و پر زنیب از دھڑ برون بہاد پارا پر زنیب
---	--

نوحہ جناب زنیب در شہادت امام حسن صلوٰۃ اللہ و السلام علیہ

اے شہید سودہ الماس اسامی حسین این چہ آبے بود خور دی ای برادر جان اشک آتشباری ریزد چو شمع تعزیت بد تمنایم دہم جان و تو باشے برسم این منم نقش تومی بنیم بہ چشم خون نشان	خوردی آبی و زدی آتش با اعضا یم حسن کاتش افگندی چو نے اندر سر با یم حسن بر سر نقش تو چشم گریہ بالا یم حسن بر نیاید از سیہ روزی تمنایم حسن کاش میگردید اعمی چشم بنیام حسن
---	---

میر دی گرباد دل صد بارہ من ہم پہچو شمع اسے برادر جان حسین گوید بانفان و عروش دیدہ کبشا سوے آن یکہ نظر نہما دگر بر خدا سو گند و بر جدت کہے گرد و حرام سرور باشد نمود از آب اسے چرخ کبود لعل و یاقوت جگر باریزہ الماس مرگ اندرین ماتم نصیبی گر بگریم خون رواست	بعد ازین باشد سر قبر تو ما دایم حسن رفت از دہر و بجا بگذاشت تنہا یم حسن دیدن امروز را ممکن بفر دایم حسن بے جنابت زندگی در روی دنیا یم حسن آب بہن آتش زدی بر سر و غنا یم حسن کر دسودا و بیگندہ بسودا یم حسن چون بود از یک دست شافع بقبا یم حسن
--	---

نوحہ مادر قاسم و شہادت قاسم

ای قاسم داما و عروسیت عدا شد مادر بھدریت شادی غم اندوز تو ای نور دو دیدہ مادر بھدریت اند عروض شمع عروسیت عروست مادر بھدریت در مجلس حدیث تو فوجان حسینت مادر بھدریت و خیمہ چو قافلہ عزای تو شدی رست مادر بھدریت شیرینی شادی تو از قوس دل جان مادر بھدریت در جملہ مبدی دست عروست بنا جات مادر بھدریت کشتی چہ شہیدار سپہ کینی عروست مادر بھدریت تیر و قد ملامی عروست مصیبت مادر بھدریت ہی کردہ فدا جان برہ شاہ شہیدان مادر بھدریت بود کوکب نجم ز وجود تو چو خورشید مادر بھدریت خوش باش نصیبی کہ شہیدی شہیدان مادر بھدریت	در کرب و بلا خون تو بر دست نہا شد مادر بھدریت در قتل گاہ پیٹم کرب و بلا شد مادر بھدریت چون شعلہ برافروختہ بزم بکا شد مادر بھدریت از جہ مخالف بخدا نالہ ما شد مادر بھدریت از نالہ ما جملہ تو پڑنوا شد مادر بھدریت شدہ ما کہ عروسیت مبدل بفر شد مادر بھدریت کاواڑہ قتل تو در آفاق بپا شد مادر بھدریت مستزل بربخ و الم و در دو بلا شد مادر بھدریت یکبارہ بمانند کمان پشت دوا شد مادر بھدریت اکبر پیٹ آمد و آن نیزہ فدا شد مادر بھدریت در مرگ تو با آن عظمت کم رہا شد مادر بھدریت از بہر شفاعت شدن روز جزا شد مادر بھدریت
--	--

پیش خوانی حضرت مسلم

اسے دادہ بکوفہ زار و مضطر مسلم	پیش از ہمہ در راہ حسین سر مسلم
--------------------------------	--------------------------------

<p>اے گشتہ جدا سرت ز پیکر مسلم اے نامہ بر این نامہ احقر مسلم کن عرض پیکر گشتہ بی سر مسلم وز خون جبین محاسنش تر مسلم نخشش کہ بدی ز عرش برتر مسلم از تیغ بدست قوم کافر مسلم چون حلقہ پشت در پیر مسلم دیدش پراگندہ چو اختر مسلم بے لشکر و جیش و نوج و عسکر مسلم در راه تو آن سبکس دیاور مسلم ز انسان بحسین ابن پیر مسلم</p>	<p>اینک بحسین صیبت نبو شتم اے نامہ بر این عرضہ خطیدہ بخون پر واز کنان رسان بشاہ شہدا از تاب عطش بدی چوئی نایش خشک شامی شتہ شوم افگند از قصر بنمودند اے جان کشیز نیت جان از بہر نجات ردی خود بہاد آن جمع کہ باہر تو جمعیت کردند از عمد شکستن لیہان سر داد مے کرد جدال تاکہ جان کردند خود ساز نصیبی تو یہ مسلم فرمان</p>
نوحہ و شہادت حضرت عباس	
<p>شکست افتاد اندر خانہ زین حسین خدایی برادر بشد مقتول تیغ لشکر کین حسین خدایی برادر</p>	<p>چو عباس علی افتاد از زین حسین شد بے برادر فتاد از پناہ نال آل یاسین حسین شد بی برادر</p>
<p>زد جامہ بر نیل ز تہب ازین غم کردی پریشان گیسوی ماتم باہ وزار می باہ وندارے باہ وزار می باہ وزار می</p>	
<p>کہ شرح تشنگی با آن بگویم حسین شد بے برادر چونی تشکیہ شد نامی گلیم حسین خدایی برادر</p>	<p>سکینہ گفت عمر کو بگویم حسین شد بے برادر طراوت رفته یکبارہ ز ریم حسین خدایی برادر</p>
<p>ز نیب بگشتا کہ اے سکینہ اندر فرات ست آن بے قرینہ بہ آہ وزار می باہ وزار می باہ وزار می بہ آہ وزار می</p>	
<p>بتن بود سوز نشان از شعله آہ حسین شد بے برادر کہ از تن شد جد دوست اللہ حسین شد بے برادر</p>	<p>ہر لب تشنگان چشم بہ راہ حسین شد بی برادر کہ بشنید نذر آواز جامکاہ حسین شد بے برادر</p>

	دین العبادا شد ہوش از سر بخواست افتاد آن زار مضطر بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری	
جو افتادی ز زین بر صفیہ خاک حسین شد بی برادر بماہی شد سرشک چشم ثناک حسین شد بی برادر	ز آہش شد مگر روی املاک حسین شد بی برادر دوبارہ شیر حق را فرق شد چاک حسین شد بی برادر	
	اندر مدنیہ جان پیسہ در لڑہ آمد زین ظلم یکسر بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری	
قد زینب بشد از مرگ عباس حسین شد بی برادر علی اکبر جوان زمرہ ناس حسین شد بی برادر	دو تا پاپائے بیخون حم داس حسین شد بی برادر بہم شکست بیخون داندہ کز آس حسین شد بی برادر	
	کاشوم بے کس نبود شیون زد چاک چون جمع آن جامہ بر تن بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری	
بر آمد در تزلزل عرش اعلا حسین شد بی برادر ملک اندر فلک زین ظلم بی حسین شد بی برادر	شکست از نو در پہلو سے زہر حسین شد بی برادر بہنگام قیام افتاد از پا حسین شد بی برادر	
	چون از مخالف بازوی حیدر از تن بنیتا شد روز ششم بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری	
خداوند انصیبی گنگار حسین شد بی برادر بدہ توفیق باشد تعزیت دار حسین شد بی برادر	بہ پختا بر سرشک چشم حضار حسین شد بی برادر بود نازندہ اندر وجہ غدار حسین شد بی برادر	
	کن غفو عصیان یارب نہ بانی کن تو توان جبت ہر ناتوانی بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری	
	نوحہ در شہادت اہا عبد اللہ الحسین صلوٰۃ اللہ و السلام علیہ	
نغان از دستای چرخ شکر سکنیہ بے پدر شد چو آن از صدر زین افتاد بر خاک سکنیہ بے پدر شد	حسینم کشتہ شد بے بار و بار سکنیہ بے پدر شد چرا ز ہم نہ پائیدے تو افلاک سکنیہ بے پدر شد	

<p>این مصیبت زنیب فغان کرد روزین تظلم بر آسمان کرد از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا</p>	
<p>یتیمان حسدتم را پرستار سکنیه بے پدر شد ترازین سان که بنید زار و زور سکنیه بے پدر شد</p>	<p>شده زین العبا با جسم تپ دار سکنیه بے پدر شد الهی عذات زنیب شود کور سکنیه بے پدر شد</p>
<p>بر کی برم داد ای چرخ گردون بے سر حسینم غلطید و خون از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا</p>	
<p>شکست افتاد اندر خانه دین سکنیه بے پدر شد ز زین افتاد آتش از سر سخت سکنیه بے پدر شد</p>	<p>علی اکبر چه شد بر شکر کین سکنیه بے پدر شد نمیده پیرے آن طفل جوان بخت سکنیه بے پدر شد</p>
<p>ینال زنیب از سوز سینه که مانده مضطر بکس سکنیه از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا</p>	
<p>غرضش را بشنوخ سندر و سی سکنیه بی پدر شد غرضی نیست این روز نشانت سکنیه بی پدر شد</p>	<p>عز اگر دید قاسم را عوسی سکنیه بے پدر شد خایش خون و شیرینی ز جانست سکنیه بے پدر شد</p>
<p>شادی قاسم گردید شپان خاکم پسر شد از دست دشمن از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا</p>	
<p>ز دستش شک دست افتاد از تن سکنیه بی پدر شد بتیغ کین گاو تر کرد اصغر سکنیه بے پدر شد</p>	<p>چه عباس علی از تیغ دشمن سکنیه بے پدر شد نجاے شیر از پستان مادر سکنیه بے پدر شد</p>
<p>ای کاش اصغر میزد دست از خون نمی دید ترکشته کاست از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا</p>	
<p>خالف راست رود خیمه نهاد سکنیه بے پدر شد حسین اگر دگلاگون چهره از دم سکنیه بے پدر شد</p>	<p>فدایت ای برادر زاده عباد سکنیه بے پدر شد جمازی دعواتی هر دو با هم سکنیه بے پدر شد</p>
<p>تو فکر کن اندر اسیری کو پاس طاقت و دوستگیری از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا</p>	
<p>که در راه تو گذشتند از جان سکنیه بے پدر شد</p>	<p>خداوند بحق این شهیدان سکنیه بی پدر شد</p>

نصیبی را ز لطف از جرم بگذار سکنیه بے پدر شد	ایا حضار دانی جمله کسیر سکنیه بے پدر شد
دل پر زخوم امر و زار غم شادی نباشد جز آه ماتم	از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا
نوحه زنیب در وقت بشام رفتن بابا عبدالحسین صلوٰه الد و السلام علیه	
زنیب با فغان دایم این ناله سرگردای وای	گر دوزر زنیب ما را پنهان در دای وای
حسین بے یار بے یاور انصار	مقتول کفار با اهل اشهر
اے حسینم چون روم سوتے بدینہ	
حکیم حرمت یکجا اسیر گشتند اے وای	بر ناقه اے عربان کیست شستند اے وای
آن قوم بدنام از راه اظلام	یا زجر ادا دام بر دند بر شام
اے نیمه از الم بحسرو ح سینہ	
کاشوم مضطرب کیس با گریخت ابن اے وای	اے جان بابا ایندم آجال ما بین اے وای
بے قدر یکجا عسیر یا ان سراپا	زین ظلم حاشا چون تو زاعدا
مردہ بودم بہ کہ زندہ این کمینہ	
سکینہ نالان گرفت دامن زنیب اے وای	بے باب عمہ بر گو چون بگذرد شب اے وای
بر اغریبان در این سیابان	متناویران از ظلم عدوان
اے عزیزم عمہ کن فکری سکنہ	
ما در فدایت از غم کن جامہ پارہ اے وای	در خاک اصفواندہ بے گاہوارہ اے وای
شیرش نہ دادے برہ فتادے	دل زان نہادی بنگر کشادی
کج حق را کس بند سازد دینہ	
از پشت بستند دست زین العبا اے وای	ہر سو کشیدند بی یاران بی لڑا اے وای
تپ دار دستہ از ہم گستہ	ہلو شکتہ در قید بستہ
سببے برا بقید قوم اہل کینہ	

برجلہ بانی یارب کا ان بی را بنید اے واسے	کو جان و از دل و ایم اندر عز ایندای واسے
اسے سے سبحان از لطف و احسان	کن غنم و عصیان از جملہ استیسان
انصیبی حاضراں با خزینہ	
شکوہ زیب از فلک و رفوہ و شہدا	
از جفا و ظلم تو صد داد اسے چرخ نبود	تیرک یار سے ار حسین و عیسیٰ یاری چہ بود
اے پناہ اشقیایا این چنین جو رجفا بر حسین متحن تا یکے واسے روا	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
شد بیدان کیم و تنہا حسین با چشم تر	زینش از پی دوان چون سایہ اندر پشت سر
بانفغان بی حساب باد و چشم پر آب بچو سیلاب روان سر بسر در اضطراب	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
باہر اران نامہ دجان سوز حیرت از قفا	اگاہ انتان گاہ خیزان گفت این آن بے نوا
کے حسین تشنہ لب و سہ شہنا شاہ عرب سیروی تنہا کجا اہی صیبت از سبب	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
من پرستاری ز دستم بر نیاید بدارین	چون کنم با طفل بیمار تو زین العابدین
من بدشت کر بلا بی کس و بے اقربا از مدینہ در بدر باد و صدد درد و بلا	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
بے خابت چون کنم من با سکینہ این سفر	بی تو کرا مشبک رنگہ بگوید کو پدر
ای برادر جان حسین اہی ضیای ہر دین چون نمایم من بگوئی بی تو با این شور و شین	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
گر شبے کلثوم از حجر خست افغان کند	یا کہ روز سے دیدہ را از فرقت گریان کند
اندر ان م چون کنم جز کہ دل پر خون کنم	از دل آن خود بگو چون غمت سیر و ن کنم
آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
اے خداوند بحق اختیار خاص و عام	از نصیبی و با حضرا این مجلس تمام

	عفو کن عصبیان در دکن در مان همه در سر کوئے حسین خود بکن قربان همه آه و فریاد و فغان آه و فریاد و فغان آه و فریاد و فغان آه و فریاد و فغان	
	نوحه شهادت اباجید اللہ حسین صلوٰۃ اللہ و اسلام علیہ	
اے برادر جان حسین سگینہ سیر است	در کند اہل کینہ دستگیر است	
	اے برادر اے برادر جان حسینم	
شہر بانوبہ از تو در غزایت	کس نہ داند در کجا باشد از وفایت	
	اے برادر اے برادر جان حسینم	
عابدین بیمار و نالان در غل ذریعہ باشد	کے ہین آن آل ہمیں ہر در گیر باشد	
	اے برادر اے برادر جان حسینم	
شام آئین بستہ شد اندر غزایت	شاد خلقش زین مصیبت از برایت	
	اے برادر اے برادر جان حسینم	
پردہ پوشان تو بہنے پردہ سوار نور	ہمچو مہ انگشت نما کے ہر دیا راند	
	اے برادر اے برادر جان حسینم	
بر سر پردہ عصمت زوہ آتش سپکین	لطف فرما ز کرم سال مرا بین	
	اے برادر اے برادر جان حسینم	
بارگاہ ہر آنکس کہ عزادار حسین است	چون بھیش روان اشک زین است	
	بیش آن را برادر جان حسینم	
	نوحہ شهادت اباجید اللہ حسین صلوٰۃ اللہ و اسلام علیہ	
حسینم تیرے لیے افتادہ در خاک مادر چپان در خاک و خون جسم نہ چاک نہ	از پشت مرکب با جسم چرخون از تیرا عدا کے بارے گلگون	
	نوحہ شهادت امام قائم علیہ السلام	

خاتم زخون بردستی مادر	از جور دشمن گاه عسروست
از غم دلها این شادی تو خستی مادر	گر وے عزایم این ست بوسی
نوحه شهزادست علی اکبر علیه السلام	
علی اکبر جوان رفته ز دنیا مادر	کاسه نه دیده تو از جواسی
سکینه چون کند بعد تو تنها مادر	با آه و ناله آن کامراسی
نوحه شهزادست علی اصغر علیه السلام	
علی اصغر خورشید زمستان مادر	کم گریه کن خاموشن نشین
اگر چه سیر شیرت کرده بیکان مادر	از دست تو سیرت کین
نوحه شهزادست حضرت عیاس علیه السلام	
بیای عیاس رود و جسد کن مادر	تو ظلم با این از قوم کینه
تو دست از شک آب مار کن مادر	آسب نه خواهد از سکینه
پیشخوانی بجناب زین العابدین علیه السلام	
بیای زین العابدین مادر	از روی یارمی حسین بی سر
که در بستر فتاده زار و غمگین مادر	تپ دارد نالان بی یار و یار
نقیبی را با حضار دانی یارب	در روز حشر تو پیبر
امید نیست با این ناتوانی یارب	از روی رحمت و در جرم بگذر
پیشخوانی جناب مسلم	
ناله داشت چه جان بر فیش از تن مسلم	حرفها داشت چه سر داد به دشمن مسلم
در گم دادن جان به حسین ابن علی	در لب پاره بدش ناله دشمن مسلم
من ندیدم سیمه کوفه یکم عدد درست	بجز از بستن و نه الفوشکستن مسلم
بود و ضعف از زخم بدن و دنداناش	بشکست ز ستم سنگ فلان مسلم
کوفیان ناگه شکستند از و بیعت را	و در بر بود پی گوشه مامن مسلم

<p>هر خود گاه شهادت بگرفت و نمود جامه از خون جراحت بتن پاکش گشت پشت بے پشت شکسته بدش اندر دیوار آهسته اندر دم سردانش از لب برخاست سروست توش از قصر فلک زند بزیار تا که گردید شبید از ستم ابن زیاد روز محشر نصیبی که عزا دار تو است</p>	<p>ستابد و شکوه بر تو اور ذوالمن علم بچو گلزار سدا پاسه ملون علم سوز ضعف بدن خسته بدامن علم که فلک را بزرده شعله بخرن علم بے کس آواره افتاد رسکن علم که داز مقدم جان خلد مزین علم نظر از سر الطاف بیگن علم</p>
--	--

نوحه سنگ زنی

<p>ماه تعویبت تو بکشت باز از فغان فدا و وز عزا بجا است در فلک به غم بهر تیر نندید دل بسینه باز شرار غم جسم الطرب سر حسین بر سه شان بد سر حسین اندر این عزا ای نصیبیا</p>	<p>از شیب شد ناله بر سر از شور در عراق ناله در جاز سهره ملک بال کرده باز اندر این عزا هست در گداز با بنی بود این زمان بر آرز در طریق شام ظهر بر نیاز خون ز دیده پاش بالم باز</p>
--	--

نوحه سنگ زنی

<p>باز فغان از زمین رفت بعرض علا بر سر قبر حسین بالم شور و شین نصیب افسرده دل جامه سیر بگل شد ز مدینه برون با جگر بے بز و ن آمده بر قتل گاه رعد صفت و ز زو با غم و آه و فغان بهر عزا حسین نوح بنی را بگو ناله و فغان که کرد</p>	<p>بهر عزا داری شاه سزار تن جدا میر و داور و زباز حضرت خیر النسا موسه پریشان بود در سر زین العبا بر سر قبر حسین ناله کنان مصطفی سینه زنان از خف شافع روز جزا خیل ملک از فلک آمده بر کربلا چشم نصیبی ز اشک باز چو طوفان</p>
---	--

نوحہ سنگ زنی

<p>چون شمع ز سرتا کہ بپا سوزم و گریم چون چشم ز تندہی دوا سوزم و گریم مانند سمن ز زلفا سوزم و گریم چون لاک بہ مکتوب عوا سوزم و گریم چون چوب ترا سوز حفا سوزم و گریم بچون حسرم آل عبا سوزم و گریم از گرے اشک مرثہ با سوزم و گریم</p>	<p>دور بزم عوا کے شہد سوزم و گریم مانالہ افغان بجز اسے شہ بیمار از آتش انسا کہ در خیمہ گم افتاد بر یاد دو چشم تر لب خشک شہیدان ما چو پیکان جنبا یاد آن آید در خیمہ شمس از شرر جو رخا لطف در این غم و اندوہ و مصیبت پو نصیبی</p>
--	---

پیش خوانی

<p>روے آورد دندرج و درد و غم کیا براو نئے بہن آل نبی را بود منع آب جو ناکشیدہ آب اندر چاہ بشکستش سب جو شد شہید و بردش تا شدہ اندازین آرزو ساخت از بہر شہادت ز آب چشم خود وضو بیش از نے شد گرہ و زنالہ اشش اندر گلو وقت سردا دن ز بانس بود و دایان گفتگو از رہ رحمت بخون من بہ بخشا و براو چاک ہا کے زخم را میکرد با مژگان رفو دیگر از جسم پر از زخم حسین حرفے بگو</p>	<p>از دنیہ چون حسین بر کر بلا نہسا و رو منع خورد و خواب شد و کر بلا بر اہل بیت از براے آب عباس علی گشتے روان خواست قاسم رو ہند بر جہاہ کیا رو گر تشت لب تنہا حسین بے کس اندر کر بلا شد روان بر حرب و اندر خیمہ کلثوم حنین بر دم خنجر جو خنجر داشت میگفت این سخن بار اکہا عاصیان است جہد مرا زینب افسردہ دل بر قتل گر آمد ز شام اسے نصیبی چاک نبودے دل اہل عزا</p>
---	---

پیش خوانی

<p>ز زینب برس کز این غم دیش چون لالہ پر خون است کہ غمہاے حسین تشت لب از شمع حافروان است</p>	<p>چسان گویم غم کرب و بلا را بر شما چون است شمار یک غمش اگر دو الہ روز شمار آخہ</p>
---	---

ز نقش سروان هر گوشه اش مدفن بصد چشم است الف سان زایلان را قد درین ده روزه ماتم چرا چون اینسان اشک گلگون می نیپاشی بروز خشم المرسلین از تعزیت داران ز دیده خون سرخ دل بروی خود ببالانند بهر سکه فغان شیعیان امروز در ماتم در این ده روزه موجود است از بهر عه دار	ز خون سروان روی زینش سرخ و گلگون است بدست کر بلا سزا بیا چون حلقه نون است که افزون قدر اشک تعزیه از روزگننون است ز هر کس بختی از دوستان خویش ممنون است که شهر کر بلا یکسر سیه داشت و بامون است همانند دماسه سبجا بان تابا گردون است به کیش خویش هر یک چون نصیبی زار مجنون است
---	---

پیش خوانی

عزاداری دین ده روز اندر کر بلا باشد بکن شری سر شک از دیده جاری کن برین مجلس طریق تعزیه ای شیده خود انصاف ده است بکن دل را بردن از بزم ماتم غولفشان کن شمر فرصت غنیمت یک دی در تعزیه داری مزن جرم ماتم گلگون قبا سگ کر بلا حرسنه نصیبی قدر بزم تعزیت بر گوی جان را	که در آن باخوش و ناله ختم الانبیا باشد که خون پالاداران چشم علی مرتضی باشد در آن مجلس که بانو نوحه گر خیر النساء باشد که صاحب تعزیه در مجلس ماتم خد باشد که یکدم زندگی را در عزایش اجر باشد که این ایام تسبیح ملک حرف عز باشد بود گورنندگان بالاتر از عرش علا باشد
---	--

پیش خوانی

تا روز عشر ماه محرم تمام شد تا گشت شام تعزیه اهل بیت رو از بس طبا نچ دست ستم زد سکنه را آه از دمی که زینب فسرده دل سوا انگند آفتاب ز سراج خسروی از آب تیغ و آتش افساد و با جور از سوز اشک چشم نصیبی در این عوا	بر اهل بیت زندگی از دل حرام شد روز سه در خوش ملی اهل شام شد از بهر گوشواره رخس نیل خام شد در راه شام بر شتر بیه زام شد تا بر سر سفال سر نخر نام شد خاکم بر ششید حسین تشنه کام شد یکجا کباب مرغ دل خاص و عام شد
--	--

عرضہ نوحہ مسلم

<p>عرض سلام مسلم پر سرور شہیدان کین کو نیان بے دین برہم زونہ پیمان کین ظالمان نہ دانشدیک زورہ دین ایمان زان رو کہ بر نیاید بار سے تہوار نشان از بہر مال و تہاوار تہاوارہ خندان کاندرہ حسین با بگند شتاہم از جان گشتند ہجو خیمہ آخستہ بر من گریزان ہر کس کہ دیدے از من میکرو روی نہا تنہا و بیکس و زارہ و راین دیا تر بان اسے یادگار احمد اسے فخر خلق دوران ابن زیا و بے دین اسے سرور غریبان ییاش اسے نصیبی مانند ابر گریان</p>	<p>اے پیک بے نوا یان سیر زراہ احسان بر گو حسین مظلوم مناسفہ یہ کوفہ با عہدین جماعت بر کوفہ پاسے بگزار برگرد بر مدینہ اسے شاہ بے قرینہ از کو نیان حمیت بر راہ حق بنا شد کردند خفیہ بیت با من تمام و گفتند با من صلاح بستند بہر جہاد اول + زور کوچہ کہ من شب سے گشتہ آشکارا قربان خاک پایت گردہ تو گشتہ باشد بقاے عمرت گردہ چون بنا شد بے سرفگندہ بر زیر از قصہ جسم چاکم اندر عزاے مسلم چون گشت کشتہ بکین</p>
---	--

نوحہ سپہان مسلم باہم در گاہ شہادت

<p>اندو رہ حسین تو بے کر بلا برادر در خون خود زوی تو تا دوست و پارادر بہ بود ازین کہ نہ نیم در خون ترا برادر ہمچون غمزدال و بخت شد خطیلا برادر کے بود با سہر تو آن آشتیلا برادر شد خایہ و جو دم ویران بنا برادر ہمچون کمان سدا پاک شدہ دوتا برادر</p>	<p>اے کردہ پیش ازین خود را بندہ ابرادر شتم ز زندگے کف از پامی و رفتا دم اسے فوجتہم مسلم پیش از تو مروہ بودم قربان کا کل تو چون ناتہ پر زخونست شمشیر دست داغوش برگردنت ز جان شد از مرگ تو ز بس اشک از دیدہ ہوا شادم یترقد من ایم از بارہ درد مرگت +</p>
---	--

<p>اسے کاش بعد قتل در دہر کسی ہست رفتے برو کہ ایک می آیت زدنال یکدم قدم نگہداشتا آنکہ من بیام اسے کافر سگر سرازتم جبہ اکن در مرگ تو نصیبی باشیعیان عالم</p>	<p>غیر از حسین و آتش گرد و دنا برادر مانند تو سدا زن گشتہ جدا برادر بہر خداے گذار بر جامہ برادر بہ زین جدا بگردند از ہم دو تا برادر ریزند اشک و دارند یکجا عسرا برادر</p>
---	---

نوحہ حضرت زینب در شہادت حضرت عباسؓ

<p>خواہرت زینب بیدارے علمدار حسین اسے براور جان من عباس و خون غمتام چون گذاری پای در غلہ ہرین پیش از ہمہ من بہ قربان تو ای ستاے دشت کربلا کیست بنماید پرستاری زینب خواہرت عرض نہما بر خناب مر تفتے اندر نجف خواست بر پا نالہ زار حسین از سبکیسی ماندا اندر کربلا بے یار و یاور اہل بیت بر عرای حضرت در بیشہ اسکان فگند اسے بہ قربان وفا بیت در وفات سر دشت تا کہ میربا و شہادت رفت ادراق تو کل عفو کن جرم نصیبی و مجبان علی</p>	<p>ما فتادے دست تو از دست شد کاریز بشنو اندر روی نشت نالہ زار حسین کو بہ ختم المرسلین یکجا تو اخبار حسین کے رسا ز بعد تو آسے بہمیا حسین بعد از تو اسے برادر جان پرستار حسین از جہاے کو فیان و شمر خو خوا حسین تا ز پشت زین فتادے ای مددگار حسین با فغان و درد و غم اسے یا و دیار حسین آتے از سو غم آہ شہر بار حسین گرے حرب و جدال و جنگ باز حسین شد خزان دیدہ سرا با باغ و گلزار حسین اسے خداوند اعفی چشم خونبار حسین</p>
--	--

نوحہ مادر علی اکبر در شہادت علی اکبرؓ

<p>اسک شدہ دور از خرم آہ علی اکبرم سر و قدت را فگند چاک بروی زین</p>	<p>گشتہ شہید غم آہ علی اکبرم تیغ جفا و شتم آہ علی اکبرم</p>
---	--

<p>کرده زهر سوخته غم آه علی اکبرم همچو کمان گشت خم آه علی اکبرم با غم و درد و الم آه علی اکبرم بار درگ از کرم آه علی اکبرم گشت قرین الم آه علی اکبرم عیسیٰ نیلی خیم آه علی اکبرم شد بفلک جوش دم آه علی اکبرم چون ورق چهره نم آه علی اکبرم جمله بناشان زهم آه علی اکبرم کاش شد جان دهم آه علی اکبرم</p>	<p>رو به ابل جسم بهر غم اواریت تا که تو گشتی شهید تیر قد خواهرت رفتی و بگذشتی ماز و بچاره را اے بغداد سرت رو بسوی خیمه کن تا که به تیغ ستم گشت فرات حسین جامه کشیدی پیل تا که تو گشتی شهید خون تو تا بر زمین ریخت مخالف ز کین ز شک غایت کشیده ورق چرخ پیر و هر فلک وقت شد بگسلد از این جفا زار نصیبی گفت گفت چو این نوحه را</p>
---	--

نوحه مادر علی اصغر در شهادت علی اصغر

<p>ای غنچه بی غار حسینم علی اصغر قربان تو مادر بر دیده خونبار حسینم علی اصغر قربان تو مادر بر چشمه تو دیدار حسینم علی اصغر قربان تو مادر کشتی تو بپر بار حسینم علی اصغر قربان تو مادر افزوده به تب و دار حسینم علی اصغر قربان تو مادر بر جان تو یار حسینم علی اصغر قربان تو مادر بد زنده گیت بار حسینم علی اصغر قربان تو مادر لب خشکیت آزار حسینم علی اصغر قربان تو مادر یا ناله مددگار حسینم علی اصغر قربان تو مادر</p>	<p>ای نوگل گلزار حسینم علی اصغر قربان تو مادر بناظره بار درگربال خندان جانم بغداد مگر از تو در دشت بلا با غم داندوه جانم بغداد بر بار غم اکبر و عباس علمدار جانم بغداد مرگ تو بدماب شرر بار جهان و جانم بغداد در تیر و تیغ است رسیده بلبلش جانم بغداد از نخل رسول مدنی شاخه امید جانم بغداد میگردد بدان من اے نور و دیده جانم بغداد باشد همه ساله عزائی تو نصیبی جانم بغداد</p>
--	---

نوحه حضرت زرتب در شهادت ابا عبد الله الحسین

<p>شده بدون در کربلا از جسم جان فاطمه</p>	<p>سر زتن دادی با عذر انا توان فاطمه</p>
---	--

<p>بو داز کو کب نزدون زخم خد گمش در بدن چشم زخم از پیکر پاک حسین تشنه لب برزین ازین چه افتادے شہ گلگون ببا آہ و فرباد و دفغان کز خنجر شمشیر در عراے سرور شاہ شہیدان در بشت بر سر نیزہ چو نور شہید سحر رفتے بہ شام از جفاکے کو فیان بر چیدہ شد اندر جہان تا روان شد خون ز حلق شہسوار کر بلا سیر شد بر تہ سیان در ماتم شاہ شہید ای انصیبی خون بریز از دیدگان از جای ا</p>	<p>آفتاب کر بلا تو آسمان فاطمہ نخن فشانہ از بہر چشم خون نشان فاطمہ روز محشر شد تو کشتے در کمان فاطمہ حاک شد سے از صفحہ عالم نشان فاطمہ حوری و غلمان شدندے نوحہ خوان فاطمہ آن سرے کو بود فخر و ودمان فاطمہ بعد از شاہ شہیدان خانمان فاطمہ شہ روان اندر جہان از تن روان فاطمہ تا بچہ شد آہ و نالہ از زبان فاطمہ در عرا و اوارے نقش نوجوان فاطمہ</p>
---	---

نوحہ اباعبداللہ الحسین صلوٰۃ اللہ و السلام علیہ و آلہ و سلم

<p>در کوی وفا ہم ز دل و جان شہہ زبان ای خورشیدم ہستے بد و صد عنت واکرام تو همان ای خورشیدم بنگر کہ ہم بصفت بہر تو گر بیان ای خورشیدم شد خاطر جمع چو سر زلف پریشان ای خورشیدم پیش از بہ کہ ہم تو بری گوی زیدان ای خورشیدم انجہ گزندشت است بن مضطر و حیران ای خورشیدم آندم کہ ہمہ خلق ز ہم ہست گریزان ای خورشیدم جان را بہر ہم دادی و گیری بخش آن ای خورشیدم بر دامن و خسارہ خود تند چو باران ای خورشیدم</p>	<p>ای گشتہ فدایت ز جہد شہیدان ای خورشیدم خوش باش کہ اشب بہر شافع محشر در جنت جاوید از مرتبہ و رتبہ و قدری کہ تو داری از راہ شہادت از قتل تو ای حامی اولاد پیروز صدقت کردی تو را خلاص فداجان برہن پیش از بہ یارا چون پای گذاری تو بغرورس برین کو بر جہد صفد بر روز جزا و صف مائی تو فخر خاک بے را ہمہ خوف در شرف شفاعت تو دو صد کس بنائی از خویش آقا خونباہ دل را بقراے تو انصیبی اندویدہ فشانہ</p>
--	--

نوحہ مادر علی اکبر

<p>در کرب و بلا پیش و پیام علی اکبر مادر بغایت</p>	<p>ای خسرو بی ملک و سپاہ ہم علی اکبر مادر بغایت</p>
--	---

نوحہ

<p>رفت ز بر مدک دیده چو تو رم قربان تو مادر پروانه صفت بال و پر جلد یک سوخت تریان تو گذار مرا بیاس و تنها بغیر بی قربان تو مادر بعد از تو سر خوش گذارم بی بیان قربان تو مادر ای کشتی بشکسته ز طوفان مخالف قربان تو مادر در امت از بر نصیبی پس صد حزن قربان تو مادر</p>	<p>بعد از تو چو شب روز سیاهم علی اکبر در بغدادیت بی شمع رخت و آتش آهم علی اکبر در بغدادیت ریخیده مر و نیست گناهم علی اکبر در بغدادیت زین حرف خدا هست گوهم علی اکبر در بغدادیت در بحر سر شک غم تو حال تیا هم علی اکبر در بغدادیت کوکب افشانند ز بر سر تو ما هم ما در بغدادیت</p>
---	--

پیش خوانی در شهادت عباس

<p>دلا و صیف میدان کر بلا عباس چو دید یکد و تنها پشت کرب و بلا شمال طره زینب دلش پریشان شد زخم باره اعدا سر شیدان نرم گداخت جوشنش از آه سینه کهنوم حمیت اسد اللیش بجوشش آمد بفرست بشکسته سپاه اعدا را سومی فرات روان شد سکنه روان انود مشک پر از آب و بر فکند بدوش که ناگهان ز پس و پیش از جنوب شمال به ضرب تیغ فکندند هر دو کشتش را بسوی مشک کی تیری از کمان انداخت چو آن بدید مرکب فنا در سر خاک ز تیغ رشته عیش به کربلا چو گسیخت درین عزم ای نهیبی بجیت گداشتک</p>	<p>گبشت سنبله فامتش ز غم چون دس شاده است حسین خسرو بلند اس چنانکه جمع مدبره دگر سپاه حواس بقتل گاه بدیده شمال دانه داس بتن چنانکه گدازد بکوره نار شاس زهم دریده سپاه یزید چون کپاس چو ضرب دست مگر ضرب دست فخر تال رسید آب بقار اچو خضر با الیاس روان بجانب خیمه شدی بچول دهر اس بر او هجوم نمودند فرقه نشناس گرفت مشک بدندان و دشت آنرا پاس مشک خورد و گدشتی از آن چو تیر قیاس بر خیت خون مراجمی در آمد خالی کاس ز خون گبشت چو یاقوت دانه الماس که هست مشتری از نقد جان بر او عباس</p>
---	--

نوحہ در شہادت امام حسین علیہ السلام

<p>شد شہید تیغ اعدا تشہد تا شاہ وین بر زمین آفتاد ازین تا شہ گنگون قبا تا کہ خون جاری شد از دیدہ زخم حسین چون شہید اہل کین شد خامس آل عبا بر سر نش حسین در خاک گرم کر بلا در سر قبر حسین باشد بافتان فاطمہ از جفا بے پردہ شد خورشید و شاند رجان بر دین خاک ہمہ نگام اسیری چون ہلال ای نصیبی دم بکش زین ماجرای جانگداز</p>	<p>خلفہ در قدسیان آفتاد بر عرش برین آسمان بر خاستہ بانالہ از روی زمین چشمہاے اشک جاری شد ز چشم حور عین کرد دروازہ چار جانب سوے خیمہ اہل کین ہمزین بانوحہ آمد عیسے گردن نشین از زوال روز عاشورا نئے تار بعین بانوان پردگے آل فتم المرسلین می نمودندی ہاگشت عجب شان آن این گفتن این جبرائیل بر وزوا پسین</p>
---	--

نوحہ روز عاشورہ

<p>روز عاشورا کند شرح بلا سے کر بلا تیغ دانے چون گزشتہ سرگزشتہ اکبت زنیب و کاٹوم گردیدند بے مقنع اسیر نو عروس قاسم داماد چون رنگ حسا گشت این غم زنیب افسردہ دل را تا کہ دید گر گویم قصہ ویرانہ شام خراب ساخت حاضر اہل بیت عصمت اند بارگاہ بردہن خاک چہ گویم من کہ چون بود آن زمان آل احمد را العینان بر کینتر سے خدا ستند ای نصیبی میزنی آتش اگر گوئے و گر</p>	<p>قصہ اندوہ و رنج مبتلا سے کر بلا بعد از سردادن گنگون قبا سے کر بلا در غل و زنجیر شد زین العبا سے کر بلا دست گیر ختم شد در اجرا سے کر بلا پیش رو بر نیزہ سرازین جدا سے کر بلا لرزہ افتد در فلک همچون بنا سے کر بلا بے حجاب و پردہ اگر کین اشقیاء سے کر بلا در بر آن بی حیا صاحب حیا سے کر بلا ای فلک دیران شوی چون خیمہ های کر بلا بر دو عالم یک بیک از قصہ ہا سے کر بلا</p>
---	--

تمام شد

فاتحہ ہر ترویج کے بعد خاتمہ واقعات کے مقابل علیہ الرحمہ وغیرہ

<p>آن شیعہ ائمہ پر روزگار زوہر مرتضیٰ و نبی رسول کاشف راز ہم خفی و جلی سبط احمد شہ زین الدین راکب دوش سید الشہیدین آن امام زین العابدین واقف علم باطن و ظاہر راجع شریع مصطفیٰ ناطق ہادی دین امام ہر دوسرا حجت حق امام انس و جن راز دار قدیم لم یزلے عالم علم مصطفیٰ و علی عسکر کے نور دیدہ ہوئے وارث انبیاء امام حسین سورہ فاتحہ دگر صلوات</p>	<p>بہتر ترویج احمد مختار بہتر ترویج روح پاک بتول بہتر ترویج روح پاک علی بہتر ترویج روح پاک حسن بہتر ترویج روح پاک حسین بہتر ترویج حضرت سجاد بہتر ترویج حضرت باقر بہتر ترویج حضرت صادق بہتر ترویج حضرت موسیٰ بہتر ترویج ضامن و مامن بہتر ترویج روح پاک نقی بہتر ترویج روح پاک تقی بہتر ترویج روح ابن نقی وزیر اعلیٰ طور مہدی دین پس نحو ایند شیعہ حضرات</p>
--	--

قطعہ تاریخ وفات و شہادت جناب نچین پاک علیہم السلام اگر کتاب شریعہ صلیب

<p>در شوق چیدن گل تاریخ نچین ناگہ نڈاز بیلے آمد بہ گوش من تاریخ فوت شان مجول از یاسمن باقی سہ حرف بہر حسین و علی من</p>	<p>رفتم بباغ فکر و دودیدم بہر جن ہر غنچہ را کشودم و جستم زہر گلے احمد و فاطمہ و حسین و علی من اول دو حرف بہر محمد و فاطمہ</p>
--	--

قطعه تاریخ طبع کتاب ہند از مولف		
واقعات مقبل و ہم محتم	طبع گردیدہ بفضل ذوالکرم	
از ظہور و نصیبی و نسیم	واقعہ ملا خطا بے خوف بہیم	
دلم این گوہر رنج و الم سفت	پے تاریخ طبعش باغ شد گفت	
ولہ ایضا		
از نسیم شبیر سینیہ داغ شد	سال تاریخ منور باغ شد	
از نواب علی امجد خان عرف نواب قیس مرزا صاحب		
پے طبع سخن ہائے گرامے	ز لطف دوستی بشیم بیان شد	
فکر کے تحتشم مقبل نصیبی	نسیم و ہم خطا روشن بیان شد	
سرسشش جت رانا زگی بخش	زمانہ رو بہ پشت جاودان شد	
بشر اشیر دی الحجہ پاک	بحمد اللہ مطبوع آسپنان شد	
پے تاریخ طبعش گفت قیس	کلام شش کسان مطبوع جان شد	
قطعه تاریخ طبع از مرزا محمد کاظم علی خاں صاحب خلف مرزا محمد زکی عینی صاحب		
حاجی وزیر و نواب اسیر ابن اسیر	تو غم ساخت پے چھاپہ نظم نایاب	
ہفت کس ناظم این مجموعہ بران اہل کمال	واقعاتیکہ ز تحقیق شہود واجب و نواب	
از ولہ مصرعہ تاریخ نوشتہ کاظم	حلیہ طبع بہوشید بہ اذن نواب	
قطعه تاریخ طبع از محمد شاہ ولی صاحب خلف حافظ نوگر علی صاحب خفی الدب		
اندیزن مرثیہ ہاشمت شدہ	شرح حالات حسین آل حسین	
سال تالیف بود این مصرع	نسخہ جمع شد از حال حسین	

	وله ایضاً	
طبع شد در شیراز حال حسین		خوان سخاوت بی سال طبعش
	وله ایضاً	
که شده جمع و طبع گشته آن واقعات شهنشاه و جهان		هست مجموعه بدیع و شگرت سال طبعش رقم سخاوت کرد
	وله ایضاً	
شرح حال شاه عادل طبع شد واقعات رنج کامل طبع شد		اے عواداران بختییل ثواب سال تانیش سخاوت زد رقم
	وله ایضاً	
طبع گشته زب پ فیض عوم شرح احوال شیب منعلوم		از کلام شمس امرشیه با + شد رقم سال زوے الهام
	تمهید مختصر بطور تقریب	
بر واقعات ماقبل و ملاحضه و ملائمت و ملائمت کاشی و ملائمتی و ملائمت مع برسنی از حالات هر کدام که بهر سیده و از کتب تذکره با و تانیج به نظر افتاده و به دلیل ایجاز مستند از مخزن الزائب و خزائن عامه و تانیج عالم آراسه عباسی و شمس الفی و حزن المومنین و تذکره کلمات الشعراء غیره		
	ذکر برسنی از حالات ماقبل	
در کتاب حزن المومنین بهر طور است که ماقبل در عنوان شباب جوانی بوده پس طرف الغافق و اریام محرم جمعی و ریویست که گریه کنان و دست بر سینه زنان بعد از آنکه جناب سید الشهدا علیه افضل التحیه و الثناء همه ترن مشغول بودند ملاهم در آن جماعت در آمده چیزی براه استهزار و تمسخر باز خواند چنانکه ازین گستاخی و شور ادبی مآل تمام آن جماعت راجل		

دل بہ درد آمد بسے بر نیامده بود کہ سراپای ملا امراض جذام فرا گرفت بعد سے کہ مردم از ترسبت
ملا اجتناب ورزیدند سے تا نوبت باینجا رسید کہ ملا در گلخن حمام سے ماند سے تا نظر مردم
برو سے نیفتد۔ روزی در خرابہ بادل شکستہ نشسته بود کہ بیک ناگاہ گرد ہے از شیعیان
دست برسینہ کوبان و یاسین گویان را دید کہ سے خوانند سے

چہ کر بلا است امروز + چہ پر بلا است امروز + حسین مظلوم + ازین جدہ است امروز +

ملا را بہ استماع این کلمات دل بہ درد آمد و آنستہ در نہاد افتاد۔ بہ دیدہ حسرت و ریشیان
باز نگریست و گریست و گفت سے

روز غراست امروز + جان در بلا است امروز + افغان و شوخ و شر + در کر بلا است امروز +

ہمان شب جناب پتیمبر خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم را در خواب زیارت کرد کہ بحال ملا بسے
نوازش و لطف فرمود و از سر تقصیرش در گذر نمود و بخشود گویند شش محمد شیخی بود جناب
خاتم المرسل اورا ہمدردان خواب ملقب بہ لقب مقبل نموده -

و رحزن المؤمنین منقول از مقبل آورده کہ ہر گاہ در عالم رویا بہ زیارت جناب سید الشہدا
علیہ السلام شرف شد و دید کہ مولانا محقق را امر بخواندن مرثیہ شد و بعد فراغ بوطاسے خلعت
کرام یافت چنانکہ کیفیت مفصلاش در ذکر مولانا محقق نوشتہ آمد ملا مقبل بخود اندیشید کہ درخ
مگر اشعار من بقبول حضرت سرور نیامده و نہ بمن ہم التفات می فرمود و امر بخواندن سے رفت
ہنوز این اندیشہ پیرامون خاطر مقبل نگشتہ بود کہ حوریہ بخدمت خواجہ ہر دو سر التماس
داشت جناب فاطمہ زہرا رضی اللہ تعالیٰ عنہا عرض می دہد کہ قبر فاطمہ تا مقبل ہم واقعہ از
مصائب سید الشہدا باز خواند پس آنحضرت مرا حکم کرد و بر بنبر بر آدم و بر پانچہ نخستین التیادم
و این مرثیہ باز خواندم سے

روایت است کہ چون تنگ شد بر امیدان	فتا و از حرکت نودا الجناح و از جولان +
نہ سید شہدا بر جبال طاقت داشت	نہ نودا الجناح و در کتاب استقامت داشت
کشید باز رکاب آن خلاصہ ایجا د	برنگ پر تو خود رشید بر زمین افتاد
بلند مرتبہ شایستہ ز صدر زمین افتاد	اگر غلط نہ کنم عرش بر زمین افتاد

همین که تا بدین بیت رسیدم شخصه بن اشارت کرد که فرود آئے تخت جگر خواجہ ہر دسرا
 خباب فاطمہ زہرا علیہ السلام بیوش شدہ پس فرود آمدم و منتظر عطاے خیر البشر بودم کہ دیدم
 فیض مبارک سبط خیر البشر داشت و شخصه جلیل القدر از اندرون فیض مقدس بیرون فرامید کہ
 زخمهایش از شمار ستارہ افزون بود و جراحتش از حد و حصر بیرون بود و خلعت فاخرے
 بن عطا داد و عرض کردم فدایت شوم کیستی فرمود -

حسینم کہ دوش بنی بود جسام | فرستاد خلعت خدا از بر ایام
 بالجملة حد کمال سخن بخشش از کلامش میتوان دریافت کہ در فن شاعری و لطائف و ظرائف
 شعرے تا بہ کجا رسیده بود -

ذکر بر خے از حالات ملاطھوری شیرازی

صاحب خزانه عامرہ نوشتہ کہ ظہورش عالم سخن را تواخت و نورش سواد معانی را روشن ساخت
 خوش زبانی از ذخیرہ اندوز افتخار با و شیواییابی از و چہرہ انروز اعتبار با و شہر را بہ کرب
 عجیب نشانہ و نشر از جواہر نہ و اہر گدرا نہ و بعدا کتساب حیثیات از ولایت ایران بدکن
 افتاد و آستان ابراہیم عادل شاہ ولی ہمایون را قبلہ آمل خویش ساخت و رنگ
 ساتی نامہ بنام بہمان شاہ والی احمد نگر بخت -

سر خوش در کلمات الشعرا آورده - ظہوری و قتیکہ ساتی نامہ رایش بہمان نظام شاہ در
 احمد نگر ارسال داشت پادشاہ چند زنجیر نیل پیر از نقد و جنس صلہ اش فرستاد ملا در قہوہ خانہ
 نشستہ تنباکوی کشید و رستاہا قبض الوصول خواستند قلم بہداشت و پارہ کاغذ بر ریخت
 تسلیم کردند تسلیم کردم (مراد از تسلیم قاعدہ ادبی کہ در ہند معمول بود در عهد سلاطین تیموریہ)
 در میان مولانا ظہوری و عرفی شیرازی مواتات و مراسلات بودہ سال دفت مولانا ظہوری
 در دکن یک ہزار و بست و پنج ہجری است کلیات ظہوری از شعر و نظم قصیدہ و غزل و رباعی
 و ترجیع بند ترکیب و قطبہ و ساتی نامہ مشہور عالم است -

ملا نسیم لوحی

ازین ہر دو شاعران ہم در کتب مذکورہ با و تواضع کو موجود و ارم نشانے نیافتم و نہ در کتب مطبوعات

شعر سے یہ طور سند بہ نظر مرسیدہ ممکن است کہ ان معنی از قصور سیکرتب کنیم بود سخن مختصر اگر تا اختتام طبع بیاض از حالات این حضرات و تاریخی یا تذکرہ بنظر خواهد رسید در خاتمہ بیاض گزارش خود ابرامہ والا ہمین کلام مندرجہ بیاض شاہد شود یا فی این حضرات چہ کم است -

ذکر مہجے از حالات ملا محشم کاشی

صاحب خزائن عامرہ سے آرد کہ محشم کاشی ہمانا اوستا دعالی مقام و در خیال سخن بخان سید صاحب اختتام است شہسود مختصر سے در مدح عبد الرحیم خانخانان مشتمل بر عرض حال شخصی از کاشان بند و رشتان فرستاد و خانخانان اتماسش را قبول داشته سفارش کتہہ را بمقصود نامزد ساخت صاحب تایید عالم آرای عباسی آرد و مولانا محشم قصیدہ فرما و مدح شاہ طہا و قصیدہ دیگر در مدح پری خانم دختر شاہ طہا سپ گفتہ از کاشان بہ اصفہان فرستاد و وسیلہ شہزادہ پری خانم از نظر شاہ گذشت گفت راضی نیستم کہ شعر از زبان مدح من آلایند اوستہ آنست کہ قصیدہ با در مدح اہل بیت علیہ السلام گویند و صلاہ آن غنین از ارواح مقدسہ حضرات و پس از اوقات و از ہر گاہ دین خیر مولانا در رسید ترکیب بند مرثیہ سید الشہدا علیہ السلام گفتہ بشاہ فرستاد و بجائزہ الایقاش کامیاب شد - اگرچہ موزونان بسیار مرثیہ آنجناب خامہ فکر را شکر نیز ساختہ اند لیکن حسن تہو سے کہ این مرثیہ یافت دیگر لایصیب ینقادہ - در تذکرہ مخزن الغرائب کہ ہمانا کتابت غریب مسطور است کہ ہر گاہ پسر مولانا محشم کاشی جامہ گذاشتہ و از عالم فناء بدربقا شانت محشم در غم فرزند مرثیہ گفت کہ این و وصیت از ان است -

سپاہ پوشم و بر سر کفم ز ماتم خاک
چہ داتو خاک نہ کردے بر ز ماتم من

رو لود کہ تو در زیر خاک باشی و من
چرا تو جامہ نہ کردے سپاہ در غم من

شیخہ حضرت امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب علیہ السلام را خواب زیارت کرد و شنید کہ منیر اند - محشم در غم فرزند خویش مرثیہ گفتی و چرا بر اسے فرزند من نگفتی مولانا کہ صبح از خواب خوش بر آمد ہمہ در دیش در آن شبے این خواب بہر آمد تا روز دیگر باز ہم در حالت خواب زیارت حضرت مرقص سے تہر ف اند ز شد و شنید کہ سہ فرامیند اسے محشم ہا سے فرزند من مرثیہ گو مولانا عرض

داشت که فدایت شوم چه بگویم - ارشاد رفت که بگویند باز این چه پوشش است که در خلق عالم است چون از خواب بر آمد مصرعه بیاوش بود از هلاکت در همین بجز مرثیه گفتن آغاز نمود -

در کتاب حران المؤمنین از ملا مقبل آورده که گفت چون واقعه شهادت را با تمام رساندم آدینه شب بود چندان آن واقعه را خواندم و آنقدر گریستم که بعد از آن حالت برتر غنودم و بخواب نوشین خوشن شدن را در روضه مطهره فرزند ابوتراب دیدم که در حرم محترم منبر کے نماده اند و صاحب محراب و منبر یعنی حضرت پیغمبر علیه الصلوٰۃ والسلام نیز رونق افروز است و از فرمودت ما محترم را حاضر آورد سپس بمحشم فرمان رفت که شب شب ادب است بر فرزند منبر برو و چیز کے از مصائب نهند حسین علیه السلام بر خوان محشم بالا کے منبر آمد و این مرثیه باز خواند -

شور و شور و اہمہ را در گمان فتاد
ہر جا کہ بود طائر کے از آشیان فتاد
ہم گریہ بر ملا کہ ہفت آسمان فتاد
چون چشم اہل بیت بران کشتگان فتاد
ہم پیکر شریف امام زبان فتاد
سر زو چنانکہ آتش از در جہان فتاد
رو در مدینہ کرد کہ یا ایسا الرسول
وین صید و ستہ بازوہ در خون حسین تست
دور از زمین رساندہ برگردون حسین تست
زخم از ستارہ پرتش افروز حسین تست
شاہ شہید و ناشدہ مدفون حسین تست

بر حسد بگاہ چون رہ آن کاروان فتاد
ہر جا کہ بود آہو کے از دشت پاکشید
ہم بانگ نوحہ خلفہ در شش جہت فگند
شد و حست کہ شور قیامت بگردفت
ناگاہ چشم وختہ زہر از آئینہ سان
بے اختیار نفسہ نہ از حسین زد
پس باز بان پر گاہ آن بقیعہ اقبول
این کشتہ فتادہ ہماون حسین تست
این نخل ترکز آتش جانہوز تشنگی
این اہے فتادہ بدریا کے خون کہ ہست
این قالب طیان کہ چنین ماندہ بر زمین

ملا مقبل گوید کہ بعد از فراغ غلاب سید عالم علیہ السلام مولانا محشم عطا فرمود و سپس بہ ملا مقبل ہم خلعتی ارزانی داشتند چنانچہ کیفیت مفصل مطالبہ خلعت بہ ملا مقبل در حالات مقبل بیاید انشاء اللہ صاحب شمس الضحی گوید مرثیہ ہائیکہ مولانا محشم در مصائب اہل عبا گفتہ مشہور عالم است از ابتدا عالم تا الفراض مثلش کسی نہ گفتہ و خواہد گفت کہ بالفرض اگر کسی خون بگریزد و بگوید بارے

بارے این قبولیت و تاثیر از کجا خواهد آورد که مرثیه های ملا را در عرب و عجم و هندستان حاصل شده -

ملا نصیبی زن که کرمانشاهی

اگرچه از حالات این بزرگوار در کتب های که ایدون پیش نظر است چیزی نیافتم و نمیخواهم که مولدش کجا بود و نشود و نمائش به کدام شهر اتفاق افتاده و سکنش کدامی مقام است و نظمش جزو دین بیاض و دیگر هم باشد یا نه ولیکن از فصاحت کلام بلاغت نثار و لطافت مضامین اشعار آموزش میتوان یافت که همانا شیوا زبانی و جادو بیاسی بود چنانچه شهود و انجمنی را بنده از بند های که در تخمیش مرثیه ملا محتشم کاشته آورده خاطر شریف ادست دهمد برین بیاض بنقام خود بیاید می بخارم بخش شعر ملا محتشم کاشی سه

کاش آن زمان ملک زنگون شد	کاش آن زمان جو فلک نیلگون شد
کاش آن زمان سر اوق گردون نگون شد	کاش آن زمان تمام جهان غرق خون شد

این خرگه بلند ستون لی ستون شد

این بخش یکی دوازده بند دارد و در بعضی از بندها هفت نمه واقع شده و در بعضی شش نمه و در تمام بند دوازدهم از مصنف عبارت ذیل ثبت افتاده که حرف به حرف بگارش می آید
 هرگاه اربابان دانش ازین بخش ایراد می یابند گنجد بجاست نظر بآنکه در ششم محرم الحرام ۱۲۲۰ در حیدرآباد دکن بحسب التماس دوستان در یک روز بخش را تمام کرده بخواننده داده شد هرگاه چیزی بهتر بندهین صاحبان شعور برسد تغییر و تبدیل بدهند که خالی از اجربیت این عبارت و شیر بدین زو لوسته تا او را فغان سخن سر رشته انصاف از دست نه داده بداد سخن سنجی مصنف فرارند که در مدت یک روز اینقدر باز گفتن چه مایه کاش جان می خواهد میداند آنکه میداند -

ملا مخلص

نمی توانم گفتن که این ملا مخلص کدامین مخلص است چه مخلص خدایا است کی مولانا مخلص کاشی است که اوصاف مستغنی از بیان است و اکثری از اشعارش ادب شناسان شعرا و در زبان دیگر میرزا مخلص است آن هم از شایسته شعرا بود و از کتب مصطلحات بجمود

بهرار عجم و غیره اکثر بیا تشبیهی پسند موجود و برین مرتبه نرسیده اند الا اهل زبان و اگر کسی اهل زبان نیست و کلامش بدین پایه نرسیده میگویم که بهای اهل زبان بلکه محبوب ایشان است - و دیگر مخلصی است که مولفش سود بهره بود از توابع لاجورد و در شاهیجهان آباد مدت ها بسر برده است آنندرام نام داشت و به نسبت و کالت حنیف الدوله بهادر ناظم صوبه لاهور معزز - نازک خیالان نه پندارند که شمول آنندرام مخلص و زمره ملایان بعید القیاس نماید چه لفظ لارا بارام چنان نسبت داشتند که رابا هر شیء - این مخاطره بلا شبهه بجای خود است و لیکن چون در بعضی منقول عنده نام و نشان هیچ یک از شعر انوشهری که بتخلص به از دیاد لفظ ملائیز نظر بریکه اکثری از بند و هم شعر یک عوادری شمره اشهدای بوده اند گمان می رود که مگر مراد از لفظ مخلص آنندرام بوده باشد و لفظ ملا به سبب نام واقفیت نام شاعر کاتب بعضی نظره سیاق دیگر اسامی افزوده باشد بهر تقدیر اشعارش دلگذاشته است و مضامینش به حسن لطافت ابناء -

خاتمه الطبع بطرز تقریر ریخته قلم کج رقم سید امیر احمد امیر ملگرامی تلخیص و ترجمه
مصر شیرین بیانی و فصاحت یوسف کنعان شیوه از بانی و بلاغت
نظامی نظام کلیمی کلام جناب خواجہ عزیز الدین صاحب التخلیص بحرین و طالع

قبیل منشان دار باب صلاح و سداد را شکر زیبا و مقشوم مخلصان در صاحب محمد و آله لامجاد را پس
بجای که گاهست حجاب زدگان پرده خفای را نور ظهور بخشیده و دمی کوه و تاران ظهور را بتبیین نیم
به عالم عدم رسانیده و یزدان است که تلحکمان عدم را تسلط ذباغ نعیم فرماید و همان است که
سرکشان الم نصیب را بتلاسه عذاب الیم - آنانکه بلوح دل شان طفرای غیر و شرین صله
منقوش است میخوانند که اگر براه رحمت پویم از دست یا طلق طلعت جویم مقدم را دست
نظر برین سلطان ولایت و لاکه در بازار تسلیم و رضا سر فروشی کرد نقود و رحمت از یزدان بود
و شیطان عالم کبر و دغا که با بر گردید کان بدین گونه خطا و جفا از رانی داشت رحمت بر زحمت
بجان افروزد از نیجاست که اگر نصیبی از شماره شده اند و شداد و انتظام مصائب بلا رسیدگان

جلد عباسی - ثبت بابی مع رسالہ ترجمہ ہلوتا
بنابر مذہب الیہ از شیخ بہار الدین آملی -

دعائے جوشن صغیر بزرگ و مختصر عقلی اردو -
احکام الاممہ - از حاجی حسن علی بنابر مذہب الیہ
منہج النجاة مع دلائل عاشوراء از سید
غلام حیدر خان متوکلن جانی بنابر مذہب الیہ
زبدۃ المصائب جلد اول - مصنفہ
محمد عسکری -

اعمال الصالحین - بنابر مذہب اثنا عشر
از مولوی سید مصطفیٰ مرحوم -

طغرائی - بطرز جدید مطبوعہ شمس
دیوان نوحہ جات حیدر مع مناجات جلد
اول مصنفہ آغا حیدر علی بیگ -

کلیات مرآی - در باغیات و سلام از مرزا
سلامت علی تنجلی بہ ویر کامل دو جلد میں -
کلیات مرآی در باغیات و سلام
از میر بہر علی صاحب متخلص بہ انیس کامل
چار جلد میں -

مجموعہ قرشیہ صفیر جلد اول از سید مصطفیٰ حسین
متخلص بہ صفیر نہایت عمدگی سے یہ مجموعہ
نوادیر مرثیوں کا کوشش وافر سے فراہم ہوا
کلیات مرآی در باغیات و سلام از میرزا بہ
صاحب متخلص بہ مولیٰ کامل تین جلد میں -
مرقع غم - جلد سوومہ مصنفہ محمد رضا خان
بہادر متخلص بہ رضا -

فہرست کتب

مجموعہ مرآی در باغیات و سلام از مرزا ولید
صاحب بہ کلام قدیم استعارہ مرثیہ گو کا ہر -
جو استاد مثیل گذرار بڑے متخلص سے یہ ذخیرہ
دستیاب ہوا جو چھ جلدوں میں کامل ہو -

مجموعہ مرآی در باغیات و سلام از مرزا ولید
صاحب - جلد ششم حسب مراتب مذکورہ بالا
مرثیہ ہائے اولیں بلگرامی مصنفہ میر ناصر علی
صاحب - یہ مجموعہ بھی نادر مرثیوں کا ایک پیش
ذخیرہ ہو - اگر سو گواران ماتم صاحب سید الشہدا
اسکو ملا خطہ میں لائیکے تو ایک مجموعہ سوز و گداز
اور نوحہ و کھانا کے سبب ان کی کلیات کلام الہی
اس مجموعہ کے آخر میں کچھ سلام اور رباعیات
کلیات مرآی - یہ کتاب سلام از سید حسین
متخلص بہ بن -

مجموعہ قیلا و مصطفوی - شامل تین رسالہ (۱)
قیلا و مصطفوی (۲) و ظاہر التوہین (۳) شکر الہ
از سید ذریعہ حسن رضوی شہداء بنابر مذہب الیہ
جوشن صغیر و کبیر مع درود طوسی مترجم بنے
مجموعہ دعائے کشائش رزق و دفع تیب و غیرہ
جبکہ مولوی سید تصدق حسین صاحب رضوی مع
مطلع ہائے بقاء با چند نسخہ اصل کتاب کو بہ نجات
فعلی درست کیا اور بہ وقت صحت کابی و بدو
الفاظ اور اعراب کل وعادوں کے نہایت کوشش سے
صحیح فرمائے یہ کل معاینہ مذہب شیعہ میں بہت ہی عظمت
رکھتی ہیں اور کچھ پڑھنے والے کے لیے نواب بہ انشاء اور

CALL No. { 1915 5122 } ACC. NO. 1298.
 AUTHOR کاشی، ملا محبتش
 TITLE

Acc. No. 1298.
 Class No. 1915 5122 Book No. ک 11 دو
 Author کاشی، ملا محبتش
 Title دوازده بند ملا محبتش کاشی

HE TIME

Borrower's No.	Issue Date	Borrower's No.	Issue Date

MAULANA AZAD LIBRARY

ALIGARH MUSLIM UNIVERSITY

RULES:—

1. The book must be returned on the date stamped above.
2. A fine of Re. 1-00 per volume per day shall be charged for text-books and 10 Paise per volume per day for general books kept over - due.

